

Kanslienheten
Helena Edenborg
Kanslichef
0156-520 06
helena.edenborg@trosa.se

Kallelse
Datum
2024-04-16

Tid: Onsdagen den 24 april, kl. 19:00
Plats: Skärborgarnas hus

Gruppmöte: Alliansen: kl. 18:30, B-salen
(S), (V) och (MP): kl. 18:30, grupprum 1
(SD): kl. 18:30, grupprum 2

Kallelse till sammanträde med kommunfullmäktige

Ärende	Dnr
1. Upprop	
2. Val av justerare	
3. Kungörelse/föredragningslista	
4. Avsägelse och val	
5. Information kring Ostlänken (Muntlig information från Infrastruktur- och kollektivtrafiksamordnare Jessica Berg)	
6. Årsredovisning för Trosa kommun och koncern 2023	KS/2024:33
7. Prövning av frågan om ansvarsfrihet för 2023 års verksamhet	KF/2024:15
8. Instruktion för ombud vid årsstämma i Trosa Fibernät AB	KS/2024:40
9. Instruktion till ombud vid årsstämma i Trosabygdens Bostäder AB	KS/2024:41
10. Uppföljning av Trosa kommuns miljöledningssystem 2023	KS/2024:34
11. Revidering av Reglemente för flaggning i Trosa kommun	KS/2024:30
12. Revidering av reglemente för nämnder och styrelser	KS/2024:42
13. Riktlinjer för alkoholserving	KS/2024:43
14. Frågor	KF/2024:3
15. Svar på interpellation angående laglig grund för Trosa kommuns åtgärder för att ta ifrån medborgare trygghetslägenheter under sjukhusvistelser	KF/2024:10
16. Svar på interpellation angående riktlinjer för beviljande av servicelägenhet	KF/2024:11

Forts.

17.	Svar på interpellation gällande vräkningsrutiner i Trosa kommun	KF/2024:14
18.	Svar på interpellation om uppföljning av humanistiska nämnden och vård- och omsorgsnämnden	KF/2024:12
19.	Svar på interpellation gällande vräkningsrutiner i Trosabygdens bostäder	KF/2024:13
20.	Svar på motion om kvalitet och kompetens i vård och omsorg	KF/2023:11
21.	Svar på motion om webbsändning av kommunfullmäktigemöten i Trosa	KF/2023:20
22.	Anmälan av inkomna motioner	
23.	Redovisning av obesvarade motioner	KS/2024:45
24.	Anmälningsärenden	KF/2024:2

Ann Larson (M)
Ordförande

Helena Edenborg
sekreterare

6

§ 21

KS/2024:39

Årsredovisning för Trosa kommun och koncern 2023

Beslut

Kommunstyrelsen bedömer att Trosa kommuns helägda bolags verksamheter under kalenderåret 2023 har bedrivits i enlighet med det fastställda kommunala ändamålet för respektive bolag och inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige godkänner, den av kommunstyrelsen upprättade årsredovisningen för Trosa kommun och den sammanställda redovisningen.
2. Resultatenheternas resultat för 2023 överförs, per mars 2024 med -3 678 tkr till resultatenheterna inom skola/förskola
3. Resultatenheternas resultat för 2023 överförs, per mars 2023 med 1 061 tkr till resultatenheterna inom vård och omsorg
4. Finansförvaltningens budget, ökar med 2 617 tkr avseende resultatenheternas resultat för 2023.
5. Återstående medel för redan beslutade investeringar, som ännu inte avslutats överförs till budgetåret 2024 med totalt 81 138 tkr.
6. De tidigare öronmärkta medlen om 70,0 mkr för vikande konjunktur får användas fram till bokslut för 2026.

Protokollsanteckning

Magnus Johansson (S) lämnar en protokollsanteckning, se nedan.

Ärendet

Kommunen

Förslag till årsredovisning för 2023 har upprättats. Årsredovisningen omfattar den sammanställda redovisningen för koncernen och kommunen.

Trosa får ett positivt resultat med 4,5 mkr 2023. Nämndernas skattefinansierade verksamhet exklusive kommungemensamma poster redovisar sammantaget ett överskott på 0,8 mkr och avgiftsfinansierad verksamhet ett underskott på -6,7 mkr. I 2023 års centrala buffert fanns 16,6 mkr. Enligt avstämning per 31/8 fördelades 9,3 mkr till Vård- och omsorgsnämnden och -1,4 Mkr till Humanistiska nämnden. Det innebär en positiv avvikelse på 8,7 mkr för kommunstyrelsens centrala buffert. Resultatenheterna inom för- och grundskola redovisar ett underskott med 3 678 tkr. Inom särskilda boenden samt hemtjänst redovisas ett överskott med 1 061 tkr.

Trobo

Trosabygdens bostäder AB har upprättat årsredovisning. Bolagets resultat efter bokslutsdispositioner och skatt är -2,8 mkr.

Forts.

Forts. § 21

Trofi

Trosa fibernät AB har upprättat årsredovisning. Bolagets resultat efter bokslutsdispositioner och skatt är -0,5 mkr.

Sammanställd redovisning

Den kommunala koncernens resultat är -0,4 mkr.

Överföring av investeringsmedel

Investeringsmedel budgeterades för 2023. Vissa projekt har inte avslutas eller påbörjats under 2023. Se bifogad förteckning.

Prövning av kommunens helägda bolags verksamheter

Kommunstyrelsen ska enligt 6 kap. 1 a § kommunallagen (nedan "KL") i årliga beslut för aktiebolag som avses i 3 kap. 17 och 18 §§ KL pröva om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om styrelsen finner att så inte är fallet, ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder. Den förstnämnda paragrafen (3 kap. 17 § KL) avser helägda aktiebolag och den sistnämnda (3 kap. 18 § KL) delägda aktiebolag.

Ärendets beredning

Tjänsteskrivelse från kommunchef Johan Sandlund och ekonomichef Björn Alm
2024-04-05.

Årsredovisning 2023 för Trosa kommun

Årsredovisning 2023 Trosabygdens bostäder AB

Årsredovisning 2023 Trosa fibernät AB

Överföring av investeringsprojekt

Protokollsanteckning

Magnus Johansson (S) lämnar följande protokollsanteckning:

Vi har den 9 april erhållit årsbokslutet för Trosa kommun. Vi vill poängtera att om det skall vara möjligt att framföra några synpunkter på detta bokslut är det orimligt att det sänds till kommunstyrelsen endast en dag innan vi ska fatta beslut om att godkänna det samma.

Kopia till

Kommunfullmäktige

Årsredovisning för Trosa kommun inklusive sammanställd redovisning 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen bedömer att Trosa kommuns helägda bolags verksamheter under kalenderåret 2023 har bedrivits i enlighet med det fastställda kommunala ändamålet för respektive bolag och inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige godkänner, den av kommunstyrelsen upprättade årsredovisningen för Trosa kommun och den sammanställda redovisningen.
2. Resultatenheternas resultat för 2023 överförs, per mars 2024 med -3 678 tkr till resultatenheterna inom skola/förskola
3. Resultatenheternas resultat för 2023 överförs, per mars 2023 med 1 061 tkr till resultatenheterna inom vård och omsorg
4. Finansförvaltningens budget, ökar med 2 617 tkr avseende resultatenheternas resultat för 2023.
5. Återstående medel för redan beslutade investeringar, som ännu inte avslutats överförs till budgetåret 2024 med totalt 81 138 tkr.
6. De tidigare öronmärkta medlen om 70,0 mkr för vikande konjunktur får användas fram till bokslut för 2026.

Sammanfattning – ekonomiskt resultat

Kommunen

Förslag till årsredovisning för 2023 har upprättats. Årsredovisningen omfattar den sammanställda redovisningen för koncernen och kommunen.

Trosa får ett positivt resultat med 4,5 mkr 2023. Nämndernas skattefinansierade verksamhet exklusive kungömsamma poster redovisar sammantaget ett överskott på 0,8 mkr och avgiftsfinansierad verksamhet ett underskott på -6,7 mkr. I 2023 års centrala buffert fanns 16,6 mkr. Enligt avstämning per 31/8 fördelades 9,3 mkr till Vård- och omsorgsnämnden och -1,4 Mkr till Humanistiska nämnden.

Det innebär en positiv avvikelse på 8,7 mkr för kommunstyrelsens centrala buffert. Resultatenheterna inom för- och grundskola redovisar ett underskott med 3 678 tkr. Inom särskilda boenden samt hemtjänst redovisas ett överskott med 1 061 tkr.

Trobo

Trosabygdens bostäder AB har upprättat årsredovisning. Bolagets resultat efter bokslutsdispositioner och skatt är -2,8 mkr.

Trofi

Trosa fibernät AB har upprättat årsredovisning. Bolagets resultat efter bokslutsdispositioner och skatt är -0,5 mkr.

Sammanställd redovisning

Den kommunala koncernens resultat är -0,4 mkr.

Överföring av investeringsmedel

Investeringsmedel budgeterades för 2023. Vissa projekt har inte avslutas eller påbörjats under 2023. Se bifogad förteckning.

Prövning av kommunens helägda bolags verksamheter

Kommunstyrelsen ska enligt 6 kap. 1 a § kommunallagen (nedan "KL") i årliga beslut för aktiebolag som avses i 3 kap. 17 och 18 §§ KL pröva om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om styrelsen finner att så inte är fallet, ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder. Den förstnämnda paragrafen (3 kap. 17 § KL) avser helägda aktiebolag och den sistnämnda (3 kap. 18 § KL) delägda aktiebolag.

Johan Sandlund
Kommunchef

Björn Alm
Ekonomichef

Bilagor

Årsredovisning 2023 för Trosa kommun
Årsredovisning 2023 Trosabygdens bostäder AB
Årsredovisning 2023 Trosa fibernät AB
Överföring av investeringsprojekt

Årsredovisning 2023

Trosa
KOMMUN

INLEDNING

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	3
---------------------------------------	---

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Inledning	4
Översikt över verksamhetens utveckling	5
Den kommunala koncernen	7
Organisationsschema	8
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	10
Händelser av väsentlig betydelse	18
Styrning och uppföljning	23
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	27
Mål kommunfullmäktige	29
Utvärdering av ekonomisk ställning	32
Balanskravsresultat	39
Väsentliga personalförhållanden	41
Förväntad utveckling	44

RÄKENSKAPER

Resultaträkning	49
Kassaflödesanalys	50
Balansräkning	51
Redovisningsprinciper	52
Noter	52
Beskrivning driftredovisning	64
Driftsredovisning tabell	66
Ramförändringar	66
Beskrivning investeringsredovisning	67
Investeringsredovisning tabell	68
Exploateringsredovisning	69
Beskrivning avgiftskollektivets redovisning	70
Vatten- och avloppsverksamhet bokslut	71
Renhållningsverksamhet bokslut	74

REVISIONSBERÄTTELSE

Revisionsberättelse	00
---------------------	----

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Vi lägger ännu ett år bakom oss där omvärlden har haft en stor påverkan på Sverige och Trosa kommun. Inflation, lågkonjunktur och krig drabbar på olika sätt stora delar av världen. Omsatt till den lilla kommunens ekonomi blir det ökade kostnader för energi, livsmedel, transporter och räntor, samt inte minst en risk för dyster framtidstro.

Men i Trosa står vi inte handfallna inför tiden, utan vi stakar ut vår egen kurs. Det är mer utmanande ekonomiska tider än vad vi är vana vid och de kommande åren måste vi hålla i kostnaderna mer än någonsin. Med det sagt har vi 15 goda år bakom oss, skatteintäkterna ökade mer än prognos 2023 och våra nämnder gick jämt ut.

Vi fortsätter att prioritera kärnverksamheten även under de sämre tiderna. Vi ska heller inte tumma på vår kvalitet eller vad invånarna har rätt att förvänta sig av sin kommun. Genom bland annat SCB:s medborgarundersökning vägleder invånarna oss som kommun och 2023 var resultaten liksom tidigare år talande, vi ska fortsätta vara bra på att vara kommun med invånarnas behov och önskemål i fokus.

Trosa kommun finns till för invånarna och de ska känna igen sig i sin kommun i såväl hög- som lågkonjunktur.

Daniel Portnoff (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Förvaltningsberättelse

INLEDNING

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Trosa kommuns verksamhet det gångna året. Huvudsakligt fokus är den kommunala koncernen som ger en bild av den samlade kommunala verksamheten, oberoende av hur verksamheten är organiserad.

Mer detaljerad information om det gångna året finns i respektive nämnds verksamhetsberättelse. Dessa finns att läsa på www.trosa.se.

Översikt över verksamhetens utveckling

Den kommunala koncernen redovisade ett resultat på -0,4 mkr för verksamhetsåret 2023. I tabellerna nedan lämnas en översikt över kommunens utveckling.

Data hämtas från Kolada. För 2023 är nyckeltalen för personal och självfinansieringsgrad manuellt uppdaterade.

De väsentliga förändringar som skett under året är att befolkningstillväxten är på en något lägre takt än tidigare år samtidigt som inflation bidrar till ökade kostnader och ökade finanskostnader. Fortsatt hög investeringstakt under året vilket finansierats till stor del med ökad belåning.

KOMMUNKONCERNEN

År	2023	2022	2021	2020	2019
N03061 Verksamhetens intäkter kommunkoncern, kr/inv	20 883	20 362	19 155	18 473	18 637
N03062 Verksamhetens kostnader kommunkoncern, kr/inv	-77 636	-72 705	-66 793	-65 704	-65 438
N03063 Avskrivningar kommunkoncern, kr/inv	-7 198	-6 934	-6 743	-5 631	-5 170
N03058 Verksamhetens nettokostnader enligt resultaträkningen, kr/inv	-63 951	-60 124	-54 381	-52 861	-51 971
N03060 Skatteintäkter och generella statsbidrag kommunkoncern, kr/inv	65 842	63 556	59 749	56 427	54 770
N03059 Finansnetto kommunkoncern, kr/inv	-1 920	-1 119	-757	-877	-636
N03035 Årets resultat kommunkoncern, kr/inv	-28	3 222	4 611	2 688	2 163
N03112 Årets resultat som andel av skatt & generella statsbidrag, (%)	0,0%	5,07%	7,7%	4,8%	3,9%
N03109 Kassalikviditet kommunkoncern, (%)	51,9%	56,2%	46,3%	74,3%	36,1%
N03034 Soliditet inkl pensionsåtag. kommunkoncern, (%)	23,3%	21,3%	20,6%	19,0%	19,6%
N03055 Långfristiga skulder kommunkoncern, kr/inv	91 861	84 881	71 387	81 540	62 539
N03038 Eget kapital kommunkoncern, kr/inv	44 781	45 189	42 258	38 887	37 377

KOMMUNEN

N01951 Invånare totalt, antal	14 885	14 760	14 658	14 309	13 747
N00900 Skattesats, totalt, (%)	32,3%	32,4%	32,4%	32,4%	32,4%
N03014 Verksamhetens intäkter kommun, kr/inv	16 174	16 084	14 871	13 947	14 975
N03013 Verksamhetens kostnader totalt, kr/inv	-75 862	-71 534	-65 669	-63 801	-64 251
N03012 Avskrivningar kommun, kr/inv	-5 156	-4 674	-4 669	-3 671	-3 374
N03010 Skatteintäkter kr/inv	57 983	54 177	50 502	48 435	48 914
N03009 Generella statsbidrag och utjämning kommun kr/inv	7 859	9 441	9 247	7 992	5 856
N03108 Finansnetto kr/inv	-695	-126	128	30	211
N03107 Resultat före extraordinära poster kommunen, kr/inv	304	3 368	4 410	2 932	2 332
N03007 Årets resultat kommun, kr/inv	304	3 368	4 410	2 932	2 332
N03102 Årets resultat som andel av skatt & generella statsbidrag, (%)	0,5%	5,3%	7,4%	5,2%	4,3%
N03039 Tillgångar totalt kommun, kr/inv	131 391	121 011	108 517	102 704	90 419
N03041 Materiella & immateriella anläggningstillgångar, kr/inv	109 768	100 413	88 260	74 690	69 903
N03044 Avsättning för pensioner och löneskatt kommun, kr/inv	2 192	2 635	1 959	1 915	1 617
N03045 Andra avsättningar än pensioner och löneskatt, kr/inv	5 621	5 475	5 024	4 713	4 943
N03046 Långfristiga skulder kommunen, kr/inv	56 604	48 474	47 767	44 397	27 944
N03103 Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar, andel (%)	46,3%	49,0%	48,8%	63,3%	95,7%
N00053 Månadsavlönad personal, totalt anställda (alla)	1 027	1 024	973	939	943
N00053 Månadsavlönad personal, totalt anställda (kvinnor)	853	848	814	795	798
N00053 Månadsavlönad personal, totalt anställda (män)	174	176	159	144	145
N00003 Personalkostnader, kr/inv	44 170	39 811	37 443	35 533	35 318

Den kommunala koncernen

ÅRETS RESULTAT

Den kommunala koncernens resultat är -0,4 mkr jämfört med 47,6 mkr föregående år. I koncernresultatet ingår Trosabygdens bostäder AB (-2,8 mkr) och Trosa fibernät AB (-0,5 mkr).

Kommunens resultat är 4,5 mkr, en positiv avvikelse mot budget med 23,8 mkr. De främsta orsakerna till resultatet beror på att skattenettet har en positiv avvikelse och att central buffert inte utnyttjats.

DEN KOMMUNALA KONCERNEN

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och i två helägda bolag. Trosabygdens Bostäder AB och Trosa Fibernät AB. Andra företag med ägarintresse är Kommuninvest ekonomisk förening genom vilken Trosa kommun finansierar kommunens investeringsbehov. Därutöver äger kommunen andelar i Nyköping- Östgötalänken AB, Energikontoret i Mälardalen AB och Inera AB. Övriga organisationer där kommunen har representation redovisas nedan. Inga väsentliga förändringar har skett av den kommunala organisationsstrukturen det gångna året.

UPPLYSNING OM VÄSENTLIGA PRIVATA UTFÖRARE

Privata utförare finns inom verksamheter i kommunstyrelsen, humanistiska nämnden, vård- och omsorgsnämnden, kultur- och fritidsnämnden samt teknik- och servicenämnden.

Inom kollektivtrafikverksamheten drivs merparten av verksamheten av privata utförare. Åkerbergs trafik och Nobina bedriver busstrafik på uppdrag av Trosa kommun och Region Sörmland. Tågtrafik i regionen bedrivs av Mälartåg på uppdrag av regionerna i Mälardalen, trafiken kördes under 2023 av upphandlade entreprenören MTR på Nyköpingsbanan.

Det finns fyra förskolor med annan huvudman än Trosa kommun. Den kommunala huvudmannen är tillsynsansvarig för den fristående förskoleverksamheten.

Inom grundskolan har kommunen ingen etablerad

enstaka grundskoleelever som fullgör sin utbildning i verksamhet med fristående huvudman. Så även när det gäller elever mottagna i anpassad grundskolan. Trosa kommun följer upp hur det går för de elever som har en extern placering.

Inom gymnasieskolan är det ungefär hälften av Trosas elever som blir antagna till utbildning med fristående huvudman.

Inom individ- och familjeomsorg utförs familjerådgivning, konsulentstödda familjehem och behandlingshem för både barn, unga och vuxna av privata utförare. Avtal görs med privata aktörer, familjehem. Vi strävar efter att utreda egna familjehem då det är ett billigare alternativ än de upphandlade via Eskilstuna kommun. En fördel med de privata aktörerna är att det är belägna i kommunen.

Hemtjänsten i Trosa kommun omfattas av lagen om valfrihet (LOV). Det innebär att brukare av hemtjänst kan välja andra utförare än kommunen. I Trosa kommun finns det, i dagsläget, ingen annan godkänd utförare än kommunen. Under året har nytt förfrågningssunderlag tagits fram och annonserats för att försöka få till fler valmöjligheter för brukarna.

Det kommunala utförandet av personlig assistans är upphandlat och ligger i extern regi sedan fem år. Under 2022 har en ny upphandling gjorts och det tidigare upphandlade företaget fortsätter som tidigare.

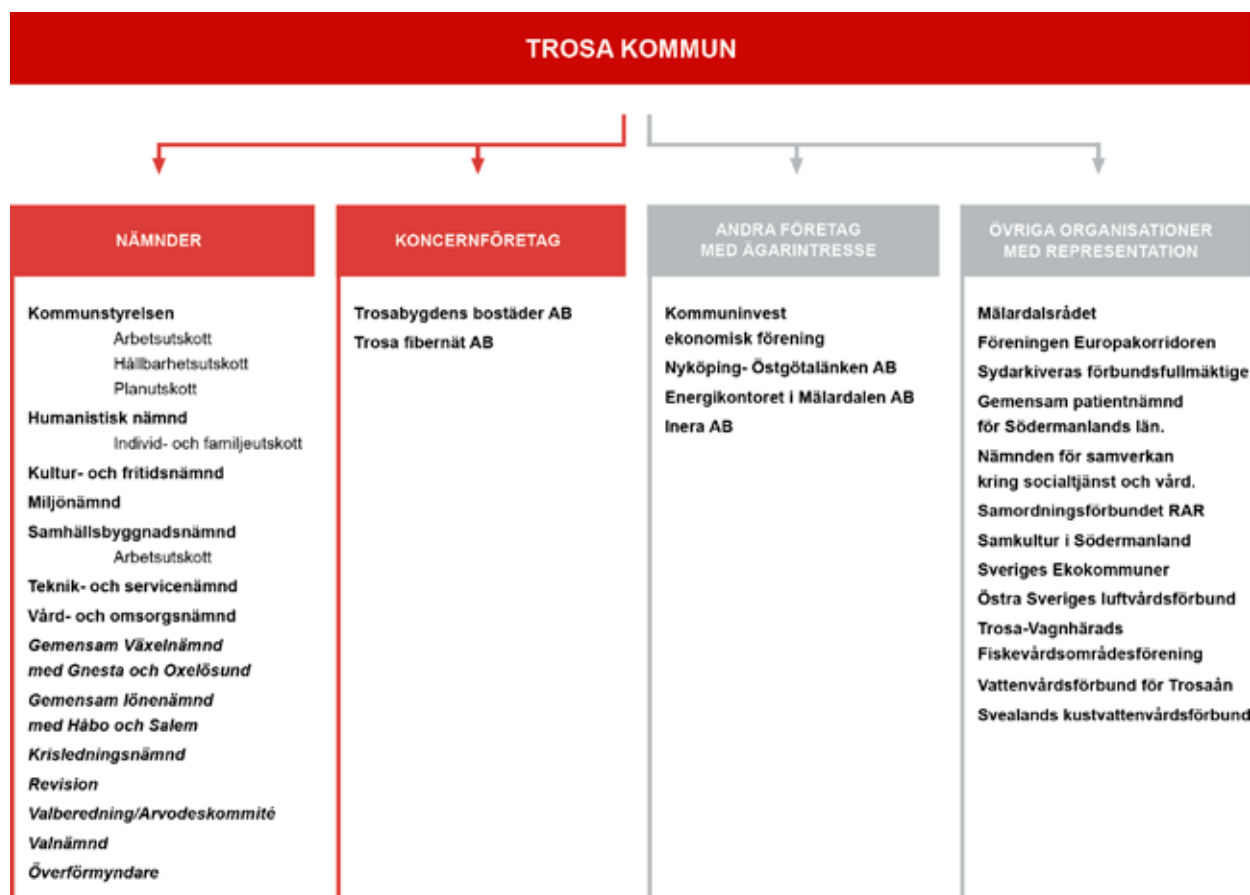
Vård- och omsorgsnämnden köper verksamhet för personer med funktionsnedsättningar, exempelvis på insatser som köps är gruppboende och daglig verksamhet.

Under året har verksamheten köpt platser inom äldreomsorgen. Det har främst rört sig om korttidsplatser och ett fåtal platser på vård- och omsorgsboende.

Inom kultur- och fritidsnämndens område bedrivs Trosa camping & havsbad, Trosa gästhamn, Krämö och badhuset Safiren av privata utförare.

Inom tekniska nämnden sköts drift av gata/park/fastighetsmark, skogs- och naturvårdstjänster, parkeringsövervakning samt VA anläggning av privata utförare. Inom renhållning finns upphandlade entreprenörer inom bl a insamling av hushållsavfall och slamtömning.

Trosa kommunkoncern

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Trosa kommuns resultat och ställning påverkas i hög grad av omvärldsfaktorer som konjunktur, befolkningsutveckling, arbets- och bostadsmarknad samt lag- och regeländringar. Dessa kan också beskrivas i termer

av olika risker som kommunen ska hantera och förhålla sig till.

I tabellen nedan sammanfattas några risker som identifieras för kommunkoncernen och kommunen.

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Omvärldsrisk			
Konjunkturmedgång	Minskade skatteintäkter.	Kommunala koncernen	Strategisk planering Budgetföljsamhet
Befolkning	Risk för att befolkningstillväxt blir annan än den prognosticerade. Lägre skatteunderlag än budgeterat alternativt utökade lokalbehov.	Kommunala koncernen	Kontinuerlig uppföljning av befolkningsutveckling. Fortsatt arbete med lokalförsörjningsplan och lokalstyrgrupp.
Minskade verksamhetsintäkter	Konjunkturmedgång, inflation och räntehöjning påverkar intäkter inom samhällsbyggnadsområdet.	Samhällsbyggnad	Kontinuerlig uppföljning av intäkter. Årlig taxeöversyn.
Ökad arbetslöshet och svårigheter för nyanlända att komma in på arbetsmarknaden	Fler söker försörjningsstöd. Det tar längre tid att komma in på etableringen, ökat försörjningsstöd.	Individ- och familjeomsorg (IFO)	Ökat samarbete med Arbetsförmedling. AME/Integration har ett nära samarbete kring individerna.
Ny socialtjänstlag – Framtidens socialtjänst	Oklart när beslut om ny socialtjänst tas. Oklart med kostnadsutveckling.	IFO Vård- och omsorgsnämnden	Följer tidsplanering av införande av ny lag.
Ny lagstiftning – lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)	Utredning om förändrat huvudmannaskap för personlig assistans, troligtvis statlig huvudman.	Omsorg om personer med funktionsnedsättning.	Medfinansiering av statliga kostnader, ska vara kostnadsneutrala för kommunen
Fast omsorgskontakt i hemtjänsten	Nytt lagförslag om fast omsorgskontakt i hemtjänsten.	Ökade kostnader för att införa fast omsorgskontakt.	Bevaka den statliga finansieringsprincipen
Ny lagstiftning – fastighetsnära insamling återvinning 2024–27	Producentansvarsorganisationerna ska ersätta kommunerna för insamling och övriga kostnader för hanteringen av förpackningsavfallet.	Teknik och service- avgift renhållning	Naturvårdsverket har fattat beslut om föreskrifter om ersättning till kommuner för insamling av förpackningar. TK behöver nu kartlägga konsekvens av den.
Verksamhetsrisk			
Personal	Oförmåga att upprätthålla planerad bemanning. Negativa effekter på personal, resultat och kvalitet. Rekrytering – brist på kompetens.	Alla verksamheter	Vikariepool Friskvårdsinsatser Lång handledning av nyanställda Internt chefsförsörjningsprogram Arbeta för att fortsatt vara en attraktiv arbetsgivare.
El/energikostnader	Drastiskt höjda kostnader fortlöper över tid.	Kommunala koncernen	Avtal, energieffektiviseringar.
Elbrist	Elransonering	Kommunala koncernen	Beredskap, reservkraft
Ökade kostnader	Kostnader på trä, metall, plast, halvledare mm fortsatt hög, projekt- och underhållskostnader påverkas.	Kommunala koncernen	Bevaka och prioritera, investeringsprövning
Långa leveranstider material	Långa leveranstider, varubrist, förseningar i projekt och underhåll.	Kommunala koncernen	Planering av projektgenomförande, bedöma ledtider tidigt i projekt. Öka lagerhållning.
Livsmedelskostnader	Väsentligt höjda livsmedelskostnader.	Teknik- och service Förskola, grundskola, vård- och omsorg	Matsedelsplanering, svinnhantering
Välfärdsbrott bidrag föreningar	När välfärdssystem nyttjas på felaktigt sätt får det stor samhällspåverkan. Utbetalning av Föreningsbidrag kan utgöra risk.	Kultur- och fritid	Översyn av bidragsregler och rutiner kopplat till utbetalningar.
Finansiell risk			
Ränterisk	Hög skuldsättning. Betydande kostnadseffekter vid ökad räntenivå.	Kommunala koncernen	Finanspolicy Investeringsprövning

OMVÄRLDEN

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har en bra omvärldsanalys i Makronytt 1, februari 2024 som återges nedan.

Svag global tillväxt i år trots lägre räntor och inflation

Den avkylning som med fördröjning följer av föregående års ränte- och prisuppgångar ser vi som den kortsiktigt dominerande kraften för världsekonomin. Visserligen gynnas den ekonomiska tillväxten på båda sidor av Atlanten av betydande satsningar på omställning för delar av industrin samt energisektorn, liksom av det uppsving som skett för försvarsindustrin. Men fjolårets räntehöjningar har alltså en åtstramande effekt fortfarande. BNP-tillväxten i många länder antas därför bli låg eller måttlig i år. Samtidigt väntas fjolårets trend av fallande global inflation fortsätta. Detta antas också möjliggöra en omsvängning av penningpolitiken, där bland andra Federal Reserve, ECB och Riksbanken i år sänker sina styrräntor. Tids nog kommer sjunkande räntor och inflation att bädda för en global återhämtning. Men den nedgång för marknadsräntorna som vi förväntar i år är betydligt mindre än uppgången 2022 – 2023. Den lägre inflationstakten innebär inte något återställande av den köpkraft som gått förlorad utan möjliggör endast att en utdragen återhämtning för hushållens realinkomster kan inledas. Något markant lyft för global BNP-tillväxt väntas därför inte i år, trots sjunkande räntor och inflation.

Fjolårets falnande globala tillväxt beräknas i år sätta allt tydligare avtryck på arbetsmarknaderna i flera länder. Troligen kan den dämpning av sysselsättningstillväxten som syntes i flera länder 2023 övergå i sjunkande sysselsättningsnivå i år – så som redan har skett i Sverige. Att konjunkturedgången mer tydligt inbegriper arbetsmarknaden sänker chanserna för en tidig konjunkturuppgång. Med tiden förutsätts därför behovet av att stötta konjunkturen bli ett allt tydligare motiv för en lättare penningpolitik. Utan denna lättnad hotar troligen en recession i USA. Otillräckliga räntesänkningar skulle kunna innebära en för stor åtstramning om realräntorna blir för höga efter den stora nedväxlingen av inflationen som skett. En annan faktor som också talar för behovet av lägre styrräntor globalt är den parallella åtstramning som följer av att flera centralbanker, inte minst Federal Reserve, är i färd med att avveckla sina obligationsinnehav. Detta höjer marknadsräntor (allt annat lika) och begränsar den räntenedgång för långa räntor som centralbankerna vill åstadkomma.

Svensk inflation fortsätter att falla i år

Likt de flesta bedömare räknar SKR med en fortsatt nedgång för inflationen i Sverige. Vi närmar oss nu

återigen en KPIF-inflation på 2 procent. Detta faktum, samt en liknande utveckling i vår omvärld, möjliggör för Riksbanken att börja sänka styrräntan. Vi räknar med en första sänkning i maj.

Mycket tyder på att inflationen fortsätter att sjunka i år, inte bara i Sverige. Trots månatlig volatilitet, där några utfall visat oväntat höga priser, räknar vi i år med en fortsatt trend nedåt för global inflation i såväl producent- som konsumentled. I vår prognos beräknas den svenska valutan i år ta igen ungefär den försvagning som skedde 2023. Denna förstärkning av kronan 2024 antas följa, dels stigande generell riskaptit, dels att negativa scenarier för svensk fastighetsmarknad gradvis prisas ned. Kronförstärkningen bidrar till en ytterligare dämpning av priserna på importerade varor och tjänster.

Den underliggande inflationen enligt indexet KPIF exklusive energi fortsätter nedåt under 2024, speciellt under det första halvåret i år. Nedgången är bred, bland annat från långsammare prisökningar på livsmedelspriserna. Genomsnittligt lägre el- och drivmedelspriser än 2023 beräknas därtill bidra till nedgången för KPIF-inflationen.

Vi bedömer att toppen för centralbankernas styrräntor har passerats, liksom för långa marknadsräntor. Svenska bolåneräntor med längre bindningstider började vika nedåt redan i slutet av förra året. Medan denna trend antas fortsätta räknar vi med att räntorna för 3-månaders bindning sjunker först när Riksbankens första räntesänkning är ett faktum. Men även efter att bolåneräntor med de kortaste bindningstiderna har börjat att sjunka kommer det att dröja innan hushållens genomsnittliga bolåneränta understiger den som gällde 12 månader tidigare. På helårsbasis beräknas genomsnittsräntan för hushållens bolån i år hamna över 2023 års genomsnitt.

Tidpunkten då räntekomponenten börjar bidra negativt till KPI beräknas nås först 2025. KPI-inflationen för helåret 2024 överstiger därför inflationen enligt KPIF, i likhet med 2022 och 2023.

Svag svensk tillväxt i år men återhämtning därefter

Svensk BNP gick sidledes under 2023 och totalt ser helåret ut att resultera i en liten nedgång. Tuffa tider för räntekänsliga hushåll och byggföretag i Sverige har inneburit att konsumtion och bostadsinvesteringar har minskat på ett sätt som vi inte har sett sedan 90-talet. Hög inflation och snabbt stigande räntor är den stora boven i dramat och fortsätter att vara så även 2024. Det tar tid för penningpolitiken att slå igenom och därför väntas den lägre inflationen och det förväntade lägre ränteläget att ge avtryck på den inhemska efterfrågan först under 2025. Vi förväntar oss en gradvis allt starkare återhämtning under senare delen av 2024.

Inflations- och räntepuckeln har hittills inneburit en större avmattning i Sverige än i flera andra länder, med anledning av en relativt högre räntekänslighet. Sverige tycks därmed ligga före flera andra länder i konjunkturförloppet, när det i hög grad styrs stora slag i penningpolitiken. Och precis som i konjunkturedgången/fasen av stigande räntor väntar vi oss att Sverige kommer ligga före flera andra länder i konjunkturuppgången/fasen av sjunkande räntor. När den inhemska återhämtningen inleds i Sverige 2025 väntas således endast svag draghjälp från exporten.

Men en tudelning syns i den svenska ekonomin. Förra året föll bostadsbyggandet kraftigt samtidigt som övriga investeringar, både offentliga och privata, steg oväntat mycket. Stora investeringar, inte minst inom ramen för grön omställning, upprustning av försvaret och demografiska behov är viktiga förklaringar till detta. Dessa drivkrafter kvarstår i år, bostadsinvesteringarna fortsätter att falla ytterligare något i år innan det vänder till nästa år medan övriga investeringar fortsätter att öka i måttlig takt både i år och nästa, vilket sammantaget håller upp investeringarna under lågkonjunkturen. Mycket svag inhemsk efterfrågan ihop med en svag växelkurs innebar dessutom att importen till Sverige minskade markant 2023. Detta reverseras framöver, i takt med starkare hushållskonsumtion samt att kronan stärks. Samtidigt är exporten dämpad givet en fortsatt svag omvärldskonjunktur. Detta blir andra sidan av mynnet när kronan stärks. Det ovanligt positiva bidraget från nettoexporten 2023 går därmed förlorat i år.

Konjunkturrell nedgång för sysselsättningen

Svensk arbetsmarknad har alltså stått sig relativt väl i svag konjunktur både 2022 och 2023. Sedan juli 2023 syns dock en nedgång för sysselsättningsgraden. Rekryteringsläget är dock ännu stramt och både företag och offentliga myndigheter har det senaste året behållit sina anställda i hög utsträckning, trots vikande produktion eller åtstramade budgetar. Ett skäl till detta är betydande kostnader förknippade med att rekrytera och lära upp ny personal. Men trenden av vikande sysselsättning fortsätter i år. Sysselsättningen sjunker 2024, för att åter öka 2025. Andelen arbetslösa beräknas alltså fortsätta stiga i år. Först 2026 antas arbetslösheten vända ner.

Svag ökning av det kommunala skatteunderlaget 2024

När det gäller 2023 pekar uppgifter från Skatteverket (arbetsgivardeklarationer) på en ökning av lönesumman om 5,2 procent för helåret. Året avslutades dock oväntat svagt. Månatliga lönesummor enligt uppgifterna från Skatteverket (speciellt vid analys av denna data i

säsongsrensade termer) i november och december framstår som svaga också när inbromsningen på arbetsmarknaden i slutet av 2023 beaktas. Kanske är det en försmak av 2024, som beräknas ge en klart svagare tillväxt för lönesumman och skatteunderlaget.

Ökningen av lönesumman helåret 2023 är dock historiskt stark, detsamma gäller skatteunderlaget. Tillväxten av lönesumman 2023 kan därmed adderas till åren 2021–2022, då ökningen sammantaget varit högre än en genomsnittlig historisk ökning (trots pandemin). En faktor som ytterligare lyfte skatteunderlaget 2023 var den fulla årseffekten av höjda garantipensioner 2022 samt en stor höjning av pensionerna, som följde på en ovanligt stor ökning av prisbasbeloppet 2023.

2024 minskar tillväxten av skatteunderlaget markant och ökar endast med 2,7 procent. Det beror i huvudsak på en tydlig inbromsning av lönesumman. Medan lönerna i år beräknas stiga ungefär i samma takt som förra året väntas antalet arbetade timmar stagnera.

Timplönerna enligt Konjunkturlönestatistiken väntas i år stiga i samma takt som 2023, med 3,8 procent. Ökningen av NR-timplöner, som styr beräkningen av lönesumman, antas dock bli lägre. Det är i hög grad kopplat till en stor uppgång för medelarbetstiden, det vill säga kvoten mellan antalet arbetade timmar och antalet sysselsatta på makronivå. En relativt stark ökning av pensionerna 2024 gynnar dock skatteunderlaget. Detta motverkar nedväxlingen av tillväxten för lönesumman.

År 2025 antas skatteunderlagets utveckling tydligt präglas av konjunkturuppgången i ekonomin. Gradvis stigande efterfrågan på arbetskraft leder först till ett högre nyttjande av befintlig arbetskraft (genom högre medelarbetstid) men gradvis kommer även antalet sysselsatta att öka. En viss nedväxling av löneökningarna förutses 2025, efter de högsta löneökningarna på länge 2023 och 2024, men denna negativa faktor väntas med råge övertrumpas av stigande sysselsättning.

Sett till hela beräkningsperioden ökar skatteunderlaget ungefär i linje med en historisk trend. Men nedväxlingen 2024 sticker ut, liksom återhämtning därefter.

Tabell 3. Skatteunderlag samt beräknad real utveckling

Procentuell förändring					
Nyckeltal	2023	2024	2025	2026	2027
Faktiskt skatteunderlag	5,1	2,7	4,9	4,2	4,0
Regelförändringar*	0,2	-0,2	0,0	-0,3	0,0
Underliggande	4,9	3,0	4,9	4,5	4,0
Prisutveckling	6,5	4,4	0,2	1,9	3,2
Realt skatteunderlag	-1,5	-1,4	4,6	2,6	0,8

*Bidrag till förändring av faktiskt skatteunderlag, procentenheter.

Källor: Skatteverket och SKR.

Den köpkraft som skatteunderlaget ger för kommuner och regioner dämpas genom stora prisuppgångar (priser och löner samt pensionskostnader i kommunsektorn).

På sektornivå beräknas skatteunderlaget i reala termer urholkas kraftigt 2023 och 2024. Skatteunderlaget har inte fallit i reala termer sedan 2003. Nivåtapet är därför närmast unikt. Köpkraften kommer att vara varaktigt dämpad under hela prognosperioden, trots en beräknat snabb återhämtning 2025 och 2026.

BEFOLKNINGSUTVECKLING

Trosas invånare uppgår per sista december till 14 885 invånare, en ökning med 125 personer sedan årsskiftet.

Aldersgrupp	Förändring sedan november 2023	Förändring sedan december 2022	Antal personer i gruppen den sista december 2023
0 - 5 år	+7	-38	959
6 - 12 år	+2	+10	1 343
13 - 15 år	0	+17	563
16 - 19 år	0	+18	663
20 - 24 år	-1	+7	533
25 - 44 år	+18	-8	3 247
45 - 64 år	-4	+21	3 829
65 - 69 år	+4	+37	903
70 - 79 år	-1	-26	1 913
80 - 89 år	-8	+91	821
90 - år	-5	-4	111
Summa	+12	+125	14 885

Vid årsskiftet hade Trosas befolkning ökat med 0,8 procent (0,7 procent år 2022) vilket innebär plats 30 (plats 71 år 2022) över Sveriges kommuner med störst procentuella tillväxt under året. På första plats noteras Nykvarn kommun med en ökning på 3,8 procent. Trosas befolkningsökning i snitt under en femårsperiod mäts i fullmäktiges mål och var 2,4%.

September var den månad då befolkningen ökade mest, med 45 nya invånare. Det föds färre under året än det dör vilket det även gjorde föregående år. Det är inflyttningen från andra län som är den främsta orsaken till befolkningsökningen vilket känns igen från tidigare år.

Den kraftiga befolkningsökning som Trosa haft de senaste åren ställer höga krav på den kommunala organisationen att hänga med när det gäller exempelvis förskole- och skolverksamhet, lokalförsörjning och teknisk infrastruktur.

Nationellt sett växte befolkningen med 0,3 procent under 2023, vilket innebär den lägsta folkökningen på 22 år, och barnafödandet i förhållande till befolkningen har aldrig varit lägre i Sverige.

Grafen nedan visar årliga befolkningsförändringar i Trosa sedan 1992. Konjunkturläge och bostadsproduktion är viktiga parametrar som tydligt påverkar såväl in- som utflyttning. I spåren av finanskrisen 2008 var tillväxttalen i Trosa blygsamma och har sedan dess successivt ökat. För 2022 och 2023 var tillväxten något lägre. Prognosen de kommande åren visar en fortsatt en något lägre prognos än tidigare. Prognosen

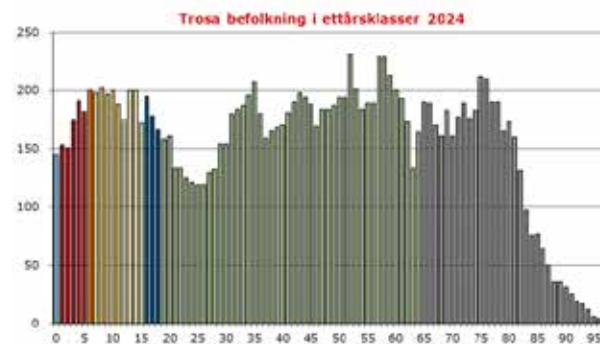
börjar på en lägre nivå med ca +120 personer/år under de mindre expansiva åren för att i slutet av prognosen ligga på drygt +200 personer/år. Den och gula och de gröna staplarna avser prognostiserad befolkningsförändring som budget 2025 och framåt bygger på.

Befolkningsförändringar 1992-2022 med prognos 2023-2028¹

DEMOGRAFI

Invånarnas behov av service styr kommunens uppdrag. Befolkningens sammansättning, ålder och antal, är därför avgörande för all planering och styrning av kommande års verksamhet och uppdateras årligen i de gemensamma planeringsförutsättningarna. Åldersgrupper med över 200 invånare fortsätter att öka.

ARBETSMARKNAD

Enligt Arbetsförmedlingen var arbetslösheten 6,7 procent i riket sista december 2023.

Arbetsmarknaden i Trosa

Den totala arbetslösheten i Trosa kommun i åldersgruppen 16–64 år var 3,7 procent vid 2023 års slut, en minskning med 0,2 procentenheter jämfört med motsvarande tidpunkt året innan. Siffran kan jämföras med en arbetslöshet i riket på 6,7 procent och i länet på 8,8 procent. Ungdomsarbetslösheten minskade under året från 6,8 till 5,1 procent. Ungdomsarbetslösheten är fortsatt lägre än i riket där den var 8,3 procent och 11,6 procent i länet. Minskningen från 2022 håller i sig mycket tack vare att

¹ Gemensamma planeringsförutsättningar, KS 2024-02-28

både besöksnäringen och industrin hade ett bra 2023. Branscher som klarade sig mycket bra under 2023 var tillverkning, hotell/restaurang och bygg/hantverk.

BOSTADSBYGGANDE

Val av linje för järnvägssatsningen Ostlänken är klar och järnvägsplanen ligger för fastställelse. Detaljplan för resecentrum har tagits fram. Ostlänken har beräknad byggstart år 2025 och Ostlänken i sin helhet beräknas vara färdig år 2035.

Exploateringsstrycket har minskat under året även om flera projekt har pågått under året så har inte nya exploateringsprojekt startats i samma utsträckning som tidigare. Det märks att det är lågkonjunktur. Den femte översiktsplanen för Trosa kommun färdigställdes och vann laga kraft under 2022.

Planering/exploatering fortsätter för nya bostäder i bland annat:

Vagnhärad

Mölnaängen
Väsby
Albyområdet
Centrumvägen
Vagnhärad Centrum

Trosa

Hökeberga
Åda backar
Åda fritidshusområde
Predikanten
Kvarteret Mejseln
Västra Krymla

Västerjung

Hammarbyvägen
Norrby

FINANSIELLA RISKER

Den av fullmäktige beslutade Finanspolicyn utgör ett övergripande ramverk för den finansiella hanteringen inom Trosa kommun och dess bolag, Finanspolicyn säkerställer att kommunen genom att efterleva angivna riktlinjer och riskmandat kommer att uppfylla Kommunalagens krav avseende medelsförvaltning. Den kommunala koncernen och kommunen är exponerad för bland annat ränterisk, finansieringsrisk, kredit- och likviditetsrisk samt marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar.

Ränterisk

Förändringar av ränteläget kan skapa ovisshet om framtida utgifter och därmed också risker. Med ränterisk

avses risken att låsa fast alltför stor del av upplåningen till hög fast ränta vid ett sjunkande ränteläge och risken att räntekostnaderna ökar vid ett stigande ränteläge. Upplåningen inom den kommunala koncernen löper med både fast och rörlig ränta. Ränteswappar används för att säkra ränterisk och anpassa den genomsnittliga räntebindningstiden i låneportföljen (endast Trobo). En längre räntebindning skapar en större stabilitet i framtida räntekostnader och därmed en lägre ränterisk jämfört med en portfölj med kort räntebindning. Portföljens räntebindning utvärderas löpande och förändras beroende på räntetro, policyns riktlinjer och i samband med refinansieringar/nya lån.

- Den genomsnittliga räntan i koncernens låneportfölj om 1 536 mkr är 2,28%.

- Den genomsnittliga räntan i kommunens låneportfölj om 840 mkr är 2,15 %.

Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk avses risken att kommunen eller bolagen inte kan refinansiera sina lån när så önskas eller ta upp ny finansiering på marknaden när behov uppstår alternativt att finansiering endast kan ske till ofördelaktiga villkor. För att minska finansieringsrisken ska kommunen och bolagen eftersträva en spridning av förfall och finansieringskällor. Kommunen och bolagen ska eftersträva grön finansiering i den mån det är möjligt.

Refinansierings-/marginalrisken ska begränsas genom att sprida kapitalförfall över tid och mellan olika motparter. Risken för att inte få låna anses som begränsad men däremot finns en marginalrisk som måste begränsas genom att sprida kapitalförfallen. Kapitalbindningen har förlängts något under 2023 i samband med refinansiering och nyupplåning.

- Andelen kapitalförfall inom ett år får max uppgå till 40 % av portföljen. Uppgår vid årsskiftet till 25 % för koncernen.

- Den genomsnittliga kapitalbindningstiden ska uppgå till minst 2 år. Uppgår vid årsskiftet till 2,56 år för koncernen.

Likviditetsrisk

Likviditetshanteringen ska bedrivas med målet att samordna kapitalflöden i koncernkoncernen samt för att sänka räntekostnaderna genom effektiva betalningsrutiner och god likviditetsplanering. Inom kommunen finns ett koncernkontosystem för samordning av likviditetsflöden till kommunen och bolagen.

PENSIONSFRÖPLIKTELSE

Pensionsförpliktelsen avser den beräknade framtida skuld som kommunen har till arbetstagare och pensionstagare.

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Pensioner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Det är den största delen av kommunens pensionsskuld.

Total pensionsförpliktelse i balansräkningen

a.) Avsättning inkl. särskild löneskatt	32 623
b.) Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	126 758

Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring

a.) Intjänade from 1998, pensionsavsättning	47 194
b.) Intjänade före 1998, ansvarsförbindelsen	0

Summa pensionsförpliktelser (inkl. försäkring) 206 575

HÅLLBARHET

Trosa kommun arbetar enligt ett miljöledningssystem med syftet att alla verksamheter, inklusive bolagen Trobo och Trofi, kontinuerligt ska bidra till en bättre miljö. Som en del i det arbetet får all personal genomgå miljöutbildning och verksamheternas miljöarbete redovisas årligen till kommunfullmäktige. Här följs även nyckeltalen för Ekokommunerna och Agenda 2030 upp.

Kommunfullmäktiges mål om Hållbarhet och folkhälsa är att kommunens omställning till ett hållbart samhälle (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) ska tillhöra landets mest framgångsrika. Trosa ska tillhöra de 25% bästa kommunerna i landet i minst 11 av de valda målen från Agenda 2030 för att målet ska uppnås. Målet uppnås delvis då 6 av 13 mål tillhör de 25% bästa kommunerna i landet.

Inom ramen för miljöledningssystemet följs även kommunens arbete inom Agenda 2030 upp. När kommunernas arbete utifrån Agenda 2030 utvärderades av Dagens samhälle så placerades Trosa kommun på en femteplats totalt och plats 56 i Miljöranking – Aktuell hållbarhet.

FÄLTASSISTENT
Trosa-Vagnhärad-Västerljung

Händelser av väsentlig betydelse

INFLATION OCH LÅGKONJUNKTUR

Året 2023 har präglats av inflation och prishöjningar, bland annat på energi och livsmedel. Påtagligt högre kostnader och fortsatt höga krav på investeringar och digitalisering har, trots åtgärder, lett till lägre resultat för flera av kommunens verksamheter. Även förändrad lagstiftning inom flera områden har varit kostnadsdrivande.

I lågkonjunktrens fotsår syns en ökning av arbetslösheten. Kommunens Individ- och Familjeomsorg samverkar med Arbetsförmedlingen, Region Sörmland samt Försäkringskassan. Det finns risk för en ökning av försörjningsstöd under kommande år med anledning av de stigande priserna och högre räntekostnader för hushållen.

Flera av kommunens verksamheter erhåller statsbidrag för att möjliggöra satsningar. Även små förändringar i statsbidragsutformningen kan få konsekvenser för verksamheterna. Snabba förändringar kring statsbidragen ger inte alltid verksamheten tidsmässiga förutsättningar att söka bidraget. Varje bidrag kräver en ansökan som svarar mot bidragets mål och intention. Sedan sker uppföljning av varje statsbidrag, med lite olika omfattning. Statsbidragen är viktiga för verksamheten men kräver också personella insatser.

BEREDSKAP

Oroligheterna i omvärlden har de senaste åren ökat betydelsen av kommunens arbete med beredskapsfrågor. Totalförsvaret och samhällsskydd vävs in i arbetet kring bl.a. infrastruktur, digitalisering och internkontroll. Samarbeten med FRG (Frivilliga resursgruppen), Sörmlands räddningstjänst och Sörmlands kommuner samt övningen Oktober är exempel på arbeten för att göra vår del i uppbyggnaden av totalförsvaret och möta krav och förväntningar på kommunen.

Kontinuitetsplanering inom samhällsviktig verksamhet har varit i fokus även 2023. En ny RSA (Risk- och Sårbarhetsanalys) för mandatperioden har redovisats till Länsstyrelsen.

Arbetet med energieffektivisering och beredskapsåtgärder har pågått under flera år och har intensifierats i och med omvärldsläget med höga energikostnader och risk för elbrist.

DIGITALISERING

Utveckling inom systemstöd sker i alla kommunens verksamheter. Under året finns det några projekt som påverkat samtliga verksamheter inom kommunen. Ett sådant stort projekt har varit införandet av Microsoft 365. Beslutsstödsystemet Hypergene används redan av många verksamheter och arbete pågår med att få fler verksamheter att implementera det under kommande år.

Ett nytt ärende- och dokumenthanteringssystem ska implementeras i kommunens verksamheter och därmed kan kommunens centrala diarium ställas av.

Grundskolan har implementerat Schoolsoft, ett kommunikations- och dokumentationsverktyg. Skolverksamheterna har dessutom bytt verktyg från PC till Chromebooks för att lärarna ska arbeta i samma plattform som eleverna.

För Vård- och omsorgskontoret har årets digitaliseringsarbete bland annat bidragit till att kvalitetsledningssystemet nu är tillgängligt för all personal.

Under året har man även fortsatt med implementering av digitala nyckelfria medicinskåp och infört tvåfaktorsautentisering till känsliga verksamhetssystem via digital legitimation e-SITHS. Det pågår också ett arbete med att införa Cosmic Link som är ett system för kommunikation mellan Region Sörmland samt olika delar inom kommunen, såsom skola, socialtjänst, funktionshinderverksamhet och äldreomsorg.

För att bättre möta behovet av digitala lösningar inom vård- och omsorgskontoret har det anställts en projektledare med ansvar för att till exempel leda och stötta olika införandeprojekt.

Kvalitetsenheten har arbetat med att säkerställa att de digitala tjänsterna följer lagkrav, är informations-säkrade, att behörighetskontroller sker samt se till att kunskapen om hanteringen av dessa finns.

Kultur- och Fritidsnämnden har genomfört olika satsningar under året. Biblioteken har lanserat ett nytt biblioteksdatasystem och ny webbplats. Kulturskolans nya verksamhetssystem StudyAlong underlättar kommunikation mellan elever, vårdnadshavare och lärare. Systemet ger dessutom möjlighet till direktanmälan till tillgängliga kurser.

Trosa Fibernät har etablerat ett bredbandsnät som ger 98 % av hushållen tillgång till en fiberanslutning. Detta ger kommunen möjligheter att leverera digitala tjänster, där välfärdstjänster är ett bra exempel. Efter valet 2022 sattes ett nytt lokalt mål om år att 99 % av hushållen och företagen ska ha tillgång till fiber senast år 2026.

VÄSENTLIGA AVTAL

Efter genomförd upphandling har ett nytt avtal tecknats med Telge Återvinning gällande insamling av hushållsavfall samt insamling av förpackningsmaterial från återvinningsstationer. Kommunerna övertog detta ansvar från årsskiftet 2023/2024 från FTI.

Nytt hyresavtal för Krämö har tecknats med APelago AB för perioden jan 2023-dec 2025 med möjlighet att förlänga tom dec 2028.

Avtal gällande drift och underhåll av offentlig belysning upphandlades och tilldelades Vattenfall Services Nordic AB.

STÖRRE INVESTERINGAR

I investeringsredovisningen redovisas Trosa kommuns investeringar i bland annat fastigheter, markanläggningar och inventarier där de största, med budget om minst 7 mkr särredovisas. Utfallet för den totala investeringsverksamheten under perioden januari till december 2023 uppgår till 175,5 mkr vilket kan jämföras med 264,6 mkr 2022.

Avgiftskollektivet står för 24,1 % av årets investerade belopp.

Arbete sker löpande med att utveckla projektprocessen för att driva och genomföra projekt så effektivt som möjligt. Ett digitalt projektsystem, ProjectCompanion, har under året upphandlats och implementeringen inledd. Verksamheten kommer att samla alla investeringsprojekt i detta system. På så vis kommer alla investeringsprojekt att följas upp och hanteras på samma sätt oavsett vilken enhet som är beställare.

Under hösten har en projektledare med inriktning på VA anställts då det kommer att ligga en stor tonvikt på investeringar inom VA området framöver. Totalt tre projektledare inklusive gruppchef som ansvarar för verksamheten och driver utvecklingen.

Arbetet med att genomföra de investeringar som är beslutade pågår löpande. Nedan beskrivs de särredovisade större investeringarna. Utöver nedan beskrivna större projekt har även ett antal mindre investeringar genomförts.

FASTIGHET

Utveckling kök

Fas 1 i arbetet med att bygga om kök för att klara krav och volymökningar kring måltider är avslutat. Renovering av Häradsgårdens kök färdigställdes inför sommaren. Fas 2 innebär att kartlägga de kök som återstår; Tomtaklinskolans kök, Vitalisskolan samt förskolornas kök för att ringa in de åtgärder som krävs framöver.

Hedebyskolan

Ny och tydligare entré har skapats på Hedebyskolan men även renovering av invändiga ytor med nya utrymmen för enklare vardag för personalen. Utförande för att knyta ihop entrén med innergården är färdigställd.

Under sommarlovet har även ny musiksäl skapats i ett av skolans klassrum.

I Hedebyhallen har nytt sportgolv monterats samt att omklädningsrummen har renoverats. Under hösten har utbyte av belysning till LED i lilla Hedebyhallen utförts, som en energibesparande åtgärd. Detta är tidigare utfört i stora Hedebyhallen.

Demensboende Ängsgården i Trosa

I samband med att Socialkontoret flyttar ut från vårdcentralen har ombyggnation till demensboende pågått fram till sommaren. Inflyttning i elva nya lägenheter är färdigställt.

Upphandling av renovering av övriga ytor har genomförts under sommaren och renoveringen pågår där lägenheter, gemensamma ytor och personalytor renoveras. Beräknas vara helt färdigställt sommar 2024.

Trosa gästhamn

Arbete pågår kring utredning av ny pontonlösning för drivmedel.

Ny idrottshall

Byggnation av idrottshall på Tomtaklinsområdet har pågått sen våren 2021 och färdigställdes dec 2022. Den nya idrottshallen invigdes i slutet av januari 2023. Under sommaren 2023 fick fasaden en konstnärlig utsmyckning i form av konstverket Schvung.

Industrigatan 8

Ventilationen på delar av byggnaden har anpassats. Utemiljön med parkeringsytorna kommer att utvecklas 2024. Process påbörjad med kvarvarande ytor på Industrigatan 8. Återvinningsbutiken och lokaler för LSS anpassas för verksamhetens behov. Solceller har monterats på stora delar av taket under hösten.

Kyrkskolan

Om- och tillbyggnad av klassrum samt större kapprum och fler toaletter är färdigställt till skolstart vårterminen 2024. I samband med detta renoverades även taket på äldre och nyare delen.

GATOR OCH PARKER

GC-väg Öbolandet

Ettapp 2 och 3 är färdigställd under våren 2023.

Vandringshinder Trosaån

Projektet startade upp under våren 2022. Etappen vid Trosa kvarn som är den som är komplicerad att genomföra har vi varit tvungen att förlänga då försenade leveranser av stål har påverkat sluttiden. Projektet färdigställdes under december 2022 men mindre åtgärder och överlämning till drift pågick under 2023.

Scenparken i Vagnhärad

Arbetet med parken kan påbörjas efter att verksamheten erhållit resultat från de geotekniska undersökningarna som genomförs i början av 2024. Det kommer att genomföras geoteknisk undersökning för den tänkta bron som sedan ligger till grund för dimensioneringen. En genomförandeplan kommer att redovisas därefter.

Utveckling av Hamnängen

Under 2023 har arbetet med anläggning av dagvattentan som ligger i anslutning till Gästhamnsparkering pågått och beräknas bli klart i början av 2024. Renovering av promenadstråket är klart utmed fiskebryggan med nya sittplatser, rabatter och belysning. Det som återstår är plantering av växter under våren 2024.

Projektering av sista etappen med anläggning av parkdelen i norra delen av ytan d.v.s. förlängning av Hamnängen pågår och anläggningen kommer påbörjas hösten 2024 för att inte påverka evenemang.

VA – VATTEN OCH AVLOPP

Tofsö

Projektet har anslutit 76 fastigheter av totalt 173 fastigheter. Åtgärder är utförda på de anläggningar som haft lukt- och ljudproblem tidigare. Avtalet som handlades upp 2017 med Fann som leverantör av utrustning till Tofsö har löpt ut. Under hösten har en ny lösning tagits fram via Sinfra som är ramavtals-leverantör inom VA.

Verksamheten har överklagat beslutet som tagits i Miljönämnden 2023-12-04 om att godkänna en egen anläggning för en av fastighetsägarna. Detta är överklagat för att få en tydlig bild av vad som gäller i ett verksamhetsområde, som Tofsö är, och hur detta påverkar kommunens huvudmannaskap.

Kommunikation till fastighetsägare kommer att uppdateras.

Utbyte vattenventiler

Ventilbytesprogrammet pågår och kritiska ventiler är till stor del utbytta i Trosa. Programmet kommer att fortsätta under 2024 och 2025 med utbyte av kritiska ventiler i Vagnhärad.

Uppgradering Trosa avloppsreningsverk

Trosa avloppsreningsverk har genomgått renovering för att klara nuvarande och kommande belastning fram till överföringsledning till SYVAB ska kopplas på. Den största delen var klar under 2022 men vissa anpassningar har genomförts 2023.

Ovidkommande vatten

Arbete med ovidkommande vatten har startat med både inventering och renovering. Vi har genomfört ett projekt i centrala delarna av Trosa med rökstudier och filmning. En viktig del i projektet är att koppla upp pumpar till det överordnade styrsystemet för att kunna utvärdera effekten av åtgärderna och hur flödena påverkas vid nederbörd, smältvatten och höga vattenstånd.

Trosa vattentorn

Projektet med renovering av vattentornet i Trosa är genomfört avseende yttre arbeten. Det inre arbetet med ny cistern kommer att påbörjas operativt under Q4 2024 och färdigställas Q1 2025.

Överföringsledning SYVAB

Arbetsgrupp och styrgrupp har haft avstämningar under året. Trosa kommun och Telge Nät har tecknat samarbetsavtal för sträckan Hölö till Pilkrog och den produktionen har startat. Under året har vi startat arbetet med tillståndsprocesser genom kommunikation med Länsstyrelserna i Södermanland och Stockholms län samt en pågående dialog med markägare. Projektering av sträckan Vagnhärad till Hölö pågår. Målet är att ha en produktionsstart av den sträckan under senare delen av 2024. Målet att ha en ledning klar för anslutning 2027 ligger fast.

Stensundsvägen

Projektet Stensundsvägen har under 2023 startat för att hantera framtida exploateringar när det gäller spillvatten och vattenförsörjningen.

ÖVRIGA VÄSENTLIGA HÄNDELSER

Trosa kommun går nu in i en lägre tillväxttakt. Det märks främst i barngrupperna på förskolorna, där det

för första gången på många år minskat i antal barn. Verksamheten behöver nu och fortlöpande genomlysas sin organisation så att dimensioneringen blir rätt och kostnadseffektiv – ett arbete som kommer löpa över flera år. Förväntad effekt av detta är ökad kvalitet i verksamheten och starkare resultat.

Med förändrad lagstiftning gällande vuxenutbildningen och en ökad arbetslöshetsrisk till följd av konjunkturförändring är det troligt att efterfrågan på vuxenutbildning kommer att öka. Om arbetsmarknads-läget försämras kommer troligen även behovet av utbildningsvalidering att öka. Båda dessa delar kan bli kostnadsdrivande.

Trots en lägre befolkningstillväxt i kommunen är ökningen av äldre personer med behov av t.ex. hemtjänst och funktionsstöd är fortsatt hög. Det har varit ett stort tryck på Vård- och Omsorgsnämndens verksamheter med fler sökande till särskilt boende. Det beror till stor del på att befolkningen blir äldre men också på inflyttning av äldre personer till Trosa kommun.

För att möta behoven av särskilt boende öppnades en ny avdelning på Ängsgården med 11 nya platser. Avdelningen har fått namnet Lunden och kommer främst att rikta in sig på personer med demenssjukdom.

Omvårdnaden som utförs i hemmet blir mer och mer avancerad, vilket ställer krav på kompetensutveckling hos personalen. Den 1 juli blev undersköterska en skyddad yrkestitel. Det innebär att de som har utbildning till undersköterska och har fått bevis från Socialstyrelsen får kalla sig undersköterska. Det kommer dock att finnas övergångsregler där de som var anställda som undersköterskor den 1 juli 2023 får fortsätta kalla sig det fram till 2033.

Exploateringstakten har minskat både på grund av minskad inflyttning och till följd av ränteläget. Stadsplaneringen är alltjämt viktig för kommunens långsiktiga tillväxt, och planering sker även för större infrastrukturprojekt, exempelvis Resväg Västra Trosa, väg 218 och Ostlänken.

Den årliga HME undersökningen, Hållbart medarbetarengagemang, visar att Trosa ligger på en stadigt hög nivå.

Medborgarundersökningen som genomfördes under hösten visade att Trosa kommun hade näst högst svarsfrekvens. Resultatet av undersökningen presenteras under första halvan av 2024.

Företagsklimatet i kommunen är god. Det blev en 6:e plats i Svenskt Näringslivs ranking, och även NKI (Sveriges Kommuner och Regioners Nöjd Kund Index) visade likt föregående år ett högt betyg.

Under slutet på 2023 blev ett stort antal företagare lokallösa efter en brand på Vagnhärads torg. Kommunen har haft en tät dialog med företagen om stöttning både på kort och lång sikt.

Turismnäringen har haft en god tillströmning av besökare och antalet utländska besökare återhämtade sig under 2023.

Under året genomförde Miljönämnden kartläggning av utsläpp till spillvattennätet. Det är en del av kommunens uppströmsarbete för att säkerställa kvaliteten på spillvattnet som ska gå till Syvab via överföringsledning. Hållbarhetsutskottet arbetar bland annat med energi- och klimatrådgivningar och efterfrågan på tjänsten har varit hög även i år och det gäller för både privatpersoner och föreningar/företag.

Trosaån är en vacker sevärdhet och är även en viktig fiskväg. I fiskpassagen vid Trosa Kvarn finns en fiskräknare som under året räknat in att 35 000 fiskar använt passagen. Även uttrar och bävrar har använt fiskpassagen och resultatet visar på att satsningen varit bra och att de biologiska förutsättningarna för Trosaån förbättrats markant.

Hållbarhetsutskottet har arrangerat flera aktiviteter under året för att visa sitt hållbarhetsarbete samt ge invånarna tips om ett mer klimatsmart vardagsliv. Vattendagen i augusti hade fokus på vattenfrågor, marina naturreservat, badplatser och våtmarker. Hållbarhetsdagen handlade om naturvård, renhållning, transporter och klimat. Odlas vardagsmaten är ett projekt som startades 2023 och erbjuder bland annat odlingskurser. Kultur- och föreningsverksamheten har genomfört ett antal olika evenemang under året, bland annat "kulturlov och kulturkollo" genom tvärkonstnärliga samverkansprojekt med bibliotek, fritidsgård och grundskolor under sportlov och sommarlov.

Under 2023 tilldelades Kultur- och fritidsnämnden en ettårs satsning avseende utveckling ridanläggningen på Tureholm. Trosa ridsällskap har erhållit ett riktat bidrag för att arbeta fram underlag för en framtida byggnation. Arbetet kommer att fortgå i samverkan med Tureholms gård och föreningen de närmaste åren.

Den nya idrottshallen Multum öppnades officiellt för allmänheten genom ett välbesökt öppet hus den 4 februari, där två föreningar deltog med uppvisning och prova-på-verksamhet. Under augusti 2023 monterades konstverket Schvung på Multums fasad.

Föreningarnas dag arrangerades den 20 augusti, i samverkan med fritidsgårdarna. I år ägde evenemanget rum i Multum, Tomtaklinthallen och på Tomtaklins IP. Ett tiotal föreningar deltog och visade upp sin verksamhet och fritidsgårdarna sålde fika i kiosken.

Legionellautbrott på Safiren innebar stängning av anläggningens simhall och duschutrymmen under 6 veckor. Ersättning utbetalades till entreprenören.

RÄTTSTVISTER

Vid årsbokslutet finns inga pågående rättstvister.

Styrning och uppföljning

STYRMODELL TROSA KOMMUN ¹

Styrmodellen utgår från Fastlagd kurs och omfattar Trosa kommun. Kommunens helägda bolag styrs via ägardirektiv. Ekonomistyrning innebär en medveten och konsekvent process för att påverka organisationens handlande så att verksamheten genomförs efter invånarnas faktiska behov med rätt kvalitet och till rimlig kostnad, inom ramen för tilldelade resurser och fastställda mål.

Budgetprocessen är en bärande del i styrmodellen med grund i de gemensamma planeringsförutsättningarna. En hörnsten i de gemensamma planeringsförutsättningarna är bland annat resursfördelning till resultatenheter inom verksamheterna barnomsorg, skola och äldreomsorg. Kommunstyrelsen har en central buffert för att möta ökande eller minskade volymer inom resultatenheter. En annan hörnsten är årliga rationaliseringar och ettårssatsningar som dels kan kopplas till att genomföra en rationalisering och dels för enskilda beslutade projekt.

FASTLAGD KURS FÖR TROSA KOMMUN ²

Fastlagd kurs för Trosa kommun är styrande för all verksamhet inom Trosa kommun.

Kommunens verksamheter och utbud skall styras av:

Medborgarnas behov och önskemål
Valfrihet
Flexibilitet
Kvalitet och god service
Enkelhet och kostnadseffektivitet
Samarbete mellan servicegivare och nyttjare

Kommunens verksamhet skall präglas av ett helhetsperspektiv och bygga på samordning/samverkan mellan resurser inom och utom kommunen. Kommunen ska uppmuntra samarbete, okonventionella och alternativa lösningar.

Kommunens medborgares intressen och behov skall alltid sättas i centrum av såväl förtroendevalda som anställda. Arbetsättet skall präglas av god tillgänglighet och hög kompetens.

Rollfördelningen mellan förtroendevalda och anställda skall vara tydlig. Ansvar och beslut skall vara på rätt nivå – långt driven delegation skall tillämpas.

Verksamheten skall bedrivas inom befintlig ekonomisk ram. Resurserna ska tillvaratas på bästa sätt.

Kommunen skall växa i sådan takt att dess speciella karaktär och idyll bibehålles. Varje Orts särprägel skall tillvaratas.

Kommunen skall arbeta för att fler bostäder och fler arbetstillfällen skapas.

Miljöhänsyn skall genomsyra den kommunala verksamheten vid planering och beslutsfattande.

Kommunen skall verka för utökad kollektivtrafik såväl lokalt som regionalt.

Kommunen skall verka för ett ökat samarbete med föreningslivet och andra ideella organisationer.

För att skapa en levande kommun och god utveckling skall initiativ från enskilda och organisationer uppmuntras.

Kommunens fastigheter och anläggningar skall underhållas så att minst nuvarande standard bibehålles.

MÅL FÖR VERKSAMHETEN

Beslut om mål tas i början av varje ny mandatperiod. Kommunfullmäktiges nio mål omfattar sex områden, medborgarnas behov och önskemål, engagemang,

¹ Kommunfullmäktige 2019-11-26, § 96. Dnr KS 2019/129

² Antaget av indelningsdelegerade Trosa 1991 08 21, §71, dnr 1991-00085.

kärnverksamheter, tillväxt och företagsklimat, hållbarhet och folkhälsa och finansiella mål.

Trosa kommun medverkar tillsammans med andra kommuner i Sveriges kommuners och regioners projekt, "Kommunens kvalitet i korthet" (Kkik). Här följs kommunens kvalitet upp ur ett medborgarperspektiv. I Kkik ges Trosa möjlighet att jämföra sig med andra kommuner och med egna resultat över tid. Det ger också så möjligheter att hitta goda exempel och lära av andra.

Trosa genomför också medborgarundersökning vartannat år sedan 2007. Medborgarperspektivet är centralt när kommunfullmäktige fastställer mål och medborgarperspektivet ska genomsyra alla kommunens verksamheter.

Kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder ska i första hand använda de kvalitetsnyckeltal som finns i Kolada samt sätta mål med utgångspunkt i de frågeställningar som finns i medborgarundersökningen. För att kunna vara uthållig i målarbetet är det viktigt att eftersträva enkelhet och tydlighet. Målen ska därför vara mätbara och relativt få till antalet.

FINANSIELLA MÅL

Syftet med att budgetera med ett resultatmål/vinst är att säkerställa att kommunens verksamhet kan bedrivas även på lång sikt och att det egna kapitalet inte urholkas. De finansiella målen behöver samtidigt ta hänsyn till kommunens förutsättningar. Är kommunen i en expansiv fas med befolkningstillväxt kan till exempel resultatmålet tillåtas vara lägre en period för att därefter höjas för att återigen stärka ekonomin.

BUDGETPROCESS

Budgetprocessen syftar till att ge kommunstyrelse och kommunfullmäktige tillräcklig information och bra beslutsunderlag inför beslut om budget med flerårsplan och de politiska prioriteringar som varje budgetbeslut innebär. Processen ska också se till att ge goda förutsättningar för nämnder/utskott och kontor att planera och styra sin verksamhet mot fastställda mål inom ramen för tillgängliga resurser.

Rationaliseringar och ettårssatsningar

Kommunens ledningsgrupp har ansvar att löpande arbeta med rationaliseringar, även medarbetarna ska involveras i processen. Rationaliseringarna kan till exempel grupperas utifrån administrativa processer, organisatoriska åtgärder, lokaler, andra åtgärder och rena besparingar.

Varje budgetår tillförs ettårssatsningar. Dessa satsningar kan nyttjas för att en rationalisering ska kunna genomföras. (Ett nytt verksamhetssystem kan till exempel medföra ett förändrat arbetssätt som effektiviserar verksamheten.)

Gemensamma planeringsförutsättningar (GPF)

De gemensamma planeringsförutsättningarna utgör grunden för budgeten de kommande tre åren och omfattar befolkningsprognos, ekonomiska förutsättningar, lokalförsörjningsplan och resursfördelning.

Befolkningsprognos

Kommunens ledningsgrupp tar fram ett förslag till befolkningsprognos de närmast kommande fem åren samt vid behov en tioårig långtidsprognos. Bakgrunden till detta är att tydligare kunna göra långsiktiga bedömningar av kommande lokalbehov inom såväl förskola och skola som äldreomsorg, samt övriga lokaler.

Ekonomiska förutsättningar

De ekonomiska förutsättningarna omfattar prognos för skatteintäkter, uppräknig av löner och priser samt kapitaltjänstkostnader.

Kommunen baserar sina beräkningar över skatteintäkter på Sveriges kommuner och Regioners antaganden och prognoser. Skatteprognosen beräknas med befolkningsutvecklingen i de gemensamma planeringsförutsättningarna som underlag.

Inga tilläggsanslag beviljas under budgetåret. Däremot kompenseras nämnderna för särskilda satsningar utifrån lönekartläggning.

Lokalförsörjningsplan

Syftet med lokalförsörjningsplanen är att skapa ett verktyg för att möjliggöra planering av det framtida lokalbehovet samt med god framförhållning kunna bedöma det framtida investeringsbehovet och kommunens samlade lokalkostnader.

Lokalförsörjningsplanen ska bidra till att skapa förutsättningar för ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler i den kommunala verksamheten. Målbilden är "Rätt lokal vid rätt tidpunkt till rätt kostnad". I normalläget bedöms det strategiskt att kommunens verksamhetslokaler också ägs av Trosa kommun. Det ger förutsättningar för god ekonomisk hushållning med flexibilitet och med möjlighet att styra, att optimalt nyttja och att hållbart förvalta lokaler. Livscykelkostnaden är en viktig parameter att beakta för att över tid nå god ekonomisk hushållning av resurser.

Internhyra

Internhyra beräknas i enlighet med beslutad internhyresmodell och nämndernas budgetram justeras.

Resursfördelning

Resursfördelning till verksamheterna förskola, skolbarnomsorg, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola samt äldreomsorg, oavsett huvudman, bygger på den befolkningsprognos som årligen tas fram till budget och som ingår i de gemensamma planeringsförutsättningarna (GPF).

Central buffert

Kommunstyrelsens anslag för central buffert bör vara 2 % av verksamheternas budgeterade kostnader. Beslut om fördelning ur den centrala bufferten ska ske en gång per år i samband med att kommunstyrelsen behandlar kommunens delårsbokslut.

Fördelning sker enligt nedanstående kriterier:

- För ökade/minskade volymer (demografiska variabler) för barnomsorg, skola, äldreomsorg
- Ökade kostnader för LSS som inte kunnat förutses
- För att täcka negativt skatteutfall
- För att täcka ökade pensionskostnader

Om mer medel fördelas utöver budget för central buffert så ska dessa medel minska kommunens resultat. Nyttjas inte hela central buffert ska kvarstående medel öka kommunens resultat.

Nämndernas buffertar

Varje nämnd/utskott beslutar om storleken på den buffert som ska finnas inom de verksamheter nämnden ansvarar för. Nämndens buffert bör vara minst 1 % av budget för att under året kunna klara förändringar inom fastställd budgetram. Bufferten tillhör nämnden och nämnden fattar beslut om disponering av bufferten. Om medel finns kvar i nämndens buffert efter eventuell fördelning, så ska dessa medel öka nämndens resultat.

UPPFÖLJNING

- Uppföljning efter tre månader med helårsprognos tas fram och utgör bland annat en del av underlaget för beslut om budget kommande år.
- Delårsrapport efter åtta månader med helårsprognos.
- Årsbokslut.

Nämnderna ansvarar för att hålla verksamheten inom beslutad ram och för att driva verksamheten enligt de

mål/uppdrag fullmäktige fastställt samt att följa upp och utvärdera nämndens verksamhet. Varje nämnd avgör därutöver behovet av uppföljning av ekonomi och verksamhet inom sitt ansvarsområde.

Kommunfullmäktiges mål följs upp i delårsrapport och årsredovisning. Uppföljning av nämndernas mål redovisas i respektive nämnd. Nyckeltal som direkt kan relateras till budgeterade medel ska alltid redovisas med så objektiva mått som möjligt. Dessa följs sedan upp i delårs- och årsbokslut, vissa av målen kan endast följas upp vid årsbokslut.

Åtgärdsplan för en ekonomi i balans

Så snart en avvikelse befaras eller har konstaterats ska nämnden vidta åtgärder inom ramen för sina befogenheter så att budget kan hållas. Detta innebär att förvaltningen samtidigt som det befarande underskottet redovisas för nämnden ska ge förslag till hantering av underskottet. Undantag kan gälla om avvikelsen är av relativt stor omfattning och fordrar förankring innan redovisning till nämnden. Då kan redovisningen göras vid nästkommande nämndsammanträde. Återkoppling ska även ske till det kommunstyrelsesammanträde som ligger närmast efter i tid.

ANSVAR OCH BEFOGENHETER

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige ska enligt 5 kap 1 § kommunallagen besluta i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt och i vad som särskilt anges i nämnda paragraf och i kommunallagen eller annan lag och förordning. Därutöver ska fullmäktige besluta i ärenden som innebär omfattande ekonomiska åtaganden och i ärenden om:

- a) när kommunal verksamhet i egen regi ska bedrivas genom bolag, ekonomisk förening eller stiftelse
- b) mellankommunala avtal av övergripande karaktär och bildande av kommunalförbund
- c) planer och föreskrifter till allmän efterrättelse, som kommunen kan meddela enligt särskild författning, om annat ej särskilt angivits.
- d) expropriation
- e) taxor och avgifter om inte annat särskilt angivits.
- f) ramar för kommunens upplåning
- g) konkurrensprinciper och om vad som är strategiska tillgångar
- h) regler för resultatuppföljning
- i) borgensåtaganden med undantag för borgen enligt socialtjänstlagen
- j) mottagande av donationer

Kommunstyrelsens uppgifter

Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet när denna inte särskilt regleras i lag (ledningsfunktion). Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund. Styrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen (styrfunktion).

Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapporera till fullmäktige (uppföljningsfunktion).

Kommunstyrelsen ska utöva kommunens ägarfunktion i de företag som kommunen helt eller delvis äger. Kommunstyrelsen äger rätt att utfärda ägardirektiv för fullgörande av den av kommunfullmäktige delegerade ägarfunktionen.

INTERN KONTROLL

Alla nämnder gör årligen risk- och väsentlighetsbedömningar för att fastställa en ny internkontrollplan för året. Internkontrollplanen följs därefter upp i samband med årsbokslut. Några punkter är gemensamma för alla nämnder och bolag, till exempel delegering, bisysslor och arbetsmiljö.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

En kommun ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och även i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, det vill säga god ekonomisk hushållning ska präglade hela den kommunala koncernen. Det är fullmäktiges uppgift att besluta om riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning.

UTVÄRDERING AV GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Kommunfullmäktige fastställde nio nya mål 2023 för kommande mandatperiod. De nio målen omfattar sex områden; medborgarnas behov och önskemål, engagemang, kärnverksamheter, tillväxt och företagsklimat, hållbarhet och folkhälsa samt finansiella mål.

Enligt styrmodell Trosa kommun anses god ekonomisk hushållning uppfyllt när de finansiella målen är uppfyllda och 75 % av övriga mål är uppfyllda.

Kommunfullmäktiges mål om medborgarnas behov och önskemål tar sin utgångspunkt i SCB:s Medborgarundersökning som är en väldigt viktig undersökning för kommunen som går igenom noggrant. Generellt uppnår Trosa kommun fortsatt goda resultat i medborgarundersökningen.

De antagna målen är färre än tidigare men kan ha flera mått som behöver uppnås för att målet som helhet uppnås. Varje mål har tydligt definierats när de uppnås och kopplas till koder i Kolada och så vem som helst ska kunna göra samma bedömning av måluppfyllelsen.

Medborgarnas behov och önskemål

Målen innebär att man ska tillhöra de 25% bästa kommunerna som genomfört undersökningen.

Målet kommunens medborgare tillhör de nöjdst i landet mäts på fyra frågor i medborgarundersökningen som samtliga tillhör de 25 % bästa i undersökningen. På frågan om insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter får Trosa det bästa resultatet i undersökningen och på frågan om hur kommunen sköter sina verksamheter så får kommunen det näst bästa resultatet i undersökningen. Målet uppnås.

Målet kommunens medborgare tillhör de tryggaste i landet mäts på en fråga i medborgarundersökningen.

Medborgarna ska känna sig trygga när det är mörkt ute. 90 % känner sig trygga och det är bland de 25 % bästa. Målet uppnås.

Engagemang

Målet om hållbart medarbetarengagemang mäts genom tre delindex, ledarskap, motivation och styrning. Det mäts sedan många år via enkäter. Det sammanvägda resultatet utifrån mätningens indexskala 0–100 blev index 84, vilket ligger på samma nivå som föregående år. Kommunen är fortsatt bland de kommuner med högst resultat, delad plats 2 för enkät 2023. Målet uppnås.

Kärnverksamheter

Målet att Trosa kommun ska vara en av landets bästa utbildningskommuner mäts på sex mått kopplade till kvalitet i skolan, där Trosa ska vara bland de 25 % bästa på samtliga samt minst 10 % bästa på två av måtten. Trosa tillhör de 25 % bästa på fem av sex mått. Målet uppnås delvis.

Målet att kommunens äldreomsorgskunder ska ha nöjda kunder och tillhöra de 25 % bästa i riket. Målet mäts genom brukarundersökning för särskilt boende och hemtjänst från Socialstyrelsen.

Inom hemtjänsten var andelen nöjda 89 % och inom särskilt boende var motsvarande resultat 81 %. Hemtjänsten har förbättrat sitt utfall medan särskilt boende har tappat. Målet uppnås inte.

Tillväxt och företagsklimat

Målområdet innefattar två mål, befolkningstillväxt och företagsklimat.

Trosa kommun ska ha en tillväxt med 1-2 % i snitt under en femårsperiod för att befolkningsmålet ska anses uppnått. Under 2023 ökade befolkningen med 125 invånare vilket motsvarar 0,8 %. Tillväxten 2019-2021 var hög och även om ökningstakten dämpats de två senaste åren är tillväxten i snitt högre än målet med 2,4 %. Målet är delvis uppfyllt.

Målet om att kommunen ska vara topp 20 i landet avseende företagsklimat uppnås med plats 6.

Hållbarhet och folkhälsa

Målet om att kommunen ska ha en omställning till ett hållbart samhälle (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) som ska tillhöra landets mest framgångsrika kopplas till mål från Agenda 2030.

Trosa kommun ligger på topp 25 % bästa kommunerna för 6 av 13 mål från Agenda 2030. Det gör att målet delvis uppnås.

Finansiella mål

Kommunen är kostnadseffektiv när kärnverksamheter totalt sett är kostnadseffektiva i jämförelse med standardkostnaden. Målet mäts genom att verksamheternas kostnad jämförs med standardkostnaden, totalt sett får kostnaden inte överstiga standardkostnad med mer än 5 mkr. Målet mäts i senast kända data i Kolada.

Individ- och familjeomsorg, fritidshem och gymnasieverksamhet och hade lägre kostnad än standardkostnad. Förskolan och LSS hade en något högre kostnad än standardkostnad. De största verksamheterna grundskolan och äldreomsorgen var väsentligt dyrare än standardkostnad. Det finansiella målet uppfylldes inte.

SLUTSATSER AVSEENDE GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Trosa har åtta verksamhetsmål och ett finansiellt mål.

Verksamhetsmål

Av de åtta verksamhetsmålen uppfylldes fyra mål.

Båda målen inom området "medborgarnas behov och önskemål" uppfylldes, samt målet för företagsklimat i toppklass och engagemang.

Tre mål uppfylldes delvis, befolkningsmålet, målet om att vara en av landets bästa utbildningskommuner och målet om hållbarhet och folkhälsa.

Ett mål uppfylldes inte, målet om att kommunens äldreomsorgskunder är nöjda.

Finansiella mål

Trosa har ett finansiellt mål. Det finansiella målet för kärnverksamheternas kostnadseffektivitet är inte uppnått.

God ekonomisk hushållning

Enligt den bedömning av god ekonomisk hushållning som kommunfullmäktige fastställt så uppnås inte god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning anses uppfyllt när de finansiella målen är uppfyllda och 75 % av övriga mål är uppfyllda.

De högt ställda målen uppnåddes inte då endast 50 % av verksamhetsmålen uppnåddes och det finansiella målet uppnåddes inte.

Sammanfattningsvis uppnåddes inte god ekonomisk hushållning under året.

Måluppfyllelse KF verksamhetsmål

Måluppfyllelse kommunfullmäktiges verksamhetsmål 2023.

Kommunfullmäktiges övergripande mål

Mål	Mått/Nyckeltal	Målprecisering	Utfall	Uppfyllelse	Kommentar
MEDBORGARNAS BEHOV OCH ÖNSKEMÅL					
1. Kommunens medborgare tillhör de nöjdaste med sin kommun i landet.		Trosa ska tillhöra de 25% med nöjdast invånare på samtliga fyra frågor.			
	Som plats att leva och bo på. (MU N00667)		97,3 %		Utfall plats 16 i MU 2023
	Hur kommunen sköter sina verksamheter. (MU N00668)		91,8 %		Utfall plats 2 i MU 2023
	Möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter. (MU N00669)		35,1 %		Utfall plats 1 i MU 2023
	Vilja att rekommendra andra som inte bor i kommunen att flytta hit. (MU N00670)		78,2 %		Utfall plats 11 i MU 2023
2. Kommunens medborgare tillhör de tryggaste i landet.		Trosa ska tillhöra de 25% med tryggast invånare.			
	Känner sig trygga när det är mörkt ute. (MU N00610)		90,0 %		Utfall plats 21 i MU 2023
ENGAGEMANG					
3. Kommunens har engagerade medarbetare.		Trosa ska utifrån index tillhöra de 10% bästa kommunerna.			
	Hållbart medarbetarengagemang (HME) (Kolada U00207)		84,0 %		Utfall plats 2 i SKRs enkät 2023.
KÄRNVERKSAMHETER					
4. Kommunen är en av landets bästa utbildningskommuner.		Trosa ska tillhöra de 25% bästa kommunerna på samtliga 6 parametrar samt de 10 % bästa på 2 av dem.			Tillhör de 25% bästa i 5 av 6 mål.
	Elever årskurs 9: som uppnått kunskapsmålen i alla ämnen (N15508)		77,8 %		Utfall 2023, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada, Skolverket.
	Elever årskurs 9: meritvärde (N15507)		224,0		Utfall 2023, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada, Skolverket.
	Elever årskurs 9: behöriga till yrkesprogram (N15428)		88,6 %		Utfall 2023, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada, Skolverket.
	Elever årskurs 6: med lägst betyget E i svenska (N15546)		92,4 %		Utfall 2023, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada, Skolverket.
	Elever årskurs 6: med lägst betyget E i matematik (N15545)		90,9 %		Utfall 2023, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada, Skolverket.
	Elever årskurs 6: med lägst betyget E i engelska (N15544)		93,9 %		Utfall 2023, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada, Skolverket.
5. Kommunens äldreomsorgskunder är nöjda.		Trosa ska tillhöra de 25% bästa kommunerna för såväl särskilt boende som hemtjänst.			
	Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg (U23471)		81 %		Utfall 2023, ej bland de 25% bästa kommunerna. Öppna jämförelser/ brukarundersökning. Kolada, Socialstyrelsen
	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg (U21468)		89 %		Utfall 2023, ej bland de 25% bästa kommunerna. Öppna jämförelser/ brukarundersökning. Kolada, Socialstyrelsen

Mål	Mått/Nyckeltal	Målprecisering	Utfall	Uppfyllelse	Kommentar
TILLVÄXT OCH FÖRETAGSKLIMAT					
6. Kommunen fortsätter att växa med 1-2% i snitt under en femårsperiod	Antal invånare (N01951)	Befolkningsökningen ska vara 1-2% i snitt under en femårsperiod.	2,4 %		Utfall 20231231 är 14885 invånare vilket ger en snitttillväxt på 2,4%. Utfall 2023.
7. Kommunen har ett företagsklimat i toppklass	Ranking Svenskt Näringsliv (U40402)	Trosa ska placera sig bland de 20 bästa kommunerna.	6		
HÅLLBARHET OCH FOLKHÄLSA					
8. Kommunens omställning till ett hållbart samhälle (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) ska tillhöra landets mest framgångsrika.		Trosa ska tillhöra de 25% bästa kommunerna i landet i minst 11 av de valda målen från Agenda 2030			Tillhör de 25% bästa i 6 av 13 mål.
	Mål 1: Avskaffa fattigdom. Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd. (N31816)		0,2 %		Utfall 2022, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 2: Hälsa och välbefinnande. Invånare med bra självskattat hälsotillstånd (U01405)		69,1 %		Utfall 2022, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 2: Hälsa och välbefinnande. Fallskador bland personer 65+, 3-års, antal/100 (U20462)		2897		Utfall 2022, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 4: God utbildning till alla. Barn 1-5 år inskrivna i förskola. (N11800)		85,9 %		Utfall 2022, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 4: God utbildning till alla. Elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram. (N15428)		88,6 %		Utfall 2023, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 5: Jämställdhet. Heltidsarbetande månadsanställda (N00209)		73 %		Utfall 2022, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 6: Rent vatten och sanitet. Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status (N85053)		100 %		Utfall 2022, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 6: Rent vatten och sanitet. Sjöar med god ekologisk status (N85051)		60 %		Utfall 2022, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 7: Hållbar energi för alla. Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området (N45905)		20 MWh/inv		Utfall 2021, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt. Förvärvsarbetande invånare 20-64 år (N00914)		84 %		Utfall 2021, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur. Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) (U07451)		82 %		Utfall 2022, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 11: Hållbara städer och samhällen. Demografisk försörjningskvot (N00927)		0,96		Utfall 2023, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion. Utsläpp av lufttillväxthusgaser (N00401)		3,42		Utfall 2021, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion. Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet (U07514)		60 %		Utfall 2022, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna. Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen (U00502)		90,5 %		Utfall 2022, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald. Skyddad natur (N85054)		29,9 %		Utfall 2022, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen. Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam (U01420)		16 %		Utfall 2022, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
	Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen. Verksamhetens resultat kommun, andel (%) av skatter och statsbidrag (N03127)		1,5 %		Utfall 2023, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.

Mål	Mått/Nyckeltal	Målprecisering	Utfall	Uppfyllelse	Kommentar
FINANSIELLA MÅL					
9. Kommunen är kostnadseffektiv genom att kärnverksamheterna totalt inte överstiger standardkostnaden.		Nettokostnadsavvikelsen totalt i miljoner kronor ska inte överstiga 5 Mkr för kärnverksamheterna totalt.			Utfall 2022 summerar till 22 Mkr i nettokostnadsavvikelse.
	Nettokostnadsavvikelse i Mkr för förskola är (N11038)		6		Utfall 2022. Kolada.
	Nettokostnadsavvikelse i Mkr för fritidshem är (N13032)		-3		Utfall 2022. Kolada.
	Nettokostnadsavvikelse i Mkr för grundskola F-9 är (N15045)		26		Utfall 2022. Kolada.
	Nettokostnadsavvikelse i Mkr för gymnasieskola är (N17030)		-4		Utfall 2022. Kolada.
	Nettokostnadsavvikelse i Mkr för äldreomsorg är (N20029)		14		Utfall 2022. Kolada.
	Nettokostnadsavvikelse i Mkr för LSS är (N28021)		5		Utfall 2022. Kolada.
	Nettokostnadsavvikelse i Mkr för individ- och familjeomsorg är (N30026)		-22		Utfall 2022. Kolada.

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

KOMMUNKONCERNEN

Den kommunala koncernens resultat är -0,4 mkr jämfört med 47,6 mkr föregående år. I koncernresultatet ingår Trosabygdens bostäder AB (-2,8 mkr) och Trosa fiber-nät AB (-0,5 mkr).

KOMMUNEN

Kommunens resultat är 4,5 mkr, en positiv avvikelse mot budget med 23,8 mkr. De främsta orsakerna till resultatet beror på att skattenettet har en positiv avvikelse och att central buffert inte utnyttjats.

Nämndernas skattefinansierade verksamhet exklusive kommungemensamma poster redovisar sammantaget ett överskott på 0,8 mkr och avgiftsfinansierad verksamhet ett underskott på -6,7 mkr.

Kommungemensamma poster

Kommungemensamma poster omfattar bland annat medlemsavgifter till SKR, Sydarkivera, Samordningsförbundet RAR m.fl. Kommunförsäkringar, indexuppräknings Ostlänken och exploateringsverksamhet redovisas också under de kommungemensamma posterna. I årets utfall belastar indexuppräknings för Ostlänken resultatet med 2,9 mkr. Exploateringsverksamhet och markförsäljningar netto bidrar till resultatet med 3,8 mkr. Därutöver har försäljning av Stationshusen i Vagnhärad skett till Trobo vilket ger en reavinst på 2,2 mkr.

Resultatöverföring

Resultatöverföring från 2022 till resultatenheterna inom förskola/skola samt särskilt boende/hemtjänst och LSS påverkar de kommungemensamma posterna negativt med 4,9 mkr.

Central buffert

På kommunstyrelsen finns central buffert (16,6 mkr) för att bl.a. kunna kompensera för förändrade volymer för barnomsorg, skola och äldreomsorg. Central buffert lämnade ett överskott på 8,7 mkr.

Pensioner

Utbetalning av pensioner från ansvarsförbindelsen (intjänade t o m sista december 1997) budgeterades

med 9,9 mkr. Fr o m 2023 trädde det nya pensionsavtalet AKAP-KR i kraft. Det innebar bland annat att avgiftsbestämda pensionen höjs från 4,5% till 6% av lönesumman.

Personalomkostnadspåslaget ska täcka kostnaderna för nuvarande anställdas pensioner. I bokslutet reserverades 2,5 mkr plus löneskatt för osäkerhet för pensionskostnad.

Pensionskostnaderna ökar kraftigt och trots höjt personalomkostnadspåslag överstiger pensionskostnaderna budget med 10,5 mkr. Under perioden från 2022 till 2024 kommer pensionskostnaderna att fördubblas enligt prognos för att sedan återgå till en mer normal nivå för 2025/2026. Pensionskostnaden som tjänas in nu går från ca 40 mkr 2022 till ca 90 mkr 2024.

Finansiering

Skattenettots positiva avvikelse (20,1 mkr) beror framför allt på högre slutavräkningar för åren 2022 och 2023 och högre regleringsbidrag än budgeterat. Räntenettet ger en positiv budgetavvikelse på 0,8 mkr och uppgår till -10,3 mkr. I räntenettet ingår överskottsutdelning från Kommuninvest, ränteintäkter och borgensavgifter samt räntekostnader för kommunens lån och övriga finansiella kostnader. Budgetavvikelsen beror på något lägre räntekostnader än budgeterat och värdeförändring på värdepapper.

BUDGETFÖLJSAMHET NÄMNDER¹

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott inklusive central buffert på 11,6 mkr och ett överskott på 3,0 mkr exkl. central buffert. KS förvaltning omfattar budget för politisk verksamhet och kommunkontoret. Politisk verksamhet redovisar ett överskott om 10,2 mkr, varav central buffert står för 8,7 mkr. Kommunkontoret redovisar ett överskott på 1,5 mkr.

Den huvudsakliga anledningen till kommunkontorets överskott är att kollektivtrafiken redovisar ett överskott om 2,1 mkr vilket är väsentligt bättre än prognostiserat.

¹ Se även driftredovisning

Kommunkontoret har liksom tidigare år kraftigt ökade kostnader för programvaror relaterade till nya eller uppdaterade IT-system. Personal- och konsultkostnader i samband med införande av nytt ekonomisystem, beslutsstödsystem ärendehanteringssystem och Microsoft 365 är de enskilt viktigaste förklaringarna till fortsatta underskott hos flera enheter. Merkostnader för porto, trycksaker och material bidrar också till kommunkontorets underskott. Även överförmyndarverksamheten har haft merkostnader under året i samband med vakans och det administrativa stödet har utökats.

Hållbarhetsutskottet

Utskottets ekonomi baseras på anslag från kommunens budget samt statligt bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning. Hållbarhetsutskottets resultat för 2023 var ett överskott på 60 tkr mot budget.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar för första gången på många år ett negativt resultat. Resultatet landar på -2,5 mkr.

Det negativa resultatet förklaras i första hand av påtagligt mycket högre kostnader för bostadsanpassning än budgeterat. Kostnaderna överskrider budgeten med 2,0 mkr. Detta förklaras av att fler och fler bor kvar längre hemma och behöver olika typer av anpassningar för att kunna göra det. En annan förklaring är att intäkterna för konjunktur känsliga verksamheter såsom bygglov och planverksamhet avviker från budget.

Miljönämnden

Miljönämnden redovisar ett underskott jämfört med budget på 0,1 mkr, beroende på att intäkterna är lägre än budgeterat.

Humanistiska nämnden

Barnomsorg och utbildning

Barnomsorg och utbildning redovisar ett underskott jämfört med budget på 1,0 mkr.

Skolverksamheten behöver göra snabbare organisationsförändringar för att möta de något mer fluktuerande barn och elevprognoserna. Flera åtgärder är vidtagna för att få en hållbar ekonomi i verksamheterna. Det handlar om verksamhetsutvecklande åtgärder och om åtgärder av organisatorisk karaktär. Här bör nämnas att organisatoriska förändringar i skolmiljö oftast är komplicerade när de genomförs under pågående läsår.

De senaste årens stora befolkningstillväxt har medfört ökade kostnader inom förvaltningen. Demografisk kompensation har getts på barn- och elevpeng men de centrala delarna har inte kompenserats i samma

omfattning. Detta påverkar tydligt språkcentrum, SFI och vuxenutbildning.

Antalet barn i förskola, grundskola och gymnasieskola är färre än vad som beräknades i budget medan barn inom fritidshemmets verksamhet är fler. Budget har korrigerats efter avstämning central buffert.

Skolskjutsar redovisar ett underskott på 3,0 mkr. En översyn av skolskjutsar har gjorts och har till del genomförts till höstterminen 2023 vilket gjort att underskottet minskat jämfört med prognoserna i mars och augusti.

Översynen förväntas ge helårseffekt under 2024.

Språkcentrum redovisar ett underskott på 3,3 mkr. Trosa kommuns mottagande av nyanlända fortsätter att minska jämfört med tidigare år. Dock kvarstår behovet av modersmåls-undervisning och studiehandledning. Behovet av insatser avseende asylsökande från Ukraina kvarstår, dock täcker inte ersättningen, avseende asylsökande, kostnaderna för de insatser som krävs. Språkcentrums verksamheter är svåra att samnyttja och effektivisera eftersom språkcentrums elever finns i alla kommunens skolor i olika klasser och har flera olika modersmål.

Den anpassade skolformen redovisar ett underskott på 0,4 mkr. Orsaken till underskottet är att den anpassade grundskolan är personalintensiv, verksamheten inte är samordnad. Bedömningen är att elevantalet i anpassade grundskola kommer ligga på liknande nivå som nu, även framöver. En översyn av organisationen kring anpassade grundskolan har gjorts. Skolkontoret kommer att från och med läsåret 24/25 erbjuda anpassad grundskola, för elever i årskurserna 1-6, på Skärlagsskolan. Förändringen är inte bara av ekonomiskt intresse, den möjliggör även kompetensförstärkning och utveckling av den anpassade grundskolas verksamhet.

Barnomsorg, centralt, har ett överskott på 3,5 mkr. Detta överskott avser intäkter för barnomsorgsavgifter till följd av att antalet barn inom barnomsorg ökat de senaste åren.

Resultatenheternas sammanlagda resultat är ett underskott på 3,7 mkr inkl. resultatöverföring från 2022 på 3,0 mkr. Antalet barn i förskola har minskat under hösten och förskolorna har arbetat med att anpassa organisationen till ett lägre barnantal. Flera av förskolorna har använt sin positiva resultatöverföring i sin anpassning till ett lägre barnantal.

Underskott inom grundskolans verksamheter är personalrelaterad. I vissa fall kan brytningstalen för grupper/klasser göra att personaltäckningen blir högre än vad budget medger. Detta är något som rektorerna är väl insatta i och som de arbetar strategiskt och medvetet med.

Gymnasieverksamheten och kommunens aktivitetsansvar redovisar ett överskott på 2,0 mkr mot budget, vilket beror på att kostnader för elever i anpassad gymnasieskola inte redovisas under gymnasieskola samt att höstens elevantal minskat jämfört med delårsbokslutet då avstämning central buffert gjordes.

Sammantaget har vuxenutbildningen och SFI ett underskott på 1,5 mkr. Vuxenutbildningens och SFI-undervisningens omfattning är svår att planera för och således även att budgetera. Önskvärt vore en modell för beräkning av utbildningsbehov/platser. Vuxenutbildning styrs av kombinationen individens önsningar och arbetsmarknadens behov. Konjunkturförändringar ger också behov av vuxenutbildning. Behovet av SFI-undervisning varierar beroende på inflytt till kommunen.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen inklusive buffert redovisar ett överskott på 5,9 mkr mot budget för 2023, varav ej nyttjad buffert 1,6 mkr.

Sammantaget står verksamheten för flykting och integration för övervägande delen av det totala överskottet. Schablonintäkterna från Migrationsverket har täckt kostnaderna för nyanlända, ensamkommande barn och personer från Ukraina då inflödet till Sverige minskat i dessa grupper. Det råder en osäkerhet kring eventuella utmaningar kopplat till kriget i Ukraina och huruvida det kommer påverka verksamheten framåt.

Kostnaden för externa placeringar och försörjningsstöd har ökat.

Antalet hushåll med försörjningsstöd har ökat jämfört med tidigare år och därmed även kostnaderna. År 2023 uppgick kostnaden för försörjningsstöd till 3,9 mkr, jämfört med 2022 3,6 mkr.

Trots en ökning av arbetslösheten är det andra former av stöd som försörjer de arbetslösa. Vi har ett tätt samarbete med Arbetsmarknads- och integrationsenheten för planering på individnivå. En samverkan med andra samhällsaktörer som arbetsförmedling, region Sörmland samt försäkringskassa sker. Det finns en risk att ökning av försörjningsstöd kan ske under kommande år med anledning av de stigande priserna och högre räntekostnader för hushållen.

Kostnader för köp av externa placeringar har ökat under året. En ökning av placeringskostnader relaterade till alkohol och droganvändning har ökat under första delen av året. Kostnaden för institutionsvård för vuxna varierar beroende på behovet. Vi eftersträvar att ge vård på hemmaplan.

En ökning av placeringskostnader inom barn- och ungdomsvård på institution har ökat under året. Det finns alltid en osäkerhet vad gäller placeringskostnader

på institutioner då behov av nya placeringar kan tillkomma med kort varsel.

Under sommaren har en ökning av fältare skett under helgerna för att öka tryggheten för ungdomar i kommunen. Extra medel tillfördes nämnden för att kompensera den ökade fältverksamheten under sommaren.

Vi står inför ett tufft ekonomiskt läge på socialkonstret inför 2024 och 2025. Vi har börjat se över vilka åtgärder och besparingar vi kan göra för att få ekonomin på rätt nivå under 2025.

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden redovisar ett överskott på 1,4 mkr jämfört med budget. Resultatet inkluderar nämndens buffert samt reglering mot central buffert för demografi äldre och LSS.

Äldreomsorgen totalt redovisar ett överskott om 6,7 mkr.

Resultatenheterna särskilt boende visar ett underskott på -5,7 mkr. Underskottet kan delvis härledas till den utökning av antal demensplatser som gjorts under året. Hemtjänstens resultatenheter gör ett överskott på 1,9 mkr.

Hälso- och sjukvård (inkl. tekniska hjälpmedel) redovisar ett negativt resultat på -1,6 mkr.

Sjuksköterskeenheten gör ett överskott på 0,2 mkr, medan Rehabiliteringsenheten visar ett underskott på -0,6 mkr. Resultatet för tekniska hjälpmedel avviker med -1,3 mkr mot budget. Budgetavvikelsen för tekniska hjälpmedel beror på prisökningar som genomförts av Hjälpmedelscentralen under året.

Funktionshinderområdet redovisar sammantaget ett underskott på -11,5 mkr där LSS utgör -9,0 mkr av det totala underskottet. De externa köpen av boendeplatser samt kostnader för personlig assistans utan SFB-beslut avviker med totalt -11,1 mkr mot budget.

Kostnaderna för färdtjänst överstiger budget med -0,9 mkr för året. Kostnadsökningen beror delvis på att förvaltningen har övertagit ansvaret för särskilda skolskjutsar från Barn- och utbildningsförvaltningen.

Myndigheten, kvalitetsenheten och den centrala ledningen avviker positivt mot budget med 3,0 mkr för året. Överskottet beror dels på vakanta tjänster på myndighetssidan, samt att delar av personalkostnaderna för MAS täcks av statsbidrag.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett överskott om 3,8 mkr.

En av orsakerna till överskottet är att budget för ettårsatsningen för ridanläggning på Tureholm ej nyttjats fullt ut. Totalt har 0,5 mkr av budgeterat 1,0 mkr nyttjats för ettårsatsningen.

Budgeterade kostnader under ledning har ej nyttjats fullt ut, vilket innebär ett överskott om 0,8 mkr.

Kultur och förening redovisar ett överskott om 1,8 mkr vilket nästan uteslutande beror på outnyttjade föreningsbidrag.

Intäkter för tjänstekoncessioner avviker positivt mot budget, 0,6 mkr, då indexuppräknningen blev högre än budgeterat samt lägre kostnader mot budget för anläggningarna.

Verksamheterna Bibliotek och Kulturskola har båda ett årsresultat i linje med budget och lämnar tillsammans ett svagt positivt resultat. Fritidsgårdarna avviker positivt mot budget, 0,2 mkr och det beror på vakansperioder av personal mellan anställning samt färre arbetstimmar under sommarlovet. Gröna Lundresan under sommaren blev inställd då det veckan innan varit en allvarlig olycka på Gröna Lund vilket innebär en minskad kostnad för enheten.

Teknik- och servicenämnden

Teknik och servicenämndens skattefinansierade verksamhet redovisar ett underskott om 8,2 mkr. Sammantaget är det kostnadsökningar som indexhöjningar i avtal, höga mediakostnader (el, VA, värme), vinterväghållning och livsmedel.

Teknik och servicenämnden drabbas hårt av de senaste årens ökade priser. Måltid skrev vid marsprognosen fram en åtgärdsplan för ekonomi i balans där Kommunstyrelsen medger att verksamheten avstår föreslagna åtgärder för bibehållen kvalitet under 2023. Tekniska enheten har arbetat för att minska kostnader och se över intäkter men har svårt att nå en ekonomi i balans utan väsentligt striktare prioriteringar avseende åtgärder, vilket i sin tur kan leda till högre kostnader eller andra effekter framöver.

Gata avviker negativt mot budget med 2,8 mkr. Vinterväghållningen har kostat betydligt mer än beräknad budget, totalt 2,2 mkr över budget. Gata har även högre kapitalkostnader om 1,2 mkr. Gatubelysningens elkostnad ligger 0,4 mkr över budget trots erhållet elstöd.

Trafikskador och skadegörelse avviker negativt mot budget med 0,2 mkr där merparten av åtgärder har varit på vägmärken samt bänkar och belysning på Vagnhärrads torg.

Park har en budget i balans när ettårs satsningen om 0,5 mkr är inkluderad, exklusive ettårs satsningen ett underskott om 0,2 mkr. Parkplaneringsåtgärder vid Edanö gård ändrades under året och delar lyftes över till investeringsprojekt Edanö i stället.

Entreprenörprisindex steg med 15,3 % för 2023 vilket har resulterat i att färre planerade underhållsåtgärder genomförts för både gata och park. Akuta insatser

gällande trädvård pga storm och andra väderrelaterade orsaker avviker negativt mot budget med 0,1 mkr.

Fastighet avviker negativt mot budget med 3,9 mkr. Positiv avvikelse mot budget avseende elstöd med 2,5 mkr. Energibesparande åtgärder och solceller har reducerat kostnader med 0,8 mkr. Fastighet har ökade underhållskostnader för året.

Taxehöjningar inom VA har gett negativ avvikelse mot budget om 0,5 mkr. Kostnader för el och fjärrvärme har under sista kvartalet ökat. Över året har detta varit en stor påverkan med 3,2 mkr över budget.

Snöröjning och halkbekämpning kring kommunens fastigheter har haft ökade kostnader.

Legionellautbrott på Safiren ledde till påtvingad stängning av simhall och hygienutrymmen i sex veckor vilket kostade 0,7 mkr.

Under året har kapitaltjänstkostnader gått över budget med 1,1 mkr.

En stor insats kring skarvjakt har genomförts vilket skapat kostnader på totalt 0,2 mkr mer än budget.

Larm och bevakning är ett område som hela tiden kräver större insatser och är svårt att prioritera bort, insatserna går över budget med 1,1 mkr. Detta område inkluderar både fysisk övervakning, inbrottslarm samt åtgärder kring brandsäkerhet där brandåtgärderna är en stor del av de ökade kostnader. Kostnader för skadegörelse budgeteras ej och ger negativ avvikelse om 0,5 mkr, vilket ligger i linje med tidigare års utfall.

Driftenheten redovisar ett underskott på 2,2 mkr mot budget. Det beror till största del på de ökade livsmedelskostnaderna med 2,5 mkr inom måltid. Detta beror framförallt på ökade livsmedelskostnader, men även ökade transportkostnader om 0,2 mkr. Livsmedelspriserna har ökat med ungefär 25 % under 2022 och 2023. Vi ser också en kraftig minskning av antalet matlådor till hemtjänst, vilket har minskat intäkter på äldreomsorgen.

Städ, fordonsservice och Korslöt redovisar i stort budget i balans med ett mindre underskott om 0,1 mkr.

Fastighetservice redovisar ett överskott om 0,5 mkr vilket beror på bilbyte som drog ut på tiden och lägre personalkostnader kopplat till ersättningsrekrytering.

Avgiftsfinansierad verksamhet

Teknik och servicenämndens avgiftsfinansierade verksamhet redovisar ett underskott om 6,7 mkr.

VA redovisar ett underskott på 6,3 mkr. Taxehöjningar skulle behövt ske tidigare och med ett större påslag än vad som gjordes för att finansiera årets kostnader och framtida restaurering av ledningsnätet för påkoppling till Överföringsledningen mot SYVAB.

Eftersom självkostnadsprincipen gäller ska underskottet

hämtas igen under kommande treårsperiod. En höjning av VA-taxan på 15 % har beslutats inför januari 2024, vilket innebär en ökad intäkt om 8,0 mkr.

För att få en hållbar ekonomi i balans kommer Tekniska enheten under 2024 fortsätta arbetet med en ny långsiktig taxemodell samt skriva fram ett förslag till taxeändring inför halvårsskiftet 2024 till nämnden och KF där även en planerad höjning de närmaste åren presenteras.

Den huvudsakliga positiva förändringen av intäkter beror på två taxehöjningar vilket gett ökade intäkter mot budget, 9,6 mkr.

Personalkostnaderna avviker positivt mot budget pga. vakanser under årets start, 0,3 mkr. Kostnader återfinns i stället för konsulter. Konsulter har även använts till taxepianering, juridikstöd, ledningsnätet och kvalitetssäkringsarbete för påkoppling mot SYVAB.

Elkostnaderna avviker negativt mot budget med 2,7 mkr. Kapitalkostnader avviker negativt mot budget med 0,6 mkr då många investeringsprojekt har avslutats eller delavslutats.

Med det nya drift- och entreprenadavtalet för VA som upphandlades räknar verksamheten med att kunna sänka kostnaderna på årsbasis med 0,7 mkr.

Renhållningsverksamheten redovisar underskott om 0,4 mkr mot budget. Det beror framför allt på att verksamheten har haft ökade kostnader för entreprenörers indexhöjningar. I övrigt mindre avvikelser nära budget.

Verksamhetens intäkter och kostnader

Verksamhetens intäkter ökade med 1 %. Det är taxor och avgifter som är den främsta ökningen och exploateringsintäkter som står för störst minskningen. Taxor och avgifter har ökat med 13,0 mkr. Exploateringsintäkter har minskat med 18,2 mkr.

Verksamhetens kostnader ökade med 6,9 %. Köp av verksamhet och entreprenader har ökat med 5,7 % och personalkostnader med 9,3 %. I verksamhetens kostnader ingår ökade kostnader för el, fjärrvärme, livsmedel och systemkostnader.

Skatter och generella bidrag

Skatteintäkterna har ökat med 8 % och generella statsbidrag och utjämning har minskat med 16 %. Slutavräkningarna är 6 mkr högre än föregående år.

Trosa hade en skattekraft på 102,5 % av rikets medelskattekraft (jämfört med 101,6 % år 2022) och fick därför inkomstutjämningsbidrag på 96,0 mkr (104,6 mkr 2022). Trosas skattekraft har minskat något de senaste åren men ligger ändå bland de kommunerna med högst skattekraft. Högst skattekraft i riket har Danderyd 184,4 % och lägst skattekraft har Eda 72,4 %.

Räntenetto

Kommunen har ett negativt räntenetto på 10,3 mkr. I räntenettet ingår överskottsutdelning från Kommuninvest, ränteintäkter och borgensavgifter samt räntekostnader för kommunens lån och övriga finansiella kostnader.

Nettokostnadsandel av skatteintäkter och generella statsbidrag

(procent)	2023	2022	2021
Nettokostnadsandel	98,5	94,5	92,8

En förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunen har en balans mellan kostnader och intäkter. Ett nyckeltal är nettokostnadsandelen, det vill säga hur stor andel de löpande kostnaderna tar i anspråk av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning. En nettokostnadsandel på över 100% innebär att kostnaderna överstiger intäkterna. Riktvärdet för landets alla kommuner är 98%. Trosas nettokostnadsandel har de senaste åren legat på 93-95% men ligger 2023 på 98,5%.

Resultatets andel i procent av skatter, stb och utjämning för åren 2010-2023

För att ha kontroll över verksamheternas kostnadsutveckling görs bland annat jämförelser mot standardkostnaden i riket. Trosa är också med i Kommunens kvalitet i korthet (Kkik), ett nationellt projekt som omfattar ca 170 kommuner. I Kkik mäts olika mått inom tre olika delområden; barn och unga, stöd och omsorg samt samhälle och miljö. Att arbeta med jämförelser över tid ger en god bild över den egna kommunens styrkor och svagheter.

Investeringar och anläggningstillgångar

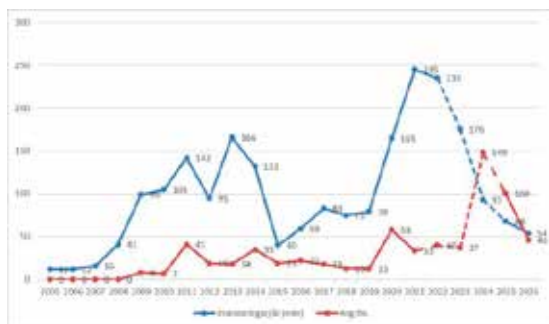
Kommunens investeringar var höga åren 2009-2014. I Trosa beslutades då att investeringar skulle tidigareläggas under lågkonjunkturen. Dels för att investera i tider när priserna hålls nere och dels för att skapa arbetstillfällen. De senaste årens höga befolkningstillväxt har återigen drivit på investeringstakten. Åren 2015-2023 har kommunen investerat för 1 156 mkr.

Utfallet för den totala investeringsverksamheten uppgår till 176 mkr vilket kan jämföras med 265 mkr 2022. Skattekollektivet står för 76 % och Avgiftskollektivet står för 24 % av årets totala investerade belopp. Kommande år kommer andelen som är avgiftsfinansierade investeringar att öka.

Det bokförda värdet på anläggningstillgångarna var vid årets slut 1 696 mkr, en ökning med 153 mkr.

Några av årets större investeringar var demensboende på Ängsgården, utveckling kök och matsal, utbyggnad Kyrkskolan samt investeringar inom VA.

Investeringarna har dels finansierats genom avskrivningar och resultat och dels genom lån.

Borgensåtagande och ansvarsförbindelse

Kommunens borgensförbindelse gentemot de kommunala bolagen har ökat med 148 mkr sedan 2019. Ökningen beror framförallt på att Trosabygdens Bostäder AB färdigställde 88 lägenheter under 2020, utbyggnad av fibernätet samt att pantbrevbelåning minskat till förmån för lån med kommunal borgen.

(mkr)	2023	2022	2021
Borgensförbindelse kommunägda företag	696	672	662

Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella styrka. Den anger hur stor del av de totala tillgångarna som kommunen har finansierat, det vill säga det egna kapitalet i förhållande till de totala tillgångarna. Faktorer som påverkar soliditeten är förändringen av tillgångarna som ökar när investeringarna är högre än avskrivningskostnaderna. Årets resultat ökar det egna kapitalet och görs avsättningar minskar resultatet och därmed soliditeten.

Soliditeten sjönk under den investeringstunga perioden 2009-2014 för att sedan gradvis stärkas. Senaste åren har soliditeten varit relativt stabil trots stora investeringar.

Soliditeten exkl. ansvarsförbindelsen uppgår till 30 % och inkl. ansvarsförbindelsen till 24 %.

Soliditet Trosa kommun 2001-2023

Kommunens pensionsåtagande

Kommunens totala pensionsskuld redovisas enligt den lagstadgade så kallade bland-modellen vilket innebär att pensionsförpliktelsen redovisas i två delar, dels som en avsättning i balansräkningen dels som en ansvarsförbindelse.

Kommunens pensionsskuld för pensioner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse.

2023 var kommunens pensionsskuld inklusive löneskatt 207 mkr varav 127 mkr avser ansvarsförbindelsen. Det innebär att 61 procent av den totala pensionsskulden inte ingår i balansräkningen.

Känslighetsanalys

Vissa händelser kan kommunen påverka, andra inte – till exempel konjunkturförändringar, nya lagar eller ett plötsligt förändrat omvärldsläge. Oplanerade händelser eller beslut kan få avgörande betydelse för kommunens ekonomi.

Tabellen nedan visar hur kommunens ekonomi påverkas av olika tänkbara händelser, till exempel ränteförändring.

Känslighetsanalys	Mkr	Förändring
Förändring utdebitering (skatt)	4,1	10 öre
Löneförändring	6,0	1%
Prisförändring	4,6	1%
Förändring av kommunala avgifter	0,9	1%
Heltidstjänster	6,3	10 åa
Ränteförändring på kommunens lån	7,1	1%
Befolkningsförändringar (påverkar skatteintäkterna)	6,5	100 inv.

Slutsatser avseende resultat och ekonomisk ställning

Det positiva resultatet har bidragit till att den ekonomiska ställningen stärkts. Investeringarna har finansierats via resultat, avskrivningar och lån. Kommunens skuldsättning har ökat till 56 604 kr/invånare, 840 mkr jämfört med 710 mkr 2022. Kapitalbindningen har förlängts något under 2023. Lånstrukturen följs upp löpande under året och följer uppsatta kriterier i enlighet med finanspolicyen.

Skatteintäkter och generella statsbidrag utgör den huvudsakliga finansieringen av verksamheten. För att klara en god ekonomisk hushållning krävs att netto-

kostnadsutvecklingen över tid är lägre eller i nivå med utvecklingen av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Verksamhetens kostnader ökade med 6,9 %. I verksamhetens kostnader ingår ökade kostnader för el, fjärrvärme, livsmedel och systemkostnader. Personalkostnaderna har ökat med 9,3% motsvarande 56 mkr till totalt 657 mkr. Kostnadsutveckling är hög men de senaste åren har även skatteintäktsutvecklingen varit hög. Framåt behöver kostnadsutvecklingen dämpas när skatteintäktsutvecklingen förväntas att fortsätta sjunka.

Diagrammet nedan visar nettokostnad per invånare jämfört med skatteintäkter per invånare. 2023 var nettokostnaden 64 844 kr/inv. och skatteintäkterna 65 842 kr/inv.

De planerade investeringarna i budget 2024 och plan för 2025-2026 uppgår till 510 mkr och ligger på en hög nivå samtidigt som resultatnivåerna inte är tillräckligt höga vilket kommer att innebära att soliditeten minskar. För att soliditeten inte ska minska så behöver antingen resultatnivåerna bli högre eller investeringsnivåerna lägre.

De gemensamma planeringsförutsättningarna för 2024-2026 visar att demografin fortsatt kräver ökade resurser framförallt inom äldreomsorgen kommande år. Förskola och skola har inte lika stora behov då det bland annat föds färre barn. De senaste årens höga resultatnivåer gör att det egna kapitalet stärkts, men de ökade demografiska behoven och den fortsatt höga investeringstakten innebär att resultatnivåerna kommer att sjunka de kommande åren. Det innebär även att likviditeten kan komma att bli ansträngd. Det är därför mycket viktigt med fortsatt fokus på budgetföljsamhet och väl avvägda prioriteringar och investeringar i takt med behoven.

Balanskravsresultat

Balanskravsutredning	2023	2022	2021
Årets resultat enligt resultaträkningen	4 519	49 710	64 680
Samtliga realisationsvinster	-2 208	0	0
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-502	545	2 260
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	-1 464
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	1 809	50 255	65 476
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Årets balanskravsresultat	1 809	50 255	65 476

Balanskravsresultat enligt Trosa	2023	2022	2021
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredning	1 809	50 255	65 476
Återföring öronmärkta medel	0	0	0
Resväg västra Trosa	0	0	0
Öronmärkning för ev. vikande konjunktur	0	-20 000	-30 000
Öronmärkning för att stärka kommunens beredskap och civilförsvaret	0	-6 000	-10 000
Årets balanskravsresultat enligt Trosa	1 809	24 255	25 476

BALANSKRAVSRESULTAT 2023

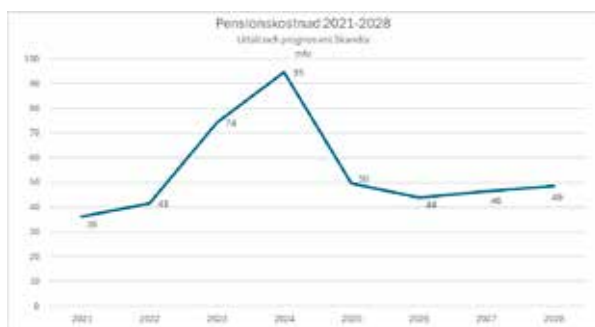
Enligt kommunallagen och lagen om kommunal bokföring och redovisning är ett minimikrav för god ekonomisk hushållning att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna då avstämning mot detta balanskrav görs. Syftet med balanskravet är att en kommun ska visa att den inte lever över sina tillgångar. Det innebär till exempel att realisationsvinster från försäljning av anläggningar inte ska finansiera den löpande driften.

Om balanskravsresultatet för ett visst räkenskapsår är negativt ska det enligt kommunallagen regleras inom tre år. Kommunfullmäktige ska då anta en åtgärdsplan för hur regleringen av resultatet ska ske. Beslut om reglering ska fattas i budgeten senast det tredje året efter det år då det negativa balanskravsresultatet uppkom. Enligt kommunallagen får fullmäktige dock besluta att en reglering av ett negativt balanskravsresultat inte ska göras, om det finns synnerliga skäl.

Trosa har ett positivt balanskravsresultat för 2023.

Negativa budgeterade resultat framåt

Budgeterat resultat i budget 2024 med plan för 2025 till 2026 är negativa. Pensionskostnaderna ökar kraftigt även under 2024 och det prognostiseras bli en dubblering av kostnaden jämfört med 2022. Eventuella negativa balanskravsresultat 2024 och 2025 som är ett resultat av kraftigt och tillfälligt ökade pensionskostnader kommer Trosa på grund av stark finansiell ställning att åberopa synnerliga skäl för i beslut kring återställande av underskott.

I det budgeterade resultatet för 2024 på -12,4 mkr finns 17,0 mkr i central buffert för demografiförändringar där det kan konstateras att befolkningstillväxten ser ut att vara på en lägre nivå kommande år. Det är även troligt att det kommer tillskott till kommunsektorn kommande år vilket diskuterats under en längre tid, detta går inte att budgetera för.

VA-verksamheten ingår i kommunen men är reglerad i vattentjänstlagen. VA-taxan, som ska vara skälig och rättvis, beslutas av kommunfullmäktige. Det totala avgiftsuttaget får inte överstiga kostnaderna (självkostnadsprincipen). Avgifterna fastställs i förväg och ska täcka nödvändiga kostnader för verksamheten. I de fall överuttag eller underskott redovisas ska dessa återföras/kompenseras de närmaste åren. För 2022 och 2023 har VA-verksamheten redovisat kraftiga negativa resultat motsvarande totalt -12,3 mkr. Underskottet ska balanseras mot kommande års överskott vilka kommer innebära ett positivt resultat 2024 som kommer hjälpa till att få ett resultat i balans för kommunen som helhet.

Kommunen har under en längre tid öronmärkt medel för vikande konjunktur för att använda för att återställa eventuella underskott under en vikande konjunktur för att ha en god ekonomisk hushållning över tid. Öronmärkta medel uppgår den 31 december 2023 till 70,0 mkr. Beslut föreslås tas i samband med bokslut att dessa medel får användas fram till och med bokslut 2026.

Trosa använder sig inte av resultatutjämningsreserv (RUR) men kommer att anpassa sig till det nya regelverket kring resultatreserven (RER) som ersätter RUR som börjar gälla från 2024 och framåt. På grund av rådande konjunktur kommer det inte vara möjligt att reservera medel till RER de närmaste åren och då fortsätter Trosa att använda sig av modellen med öronmärkta medel.

Väsentliga personalförhållanden

Under 2023 har vi tydligare kunnat fokusera på utveckling efter flera år med fokus på pandemin. Trots detta har året präglats av höga sjuktal i perioder. Vi har haft två tydliga toppar, dels i februari, dels under senhösten och då främst november-december.

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Trosa kommun stod för en något svagare tillväxt under 2023 vilket har inneburit en något lägre rekryteringstakt jämfört med tidigare år. Det tillsammans med en fortsatt ganska låg personalrörlighet gör att behovet att rekrytera är klart lägre jämfört med tidigare år. Vi ser dock fortsatt en tillväxt.

Antalet årsarbetare ökar med ca två procent, vilket i praktiken innebär 20 fler årsmedarbetare. Detta ska jämföras med en ökningstakt på 6-7 procent tidigare år. Ökningen har främst skett inom vård och omsorg och då främst inom hemtjänst. En något mer försiktig tillväxt hos oss men även i vår omgivning gör att vi just nu att det är lite enklare att rekrytera och finna rätt kompetens. Trots det ser vi fortsatt utmaningar inom kompetensförsörjningen på lite längre sikt.

Antal anställda	2023	2022	2021
Tillsvidare	942	922	876
Årsarbetare	906	891	835
Visstid	90	97	93
Medelålder (år)	45,7	45,4	45,2
Andel kv/män (%)	84/16	84/16	84/16

Ungefär 47 procent av våra anställda jobbar inom skola och förskola och ca 35 procent inom vård- och omsorg. Inom kultur, fritids, teknik- och service jobbar ca 10 procent och bland de mindre kontoren ses fördelningen; kommunkontoret ca 4 procent, socialkontoret 3 procent och samhällsbyggnadskontoret 1,5 procent.

Tillsvidare	Tillsvidare årsarb. 2022	Tillsvidare års arb. 2023 (kvinnor)
Kommunkontoret	39	40 (29)
Samhällsbyggnadskontoret	13	15 (10)
Kultur-, fritids-, teknik- och servicekontoret	94	97 (68)
Vård- och omsorgskontoret	275	297 (263)
Skolkontoret	444	430 (392)
Socialkontoret	26	25 (21)
Totalt	891	906 (783)
Trosabygdens bostäder AB	19	19 (5)
Trosa fibernät AB	0	0

Som tidigare år är det främst kvinnor som arbetar i Trosa kommun. Personalkostnaderna uppgick till 657 mkr, vilket var 58 procent av den totala verksamhetskostnaden. Ökningen landade på 9,3 procent mot föregående år.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Kommunens arbete kring heltidsresan fortskrider allttjämt. Idag arbetar 87 procent heltid bland kvinnorna, vilket är en ökning med drygt två procent jämfört med föregående år. Trosa kommun har gjort en fantastisk utveckling och då inom vård- och omsorg i synnerhet.

En annan viktig satsning har varit det interna chefsförsörjningsprogrammet. Under 2023 har åtta nya medarbetare genomfört programmet som har pågått under hela året. Till dessa kandidater har också 8 mentorer (befintliga chefer) matchas fram. Programmet har gått av stapeln för fjärde gången och hela programmet leds av personalchef och drivs i sin helhet med interna resurser.

Framtida personalförsörjning styrs främst av förväntade behov, personalrörlighet, sjukfrånvaro och pensionsavgångar. Det är främst personal inom skola/

förskola och vård/omsorg som kommer att gå i pension de närmaste fem åren.

Verksamhet	Sjukfrån. (%)	Personal-rörl. (%)	Pens.avg. inom 5 år	Behovs-förändr.	Rekryt behov 5 år
Vård/omsorg	9,6	7,9	15	Ökat behov	>90
Skola	5,7	5,7	19	Viss ökning	>75
Förskola	12,9	7,1	10	Små ökning	>30
KFTS	5,6	10,6	7	Små ökning	>20
Övriga	3,5	14,1	8	Liten ökning	>15
Totalt	7,7	7,9	59	Ökning	>230

Även om behoven av att nyanställa har minskat något finns ett fortsatt stort behov framåt. De stora volymerna inom vård och omsorg berör främst hemtjänst. En hel del pensionsavgångar väntas dock även bland personal inom SÄRBO. Vi kan verkligen se att behovet av nyrekryteringar har minskat i takt med att fler jobbar mer, men vi ser också att när så många jobbar heltid är det svårt att fortsätta att höja sysselsättningsgraden för dessa grupper.

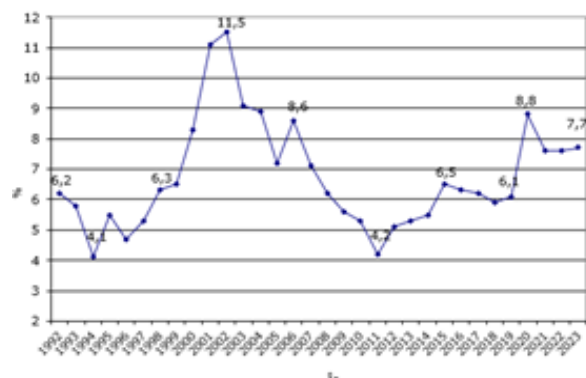
Det finns även utmaningarna inom skolan. Orsakerna är främst pensionsavgångar och något fler elever, men framför allt är det svårt att rekrytera vissa behöriga lärargrupper. Fler behöver jobba efter 65 år. Förskolan har också utmaningar kopplade till att rekrytera förskollärare även om vi haft fler sökande de senaste åren. Nu kan vi se att behoven inom förskolan blir klart lägre då vi i vissa fall minskar antalet barn inom förskolan.

Övriga grupper ses behov av rekrytering av bl.a. kockar som är svårt att rekrytera. Vi har många chefer som går i pension de kommande fem åren

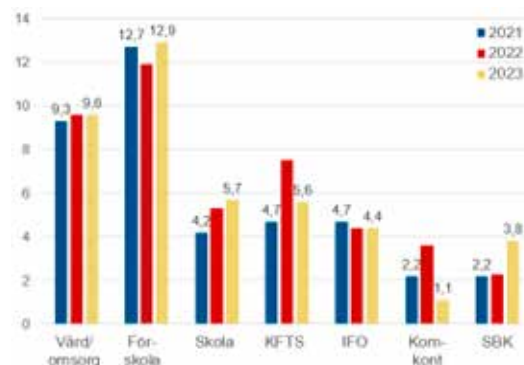
VERKSAMHETSMÅTT

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron ligger kvar på ungefär samma nivå som föregående år. Sedan pandemin uppkom ligger vi på en klart högre nivå jämfört med åren innan. Bedömningen är att vi bör kunna se en viss minskning av sjukfrånvaron men att det troligtvis kommer att ta ytterligare något år innan vi är nere på en nivå runt 5-6 procent.

Av de totala sjukskrivningarna på 7,7 procent finns olikheter mellan olika verksamhetsområden. Det är verksamheterna inom förskola och vård- och omsorg där högsta sjuktalet noteras. Förskolan står för de högsta sjuktalet, vi ser en viss ökning för 2023 jämfört med föregående år. Värt att notera är att KFTS står för den högsta minskningen medan de mindre administrativa enheterna ligger på en klart lägre nivå jämförelse med flera andra verksamheter. Lägst sjukfrånvaro har kommunkontoret på runt en procent.

Den högsta sjukfrånvaron märks bland medarbetarna i åldrarna under 29 år, i denna grupp ses också den högsta ökningen.

Sjukfrånvaro utifrån ålder i %	2023	2022	2021
-29 år	9,2	6,7	6,1
30-49 år	7,5	8,0	8,0
50- år	7,7	7,4	7,6

Kvinnorna har alltså högre sjuktalet än männen, ökningen är dock högre bland männen just nu. Andelen långtidssjuka (medarbetare som är sjuka 60 dagar eller mer) har i andel av den totala sjukskrivningen ökat från föregående år och är nu uppe på drygt 35 procent.

Sjukfrånvaro utifrån kön i %	2023	2022	2021
Man	5,0	4,3	4,1
Kvinna	8,2	8,1	8,1
Sjuka >60 dagar	35,3	28,7	39,6
Totalt	7,7	7,6	7,6

HME – hållbar medarbetar engagemang

Trosa kommun genomförde 2023 för 11:e gången SKR:s gemensamma medarbetarenkät inom de tre områdena motivation, ledarskap och styrning. Det sammanvägda resultatet utifrån mätningens index

0–100 blev Trosas index 84, vilket ligger på samma nivå som föregående år. Vi ligger dock klart över snittet som är 80 index, för de omkring 90 kommuner som har rapporterat in 2023.

HME-enkäter 2021-2023 (index)	Trosa 2023 Index	Trosa 2022 Index	Trosa 2021 Index	Jämf. SKR Index
Motivation	84	84	84	80
Ledarskap	84	83	84	80
Styrning	84	84	83	80
Totalt	84	84	84	80

Med våra 84 index tillhör vi fortsatt Sveriges absoluta toppskikt och ligger bara två index från 1:a platsen. Rankningen bygger på alla kommuner som under 2023 har rapporterat in resultat, vilket är ca 90 kommuner.

HME-enkäter Rankinglista	Totalt (index)	Moti- vation	Ledar- skap	Styr- ning
Vetlanda	86	86	87	85
Trosa	84	84	83	84
Vaxholm	84	82	86	84
Klippan	83	83	84	83
Vallentuna	83	84	84	82
Vingåker	81	82	80	81
Strängnäs	81	80	81	82
Katrineholm	81	80	81	82
Gnesta	80	80	79	80
Eskilstuna	79	79	78	81
Oxelösund	79	77	78	78
(2022)				
Nyköping	78	77	78	78
Södertälje	80	79	78	82
Gagnef	73	76	76	73
Finspång	73	74	72	77

Jämställda löner

Medellönen för månadsavlönade var den 1 november 2023 är 36 311 kr/mån för kvinnorna och 39 155 kr/mån för männen. Det innebär att kvinnornas medellön är 92,7 procent av männens. De senaste fem åren har löneskillnaderna minskat med drygt 10 procent. Den enkla förklaringen till att lönerna skiljer sig åt är att kvinnor och män arbetar inom olika sektorer. Vi har få män inom t.ex. äldreomsorg och förskola och vi har samtidigt högre andel män bland de högre avlönade akademikeryrkena samt bland våra högre chefer.

När det gäller chefsstrukturen består kommunens ledningsgrupp av fem män och tre kvinnor. Fördelningen bland enhetschefer är 37 kvinnor och 8 män, alltså drygt 80 procent är kvinnor. När vi analyserar lönerna inom respektive yrkeskategori upptäcks dock inga osakliga löneskillnader mellan könen. Viktigt att vi fortsatt är vaksamma på att inga osakliga löneskillnader uppstår inom likvärdiga befattningar. Men vi har ett fortsatt jobb att göra; vi behöver uppvärdera de kvinnodominerade yrkena, det behövs fler män inom äldreomsorg och förskola och fler kvinnor behövs på de högre chefsbefattningar och inom de högavlönade akademikeryrkena.

Förväntad utveckling

BEFOLKNINGSPROGNOS

I de gemensamma planeringsförutsättningarna¹ inför 2025 och framåt görs följande bedömning om befolkningsprognosen de kommande åren.

Befolkningsprognosen innebär att Trosa kommun fortsätter att vara en attraktiv tillväxtkommun med kontinuerlig tillväxt under hela den aktuella perioden. Bedömningen är dock att den svalare bostadsmarknaden påverkar befolkningstillväxten på så sätt att befolkningen beräknas växa med under 1% i början av prognosperioden och ca 1,5% i slutet.

I numerära tal innebär det en tillväxt på en lägre nivå med ca +120 personer/år under de mindre expansiva åren för att i slutet av prognosen ligga på drygt +200 personer/år. Befolkningen bedöms passera 15 000 invånare 2024.

Under senare år har Vagnhärad stått för en allt större del av tillväxten och det är en trend som bedöms fortgå under kommande år.

BOSTÄDER OCH INFRASTRUKTUR

Den faktiska efterfrågan på nya bostäder är lägre än tidigare men det finns fortfarande ett visst tryck i kommunens alla delar, samtidigt som permanentning av fritidsbostäder fortsätter och också förstärks i områden där kommunalt VA byggts ut. Detta tenderar ofta att förstärkas ytterligare i sämre ekonomiska tider. Det finns för närvarande en god planberedskap men det är samtidigt viktigt att fortsätta prioritera att ta fram nya detaljplaner för att kunna säkerställa långsiktig tillväxt.

Under hösten 2023 startade ombyggnationen av väg 218 och planeringen för Ostlänken och infrastrukturåtgärder istället för Infart västra Trosa kommer ytterligare att konkretiseras. Trosa kommun medverkar aktivt i Trafikverkets arbete med dessa angelägna projekt.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Trosa kommun står inför stora rekryteringsbehov framöver. De stora volymerna inom vård och omsorg berör främst hemtjänst. En hel del pensionsavgångar väntas dock även bland personal inom de särskilda boendena. Om fler kan höja sin sysselsättningsgrad minskar

förstås behovet av nyrekryteringar och det har vi sett tydligt under de senare åren.

Stora utmaningar finns även inom skolan som har framtida pensionsavgångar och fler elever på sikt samtidigt som det är svårt att rekrytera vissa behöriga lärargrupper. Inom förskolan pågår även en omställning till färre barn där förhoppningen att en del av kompetensen går att ta tillvara på inom vård och omsorg.

Sammanfattningsvis är som beskrivits tidigare är kompetensförsörjningen uthålligt den största utmaningen för Trosa kommun och kommunsverige i övrigt. Arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare för våra medarbetare har fortsatt hög prioritet.

SKATTEUNDERLAGSUTVECKLING²

År 2023 blev ett bättre år än förväntat gällande skatteunderlag men året avslutades oväntat svagt. Prognosen är en svag ökning av skatteunderlaget 2024 på grund av rådande konjunktur och inbromsningen på arbetsmarknaden.

2024 minskar tillväxten av skatteunderlaget markant och ökar endast med 2,7 %. Lönerna beräknas stiga ungefär i samma takt som förra året men antalet arbetade timmar väntas stagnera.

Timplöner enligt Konjunkturlönestatistiken väntas i år stiga i samma takt som 2023, med 3,8 procent. Ökningen av NR-timplöner, som styr beräkningen av lönesumman, antas dock bli lägre. Det är i hög grad kopplat till en stor uppgång för medelarbetstiden, det vill säga kvoten mellan antalet arbetade timmar och antalet sysselsatta på makronivå. En relativt stark ökning av pensionerna 2024 gynnar dock skatteunderlaget. Detta motverkar nedväxlingen av tillväxten för lönesumman.

Den köpkraft som skatteunderlaget ger för kommuner och regioner dämpas genom stora prisuppgångar (priser och löner samt pensionskostnader i kommunsektorn). På sektornivå beräknas skatteunderlaget i reala termer urholkas kraftigt även 2024. Skatteunderlaget har inte fallit i reala termer sedan 2003. Nivåtappet är därför närmast unikt. Köpkraften kommer att vara varaktigt dämpad under hela prognosperioden, trots en beräknat snabb återhämtning 2025 och 2026.

¹ KS 2024-02-28

² SKR Makronytt 1/2024

Trosa kommun har ett budgeterat resultat på minus 1,2 % av skattenettet i budget 2024. För planeringsåren 2025-26 är resultatnivåerna minus 1,5 % och 1,9 %.

INVESTERINGAR

På grund av ökade behov när befolkningen ökar kommer kommunen även kommande år att behöva hålla en hög investeringsnivå. VA investeringar kommer bli i fokus kommande år och då främst investeringen i överföringsledning till SYVAB som är den enskilt största investeringen.

TOTALFÖRSVAR

Arbetet med totalförsvaret har intensifierats efter Rysslands storskaliga angrepp på Ukraina med en betydande försämring i det säkerhetspolitiska läget som följd. 2024-25 kommer statens behov av samordning och detaljstyrning att intensifieras för bättre överblickbarhet och möjlighet till prioriteringar.

Försörjningsberedskap och livsmedelsberedskap i synnerhet kommer att bli områden som kommunen ska ta ett större ansvar för.

Trosa kommuns inriktning är att uppfylla statens önskemål men även beakta de lokala behoven. En tålig samhällsviktig verksamhet med motståndskraft inför yttre påverkan i form av leveransstörningar, väderpåverkan och personalbortfall. Den bottnar i kontinuitets- hantering samt risk- och sårbarhetsanalys.

Förutom ett fortsatt allvarligt säkerhetspolitiska omvärldsläge är vi nu mitt i en betydande konjunktursvacka. Risken är enligt vår bedömning också större för ytterligare störningar i energiförsörjning, informationskanaler och andra typer kommunikationer. Fokus behöver läggas på hur vi ska fortsätta arbetet med informations- säkerhet och hur det ska organiseras på bästa sätt.

Övning är en omistlig del för utvärdering av genomförd planering, men även utbildning av en växande organisation. Under 2024 kommer ett flertal utbildningar att genomföras där skräddarsydda utbildningar för utvalda grupper är en viktig komponent.

Frivilliga resursgruppen ska växa men också bli mer självgående, ett löpande arbete. Krigsplacering kommer fortsatt att prioriteras men även utökas till att innefatta nära samarbetsparter, såväl civilsamhälle som företag.

DIGITALISERING

Flera centrala verksamhetssystem uppgraderas eller byts ut för närvarande vilket innebär fortsatt högt deltagande från IT-enheten och digitaliseringsprojektledare från kanslienheten vid dessa projekt. Arbetet pågår nu med förberedelser för byte av ärende- och dokumenthanteringssystem.

Det via Trosa Fibernät välutbyggda bredbandsnätet ger unika möjligheter för kommunen att etablera digitala tjänster till hela kommunen. Olika typer av digitala välfärdstjänster är bra exempel på detta.

Inför kommande år kommer kostnader för programvarulicenser och IT-säkerhet att öka markant. Införande av Microsoft 365 och Exchange online pågår och planeras vara klart våren 2024 då service och support upphör på nuvarande programvara.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING I ÖVRIGT

Den 9 juni 2024 är det val till Europaparlamentet. Kommunens valnämnd ansvarar med stöd av kanslienheten för genomförandet av valet. Förberedelser inför valet påbörjades under hösten.

Det nya ärende- och dokumenthanteringssystemet ska implementeras i kommunens verksamheter. Systemet ersätter även kommunens centrala diarium som ställs av. En ny era inleds där vi lämnar fysisk arkivering och går över till digital arkivering. Slutarkiv finns redan på plats genom kommunens medlemskap i Sydarkivera. Systemet innehåller även en sammanträdesmodul vilket kommer leda till effektivare hantering av kommunens politiska sammanträden.

Kommunkontoret saknar delvis täckning i budget för ökade systemkostnader för kommunövergripande system, bl a beslutsstödsystem och nytt ärende- och dokumenthanteringssystem. Införande av Microsoft 365 och Exchange online är genomfört, med ökade licenskostnader motsvarande 2,5 mkr per år. Central hantering av mobiltelefoner införs också i detta projekt och är pågående. Säkerheten i våra system ökar när det väl är genomfört.

När ekonomisystemet är fullt utnyttjat förväntas det kunna effektivisera de administrativa processerna, exempelvis genom effektivare flöden för högvolymfakturor och systemstöd för prognoser och simuleringar. Ökade formkrav på redovisning och andra lagkrav, ställer högre krav på ekonomienheten. Konjunkturläget skapar också en högre efterfrågan på stöd från verksamheterna i ekonomifrågor. Kommande år kommer ekonomienheten fortsätta utveckla arbetssätt och organisation. Fokus framåt är att stötta kommunens växande verksamheter på bästa sätt.

Kommunens brottsförebyggande arbete är väl rustat och organiserat för att hantera nya statliga krav på kommunernas arbetssätt.

Kommunkontoret och dess små enheter har de senaste åren visat på en utmärkt förmåga till anpassning utifrån olika prövningar och utmaningar.

En stor del av ekologienhetens resurser går åt till att internt stödja övriga verksamheter i miljö- och hållbar-

hetsarbetet. Ett ökat intresse för dessa frågor leder till ökad efterfråga, vilket är positivt för kommunens hållbara utveckling i stort men som riskerar att resultera i att utåtriktade aktiviteter inte kan genomföras i samma utsträckning.

Trosa kommun har ansökt om statsbidrag för energi- och klimatrådgivningen som bedrivs i kommunerna Trosa, Nyköping, Oxelösund och Gnesta för programperioden 2024. Uppdraget har utökats till att även omfatta rådgivning om hemberedskap och företagsrådgivning.

Odling vardagsmaten går in på sista året 2024. Utöver att erbjuda odlingsutbildning med coach så kommer även en webbaserad utbildning som är öppen för alla att tas fram. Planering för hur det lokala engagemang- et, uppstartade nätverk mm ska kunna tas tillvara och leva vidare efter projektets slut pågår.

Verksamheten under kommande år kommer i hög utsträckning att fortsätta handla om att prioritera den ordinarie tillsynen och leverera hög kvalitet i det givna grunduppdraget.

Nya krav inom livsmedelslagstiftningen innebär förändrade arbetssätt med efterhandsdebitering av kontrollen fr.o.m. 2024.

Nya lagkrav ställs på tillhandahållande av flergångs- material för livsmedelsservering respektive avfallsplan och avfallshantering vid båtklubbar och gästhamnar, vilket kommer behöva kontrolleras fr.o.m. 2024.

På grund av ständigt utökade tillsynsområden kommer det bli avgörande att kontoret kan utveckla sina arbetssätt för att kunna vidmakthålla kvalitet, rätts- säkerhet och servicenivå i handläggningen. Ett sätt är ökad digitalisering och förbättring av ärendehan- teringssystemet.

Skolverksamheten befinner sig alltså i en förän- derlig omvärld. Det senaste årets ökade kostnader på varor och tjänster påverkar verksamheten och kommer troligtvis att göra så även framöver. Verksamheten är finansierad genom skolpeng, det betyder att varje barn och elev påverkar och ger förutsättningar för hur förskolan och skolan organiseras. Det ser ut som vi kommer ha lite färre barn i förskoleåldern framöver.

Då prognoserna pekar mot ett minskat antal barn i förskoleåldern behöver verksamheten nu och fortlö- pande genomlysna sin organisation så att dimensione- ringen blir rätt och kostnadseffektiv.

Det pågår förändringsarbeten och verksamhetsut- veckling i flertalet verksamheter och på olika nivåer, ett arbete som kommer löpa över flera år. Förväntad effekt av detta är ökad kvalitet i verksamheten och starkare resultat.

Med förändrad lagstiftning gällande vuxenutbildning- en och en ökad arbetslöshetsrisk till följd av

konjunkturförändring är det troligt att efterfrågan på vuxenutbildning kommer att öka. Om arbetsmark- nadsläget försämras kommer troligen även behovet av utbildningsvalidering att öka. Båda dessa delar kan bli kostnadsdrivande.

En satsning på metodutveckling kommer att fortsätta inom verksamheten. Även samverkan både inom och utanför verksamheten är viktiga prioriterade områden.

Insatser för att öka tryggheten för ungdomar och medborgare ska utvecklas genom fortsatt fältverksam- het, ANDTS-arbete (alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel) och utveckling av samarbetet med skolan, polisen och fritids (SSPF). Vi fortsätter att kartläg- ga och arbeta med EMBRACE¹ i syfte att skapa ett tryggare Trosa. En ny lag har trätt i kraft den 1 juli 2023 som innebär att kommunen ansvar för det brottsföre- byggande arbetet. Det brottsförebyggande och trygg- hetsskapande arbetet fortsätter utvecklas i kommunen tillsammans med polisen och övriga samverkansparter.

Arbetsmarknads – och Integrationsenheten fortsät- ter arbeta för att säkerställa att unga och vuxna får förutsättningar att bli självförsörjande. Samverkan med interna och externa aktörer försätter att utvecklas.

Arbetsmarknadsenheten kommer att vara delaktig i ett länsövergripande arbete, "Sikta mot arbetslivet" startade hösten 2023. Arbetet kommer att pågå under 5 år. Målgruppen är kommer att pågå under 5 år. Mål- gruppen är personer som står långs bort från arbets- marknaden.

Situationen i Ukraina skapar en osäkerhet när det gäller kommunens mottagande av flyktingar. Även de stigande elpriserna och de ökade räntekostnaderna kan medföra ett ökat antal ansökningar gällande ekono- miskt bistånd.

Antalet invånare i Trosa kommun fortsätter att öka. Utvecklingen innebär ett ökat inflöde av personer som behöver insatser, både inom äldreomsorgen och inom funktionshinderverksamheten. Denna utveckling kommer att fortsätta framåt, särskilt med tanke på den demografiska utvecklingen med en stor ökning av anta- let personer över 80 år.

En central fråga för vård- och omsorgskontoret framåt är kompetensförsörjning. Kontoret kommer att påbörja ett tydligare arbete med frågan som omfattar områden som attraktiv arbetsgivare, attrahera och be- hålla personal, utbildning, nya arbetssätt, sjukfrånvaro och fördelning av arbetsuppgifter etc. Heltidsresan har skapat en överkapacitet av anställd personal och den resursen som skapas måste planeras på ett bra sätt. Samtidigt är de demografiska utmaningarna stora med en alltmer åldrande befolkning som gör att alla verk- samheter inom vård- och omsorgskontoret kommer att behöva utökas de närmsta åren.

¹ EMBRACE är ett IT-system för brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete i samverkan mellan olika parter.

Den snabbast växande målgruppen inom vård- och omsorgskontoret är personer med demenssjukdom. För närvarande väntar ett fåtal personer på verkställighet till särskilt boende för äldre. Verksamheten kommer behöva fortsätta utökningen av antalet platser på särskilt boende framöver. På Trosagården planeras det för en ny avdelning med 10 platser som kan starta tidigast i slutet av. Det finns också ett beslut om att omvandla ytterligare platser på trygghetsboendet till korttidsplatser vilket ger ytterligare 5–7 korttidsplatser samtidigt som det gamla korttidsboendet då kan omvandlas till 5 nya permanenta platser.

Det har under året kommit många statsbidrag inom äldreomsorgen, det är självklart välkomna medel men allt kan inte gå till att öka verksamheten permanent då den långsiktiga finansieringen är oklar. Vissa av statsbidragen kommer att vara även under nästa år.

Det har kommit en utredning om en äldreomsorgslag som ska komplettera Socialtjänstlagen. Utredningen innehåller en struktur för en nationell kvalitetsordning som bland annat innefattar en meningsfull tillvaro, individanpassning och tillgänglighet. De föreslår åtgärder för att stärka hälso- och sjukvården i kommunerna. Det ska till exempel vara möjligt att få en medicinsk bedömning av läkare dygnet runt och möjligt att vid behov få en medicinsk bedömning av sjuksköterska dygnet runt i kommunens primärvård. Det föreslås också att det ska finnas en ledningsansvarig för kommunens primärvård, och att det i regionen ska finnas en ledningsansvarig för planering och samordning av hälso- och sjukvårdsinsatser i kommunens primärvård. Regeringen har meddelat att de inte avser att gå vidare med en särskild äldreomsorgslag men att de förslag som tagits fram ska beaktas i framtagandet av den nya Socialtjänstlagen.

Utredningen framtidens socialtjänst har lämnat sitt slutbetänkande, där ingår en översyn av Socialtjänstlagen (SoL). Förslaget innebär bland annat att Socialtjänstlagen öppnas upp för en förenklad handläggning och beslutsfattande av vissa ärenden. Även förslag från äldreomsorgslagsutredningen ska beaktas här. Regeringen avser troligtvis att införa en ny socialtjänstlag sommaren 2025 och statsbidrag för att möta den nya lagen finns avsatta för åren 2024–28.

Det har tillkommit ett förtydligande i Socialtjänstens möjligheter att använda digital teknik inom hemtjänsten eller i särskilda boendeformer för äldre. Det gör det enklare att använda välfärdsteknik och det kan exempelvis röra sig om trygghetslarm med gps-funktion, läkemedelsrobotar och kamera för tillsyn i bostaden

SKR och staten har träffat en överenskommelse om att vidareutveckla den nära vården. Målet med omställningen av hälso- och sjukvården är att patienten får en god, nära och samordnad vård som stärker hälsan. Den

bygger på samverkan mellan den regiondrivna primärvården och den kommunala hälso- och sjukvården och hur omsorgen kan underlättas och hur gränssnittet mellan dessa verksamheter bör se ut.

Huvudmannaskapsutredningen har presenterat sitt förslag under 2023 och föreslår att staten tar ett samlat ansvar för beslut om och finansiering av insatsen personlig assistans. Kommunerna ska fortsatt ha ett ansvar för att utföra insatsen personlig assistans om den enskilde begär det. Förslaget är att det statliga huvudmannaskapet ska träda i kraft den 1 januari 2026.

Socialstyrelsen har tagit fram underlag för en nationell strategi för anhöriga. Kommunerna är skyldiga att erbjuda stöd till anhöriga som ger vård eller stöd till någon de står nära.

Utredning av de kommunala båtplatserna ska genomföras under 2024 där det bland annat finns behov av ett systembaserat sätt att hantera bokningar.

Utveckling av fastigheten Edanö gård fortsätter under 2024 och 2025. Renovering av brygga på Krämö sker under 2024.

Samverkansprojekt med fritidsgårdar, fastighetsservice och tekniska enheten fortsätter för att förebygga skadegörelse.

Ramökning från och med 2024 för biblioteken och kulturskolan möjliggör bland annat fortsatt satsning på små barns språkutveckling och fortsatt utveckling av Kulturskolan kopplat till friskvårdsplatser och stort intresse för kurserna.

Ny biblioteksplan arbetas fram under 2024 och börjar gälla fr o m 2025.

Arbetet fortsätter med beredskap och bibliotekens roll som informationsplatser vid kris och i händelse av större samhällsstörningar.

Inom de tekniska verksamheterna kommer prisutvecklingen kräva att hårdare prioriteringar görs och att skötsel på vissa objekt få lägre prioritet. Inom park kommer åtgärder vidtas och ändra utvalda klippta bruksgräsytor till äng.

Under 2024 arbetas en ny parkplan fram genom den ettårssatsning som verksamheten erhållit.

Fortsatt arbete med standardhöjning av gatu-, gång- och cykelnätet enligt underhållsplan och gång- och cykelvägsanalys. Större infrastrukturprojekt kommer att genomföras såsom Trafikverkets renovering av väg 218, Ostlänken stationsområdet i Vagnhärad där tekniska enheten medverkar i delar av projekten.

Inom fastighetsförvaltningen sker arbete för att hantera kostnadsökningar och få en budget i balans vilket kommer att prägla de kommande åren. Strikta prioriteringar kommer krävas, vilket har påbörjats.

Arbete för att minska energitågängen i fastigheter fortsätter. Detta gör verksamheten kontinuerligt via

kunniga medarbetare och system som stödjer processerna. Hittills genomförda åtgärder och siffror visar att vi är på rätt väg kopplat till framför allt elförbrukningen. Koncernsamordningen med Trobo ska utvecklas ytterligare för att få önskade effekter avseende driften av kommunens fastigheter. Arbete med att vända större delen av det akuta underhållet till förebyggande.

Även inom måltidsverksamheten kommer prioriteringar kopplat till utbud behöva göras och ett fortsatt arbete kring svinnhantering. Häradsgårdens kök lagar från 2023 mat enbart till äldreomsorgen samt hemtjänsten. Fokus framåt kommer att vara att öka valmöjligheterna, laga mer mat från grunden och att utveckla dialogen med matgästerna.

Måltidsenheten har erhållit stöd från omställningsfonden för kompetensutveckling inom måltidspedagogik för kökspersonal inom skola under 2024. Det kommer att ge måltidspersonalen fler verktyg för att på ett lustfyllt sätt motivera eleverna att prova nya maträtter.

Arbete med att utveckla utökat stöd för kommunens beställare är påbörjat då upphandlingsverksamheten uppmärksammat att det finns en stor efterfrågan gällande stöd för inköps- och avtalsfrågor.

Arbete påbörjat för att på sikt ha kommunövergripande upphandlingsplaner med syfte att skapa bättre förutsättningar att verka med en större strategisk höjd gällande kommunens upphandlingar.

VA arbetar för att skapa bättre förutsättningar för en stabil finansiering och arbetar med att ta fram en ny taxemodell som ska vara klar under Q3 2024.

Arbetet med överföringsledningen till SYVAB löper vidare mot måldatum för inkoppling under senare delen av 2026. Projektet har nu också tagit fram de lokala

förändringar som behöver genomföras i Trosa och Vagnhärad för att kunna anpassa lokala system till de nya förutsättningarna. En tätare dialog är nu också inledd med SYVAB.

Arbetet med nya skyddsföreskrifter för Sörtuna vattentäkt pågår och kommer att intensifieras under 2024.

Sista etappen med invändig renovering av Trosa vattentorn kommer att genomföras Q4 2024 och Q1 2025.

Under 2024 kommer ytterligare ett steg kring digitala vattenmätare att påbörjas, och det handlar om kommunikation och insamling av data samt montering av de sista mätarna.

Den 1 januari 2024 tog kommunerna över ansvaret för insamling av förpackningsmaterial från FTI och återvinningsstationerna. Det finns en mindre oro om den bidragsdel som kommer från Naturvårdsverket verkligen kommer att täcka de nya kostnaderna.

Kommunen kommer framöver att ansvara för fastighetsnära insamling (FNI) som ska vara fullt infört till 2027. Arbetet med fastighetsnära insamling kommer att utformas under 2024 för att operativt påbörjas 2025.

Sammanfattningsvis är kompetensförsörjningen uthålligt den största utmaningen för Trosa kommun och kommunsverige i övrigt, vid sidan av det nu allt tuffare ekonomiska läget inom sektorn. Arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare för våra medarbetare har fortsatt hög prioritet.

I nuläget saknas inte osäkerhet och potentiella utmaningar, men vårt fokus ligger som alltid på att kommunen och dess verksamhet ska bedriva sin verksamhet som planerats och beslutats.

Resultaträkning

Tkr	Not	Trosa kommun			Kommunkoncern	
		Bokslut 2023	Budget 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Verksamhetens intäkter	3	240 753	0	237 393	310 842	300 536
Verksamhetens kostnader	4,5	-1 129 204	-883 640	-1 055 840	-1 155 609	-1 073 128
Avskrivningar	6	-76 750	-74 410	-68 987	-107 140	-102 339
Verksamhetens nettokostnader		-965 201	-958 050	-887 434	-951 907	-874 931
Skatteintäkter	7	863 082	845 152	799 652	863 082	799 652
Generella statsbidrag, skatteutjämning	8	116 981	104 681	139 355	116 981	139 355
Verksamhetens resultat		14 862	-8 217	51 573	28 156	64 076
Finansiella intäkter	9	6 972	3 500	5 411	5 828	2 523
Finansiella kostnader	10	-17 315	-14 600	-7 274	-34 405	-19 036
Resultat efter finansiella poster		4 519	-19 317	49 710	-421	47 563
Extraordinära poster		0	0	0	0	0
Årets resultat		4 519	-19 317	49 710	-421	47 563

Kassaflödesanalys

Tkr	Trosa kommun			Kommunkoncern	
	Not	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		4 519	49 710	-421	47 563
Justering för ej likviditetspåverkande poster	11	68 070	86 888	103 557	120 453
Kassaflöde före förändr. av rörelsekapital		72 589	136 598	103 136	168 016
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital					
Ökning/minskning av förråd/expl.		-185	-167	-423	-336
Ökning/minskning av kortfr. Fordringar		8 585	-13 188	1 333	-15 268
Ökning/minskning av kortfr. placeringar		0	0	0	0
Ökning/minskning av kortfr. skulder		-8 567	-26 879	280	-31 029
Kassaflöde från den löpande vsh		72 422	96 365	104 326	121 384
Investeringsverksamheten					
Investering i materiella anl. tillgångar		-180 271	-232 064	-216 088	-256 811
Försäljning av materiella anl. tillgångar		3 574	0	3 669	0
Ökning/minskning av långfristiga fordringar		0	0	0	0
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-1 186	-172	-1 471	-464
Summa investeringsverksamhet		-177 883	-232 236	-213 889	-257 275
Finansieringsverksamhet					
Ökning/minskning av lån		130 000	130 000	114 300	140 000
Ökning/minskning av långfr. skulder		0	0	1 450	0
Summa finansieringsverksamhet		130 000	130 000	115 750	140 000
Årets kassaflöde	12	24 539	-5 872	6 187	4 108
Likvida medel vid årets början		109 813	115 685	170 138	166 030
Likvida medel vid årets slut		134 352	109 813	176 325	170 138
Förändring av likvida medel		24 539	-5 872	6 187	4 108

Balansräkning

Tkr	Trosa kommun			Kommunkoncern	
	Not	Bokslut 2023-12-31	Bokslut 2022-12-31	Bokslut 2023-12-31	Bokslut 2022-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader, tekn. anläggning	13	1 595 371	1 458 651	2 367 835	2 231 262
Maskiner och inventarier	14	38 528	23 445	43 065	26 368
Övriga materiella anl.tillgångar		0	0	0	0
Finansiella anläggningstillgångar	15	62 259	61 072	20 862	18 556
Summa anläggningstillgångar		1 696 158	1 543 168	2 431 762	2 276 185
Bidrag till infrastruktur					
Bidrag till infrastruktur		0	0	0	0
Summa bidrag till infrastruktur		0	0	0	0
Omsättningstillgångar					
Förråd, exploateringar m.m.	16	472	287	973	551
Fordringar	17	120 577	129 162	122 531	125 582
Kortfristiga placeringar	18	4 193	3 692	4 193	3 692
Kassa och bank	19	134 352	109 813	176 325	170 138
Summa omsättningstillgångar		259 594	242 954	304 023	299 963
SUMMA TILLGÅNGAR		1 955 752	1 786 121	2 735 785	2 576 148
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	20				
Årets resultat		4 519	49 710	-421	47 563
Resultatutjämningsreserv		0	0	0	0
Övrigt eget kapital		584 313	534 603	666 985	619 423
Summa Eget kapital		588 832	584 313	666 564	666 986
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	21	32 622	38 896	35 277	41 034
Andra avsättningar	22	83 676	80 809	84 596	81 622
Summa avsättningar		116 298	119 705	119 873	122 657
Skulder					
Långfristiga skulder	23	842 554	715 468	1 367 351	1 252 838
Kortfristiga skulder	24	408 068	366 635	581 996	533 666
Summa skulder		1 250 622	1 082 103	1 949 348	1 786 505
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTN. OCH SKULDER		1 955 752	1 786 121	2 735 785	2 576 148
Panter och ansvarsförbindelser					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	25	0	0	137 013	137 013
Ansvarsförbindelser					
Pens.förpl. som inte upptagits bland skuld/avs.	26	126 758	118 361	126 758	118 361
Övriga ansvarsförbindelser	27	697 975	673 675	2 176	2 158
Summa panter och ansvarsförbindelser		824 733	792 036	265 947	257 532

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

LAGAR OCH NORMGIVNING

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning. Undantag redovisas under "Avvikelser från redovisningsprinciper".

RESULTATRÄKNINGEN

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter redovisas i enlighet med RKR R2. Det innebär att skatteintäkterna redovisas det år den beskattningsbara inkomsten intjänats av den skatteskyldige. Periodisering görs baserat på SKR:s decemberprognos.

Intäkter

Intäkter och kostnader periodiseras och redovisas i den period de avser eller de uppkommit för att ta hänsyn till säsongsvariationer enligt god redovisningssed.

Ersättning för sjuklönekostnader från staten med anledning av Covid-19 redovisas som en intäkt. De sänkta arbetsgivaravgifterna utgör en sänkning av avgiften och redovisas som en minskad kostnad.

Ersättning för hälso- och sjukvårdsrelaterade kostnader för perioden ingår i resultatet.

Anslutningsavgifter

Anslutningsavgifter tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och intäkten periodiseras över anläggningens genomsnittliga nyttjandeperiod.

Gatukostnadsersättningar

Gatukostnadsersättningar för exploateringar, samt investeringsbidrag till gatubyggnationer, tas upp som förutbetalda intäkter och redovisas bland

Avskrivningar

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs med linjär avskrivning utifrån beräknad nyttjandeperiod baserad på anskaffningsvärdet. Tillgångar i form av

mark, konst och pågående arbete skrivs inte av.

Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på ett behov, till exempel vid verksamhetsförändringar, teknikskiften och organisationsförändringar.

Avskrivningar görs månadsvis från och med månaden efter tillgången tas i bruk.

För tillgångar med identifierbara komponenter med olika nyttjandeperioder tillämpas komponent-avskrivning.

Kommunkoncernens bolag tillämpar avskrivningstider mellan 3-100 år för materiella anläggningstillgångar.

Avskrivning görs utifrån bedömning av beräknad nyttjandeperiod och normalt tillämpas följande avskrivningstider:

Maskiner och inventarier Avskrivningstid

Datorer och IT-utrustning	3 och 5 år
Inventarier	5 och 10 år
Maskiner	5 och 10 år
Bilar och transportmedel	5 år

Fastighet

	Avskrivningstid
Stomme	75 år
Tak	40 år
Fasad/fönster	50 år
VS	50 år
Ventilation	30 år
Elsystem	40 år
Invändig byggnation	15 år
Teknisk driftinstallation	25 år
Övrigt	15 år

VA

	Avskrivningstid
Stomme	75 år
Teknisk driftinstallation	25 år
Övrigt	15 år

Gator och vägar

	Avskrivningstid
Stomme	75 år
Teknisk driftinstallation	25 år
Övrigt	15 år

Internränta

Internränta beräknas på tillgångens bokförda värde. Internränta påförs verksamheterna fr.o.m. månaden då avskrivningar påbörjas. Under 2023 var räntesatsen 1,75 procent.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas i förekommande fall i not till resultaträkningen. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och som uppgår till ett väsentligt belopp. Posterna är inte extraordinära men viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder.

BALANSRÄKNINGEN

Materiella anläggningstillgångar

I Trosa kommun betraktas en tillgång som materiell anläggningstillgång när investeringen uppgår till ett väsentligt belopp och har ett varaktigt värde. Investeringen ska ha en ekonomisk livslängd på tre år och ge framtida ekonomiska fördelar och vara prestandahöjande.

Ett väsentligt belopp innebär ett halvt prisbasbelopp förutom investeringar i fastigheter, gator och vägar, parker, renhållning samt vatten och avlopp där gäller två prisbasbelopp.

Ränteutgifter aktiveras inte utan redovisas som en kostnad i resultaträkningen det år de hänför sig till. Investeringsbidrag tas upp som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Finansiella tillgångar

Innehav avsedda för stadigvarande bruk redovisas som finansiella anläggningstillgångar, övriga redovisas som omsättningstillgångar.

Exploateringsverksamhet

Utgifter för exploatering redovisas som omsättningstillgång. Försäljning redovisas i resultaträkningen tillsammans med tillhörande kostnader när äganderätten övergår till köparen. Utgifter för tillgångar avsedda för stadigvarande bruk som ska kvarstå i kommunens ägo redovisas som anläggningstillgång först när anläggningen är färdigställd. Exploateringsbidrag som finansierar kommunens anläggningstillgångar redovisas som långfristig skuld. Vid försäljning av exploaterings-tillgångar redovisas hela inkomsten som intäkt.

Kundfordringar

Kundfordringar har upptagits till det belopp varmed de beräknas inflyta. Samtliga kundfordringar som är

äldre än 6 månader redovisas som osäkra fordringar. För övriga kundfordringar sker individuell prövning av nedskrivningsbehov.

Avsättningar

Avsättning för deponi

Avsättning för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Ursprunglig avsättning har grundat sig på en projektering som utförts av extern part. En förnyad prövning av förpliktelsen sker vid varje bokslutstidpunkt. Ny utredning av sluttäckning av deponi Korslöt påbörjad med eventuellt nytt tillvägagångssätt framåt. För 2023 värderas avsättningen till motsvarande nivå som 2022. Trosa och Gnesta kommun har gemensamt ansvar för sluttäckning av Korslöts deponi, men avsättningen är gjord i Trosa kommuns redovisning men med delat ekonomiskt ansvar.

Avsättning för infrastrukturåtgärder

Avsättning sker för medfinansiering av statliga infrastruktursatsningar, bland annat kopplat till Ostlänken.

Avsättningen i redovisningen motsvarar kostnader enligt avtal med Sverigeförhandlingen och Trafikverket inklusive indexreglering.

Pensioner

Pensionsförmåner som intjänats från och med 1998 redovisas som avsättning och pensionsförmåner som intjänats till och med 1997 redovisas som ansvarsförbindelse. Samtliga pensioner redovisas inklusive löneskatt med 24,26 procent, i enlighet med RKR. Tillämpad beräkningsmodell är RIPS. Utbetalning av pensionsförmåner som intjänats till och med 1997 redovisas som kostnad i resultaträkningen. Visstidsförordnande som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse. Den avgiftsbestämda delen redovisas under kortfristiga skulder.

POSTER INOM LINJEN

Poster inom linjen är ett redovisningsbegrepp som innebär att ställda säkerheter och ansvarsförbindelser inte ska ingå som skuld eller avsättning i balansräkningen utan ska anges i direkt anslutning därtill.

Ansvarsförbindelser

Möjliga åtaganden där osäkerhet råder om beloppets storlek och/eller infriandegraden, redovisas som

ansvarsförbindelser. Under ansvarsförbindelser återfinns kommunens borgensåtaganden, den del av pensionsåtaganden som är äldre än 1998 samt framtida leasing och hyresavgifter.

AVVIKELSER FRÅN REDOVISNINGSPRINCIPER

Kommunen avviker från lagen om kommunal bokföring och redovisning gällande;

- redovisning av investeringsbidrag från privata aktörer rekommendation (RKR R2). Bidragen redovisas som långfristig skuld. Intäkten för gatukostnadsersättningarna periodiseras över gatuanslagningarnas nyttjandeperiod.

Resultateffekt av detta skulle i år inneburit 13,8 mkr i högre intäkter.

- redovisning av leasing (RKR R5). I RKR:s rekommendation R5 finns bestämmelser om hur redovisning ska ske beträffande leasing-/hyresavtal som löper på mer än tre år.

Under året har ett arbete påbörjats med att gå igenom kommunens leasing- och hyresavtal för att göra en klassificering vad gäller operationella och finansiella avtal. Det förväntas bli klart under 2024. Kommunen har väldigt få inhyrda lokaler då beslut finns att äga sina verksamhetslokaler. De två större lokalerna som hyrs av kommunala bolaget Trosabygdens bostäder AB klassificeras som operationell leasing då bolaget behåller alla väsentliga ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med ägandet av fastigheterna. I övrigt hyrs en lokal in för fritidsgård samt lokal för hemtjänst i Vagnhärad. Samtliga hyresavtal har hanterats som operationell leasing.

Kommunen innehar leasingobjekt såsom fordon, kopiatorer och trygghetssystem som kan klassas som finansiell leasing men då värdet inte anses väsentligt, har kommunen valt att behandla dessa som operationell leasing. Avtalstiden för fordonen är tre år eller mindre. För den kommunala koncernen lämnas inte upplysning om leasing.

- redovisning av medfinansiering av infrastruktur då avtalet innehåller klausul om indexreglering av det

avtalade bidragsbeloppet. Kommunen har avtal med indexklausul men har i detta bokslut inte nuvärdesberäknat beloppet eller gjort antagande om prognos för indexet.

KOMMUNKONCERN OCH SAMMANSTÄLLDA RÄKENSKAPER

De sammanställda räkenskaperna är upprättade enligt RKR:s rekommendation.

De sammanställda räkenskaperna avser hela "kommunkoncernen", inkluderat de bolag som kommunen har ett betydande inflytande över (ägarandel över 50 %) och vars omfattning påverkar totalbildningen av koncernens ställning. För Trosa kommun innebär det kommunens 100 % ägda bostadsbolag, Trosabygdens Bostäder AB, Trobo samt fiberbolag Trosa Fibernet AB, Trofi.

De sammanställda räkenskaperna har upprättats enligt förvärvsmetoden. Förvärvsmetoden innebär att kommunens anskaffningskostnader för aktier i dotterbolag har eliminerats mot dotterbolagets eget kapital.

Trofi redovisar enligt regelverket för mindre aktiebolag K2. I de sammanställda räkenskaperna har justeringar skett till normerade regelverk. Tidigare års anslutningsavgifter har intäktsförts och hanterats som rättelse av fel via eget kapital.

Alla interna mellanhavanden av väsentlig betydelse har eliminerats proportionellt. Dotterbolagets skattekostnader redovisas i koncernen under verksamhetens kostnader.

AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET

VA- och renhållningsverksamheterna regleras av självkostnadsprincipen. Detta medför att endast den del av brukningsavgiften som motsvarar kostnaderna intäktsförts. Ev. överskott hanteras som skuld till abonnenterna och ska återbetalas inom en 3-årsperiod i form av sänkta avgifter eller reglering av underskott. Negativa resultat ska regleras inom en 3-årsperiod.

Särredovisning av avgiftskollektiven (VA/RH) redovisas i eget avsnitt, efter kommunens räkenskaper.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

AVSÄTTNINGAR

Avsättningar finns gällande deponi, pensioner samt infrastruktur. Bedömningar kommenteras under respektive stycke i not 1.

JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER

Som jämförelsestörande betraktas post som är sällan förekommande och som uppgår till väsentligt belopp. Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultat-räkningen och/eller i kassaflödesanalysen.

PENSIONSSKULD

Pensionsskuld redovisas enligt beräkning som erhålls av pensionsadministratör. Beräkning av pensionsskuld grundar sig på RIPS, SKRs riktlinjer för beräkning av pensionsskuld, enligt RKR:s rekommendationer. I de fall där RIPS inte varit tillämplig har pensionsadministratören gjort egna antaganden baserade på egna bedömningar (exempelvis antal anställda och förändring av antal anställda).

RESULTATRÄKNING

Not 3	Verksamhetens intäkter	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023	2022	2023	2022
	Totala intäkter inkl. interna poster	377 714	361 961	350 420	340 075
	Avgår interna poster	-136 961	-124 568	-39 578	-39 539
	Verksamhetens intäkter	240 753	237 393	310 842	300 536
	varav försäljningsmedel	8 511	8 361		
	varav taxor och avgifter	105 490	94 858		
	varav förutbet. VA-anstl. avgifter				
	varav hyror och arrenden	29 841	24 699		
	varav bidrag o övriga kostnadsers fr staten	73 245	70 746		
	<i>varav övriga bidrag</i>	10	260		
	varav försäljning av verksamhet	9 151	7 675		
	varav exploateringsintäkter	10 836	29 085		
	varav försäljning anläggningstillgångar	2 811	20		
	varav övriga ers o intäkt	869	1 949		

Not 4	Verksamhetens kostnader	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023	2022	2023	2022
	Totala kostnader inkl. interna poster	1 266 165	1 180 408	1 195 187	1 112 667
	Avgår interna poster	-136 961	-124 568	-39 578	-39 539
	Verksamhetens kostnader	1 129 204	1 055 840	1 155 609	1 073 128
	varav köp av vht och entreprenader	241 132	228 135		
	varav bidrag	25 375	26 688		
	varav personalkostnader	657 472	601 177		
	varav lokalkostnader	22 975	20 407		
	varav exploateringskostnader	2 778	7 279		
	varav hyra/leasing anl. tillg.	4 700	4 092		
	varav förbrukn. material och förbr. inv.	37 878	37 549		
	varav realisationsförluster och utrangeringar	7	0		
	varav diverse tjänster	136 886	130 514		
	varav skattkostnader	0	0	991	1 041

Not 5	Revisionskostnader	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023	2022	2023	2022
	Total kostnad för revision	749	757	1 085	1 071
	varav kostnad för granskning av räkenskaperna	175	160	511	474

I total kostnad för revision ingår verksamhetsgranskning, utöver arvode för revisionsbiträde och kostnader för förtroendevalda revisorer.

Kostnaderna för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning.

Not 6	Avskrivningar/nedskrivningar	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023	2022	2023	2022
	Mark, byggnader och tekn. anl.	68 775	62 981	98 182	95 432
	Maskiner och inventarier	7 975	6 006	8 958	6 907
		<u>76 750</u>	<u>68 987</u>	<u>107 140</u>	<u>102 339</u>

Not 7	Skatteintäkter	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023	2022	2023	2022
	Preliminär kommunalskatt	847 683	778 028	847 683	778 028
	Preliminär slutavr. innev. år	11 608	17 077	11 608	17 077
	Slutavräknings differens föreg. år	3 792	4 548	3 792	4 548
		<u>863 082</u>	<u>799 652</u>	<u>863 082</u>	<u>799 652</u>

Not 8	Generella statsbidrag och utjämn.	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023	2022	2023	2022
	Inkomstutjämningsbidrag	96 023	104 618	96 023	104 618
	Fastighetsavgift	35 903	34 088	35 903	34 088
	Generella bidrag	9 463	7 375	9 463	7 375
	Regleringsavgift	34 453	40 256	34 453	40 256
	Kostnadsutjämnings	-34 140	-30 700	-34 140	-30 700
	Eftersläpningseffekter	2 985	9 730	2 985	9 730
	Utjämningsavgift LSS	-27 705	-26 013	-27 705	-26 013
		<u>116 981</u>	<u>139 355</u>	<u>116 981</u>	<u>139 355</u>

Not 9	Finansiella intäkter	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023	2022	2023	2022
	Orealiserad värdestegring på finansiella instrum.	502	0	502	0
	Ränteintäkter	3 407	1 097	5 234	1 431
	Realisationsresultat på aktier och andelar	0	1 479	2	1 011
	Borgensavgifter	3 062	2 832	0	0
	Övriga finansiella intäkter	2	2	89	81
		<u>6 972</u>	<u>5 411</u>	<u>5 828</u>	<u>2 523</u>

Not 10	Finansiella kostnader	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023	2022	2023	2022
	Räntekostnader	17 313	6 579	34 372	18 284
	Orealiserad värdeminskning finansiella instrum.	0	545	0	545
	Övriga finansiella kostnader	1	151	32	207
		<u>17 315</u>	<u>7 274</u>	<u>34 405</u>	<u>19 036</u>

KASSAFLÖDE

Not 11	Justering ej likviditetspåverk. post	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023	2022	2023	2022
	<u>Ej likvidpåverkande poster:</u>				
	Av-/nedskrivningar	76 750	68 987	107 140	102 339
	Avsättningar inkl. pensioner o löneskatt	-3 407	17 356	-3 407	17 356
	Övriga ej likvidpåverkande poster	-5 272	545	-175	758
		<u>68 070</u>	<u>86 888</u>	<u>103 557</u>	<u>120 453</u>

Not 12 Väsentliga händelser som påverkar kassaflödet

Kassaflödet har påverkats av följande större poster jämfört med föregående år:

Investeringar i materiella anläggningstillgångar är fortsatt hög.

Bolagen har haft en lägre investeringsvolym under året men investeringstakten i fiberutbyggad ligger på en hög nivå.

Kommunen har ökat sin lånevolym med 130 mkr. Trofi har ökat sina lån med 10 mkr, medan Trobo har amorterat 27 mkr.

BALANSRÄKNING

Not 13	Mark, byggn. o tekn. anläggningar	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
	Anskaffningsvärde *	2 249 489	2 044 362	3 394 943	3 161 188
	Ackumulerade avskrivningar **	-654 118	-585 711	-1 002 108	-904 926
	Ackumulerade nedskrivningar	0	0	-25 000	-25 000
		1 595 371	1 458 651	2 367 835	2 231 262

* En investering är ett inköp som uppgår till ett väsentligt belopp och har ett varaktigt värde. Investeringen ska ha en ekonomisk livslängd på tre år och ge framtida ekonomiska fördelar och vara prestandahöjande. Ett väsentligt belopp innebär 0,5 prisbasbelopp (PBB) förutom investeringar i fastigheter, gator och vägar, parker, renhållning samt vatten och avlopp där gäller 2 PBB.

** Vid varje aktivering av en ny tillgång görs en bedömning av vilken tid investeringen kommer att nyttjas för avsett ändamål. Ingen avskrivning görs på mark och konst. Komponentavskrivning ska ske där det är tillämpligt enligt RKR R4 när en investering aktiveras med varierande livslängd beroende på komponent. Linjär avskrivning tillämpas.

Specifikation anläggningstillgångar i kommunen

Namn	Genomsn. nyttjande-period, år	Årets IB	Invest	Försälj	Årets	Årets	UB period
					avskr.	nedskr.	
Mark	-	4 906	9 222				14 128
Verksamhetsfastigh.	27	656 375	180 463		-41 005		795 833
Fastigh. för affärsvht	22	281 850	64 639		-15 927		330 562
Publika fastigh.	32	271 677	52 338		-9 931		314 084
Fastigh. f. annan vht	17	10 934	21 163		-1 913		30 185
Pågående invest.	-	232 909	-122 330				110 579
<i>varav exploateringar</i>		<i>8 555</i>					<i>0</i>
Totalt		1 458 651	205 495		-68 775	0	1 595 371

Not 14	Maskiner och inventarier	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
	Anskaffningsvärde *	93 150	70 092	105 973	80 431
	Ackumulerade avskrivningar **	-54 621	-46 647	-62 908	-54 063
	Ackumulerade nedskrivningar	0	0	0	0
		38 528	23 445	43 065	26 368

* En investering är ett inköp som uppgår till ett väsentligt belopp och har ett varaktigt värde. Investeringen ska ha en ekonomisk livslängd på tre år och ge framtida ekonomiska fördelar och vara prestandahöjande. Ett väsentligt belopp innebär 0,5 prisbasbelopp (PBB) förutom investeringar i fastigheter, gator och vägar, parker, renhållning samt vatten och avlopp där gäller 2 PBB.

** Vid varje aktivering av en ny tillgång görs en bedömning av vilken tid investeringen kommer att nyttjas för avsett ändamål. Ingen avskrivning görs på mark och konst. Komponentavskrivning ska ske där det är tillämpligt enligt RKR R4 när en investering aktiveras med varierande livslängd beroende på komponent. Linjär avskrivning tillämpas.

Specifikation anläggningstillgångar i kommunen

Namn	Genomsn. nyttjande-period, år	Årets IB	Invest	Årets	Årets	UB period
				avskr.	nedskr.	
Maskiner	10	2 316		-283		2 033
Inventarier	8	12 974	3 352	-2 323		14 003
Data- och teleutrustn.	3	7 697	311	-4 658		3 350
Bilar och andra trpm.	5	160		-40		120
Konst	-	101	850			951
Övr maskiner o invent.	14	197	18 545	-671		18 072
Totalt		23 445	23 058	-7 975	0	38 528

Not 15	Finansiella anläggningstillgångar	Trosa kommun		Kommunkoncern		
			2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
<u>Kommunala koncernföretag *</u>		antal aktier				
Trosabygdens Bostäder AB	40 600 st.	40 600	40 600	0	0	
Org.nr. 556476-7704						
Trosa Fibernät AB	14 000 st.	14 000	14 000	0	0	
Org.nr. 556793-1711						
Övriga						
Nyköping-Östgötalänken		50	50	50	50	
Energikontoret i Mälardalen	100 st.	10	10	10	10	
Inera AB	5 st.	43	43	43	43	
Husbyggnadsvaror HBV		0	0	40	40	
Kommuninvest		7 556	6 370	7 556	6 370	
Återbäringsmedel HBV		0	0	337	239	
Kapitalförsäkring		0	0	2 137	1 721	
Uppskjutna skattefordringar		0	0	10 689	9 854	
Mervärdesskatt, jämnk. byggoms		0	0	0	229	
		<u>62 259</u>	<u>61 072</u>	<u>20 862</u>	<u>18 556</u>	

* Ägs till 100% av Trosa kommun. Ingen förändring av koncernstrukturen har skett under räkenskapsåret.

Not 16	Förråd, exploateringar m.m.	Trosa kommun		Kommunkoncern	
			2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31
<u>Förråd</u>					
Lager råvaror		369	287	871	551
<u>Exploateringar</u>					
Nedlagda kostnader för exploatering					
Pågående exploatering		-22	0	-22	0
Bostadsmark		125	0	125	0
Industrimark		0	0	0	0
		<u>103</u>	<u>0</u>	<u>103</u>	<u>0</u>
Totalt redovisat värde förråd och expl.		472	287	973	551

Not 17	Fordringar	Trosa kommun		Kommunkoncern	
			2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31
Kundfordringar		10 878	8 589	9 106	8 259
Mervärdesskatt		400	401	484	1 815
Övriga fordringar		17 826	22 550	20 996	21 215
Upplupna riktade statsbidrag		48	1 335	48	1 335
Förutbet. kostn. och uppl. intäkter		91 425	96 287	91 896	92 959
		<u>120 577</u>	<u>129 162</u>	<u>122 531</u>	<u>125 582</u>

Not 18	Kortfristiga placeringar	Trosa kommun		Kommunkoncern	
			2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31
<u>Anskaffningsvärde Agenta fonder*</u>					
Alternativa Räntor Klass A		533	533	533	533
Globala aktier Klass A		444	444	444	444
Svenska räntor Klass A		400	400	400	400
Svenska aktier Klass A		600	600	600	600
Anskaffningsvärde vid årets slut		<u>1 976</u>	<u>1 976</u>	<u>1 976</u>	<u>1 976</u>
Orealiserad värdestegring vid årets slut		2 217	1 715	2 217	1 715
Summa kortfristiga placeringar		4 193	3 692	4 193	3 692

*2,0 Mkr placerades i agenta fonder 2013-12 för markåtkomstbidrag vid bildandet av naturreservat i Tomtaklinskogen. Av detta kan ett prisbasbelopp årligen användas för naturvårdande åtgärder enligt beslut KS 12189 992

Not 19	Kassa och bank	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		<u>2023-12-31</u>	<u>2022-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>	<u>2022-12-31</u>
	Handkassar, kontantredovisning	16	22	19	25
	Bank med fast ränta	63 440	62 007	105 176	122 021
	Bank	70 896	47 784	71 131	48 092
		<u>134 352</u>	<u>109 813</u>	<u>176 325</u>	<u>170 138</u>
Not 20	Eget kapital	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		<u>2023-12-31</u>	<u>2022-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>	<u>2022-12-31</u>
	Ingående balans	584 313	534 603	666 985	619 423
	Årets resultat	4 519	49 710	-421	47 563
	varav VA-kollektivet	-6 315	-5 944	-6 315	-5 944
	varav renhållningskollektivet	-421	473	-421	473
	Utgående balans	<u>588 832</u>	<u>584 313</u>	<u>666 564</u>	<u>666 985</u>
Not 21	Pensionsavsättningar	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		<u>2023-12-31</u>	<u>2022-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>	<u>2022-12-31</u>
	Pensionsavsättning				
	Ingående avsättning	38 896	28 708	41 034	30 360
	Nyintjänad pension, varav				
	- förmånsbestämd ålderspension	0	0	0	0
	- särskild avtalspension	-6 759	88	-6 759	88
	- efterlevandepension	0	0	0	0
	- övrigt	0	0	516	486
	Årets utbetalningar	-828	-733	-828	-733
	Ränte- och basbeloppsuppräknig	2 375	569	2 375	569
	Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
	Övrig post	164	8 275	164	8 275
	Byte av tryggande	0	0	0	0
	Förändring av löneskatt	-1 225	1 989	-1 225	1 989
	Utgående avsättning	<u>32 622</u>	<u>38 896</u>	<u>35 277</u>	<u>41 034</u>
	<u>Antal visstidsförordnanden</u>	<u>2023-12-31</u>	<u>2022-12-31</u>		
	Politiker	2	2		
	Tjänstemän	0	0		

Not 22	Avsättningar	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
	Avsättning för deponi				
	Ingående avsättning	15 500	15 506	15 500	15 506
	Utbetalningar	0	-5	0	-5
	Nya avsättningar	0	0	0	0
	Omklassificering fr. eget kapital	0	0	0	0
	Utgående avsättning	15 500	15 500	15 500	15 500

Förpliktelsens avser kostnader för sluttäckning av deponi vid Korslöt där vi har gemensamt ansvar med Gnesta kommun. Avsättningen är gjord i Trosa kommuns redovisning men med delat ekonomiskt ansvar.

Sluttäckningen av Korslöt var planerad att ske successivt i 10 etapper och har pågått en längre tid. Ny utredning av sluttäckning av deponi Korslöt påbörjad med ev nytt tillvägagångssätt framåt. Tidpunkten för färdigställande är osäker då massor från t.ex. Ostlänkenprojektet kan vara möjliga att använda till sluttäckning och på så sätt minska miljöbelastning med massor från närområdet. Kvarvarande kostnad bedöms i detta skede vara samma som bedömt tidigare.

Avs. för statliga infrastrukturåtgärder

Ingående avsättning	65 310	58 137	65 310	58 137
Utbetalningar	0	0	0	0
Nya avsättningar	0	0	0	0
Uppräkning enl. index	2 866	7 173	2 866	7 173
Utgående avsättning	68 176	65 310	68 176	65 310

Förpliktelsen avser kostnader för Ostlänken som kommunen har förbundit sig till i Sverigeförhandlingen. Avsättningen har indexberäknats och den förväntade tidpunkten för utbetalning är i enlighet med avtalad tidpunkt i Sverigeförhandlingen.

Avs. för uppskjuten skatt obeskattade reserver

Ingående avsättning	0	0	812	578
Utbetalningar	0	0	0	0
Förändring avsättning	0	0	107	234
Utgående avsättning	0	0	920	812

Andra avsättningar totalt **83 676** **80 808** **84 596** **81 622**

Not 23	Långfristiga skulder	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
	<u>Långfristiga lån</u>				
	Banker och kreditinstitut	650 000	570 000	1 169 225	1 102 975
		650 000	570 000	1 169 225	1 102 975
	Upplåningens förfallostruktur, tkr				
	0-1 år	190 000	140 000	366 750	318 700
	1-5 år	520 000	430 000	1 039 225	846 725
	> 5 år	130 000	140 000	130 000	256 250
		840 000	710 000	1 535 975	1 421 675
	Genomsnittlig upplåningsränta, %	2,15	1,21	2,28	1,70
	Genomsnittlig räntebindningstid, år	2,77	3,14	3,25	2,98
	<u>Förutbetalda intäkter som regleras över flera år</u>				
	Investeringsbidrag	28 383	20 188	28 383	20 188
	VA-anslutningsavgifter	83 119	74 153	83 119	74 153
	Gatukostnadsersättningar	79 553	49 627	79 553	49 627
	Fiber-anslutningsavgifter	0	0	4 123	4 395
		191 054	143 968	195 177	148 363
	<u>Långfristig skuld</u>				
	Övriga långfristiga skulder	1 500	1 500	2 950	1 500
	Summa långfristiga skulder	842 554	715 468	1 367 351	1 252 838

Not 24	Kortfristiga skulder	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
	Banker och kreditinstitut	190 000	140 000	366 750	318 700
	Leverantörsskulder	61 183	66 413	66 040	66 680
	Mervärdesskatt	0	0	0	792
	Personalens skatter och avgifter				
	- Upplupna löner	4 449	4 205	4 449	4 205
	- Källskatt	9 439	9 244	9 652	9 447
	- Övertidsskuld	1 198	1 231	1 198	1 231
	- Semesterskuld	22 798	21 480	23 676	22 358
	- Sociala avgifter	13 227	11 978	13 468	12 198
	Förutbetalda intäkter	10 287	10 840	15 064	15 665
	<u>Upplupna kostnader</u>				
	- Uppl. pensionskostnader inkl. löneskatt	45 576	34 501	45 576	34 501
	- Övriga upplupna kostnader	19 391	30 310	25 596	36 998
	Övriga kortfristiga skulder	30 312	35 995	10 319	10 452
	Balanserat resultat gem växelnamnd	208	438	208	438
		408 068	366 635	581 996	533 666

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

Not 25	Panter o därmed jämf. säkerheter	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
	Ställda panter/fastighetsinteckningar	0	0	137 013	137 013
	-därav i eget förvar	0	0	-1 133	-1 133

Not 26	Ansvarsförbind. pensionsförplikt.	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
	Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna.				
	<u>Ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser</u>				
	Ingående ansvarsförbindelse inkl löneskatt	118 361	130 018	118 361	130 018
	Ränte- och basbeloppsuppräknig	7 608	2 960	7 608	2 960
	Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
	Nyintjänad pension	14	-6 659	14	-6 659
	Årets utbetalningar	-6 345	-6 052	-6 345	-6 052
	Övrig post	5 480	370	5 480	370
	Byte av tryggande	0	0	0	0
	Förändring av löneskatt	1 639	-2 276	1 639	-2 276
	Utgående ansvarsförbindelse inkl löneskatt	126 758	118 361	126 758	118 361

Förpliktelsen avser intjänade pensioner t.o.m. 1997. Pensionsutbetalningen kostnadsförs vid utbetalningstillfället.

Överskottsfondens utgående värde är 3 798 (3 164) tkr.

Utredningsgrad	98%	98%
----------------	-----	-----

Not 27 Övriga ansvarsförbindelser	Trosa kommun		Kommunkoncern	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Borgensförb. och därmed jämf. säkerheter				
Borgensförb. kommunägda företag*	695 975	671 675	0	0
Garantiförbindelse Fastigo	0	0	176	158
Förlustansvar egna hem	0	0	0	0
Övriga borgensförbindelser	2 000	2 000	2 000	2 000
	697 975	673 675	2 176	2 158

* Borgensförbindelser avser de kommunala bolagens lån.

Borgensåtagande

Kommunens samlade borgensåtagande uppgår till 698,0 mkr av beviljad borgen 707 mkr. Kommunen har inte infriat några borgensåtaganden under 2023 och det finns inga indikationer på att så skulle behöva ske.

Kommuninvest medlemsansvar

Trosa kommun har ingått solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 295 kommuner och regioner som per 2023-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Trosa kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 551 907 380 712 kronor och totala tillgångar till 562 022 704 021 kronor. Trosa kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 569 109 364 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 602 432 792 kronor.

Not 28 Leasing- och hyresavtal	Trosa kommun		Kommunkoncern	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Framtida förpl. leasing totalt	6 830	6 374	12 439	8 357
varav hyresavtal	3 347	3 806	8 390	5 789
Framtida förpliktelser inom 1 år	3 452	3 210	4 456	3 751
varav hyresavtal	1 569	1 466	2 469	2 007
Framtida förpliktelser mellan 1-5 år	3 377	3 070	5 178	4 512
varav hyresavtal	1 779	2 247	3 400	3 689
Framtida förpliktelser senare än 5 år	0	94	0	94
varav hyresavtal	0	94	0	94

Not 29 Upprättade särredovisningar

Särredovisning av avgiftskollektiven (VA/RH) redovisas i eget avsnitt, efter kommunens räkenskaper.

Följande särredovisningar har upprättats under räkenskapsåret:

VA-redovisning
Renhållning

Not 30 Koncerninterna förhållanden

Bidrag, tillskott och utdelningar

	Ägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning	
	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna
Trosa kommun	0	0	0	0	0	0
Trosabygdens Bostäder AB (Trobo)	0	0	0	0	0	0
Trosa Fibernät AB (Trofi)	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0

Kostnader, intäkter, lån och borgen

	Försäljning		Borgensavgifter		Borgen		Koncernkonto	
	Köpare	Säljare	Kostnader	Intäkter	Givna	Mottagna	Fordran	Skuld
Kommun	26 160	13 353	0	3 062	695 975	0	0	18 379
Trobo	11 406	26 160	2 765	0	0	629 125	15 543	0
Trofi	2 011	64	296	0	0	66 850	2 835	0
	39 577	39 577	3 062	3 062	695 975	695 975	18 379	18 379

Driftsredovisning

Driftredovisningen visar utfallet för respektive nämnd jämfört med beslutad nettokostnadsram.

ALLMÄNT

Den ekonomiska styrningen sker bl.a. genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till kommunstyrelsen och nämnderna för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för omfattningen av verksamheten och investeringarna. Budget med flerårsplan beslutas av fullmäktige inför varje verksamhetsår i juni. Nämnderna och kommunstyrelsen upprättar därefter specificerade internbudgetar för sina ansvarsområden i november.

DRIFTSBUDGET OCH DRIFTSREDOVISNING

Fullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Det innebär att anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Nettoanslagen binds av fullmäktige på nämndnivå. Omdisponering av anslag mellan nämnder samt tilläggsanslag kan beslutas av fullmäktige under året.

Nämnderna fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin internbudget. Det sker netto uppdelat på intäkter och kostnader samt på de ansvarsområden som respektive nämnd bestämmer. Omdisponering av dessa anslag under året sker på delegation till produktionschef, så länge de ej påverkar fullmäktiges nettoanslag.

Ekonomi för den löpande verksamheten har en treårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de därefter följande två åren utgör planeringsår.

RESULTATÖVERFÖRING¹ FÖR RESULTATENHETER

En resultatenhet är en enhet som får sin ersättning via resursfördelningssystemet inom verksamheterna barnomsorg, skola och äldreomsorg.

¹ Styrmodell Trosa kommun Kommunfullmäktige 2019-11-26, § 96. Dnr KS 2019/129

Resultatöverföringen är till för att enheterna ska kunna planera sin verksamhet ur ett längre perspektiv och kunna vidta förebyggande åtgärder och utveckla sin verksamhet.

Grundprincipen är att ett resultat, över- eller underskott i sin helhet ska täckas eller disponeras inom de kommande tre åren från det att resultatet uppstått. Överskott får användas till:

- Resultatutjämning inom tre år
- Förebyggande arbetsmiljöarbete
- Kompetensutveckling
- Verksamhetsutveckling

Produktionschef ska redovisa handlingsplan för över- resp. underskott för nämndens resultatenheter i samband med bokslutsberedning.

UPPLYSNING OM TILLÄMPADE INTERNREDOVISNINGSPRINCIPER

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, har driftredovisningen påförts även kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter.

Omvänt finns det poster i resultaträkningens som inte ingår i driftredovisningen eller som simuleras kalkylmässigt. Poster som finns i resultaträkningens, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster.

Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

- personalomkostnader, i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och löneskatt. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 46,5 % av lönekostnaden;

- kapitalkostnader, i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital.

Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Den internt beräknade räntan har satts till 1,75 %.²

Gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom internderbitering är:

- hyreskostnader: Internhyran sätts till fastighetsförvaltningens självkostnad, där även kostnaden för outhyrda lokaler ingår;
- fordonsservice: Debitering sker till en fast årskostnad/bil med de verksamheter som har avtal med fordonsservice, självkostnad, beräknad på milkostnad för olika fordon;
- kost: Debitering sker av kommunens produktionskök till självkostnad, beräknad på portionspris.
- städ: Debitering sker av kommunens städenhet enligt avtal. Självkostnad, beräknad på yta och periodicitet.
- fastighetsservice: Debitering sker dels utifrån avtal och dels löpande. Självkostnad, beräknad tim- och materialkostnad.

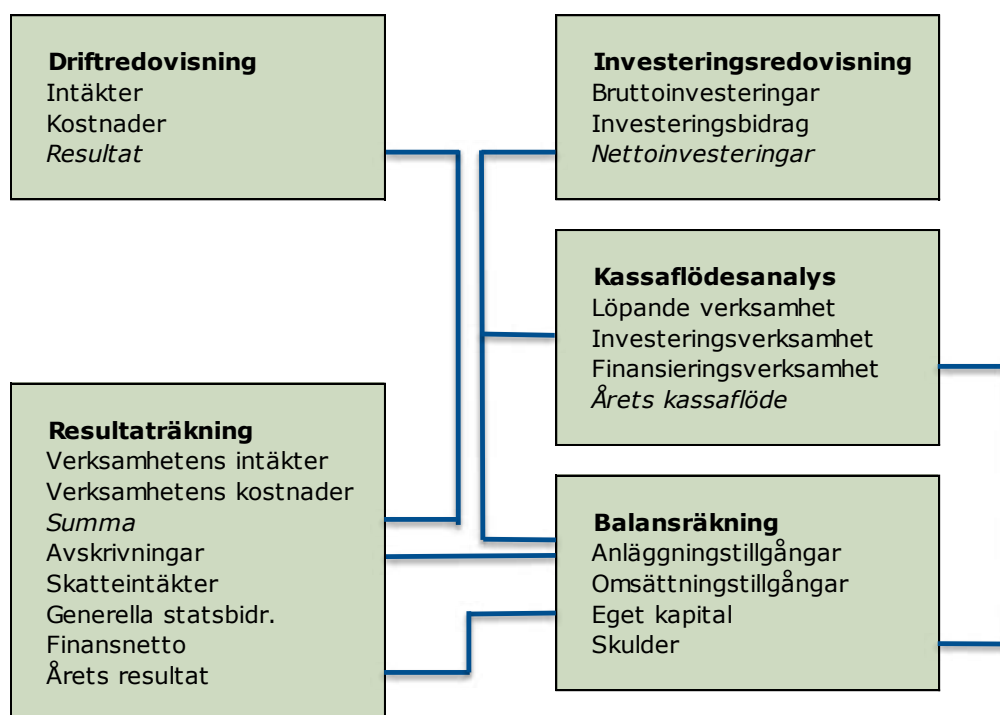
Övriga interna köp och försäljningar mellan kommunens förvaltningar debiteras köpande förvaltning löpande genom internfakturerings.

Kommentar till nämndernas utfall lämnas i förvaltningsberättelsen.

SAMBAND MELLAN DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNINGENS ÖVRIGA DELAR I ÅRSREDOVISNINGEN

Resultaträkningen visar hur förändringen av det egna kapitalet under året har uppkommit. Det kan man även utläsa ur balansräkningen. Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen och hur den har förändrats under året. Tillgångarna visar hur kommunen använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar) och hur kommunen har skaffat kapitalet (eget kapital, avsättningar eller skulder). Kassaflödesanalysen visar hur årets drift-, investerings- och låneverksamhet har påverkat de likvida medlen, det vill säga kommunens kassa.

Schematisk beskrivning av hur drift- och investeringsredovisning hänger samman med kassaflöde samt resultat- och balansräkningen visas nedan.

² För information om avskrivningstider: se Not 1 Redovisningsprinciper i räkenskaperna.

DRIFTREDOVISNING 2023

Styrelse/Nämnd Tkr	Intäkter		Kostnader		Netto		Budget netto	Budget-
	Innev.år	Fg år	Innev.år	Fg år	Innev.år	Fg år	Innev.år	avvikelse
Kommunstyrelse								
Förtroendevalda/Politisk ledning	2 132	1 894	-16 416	-14 879	-14 284	-12 985	-24 440	10 156
Kommungemensamt	39 140	50 097	-37 677	-34 341	1 463	15 756	6 190	-4 727
Kommunstyrelsens kontor	4 871	4 074	-65 828	-65 833	-60 957	-61 759	-62 368	1 411
Hållbarhetsutskott	889	924	-2 948	-2 993	-2 059	-2 069	-2 119	60
Summa	47 032	56 989	-122 869	-118 046	-75 837	-61 057	-82 737	6 900
Samhällsbyggnadsnämnden	4 680	7 263	-23 670	-20 394	-18 990	-13 131	-16 464	-2 526
Humanistiska nämnden								
Barn och utbildning inkl nämnd	55 044	52 234	-509 535	-480 904	-454 491	-428 670	-453 528	-963
Individ och familj	11 674	14 790	-40 043	-41 352	-28 369	-26 562	-34 313	5 944
Summa	66 718	67 024	-549 578	-522 256	-482 860	-455 232	-487 841	4 981
Vård och omsorgsnämnd	53 041	44 946	-319 266	-280 821	-266 226	-235 875	-267 615	1 390
Teknik & Servicenämnd	152 300	134 643	-205 919	-189 566	-53 619	-54 923	-45 391	-8 229
Kultur och fritidsnämnd	11 385	8 590	-62 632	-59 648	-51 247	-51 058	-55 064	3 817
Miljönämnden	2 034	1 991	-4 147	-3 427	-2 114	-1 436	-2 020	-94
Revision	0	0	-902	-757	-902	-757	-918	16
Totalt exkl affärsdrivande verksamhet	337 190	321 446	-1 288 984	-1 194 915	-951 795	-873 469	-958 050	6 255
AFFÄRSDRIVANDE VERKSAMHET								
Vatten och avlopp	57 737	47 523	-64 052	-53 468	-6 315	-5 945	0	-6 316
Renhållning	21 392	20 921	-21 812	-20 448	-420	473	0	-419
Summa	79 129	68 444	-85 864	-73 916	-6 735	-5 472	0	-6 735
Justeras: Poster som ej är hänförliga till Verksamhetens intäkter och Verksamhetens kostnader i resultaträkningen	-175 566	-152 497	245 644	212 991	70 078	60 494	7 453	62 625
Verksamhetens intäkter och Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	240 753	237 393	-1 129 204	-1 055 840	-888 451	-818 447	-950 596	62 145

RAMFÖRÄNDRINGAR

Nämnd Tkr	KS	SBN	HN BoU	HN IFO	VON	TSN	KFN	MN	Totalt
Budget 2023 KF§98 20221129	102 613	16 464	449 401	33 587	254 206	44 730	55 029	2 020	958 050
Fördelning ettårssatsningar KS §3 20230301	-2 000		500	600	300	600			
Resultatöverföring 2022 KF§27 20230503			2 984		1 956				4 940
Volymavstämning KS§66 20231108	-7 936		-1 391		9 327				0
Omfördelning budget extra lönekompensation KS §67 20231108			2 034	126	1 826	61	35		4 082
Totalt	92 677	16 464	453 528	34 313	267 615	45 391	55 064	2 020	967 072

Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen redogör för de anskaffningar av anläggningstillgångar som gjorts under året.

ALLMÄNT

Investeringsredovisningens utgifter består av kommunexterna utgifter och utgifter för egen personals timkostnader. Investeringsprojekten identifieras med en särskild projektkod och aktiveras som anläggningstillgång vid färdigställandet. Se beskrivning om hur investeringsredovisningen hänger samman med övriga delar av årsredovisningen i den schematiska bilden under avsnittet Driftredovisning.

INVESTERINGSBUDGET

Fullmäktige tilldelar nämnderna anslag som binds på varje enskilt investeringsprojekt. Fullmäktige tilldelar också nämnderna ramanslag för vissa investeringstyper, t.ex. inventarier och IT-investeringar. Dessa ramar fördelar respektive förvaltning i sin budget efter behov.

Investeringarna har en fyraårig planerings-horisont, där det första året utgör budgetåret och de tre därefter följande åren utgör planeringsår. Den beslutade totalutgiften för investeringsprojekt, vars planerade genomförandetid omfattar flera år, fördelas på anslag för budgetåret och respektive planeringsår.

Positiva budgetavvikelser i investeringsprojekt kan överföras till kommande års investeringsbudget, så länge projektet pågår enligt beslut i fullmäktige. Ej

förbrukade investeringsmedel som ingår i ramanslag överförs normalt inte som tilläggsanslag i nästa års budget.

BOLAGEN

Den löpande verksamheten i kommunens bolag finansieras med deras egna försäljningsintäkter och – när så är nödvändigt – med koncernbidrag.

Bolagens investeringar och deras finansiering regleras genom att fullmäktige för varje bolag årligen beslutar om ett borgenstak för kommande budgetår. Fullmäktige ska också beredas tillfälle att ta ställning innan beslut fattas i bolagen om större investeringsprojekt. Under året har inga investeringsprojekt genomförts som krävt fullmäktiges godkännande.

I Trosa Fibernät AB är utbyggnaden av fiber klart. Nu återstår enstaka tilläggsanslutningar och nyetablerade områden.

Trosabygdens Bostäder AB har olika investeringsprojekt som löpt under året och vissa fortsätter in på 2024.

Dessa är exempel på större projekt:

- Byte till digitala lås
- Installation av saltanläggningar
- Utbyggnation av reservkraft
- Ny tvättstuga i området Sälen
- Renovering av kök och tvättstuga på Trosagården
- Renovering av kök och tvättstuga på Häradsgården
- Köpt Stationshusen av kommunen

Belopp i tkr	Utfall sedan projektets start			Varav: årets investeringar		
	Total budget	Ack utfall	Budget-avvikelse	Total budget 2023	t.o.m. december 2023	Budget-avvikelse 2023
Avslutade projekt						
Fastigheter	246 348	248 225	-1 877	58 617	52 124	6 493
Varav: Delavslut Utr kök o matsal	47 710	47 710	0	10 223	9 438	785
Varav: Fornbyskolan ny skolbyggnad	19 458	19 458	0	209	209	0
Varav: Hedebyskolan ytskikt o entré	8 431	8 405	26	1 296	1 269	27
Varav: Delavslut Demensboende ÄG	25 692	25 692	0	20 046	17 738	2 308
Varav: Fastighetsköp Mölna 2:26		5 084	-5 084	0	5 084	-5 084
Varav: Delavslut Renov Gästhamn	7 810	7 810	0	2 547	1 791	756
Varav: Ny idrottshall	92 239	92 301	-62	1 076	1 138	-62
Gator och parker	59 778	53 786	5 992	34 142	32 121	2 022
Varav: GC-väg Öbolandet	16 388	17 658	-1 270	5 730	6 328	-598
Varav: Vandringshinder Trosaån	11 000	11 125	-125	1 550	1 775	-225
Avgiftsfinansierade	76 309	67 836	8 473	42 506	26 641	15 865
Varav: Delavslut Tofsö	8 219	8 219	0	8 323	0	8 323
Varav: Utbyte vattenventiler	15 899	16 323	-424	10 000	5 659	4 341
Varav: Uppgradering Trosa ARV	28 000	31 243	-3 243	0	348	-348
Inventarier mm nämnderna	17 676	9 654	8 022	17 676	8 134	9 542
TOTALT Avslutade projekt	400 111	379 501	20 610	152 941	119 020	33 922
	Total budget	Ack utfall	Kvarstår	Total budget 2023	Utfall t.o.m. december 2023	Budget-avvikelse 2023
Pågående projekt						
Fastigheter	78 688	27 019	51 669	57 699	26 057	31 642
Varav: Utveckling Industrigatan	10 914	609	10 305	10 399	94	10 305
Varav: Kyrkskolan utökn toa, kappr	10 500	9 366	1 134	10 500	9 366	1 134
Gator och parker	44 716	15 194	29 522	39 556	14 872	24 684
Varav: Scenparken i VHD	7 000	501	6 499	7 000	501	6 499
Varav: Utveckling av Hamnängen	7 500	3 490	4 010	7 500	3 490	4 010
Avgiftsfinansierade	72 936	21 197	51 739	53 424	15 590	37 834
Varav: Delavslut Tofsö	8 323	104	8 219	0	104	-104
Varav: Åtgärder Trosa vattentorn	13 634	5 216	8 418	9 693	1 276	8 417
Varav: ÖF-ledning Himmerfjärdverket	23 170	8 888	14 282	22 554	8 272	14 282
Varav: Stensundsvägen	9 000	36	8 964	9 000	36	8 964
Inventarier mm nämnderna	0	69	-69	0	0	0
TOTALT pågående projekt	196 340	63 478	132 862	150 679	56 518	94 161
Summa investeringsprojekt	596 451	442 980	153 471	303 620	175 538	128 083

Tabellen visar färdigställda och pågående investeringsprojekt per enhet där endast större projekt är särredovisade.

Exploateringsredovisning

Belopp i tkr	Inkomster (+) / Utgifter (-) netto i balansräkningen		Vinst (+) / Förlust (-) netto i resultaträkningen	
	Utfall t.o.m. dec 2023	Ack utfall	Utfall t.o.m. dec 2023	Kommentar
Bostadsmark				
Trosa	0	0	0	
	0	0	0	
Vagnhärad	125	125	0	
Kroka 1:1	125	125	0	
Västerljung	0	0	0	
	0	0	0	
TOTALT Bostadsmark	125	125	0	
Industrimark				
Trosa	0	0	0	
	0	0	0	
Vagnhärad	0	0	3 620	
Södra Husby 5:149-5:150	0	0	1 222	Markförsäljning
Lånesta Willys	0	0	3 620	Markförsäljning
Västerljung	0	0	0	
	0	0	0	
TOTALT industrimark	0	0	3 620	
Summa exploateringar	125	125	3 620	

Tabellen visar exploatering per tätort. Projekt som var större än en miljon kronor i årets exploateringar specificeras.

VERKSAMHETEN 2023

Inom kv Verkyget har Nokon under året färdigställt byggnationen av resterande 49 st bostadsrättslägenheter + lokaler i bottenvåningen.

Inom Mölnaängen närmast Trosaån färdigställer Nokon nu sista etappen om 24 bostadsrätter.

Peab har under året försålt alla villatomter vid Hökeberga samt färdigställt all infrastruktur i form av gator, VA, gc-vägar, dagvatten mm.

Peab har under året också genomfört exploateringsarbeten för Alby etapp 2 avseende istandsättning av Lundbyvägen, gc-väg och VA.

I Västerljung pågår genom privat exploatör försäljning av villatomter vid Hammarbyvägen samt tomter norr om Norrvallen.

Samhällsbyggnadskontoret har slutfört försäljning av alla 9 verksamhetstomter vid Mölnaängen.

Exploateringsmark har under året försålts inom kv. Predikanten vid Vårdcentralen till Riksbyggen för byggnation av 43 seniorbostäder.

Projekteringsarbeten och försäljning pågår också av privata exploatörer för nya bostäder inom Smedstorp, Hunga, Åda fritidsområde, Åda Brotorp, Storökan, Hökeberga, Avlebro mfl.

Kommunen har under året försålt verksamhetstomt vid Lånesta där Willy:s nu uppför ny livsmedelsbutik med färdigställande till sommaren 2024.

Trosa kommun har under året förvärvat Mölna 2:26 (gamla Vägverkstomten) i västra delen av Vagnhäradssamhälle.

Avgiftsfinansierad verksamhet

Kommunens verksamheter vatten, avlopp och renhållning finansieras av intäkter från taxor och avgifter, och redovisar egen resultat- och balansräkning.

ALLMÄNT

VA ansvarar för drift, underhåll och utveckling av råvattentäkter, vattenverk, avloppsreningsverk, ledningsnät, projektering och abonnentärenden med taxefrågor. Renhållning innefattar bl.a. insamling av hushållsavfall, förpackningsmaterial och farligt avfall, slamtömning samt relaterade verksamheter.

Kommunfullmäktige beslutar om ändringar i avgifter.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Vatten- och avloppsverksamheten samt renhållningsverksamheten i kommunen är helt avgiftsfinansierad, det vill säga inga skattemedel används och verksamheterna är inte vinstdrivande. Avgiften som alla kunder

betalar kallas taxa. Den bygger på självkostnadsprincipen, vilket innebär att varje person ska betala sin kostnad för vatten och avlopp samt renhållning i sin kommun.

Verksamheterna ska ha en ekonomi i balans. Eventuella överuttag/underuttag ska återföras/belasta abonnentkollektivet inom tre år från det att dessa uppstått, genom återbetalning i form av taxesänkning alternativt taxehöjning för att uppnå kostnadstäckning.

Gemensamma administrativa kostnader fördelas efter respektive affärsområdes omsättning. Kostnader för debiteringssystem, kravhantering samt kundservice fördelas efter bedömt nyttjande.

Verksamhetens resultat- och balansräkning har upprättats i enlighet med Lagen om kommunal redovisning samt de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning.

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med tidigare år.

RESULTATRÄKNING

VATTEN- & AVLOPPSVERKSAMHET

Tkr	Not	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Verksamhetens intäkter	1	56 394	46 960
Verksamhetens kostnader	2	-44 392	-42 095
Avskrivningar	3	-14 651	-8 190
Verksamhetens nettoresultat		-2 649	-3 325
Finansiella intäkter	4	1 343	1 211
Finansiella kostnader	5	-5 009	-3 830
PERIODENS RESULTAT	6	-6 316	-5 944

BALANSRÄKNING

VATTEN- & AVLOPPSVERKSAMHET

Tkr	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Mark, byggnader, tekn. anlägg.	7	328 948	306 580
Maskiner och inventarier	8	0	0
Summa anläggningstillgångar		328 948	306 580
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	9	4 068	1 662
Summa omsättningstillgångar		4 068	1 662
SUMMA TILLGÅNGAR		333 016	308 242
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	10	-23 645	-17 329
Skulder			
Långfristiga skulder	11	352 592	323 909
Kortfristiga skulder	12	4 068	1 662
Summa skulder		356 660	325 571
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		333 016	308 242
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser		0	0

NOTER

VATTEN- & AVLOPPSVERKSAMHET

Tkr	2023	2022
Not 1		
Verksamhetens intäkter		
Brukningsavgifter	53 631	44 569
Övriga intäkter	192	130
Förutbet. anslutningsavgifter*	2 571	2 262
Intäktsföring av förutbet. intäkter**	0	0
	56 394	46 960
*Avser intäktsföring av förutbetalda anslutningsavgifter från tidigare verksamhetsår. Se vidare not 11.		
**Avser intäktsföring av tidigare års förutbetalda brukningsavgifter. Se även kortfr. skulder not 12.		
Not 2		
Verksamhetens kostnader		
Verksamhetens totala kostnader*	44 392	42 095
varav övr. kommungem. kostnader**	432	422
**I denna post ingår kostnader för lokaler, IT, telefon, försäkringar, växel/reception, ekonomi-, personal- och informationsresurser som delas med kommunen. Schablon OH-kostnad debiteras VA årligen.		
Not 3		
Avskrivningar/nedskrivningar		
Mark, byggnader och tekn. anläggningar	14 651	8 190
Maskiner och inventarier	0	0
Nedskrivningar	0	0
	14 651	8 190
Not 4		
Finansiella intäkter		
Ränta förutbet. ansl. avg. (internränta)	1 294	1 167
Övriga fin. intäkter	48	44
	1 343	1 211
Not 5		
Finansiella kostnader		
Internränta hos kommunen	5 009	3 819
Övriga fin. kostnader	0	12
	5 009	3 830
Not 6		
Årets resultat		
Enligt självkostnadsprincipen		
Årets resultat	-6 315	-5 944
- överskott till förutbetalda intäkter	0	0
+ intäktsföring av förutbetalda intäkter	0	0
	-6 315	-5 944
Not 7		
Mark, byggnader och tekn. anläggningar		
Anskaffningsvärde	423 643	386 626
Ackumulerade avskrivningar	-94 695	-80 046
	328 948	306 580

NOTER

VATTEN- & AVLOPPSVERKSAMHET

Tkr			2023-12-31	2022-12-31
Not 8				
Maskiner och inventarier				
Anskaffningsvärde			0	0
Akkumulerade avskrivningar			0	0
			0	0
Specifikation av anläggningstillgångar				
Benämning	Ingående balans	Invest Försäljn	Avskrivning	Utgående balans
Vatten o avloppsverk	257 773	64 639	-14 651	307 761
Maskiner o inventarier	0	0	0	0
Pågående invest.	48 807	-27 620	0	21 187
Totalt	306 580			328 948
Not 9				
Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar			4 068	1 662
Avräkningskonto kommunen*			0	0
Förutbetalda kostnader o uppl. intäkter			0	0
			4 068	1 662
*Innefattar poster som är gemensamma med kommunen och som inte kan särskiljas, såsom övriga fordringar, kassa och bank.				
Not 10				
Eget kapital				
Ingående balans			-17 329	-11 385
Årets förändring			-6 316	-5 944
Utgående balans			-23 645	-17 329
Not 11				
Långfristiga skulder				
Lån av kommunen			247 416	230 270
VA-anslutningsavgifter				
Ansl.avg. t.o.m. 2018			64 001	64 001
Ansl.avg 2019			7 372	7 372
Ansl.avg 2020			6 654	6 654
Ansl.avg 2021			8 376	8 376
Ansl.avg 2022			7 237	7 237
Ansl.avg 2023			11 536	
			352 592	323 909
<u>VA-anslutningsavgifter</u>				
Anslutningsavgifter till kommunens VA-nät ska delfinansiera avskrivningskostnader för investeringar i VA-nät och reningsverk. Avskrivningstiderna är olika för olika delar av ett reningsverk samt i VA-nät. Den genomsnittliga avskrivningstiden bedöms till 33 år, varför 1/33-del av anslutningsavgifterna intäktsförs varje år. Se även not 1.				
Not 12				
Kortfristiga skulder				
Avräkningskonto kommunen*			4 068	1 662
Interimsskulder			0	0
Förutbetalda intäkter (brukningsavg.) från tidigare år			0	0
			4 068	1 662
*Innefattar poster som är gemensamma med kommunen och som inte kan särskiljas, såsom leverantörsskulder och övriga skulder.				

RESULTATRÄKNING RENHÅLLNINGSVERKSAMHET

Tkr	Not	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Verksamhetens intäkter	1	21 392	20 921
Verksamhetens kostnader	2	-20 216	-18 850
Avskrivningar	3	-1 219	-1 204
Verksamhetens nettoresultat		-43	867
Finansiella intäkter	4	1	0
Finansiella kostnader	5	-376	-394
ÅRETS RESULTAT	6	-418	473

BALANSRÄKNING RENHÅLLNINGSVERKSAMHET

Tkr	Not	Bokslut 2023-12-31	Bokslut 2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Mark, byggnader, tekn. anlägggn.	7	20 844	22 053
Maskiner och inventarier	8	0	0
Summa anläggningstillgångar		20 844	22 053
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	9	363	379
Summa omsättningstillgångar		363	379
SUMMA TILLGÅNGAR		21 207	22 431
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	10	-323	98
Skulder			
Långfristiga skulder	11	20 844	22 053
Kortfristiga skulder	12	687	281
Summa skulder		21 531	22 334
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		21 207	22 431
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser		0	0

NOTER
RENHÅLLNINGSVERKSAMHET

Tkr	2023	2022
Not 1		
Verksamhetens intäkter		
Brukningavgifter	21 119	20 747
Övriga intäkter	273	174
	21 392	20 921
Not 2		
Verksamhetens kostnader		
Verksamhetens totala kostnader	20 216	18 850
varav övr. kommungem. kostnader*	19	19
*I denna post ingår kostnader för lokaler, IT, telefon, försäkringar, växel/reception, ekonomi-, personal- och informationsresurser som delas med kommunen.		
Not 3		
Avskrivningar/nedskrivningar		
Mark, byggnader och tekn. anläggningar	1 219	1 204
Maskiner och inventarier	0	0
Nedskrivningar	0	0
	1 219	1 204
Not 4		
Finansiella intäkter		
Övriga fin. intäkter	1	0
	1	0
Not 5		
Finansiella kostnader		
Internränta hos kommunen	376	383
Övriga fin. kostnader	0	11
	376	394
Not 6		
Årets resultat		
Enligt självkostnadsprincipen		
Årets resultat	-421	473
- överskott till förutbetalda intäkter	0	0
+ intäktsföring av förutbetalda intäkter	0	0
	-421	473
Not 7		
Mark, byggnader och tekn. anläggningar		
Anskaffningsvärde	27 482	27 473
Ackumulerade avskrivningar	-6 638	-5 420
	20 844	22 053

NOTER
RENHÅLLNINGSVERKSAMHET

Tkr			2023-12-31	2022-12-31
Not 8				
Maskiner och inventarier				
Anskaffningsvärde			0	0
Ackumulerade avskrivningar			0	0
			0	0
Specifikation av anläggningstillgångar				
Benämning	Ingående balans	Invest Försäljn	Avskrivning Nedskrivning	Utgående balans
Renhållningsverk	22 053	0	-1 219	20 834
Maskiner o inventarier	0	0	0	0
Pågående invest.	0	9	0	9
Totalt	22 053			20 844
Not 9				
Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar			334	379
Avräkningskonto kommunen*			0	0
Förutbetalda kostnader o uppl. intäkter			29	0
			363	379
*Innefattar poster som är gemensamma med kommunen och som inte kan särskiljas, såsom övriga fordringar, kassa och bank.				
Not 10				
Eget kapital				
Ingående balans			98	-375
Årets förändring			-421	473
Utgående balans			-323	98
Not 11				
Långfristiga skulder				
Lån av kommunen			20 844	22 053
Not 12				
Kortfristiga skulder				
Avräkningskonto kommunen*			439	171
Interimsskulder			248	110
			687	281
*Innefattar poster som är gemensamma med kommunen och som inte kan särskiljas, såsom leverantörsskulder och övriga skulder.				

Trosa
KOMMUN

Trosa kommun

Västra Långgatan 4-5, 619 80 Trosa

Tel 0156-520 00

Fax 0156-520 17

trosa@trosa.se

Pågående och framflyttade projekt Tkr

Projekt avgiftsfinansierade

Projektnamn	Projekt nr	Budget t.o.m. 2023	Utfall t.o.m. 2023	Begäran om överflytt medel	Budget 2024	Total budget t.o.m. 2024
Tofsö	86006	x	x	x	x	x
Utredning vattenskyddsområde	86010	x	x	x	x	x
Styrssystem VA/Fastighet	86017	x	x	x	x	x
Åtgärder ovidkommande vatten	86021	x	x	x	x	x
Åtgärder Trosa vattentorn	86022	x	x	x	x	x
ÖFledning Himmerfjärdverket	86023	x	x	x	x	x
Stensundsvägen	86024	x	x	x	x	x
Dagvatten åtgärder Industrigat	86025	x	x	x	x	x
Kartläggning dagvatten	86026	x	x	x	x	x
Flödesmätning vatten	86027	x	x	x	x	x
Anslutning Kroka med ny pumpstation	86031	x	x	x	x	x
Nya ÅVS/fastighetsnära insamling	87005	x	x	x	x	x
Delsumma		89 176	39 792	37 416	117 000	202 426

Pågående och framflyttade projekt Tkr

Projekt skattefinansierad

Projektnamn	Projekt nr	Budget t.o.m. 2023	Utfall t.o.m. 2023	Begäran om överflytt medel	Budget 2024	Total budget t.o.m. 2024
IT-infrastruktur	80104	x	x	x	x	x
Väderskydd cyklar resecentrum	81011	x	x	x	x	x
GC väg Trosa - V-ljung renover	81027	x	x	x	x	x
Dagvattenåtgärder Västra fän	81031	x	x	x	x	x
Ljungvägen, Västerljung asfaltering	81034	x	x	x	x	x
Friluftsvägen, till skidbacken, utbyggnad belysning	81046	x	x	x	x	x
Bro scenparken/Mölnaområdet förstudie	81051	x	x	x	x	x
Kajen villabron hamnbassängen förstudie	81052	x	x	x	x	x
Piren, åtgärda stenskonning	81053	x	x	x	x	x
Kajen utmed Trosaån	82003	x	x	x	x	x
Scenparken i VHD	82012	x	x	x	x	x
Belysning å & nya parken VHD	82013	x	x	x	x	x
Lekplats Ägögången	82015	x	x	x	x	x
Gestaltning Hamnängen	82016	x	x	x	x	x
Renovera lekplats Dalbyvägen	82018	x	x	x	x	x
Skolparken, Pricken	82019	x	x	x	x	x
Renovera lekpark Kungsstrand	82020	x	x	x	x	x
Utr köks- och matsalskapacitet	83008	x	x	x	x	x
Reservkraft	83014	x	x	x	x	x
Styrssystem VA/Fastighet	83020	x	x	x	x	x
Industrigatan - Utveckling	83023	x	x	x	x	x
OVK-åtgärder	83033	x	x	x	x	x
Utemiljö åtg Tomtaklintonområdet	83038	x	x	x	x	x
Industrigatan - Parkering	83041	x	x	x	x	x
Demensboende ÄG gamla Soc	83043	x	x	x	x	x
Industrigatan - Brandlarm	83049	x	x	x	x	x
Kyrkskolan-utökning toaletter och kapprum *	83051	x	x	x	x	x
Ängsgården demensboende renovering bef. avd	83056	x	x	x	x	x
Vårdcentralen vattenburen värme	83057	x	x	x	x	x
Renovering Gästhamnen2019-2022	85003	x	x	x	x	x
Trosa Gästhamn, Tankponton	85027	x	x	x	x	x
Renovering Lånestahallen förstudie	85032	x	x	x	x	x
Edanö Gärd upprustning mark och byggnader	85033	x	x	x	x	x
Renovering Brygga Kråmö	85035	x	x	x	x	x
Delsumma		200 515	140 001	43 722	21 500	211 843

Totalt

289 691

179 793

81 138

138 500

414 269

Trobo
TROSABYGDENS BOSTÄDER

ÅRSREDOVISNING

2023

Trosabygdens Bostäder AB

Organisationsnummer: 556476-7704

Trosabygdens Bostäder AB

Årsredovisning 2023

Trosabygdens Bostäder AB

FASTSTÄLLELSEINTYG

Undertecknad VD för Trosabygdens Bostäder Aktieföretag intygar dels att denna kopia av Årsredovisningen avseende 2023 överensstämmer med originalet, dels att resultat- och balansräkning fastställts på årsstämma den 7 maj 2024.

Årsstämman beslöt tillika godkänna styrelsens förslag till resultatdisposition, att överföra balanserat resultat i ny räkning om 60 914 778 kr.

Trosa den 7 maj 2024

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	4
Information om verksamheten	4
Årets viktigaste händelser.....	4
Styrning	4
Fastighetsbestånd och byggnation.....	4
Hyror	5
Uthyrningssituation	5
Administration	5
Personal	5
Hållbar utveckling	5
Ekonomisk utveckling	5
Investeringar	6
Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång	6
Uppföljning av mål.....	7
Framtid	8
Resultat- och balansräkning	9
Flerårsöversikt	10
Specifikation över förändring i eget kapital	11
Nyckeltal	12
Resultaträkning.....	13
Balansräkning – tillgångar.....	14
Balansräkning – skulder.....	15
Kassaflödesanalys.....	16
Redovisnings och värderingsprinciper.....	17
Noter.....	18

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och VD för Trosabygdens Bostäder AB, org.nr. 556476-7704, redovisar bolagets årsredovisning 2023. Bolagets säte är Trosa kommun.

Information om verksamheten

Trosabygdens Bostäder AB (Trobo) är ett av Trosa kommun helägt företag. Bolagsordningen anger att föremålet för bolagets verksamhet är att bedriva fastighetsförvaltning, och att ändamålet för verksamheten i första hand är att främja bostadsförsörjningen inom Trosa kommun genom att tillhandahålla bostadslägenheter med hyresrätt. I andra hand ska bolaget tillhandahålla lokaler för kommunens eller kommersiella verksamheter.

Gällande ägardirektiv för bolaget reviderades och fastställdes under hösten 2023.

Bolagsstämma

Årsstämma hölls 10 maj.

Styrelse

Styrelsen har under året haft fem sammanträden. Styrelsen har följande sammansättning under året:

Ordinarie		Suppleanter	
Sune G Jansson	(M)	Peter Sedin	(M)
<i>Ordförande</i>			
Sam Dandemar	(S)	Olov Gibeck	(C)
<i>Vice ordförande</i>			
Kerstin Karlstedt	(M)	Kerstin Alksäter	(S)

Verkställande direktör

Björn Alm är verkställande direktör.

Revisorer

Kommunfullmäktige har utsett Lars Sjögren (S) och Carl von der Esch (M) till lekmanarevisorer. KPMG har sedan 2023 varit valt som revisionsbolag med huvudansvarig revisor Cecilia Kvist.

Organisationsanslutning

Trosabygdens Bostäder AB är medlem i

- **Sveriges Allmännytt**a - Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag (fd SABO)
- **Fastigo** - Fastighetsbranschens Arbetsgivarorganisation
- **HBV** - Husbyggnadsvaror HBV Förening
- **SKL Kommentus Inköpscentral** SKI, arbetar med samordnade upphandlingar.
- **Företagarna i Trosa**

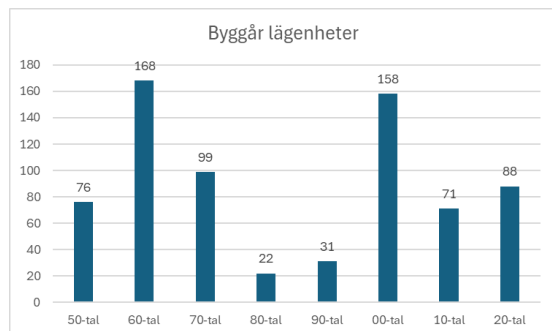
Årets viktigaste händelser

Styrning

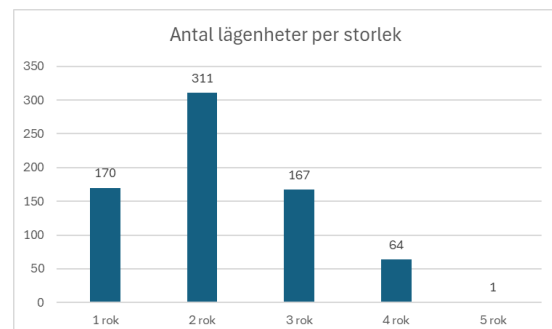
- Hyresgästundersökning har genomförts under våren och bolaget har analyserat svaren och utifrån detta och underhållsplanen arbetat fram en handlings- och investeringsplan. Hyresgästundersökningen är årligt återkommande och är inarbetade som fem av bolagets mål.
- Bolagets mål utgår från ägarens mål i ägardirektiv, eftersom ägarens mål är långsiktiga för mandatperioden är även bolagets mål det.
- Bolaget har under året fortsatt revidering aktivitetslistan kopplat till affärsplanen för att tydligare koppla till målen.

Fastighetsbestånd och byggnation

Det totala lägenhetsbeståndet uppgick vid årets slut till 713 lägenheter om ca 43 000 m² och 51 lokaler om ca 18 000 m².

Fördelning efter färdigställandeår

Fördelning efter lägenhetsstorlek

- Fortsatt arbete med renovering och investeringar enligt investerings- och underhållsplan.
- Ombyggnation av enstaka lägenheter med tex ändring av planlösning eller återställande efter skador i lägenheter.

Hyror

- Hyresförhandlingen för 2023 gav en hyresökning med i genomsnitt 4,5%. Hyran för lokaler höjs enligt KPI.
- Bostädernas genomsnittshyra uppgick till 1 508 (1 442) kr/m². Genomsnittshyran påverkas av bolagets höga andel nyproducerade lägenheter.

Uthyrningssituation

- I huvudsak har alla lägenheter varit uthyrda under året och efterfrågan på såväl mindre som större lägenheter har varit och är större än tillgången.
- Antalet registrerade som bostadssökande ökar ständigt och det är väldigt många som står i kö utan behov av lägenhet. Det tar i genomsnitt 2,7 år att få en lägenhet, tiden varierar stort mellan våra olika områden och storlekar på lägenheter.
- Bolaget har under året spelat en viktig roll för kommunens möjlighet att klara uppdraget som följer av kommunmottagning av flyktingar.

Administration

Bolaget har deltagit och genomfört flera upphandlingar i samverkan med kommunen. Under 2023 har bolaget fortsatt arbetet med digitalisering, exempelvis kan nu avtal signeras digitalt.

Personal

Verksamheten har i huvudsak bedrivits med egen personal. Planerat underhåll och större reparationer utförs genom upphandlade entreprenörer. För städning anlitas entreprenör.

Personalen har utökats under året för att möta det utökade uppdraget med kommunens fastigheter samt stärka samordning och uppföljning av arbetsordrar.

Antal årsarbetare (beräknat efter genomsnittlig arbetstid)

Kvinnor	4,2	(3,4)
Män	13,4	(11,4)
Totalt	17,6	(14,8)

Bemanningen uppgår till 19 anställda på bokslutsdagen.

Hållbar utveckling

Trobo arbetar med hållbar utveckling ur flera aspekter; ekonomiskt, socialt och miljömässigt. Kravet gäller fastigheternas estetik, skick och energianvändning. Vidare finns ett socialt ansvarstagande utifrån det allmännyttiga uppdraget, där bolaget bl.a. förmedlar sociala kontrakt till kommunen.

Trobo har fortsatt delta i informations- och samverkansforum med exempelvis socialkontor, myndighetskontor och tjänstepersoner för exempelvis bostadsanpassning. Trobo har fortsatt vara en viktig aktör i samarbetet att ordna bostad till kommunens ansvar för kommunmottagning/integration. Bolaget är även med i det brottsförebyggande arbetet inom kommunen och rapporterar i systemet Embrace. Trobo satsar även på information om Huskurage och dess arbete för att förebygga våld.

Miljöledningssystemet som bolaget har samma som kommunkoncernen bygger på bedömning av största miljöpåverkan samt vilka åtgärder som gjorts under året. Fokus i år har varit att energieffektivisera Trobos och Trosa kommuns fastigheter.

Som arbetsgivare har Trobo berett arbetstillfällen utöver eget personalbehov. Bolaget stöder även lokala organisationer med t.ex. ungdomsverksamhet.

Vid samtliga upphandlingar som genomförs, ställs krav på att leverantörer och entreprenörer har ett miljöledningssystem eller motsvarande. Alla entreprenader ska redovisa ett egenkontrollprogram.

Ekonomisk utveckling

Det redovisade resultatet uppgår till -2,8 mnkr vilket är under det budgeterade resultatet om 1,3 mnkr. Jämfört med föregående år har resultatet försämrats med 0,5 mnkr.

Hyresintäkterna inkl ersättningar har ökat med 3,7 mnkr under året, främst beroende på uppräknig av hyrorna enligt överenskommelse med hyresgästföreningen. Hyreshöjning har skett med i genomsnitt 4,5 % på lägenheter samt höjningen med KPI på lokalerna. Övriga intäkter ökar med 3,0 mnkr främst avseende förvaltningsuppdrag på kommunens fastigheter som ökar med 1,2 mnkr. I slutet av året avslutades avtalet med Hemköp för att möjliggöra lokalerna som tillfällig matbutik vid Vagnhärads torg efter branden i centrum vilket innebar en minskad intäkt på 0,3 mnkr.

Rörelsens kostnader har ökat totalt sett vilket beror på generellt ökade kostnader. Kostnaderna för reparationer (vvs, el och vitvaror) har ökat markant med 0,5 mnkr från föregående år. Underhållskostnaderna ökade med 4,1 mnkr och det beror bland annat på en taktvätt som uppgick till 1,5 mnkr samt underhåll i lägenheter och lokaler. Administrativa tjänster har sjunkit med 0,9 mnkr.

Personalen ligger kvar på 19 anställda som föregående år. Kostnaderna ökar endast med 0,5 mnkr beroende på att utemiljögruppen har haft vakanta tjänster under året.

Taxebundna kostnader ökar totalt sett med 1,4 mnkr varav VA-kostnaderna ökar med 0,9 mnkr. Sophämtning har ökat marginellt med 0,2 mnkr, fjärrvärmerna har ökat markant med 0,4 mnkr. Elkostnaderna ökar med 0,3 mnkr och till större del har det att göra med dom höga elpriserna vi ser i Sverige. Energikostnaderna hade ökat mycket mer om arbetet med energieffektivisering inte pågått.

Avskrivningarna har minskat med 3,4 mnkr under året. Genomgång av anläggningar sker löpande, för att bedöma kvarvarande ekonomisk livslängd och eventuell anpassning av avskrivningstid.

Räntekostnaderna är en av de enskilt största posterna och har ökat 5,0 mnkr, lånevolymer har minskat med 25,7 mnkr. Räntekostnaderna påverkas av lösen av swap med 1,8 mnkr. Borgensavgiften uppgår till 2,8 mnkr.

Årets skattekostnad avser uppskjuten skatt och skatt för föregående år samt beräknad skatt. Uppskjuten skatt är skillnaden mellan skattemässiga och bokföringsmässiga avskrivningar vilket ger en positiv effekt i år med 0,8 mnkr. Skattekostnad för 2022 och 2023 uppgår totalt till 1,7 mnkr.

Investeringar

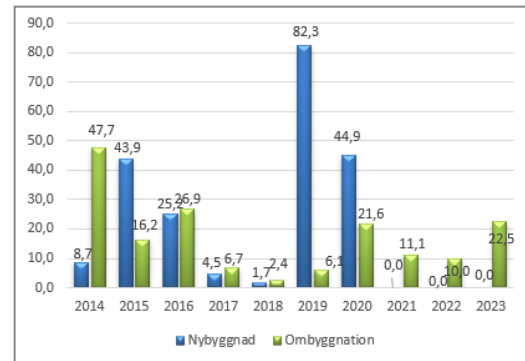
Under året har investeringstakten fortsatt på en något högre nivå jämfört med tidigare år. Ingen nyproduktion och större planerade åtgärder såsom stamreoveringar är uppskjutna med förhoppning att genomföras under lågkonjunktur. Underhålls- och investeringsplanen innehåller en hel del projekt och genomförs endast delvis eftersom även om en hel del av resurserna går även till kommunala projekt.

Några investeringsprojekt har genomförts och slutförts under året och några fortsätter i 2024.

Exempel på investeringar under året:

- Köp av Stationshusen
- Låsbrytning till digitala lås
- Saltanläggningar
- Invändig renovering på Häradsgården
- Kök Häradsgården
- Tvättstuga Häradsgården
- Reservkraft
- Radon
- Hissförbättringar
- Överordnat styrsystem
- Ny tvättstuga Sälen
- Kök Trosagården
- Tvättstugan Trosagården
- Mindre åtgärder från hyresgästundersökningen

Den totala investeringsvolymen uppgick under året till 23 mnkr vilket kan jämföras med föregående år då volymen var 10 mnkr. Investeringarna som avser ombyggnationer/planerat underhåll fortsätter på en högre nivå kommande år med fler större planerade underhållsåtgärder.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

- Hyresförhandlingen för 2024 resulterade i en överenskommelse om en hyresökning på 5,4% från 1 februari 2024 samt ökning för lokalhyror med 5,4%. Hyror för garage, parkeringar och motorvärmplatser landade på 6,5% per den 1 februari 2024.
- Fortsatt arbete med att se över arbetssätt, prioritera arbetsuppgifter och arbeta med kostnadseffektiva lösningar för att möta stora kostnadsökningar.

Uppföljning av mål

Ekonomiska mål

Avkastning på 10% på tillskjutet kapital (2019-2023)	Avkastning uppgår till -6,8% (5,7%)	● ↘
Driftresultat på 5% på totalt kapital (2019-2023)	Driftresultat uppgår till -1,5% (-2,7%)	● ↗
Soliditet på 30% (2019-2023)	Soliditeten är 16,5% (16,3%).	● ↗

Verksamhetsmål

Kundnöjdhet

Hyresgästerna ska känna sig trygga i sin boendemiljö (minst 84%)	Kundundersökning gav 80,4% (79,6%)	● ↗
Hyresgästerna ska ha en ren och snygg boendemiljö (minst 77%)	Kundundersökning gav 53,8% (76,0%)	● ↘
Hyresgästerna ska känna att bolaget tar kunden på allvar (minst 88%)	Kundundersökning gav 74,9% (76,7%)	● ↘
Hyresgästerna ska få hjälp när det behövs (minst 88%)	Kundundersökning gav 88,0% (84,8%)	● ↗
Hyresgästerna ska vara nöjda med bolagets förvaltning (minst 75%)	Kundundersökning gav 69,5% (75,8%)	● ↘

Engagerade medarbetare (HME)

80% av de anställda ska svara 4 eller 5 på en 5-gradig skala	HME-enkät gav 67 (70)	● ↘
--	-----------------------	-----

Utveckling och tillväxt

Nyproduktion ska ske av minst 80 lägenheter (2019-2023)	88 lägenheter färdigsställda 2020.	●
---	------------------------------------	---

Planerat underhåll

Planerat underhåll ska överstiga det akuta underhållet inklusive skadegörelse (minst 60%)	Planerat underhåll står för 62,9% (52,2%). Målet behöver ses över tid.	●
---	--	---

Energiförbrukning

Energiförbrukningen ska minska med 10% i snitt (perioden 2019-2023)	Energiförbrukningen har minskat med 3,5% (fjärrvärme) respektive 2,3% (el) under året, kommer mätas på nytt sätt framåt. Tillsammans med tidigare års minskning med 21,0% per kvm.	●
---	--	---

I år är det sista uppföljningen av målen som ursprungligen var för tidigare mandatperiod men som beslutades för 2023 i väntan på nya ägardirektiv. Bolaget uppnår i år 4 av 12 mål vilket är något bättre än föregående år. 8 mål är röda och uppnås inte men åtgärder är planerade för att dessa ska förbättras. Resultatet är negativt och något lägre i år än förra året vilket gör att avkastningsmåten går nedåt och soliditeten minskar.

Årets kundundersökning genomfördes som vanligt under våren och något färre än tidigare svarade på undersökningen och även här med både positiva och negativa trender. Vissa åtgärder tar längre tid att arbeta med och måste analyseras områdesspecifikt. Det märks att vi har haft vakanta tjänster på utemiljösidan samt har minskat på städning i tex trapphus. Undersökningen är lite spretig som mål då hyresgästerna svarar på olika frågor om tex skötsel/trygghet av tvättstugor som inte berör deras boende/område. Framåt behöver målen utvärderas och det tex ska vara något serviceindex eller övergripande fråga om att rekommendera oss som hyresvärd och att istället använda hyresgästundersökningen som verksamhetsmätt att arbeta med där frågorna är aktuella utifrån respektive område.

Medarbetarna är bolagets viktigaste resurs och är fortsatt engagerade även om det är ett lägre resultat så är det främst under delen målstyrning som det minskar. Sannolikt påverkas resultatet av att personalstyrkan inte har varit fulltalig under året. Det planerade underhållet ligger för det enskilda året på en något högre nivå av än tidigare år men behöver ses över tid. Energiförbrukningen har minskat med 21% per kvadratmeter fram till 2022 från 2019 men senaste året mäter vi på nytt sätt.

För 2023 minskar fjärrvärmens med 3,5% och el med 2,3% vilket tillsammans med tidigare period innebär att målet uppnås. Energieffektivisering är fortsatt ett fokusområde för Trobo och fler energiåtgärder är planerade. Måts framåt i Vitec energimodul vilket ger en bättre jämförbarhet över tid.

Ökade kostnader och hyresintäkter som inte ökar i samma takt gör att vi behöver se över kostnader och prioritera, detta har säkert påverkat hyresgästernas upplevelse och svar på undersökningen och kommer eventuell även märkas framåt.

Trots flera röda mål i uppföljningen ovan så finns nu rätt kompetens på plats vilket gör att vi kan arbeta långsiktigt för att höja kvaliteten och sänka kostnaderna.

Framtid

- Arbete med resultatet av kundundersökning och implementering i affärsplan och investeringsplan.
- Fler äldre hyresgäster ger ökat behov av anpassade lägenheter. Tex markplan, hiss, uteplatser med låg egen skötselnivå.
- Fler yngre hyresgäster ger ökat behov av små, billiga lägenheter med bra pendlingsmöjlighet.
- Folkhälsotrend och ökad miljömedvetenhet leder till ökad efterfrågan på miljömässiga alternativ t.ex. uterum, grönytor, kolonilotter och rökfria hus.
- Behov av ökat samarbete och information för nyanlända, förutsättningar för att skapa möten mellan olika kulturer efterfrågas.
- Dyrare och svårare att köpa mark i en ökad efterfrågan.
- Fortsatt arbete med att öka bolagets lönsamhet.
- Utveckla och öka kvaliteten på hemsidan.
- Fortsätta arbetet med koncernsamordningen.
- Komplettera beståndet där det är möjligt och förutsättningar finns genom nybyggnation, förtätning och förvärv.
- Oron i omvärlden och rådande konjunktur framåt kan komma att påverka bolagets framtida utveckling och risker som kan påverka den finansiella rapporteringen framåt. Vi bedömer att påverkan på bolaget är begränsad på kort sikt.
- Fortsätta arbeta med energieffektivisering och andra åtgärder för att minska kostnaderna över tid vilket kommer behövas i den konjunktur som vi nu går in i.

Resultat- och balansräkning

Bolagets omsättning består främst av hyresintäkter och uppgår till 95,7 (89,1) mnkr. Bolagets rörelseresultat uppgår till 14,8 (9,8) mnkr och resultatet efter finansiella poster är -1,9 (-3,5) mnkr. Resultat efter beräknad skatt är -2,8 (-2,3) mnkr.

Balansräkningens omslutning är 775,5 (802,8) mnkr.

Eget kapital uppgår till 128,2 mnkr efter årets resultat på -2,8 mnkr.

Kassalikviditeten, d.v.s. betalningsförmågan på kort sikt, har minskat under året. Bolaget har även koncernkonto vilket gör att delar av banksaldot syns som en fordran på Trosa kommun på 15,5 (25,2) mnkr istället för på bank. Vid årsskiftet uppgick kassa och bank till 42,0 (60,3) mnkr.

Balanslikviditeten, dvs. förhållandet mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder uppgår till 34,3 (49,1)% minskningen beror på kassa/bank minskar pga amortering av långfristiga lån.

Företagets soliditet har under året ökat något och uppgår till 16,5 (16,3)%.

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 33,2 (21,2) mnkr där största skillnaden avser minskning av kortfristiga fordringar. Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till -25,8 (-10,7) mnkr. Årets totala kassaflöde uppgick till -18,4 (10) mnkr beroende på förändringar ovan samt minskning av låneskulder med 25,7 mnkr.

Förslag till resultatdisposition

Styrelsens förslag till beslut om resultatdisposition i Trosabygdens Bostäder AB org.nr. 556476-7704, på årsstämman 2024-05-07. Till årsstämmans förfogande står följande:

Balanserat resultat	63 685 824 kr
Årets resultat	-2 771 046 kr
Totalt balanserat resultat	60 914 779 kr

Styrelsen föreslår årsstämman att besluta:

att i ny räkning överföra balanserat resultat om 60 914 779 kr.

För närmare bedömning av 2023 års resultat och ekonomisk ställning per 2023-12-31 hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys samt noter.

Alla belopp anges fortsättningsvis i tkr (SEK) om inte annat anges.

Flerårsöversikt

Resultaträkning (kkkr)	2019	2020	2021	2022	2023
Nettoomsättning	72 819	76 784	86 561	89 062	95 664
Rörelsens kostnader	-59 452	-61 285	-71 892	-79 239	-80 904
Rörelseresultat	13 367	15 499	14 669	9 823	14 760
Finansnetto	-11 432	-12 686	-12 658	-13 400	-16 647
Resultat före bokslutsdisp.	1 935	2 813	2 011	-3 577	-1 887
Resultat före skatt	1 935	2 813	2 011	-3 577	-1 887
Periodens skatt	756	1 021	1 152	1 276	-884
Årets resultat	2 691	3 833	3 163	-2 301	-2 771

Balansräkning (kkkr)	2019	2020	2021	2022	2023
Tillgångar					
Materiella anlägg.n.tillgångar	689 952	733 744	719 329	701 308	700 960
Finansiella anlägg.n.tillgångar	7 558	8 256	9 185	10 362	11 066
S:a anläggningstillgångar	697 510	742 001	728 514	711 670	712 026
Omsättningstillgångar	4 983	59 477	78 984	91 145	63 480
S:a Tillgångar	702 493	801 477	807 498	802 815	775 506
Eget kapital och skulder					
Eget kapital	127 070	130 904	133 692	130 921	128 150
Långfristiga skulder	428 075	552 575	456 825	486 125	462 375
Kortfristiga skulder	147 348	117 998	216 980	185 769	184 981
S:a eget kapital och skulder	702 493	801 477	807 498	802 815	775 506

Specifikation över förändring i eget kapital

	Aktie- kapital	Reserv- fond	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa
Eget kapital 2022-01-01	40 600	26 635	63 294	3 163	133 692
Vinstdisp enl årsstämma:					
Utdelning			-470		-470
Omföring föreg års resultat			3 163	-3 163	0
Årets resultat 2022				-2 301	-2 301
Eget kapital 2022-12-31	40 600	26 635	65 987	-2 301	130 921
Vinstdisp enl årsstämma:					
Utdelning			0		0
Omföring föreg års resultat			-2 301	2 301	0
Årets resultat 2023				-2 771	-2 771
Eget kapital 2023-12-31	40 600	26 635	63 868	-2 301	128 150

Aktiekapitalet fördelas på 40 600 aktier med kvotvärdet 1 000 kronor.

Nyckeltal

Kapital och finansiering		2019	2020	2021	2022	2023
1 Soliditet	%	18,1	16,3	16,6	16,3	16,5
2 Belåningsgrad bokfört fastighetsvärde	%	85	94	96	99	96
3 Skuldsättningsgrad	ggr	4,5	5,1	5,0	5,1	5,1

Definitioner

- 1 Eget kapital plus obeskattade reserver exkl uppskjuten skatt dividerat med balansomslutning
- 2 Skulder till kreditinstitut dividerat med bokfört fastighetsvärde netto
- 3 Totala skulder inkl uppskjuten skatt på obeskattade reserver dividerat med eget kapital plus obeskattade reserver exkl uppskjuten skatt

Lönsamhet och risk		2019	2020	2021	2022	2023
1 Avkastning på justerat eget kapital	%	1,5	2,1	1,5	-2,7	-1,5
2 Avkastning på totalt kapital	%	1,9	1,9	1,8	1,3	2,2
3 Direktavkastning	%	5,1	5,0	5,1	4,8	5,2
4 Räntetäckningsgrad	ggr	3,1	3,1	3,2	2,8	2,2
5 Räntebidragsberoende	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6 Hyresnivå, bostäder	kr/kvm	1 315	1 392	1 417	1 442	1 508
7 Driftnetto	kkkr	35 919	39 860	41 203	38 675	40 224

Definitioner

- 1 Resultat efter finansiella poster dividerat med eget kapital plus obeskattade reserver exkl uppskjuten skatt
- 2 Resultat efter finansiella poster plus finansiella kostnader dividerat med balansomslutning
- 3 Driftnetto dividerat med balansomslutning
- 4 Driftnetto plus ränteintäkter plus räntebidrag dividerat med räntekostnader
- 5 Räntebidrag dividerat med nettoomsättning
- 7 Driftnetto är fastighetsförvaltningens intäkter minus kostnader för drift, underhåll och fastighetsskatt.

Resultaträkning

Belopp i kkr

	Not	2023	2022
RÖRELSEINTÄKTER			
Hysesintäkter	2	85 250	81 550
Aktiverat arbete för egen räkning		554	109
Övriga rörelseintäkter	3	9 861	7 404
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER		95 664	89 062
RÖRELSENS KOSTNADER			
Externa kostnader	4,5,7,8	-41 880	-37 345
Personalkostnader	6	-13 560	-13 042
Avskrivningar och nedskrivningar	9	-25 464	-28 852
SUMMA RÖRELSEKOSTNADER		-80 904	-79 239
RÖRELSERESULTAT		14 760	9 823
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA POSTER			
Resultat från övriga värdepapper		2	2
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	10	2 570	818
Räntekostnader och liknande resultatposter	11	-19 219	-14 221
SUMMA FINANSIELLA POSTER		-16 647	-13 400
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		-1 887	-3 577
Årets skatt	12	-884	1 276
ÅRETS RESULTAT		-2 771	-2 301

Balansräkning - tillgångar

Belopp i kkr	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Byggnader	13	645 123	654 245
Markanläggningar	14	13 826	14 373
Mark	15	26 542	24 042
Inventarier	16	4 537	2 923
Pågående ny- och ombyggnader	17	10 933	5 725
SUMMA MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		700 961	701 308
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	18	40	40
Uppskjutna skattefordringar	19	10 689	9 854
Andra långfristiga fordringar	20	337	468
SUMMA FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		11 066	10 362
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		712 027	711 670
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
VARULAGER MM			
Lager och förråd		501	264
KORTFRISTIGA FORDRINGAR			
Hyses- och kundfordringar		173	1 898
Övriga fordringar	21	2 913	582
Fordringar på koncernföretag	22	15 150	27 316
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	23	2 769	760
SUMMA KORTFRISTIGA FORDRINGAR		21 005	30 556
KASSA OCH BANK			
Kassa och bank	24	41 974	60 325
		41 974	60 325
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		63 480	91 145
SUMMA TILLGÅNGAR		775 506	802 815

Balansräkning - eget kapital och skulder

Belopp i kkr	Not	2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL			
BUNDET EGET KAPITAL			
Aktiekapital		40 600	40 600
Reservfond		26 635	26 635
SUMMA BUNDET EGET KAPITAL		67 235	67 235
FRITT EGET KAPITAL			
Balanserat resultat		63 686	65 987
Årets resultat		-2 771	-2 301
SUMMA FRITT EGET KAPITAL		60 914	63 686
SUMMA EGET KAPITAL		128 150	130 921
SKULDER			
LÅNGFRISTIGA SKULDER			
Skulder till kreditinstitut	25	462 375	486 125
SUMMA LÅNGFRISTIGA SKULDER		462 375	486 125
KORTFRISTIGA SKULDER			
Skulder till kreditinstitut	25,26	166 750	168 700
Leverantörsskulder		5 861	5 258
Övriga kortfristiga skulder	27	2 047	411
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	28	10 324	11 399
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER		184 981	185 769
SUMMA SKULDER		647 356	671 894
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		775 506	802 815

Kassaflödesanalys

Belopp i kkr

	<u>Not</u>	2023	2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Resultat efter finansiella poster		-1 887	-3 577
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet:</i>			
Avskrivningar och nedskrivningar		25 464	28 852
Övriga poster		-884	0
Realisationsvinster /-förluster och övriga poster		0	0
Kassaflöde före förändringar av rörelsekapitalet		22 693	25 275
Kassaflöde från förändring av rörelsekapital			
Ökning (-) resp minskning (+) av lager		-238	-169
Ökning (-) resp minskning (+) av korta fordringar		9 551	-2 012
Ökning (+) resp minskning (-) av korta skulder		1 163	-1 912
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		33 170	21 182
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förändring finansiella anläggningstillgångar		-704	99
Förvärv av byggnader, mark och markanläggningar	31	-22 537	-10 031
Avyttring av aktier, byggnad och mark		0	0
Förvärv av inventarier		-2 579	-800
Avyttring av inventarier		0	0
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN		-25 820	-10 732
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Utdelning		0	-470
Försäljning av kortfristiga placeringar		0	0
Upptagna lån/inlösen av lån		-25 700	0
Amortering av skuld		0	0
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		-25 700	-470
ÅRETS KASSAFLÖDE		-18 351	9 980
Likvida medel vid årets början		60 325	50 345
Likvida medel vid periodens slut		41 974	60 325

Redovisnings- och värderingsprinciper

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen upprättas med tillämpning av Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges nedan.

Intäkter

Hysesintäkterna aviseras i förskott och periodisering av hyror sker därför så att endast den del av hyrorna som belöper på perioden redovisas som intäkter.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- och utbetalningar.

Avskrivningar, nedskrivningar och uppskrivningar

Materiella anläggningstillgångar skrivs linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. I resultaträkningen har resultatet belastats med avskrivningar enligt plan för byggnader, markanläggningar och inventarier.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Fastigheter uppdelat i komponenter:

grund och stomme	75-100 år	invändigt bygg och kök	20-50 år
skal tak	20-40 år	el och ventilation	20-40 år
skal väggar och fönster	20-50 år	vvs nät	30-50 år
wc badrum	20-30 år	inre ytskikt och vitvaror	15 år

Markanläggningar

20/30 år

Inventarier

3 år/5 år/10år

Genomförda mindre ombyggnadsåtgärder kan i sig utgöra en enda komponent, och delas inte upp.

Planenliga avskrivningar har gjorts med hänsyn tagen till när under året anskaffning skett.

Vid varje balansdag bedöms om det finns någon indikation på att en tillgångs värde är lägre än dess redovisade värde. Om en sådan indikation finns, beräknas tillgångens återvinningsvärde.

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärde.

Uppskrivning görs för vissa fastigheter när extern värdering visat att dessa fastigheters verkliga värde varaktigt är högre än bokfört värde. Uppskrivning görs i förekommande fall i balansräkningen.

För upplysningsändamål genomförs regelbundet extern värdering av fastigheterna.

Ny-, till- och ombyggnader

Aktivering av investeringar och ombyggnader har skett till den del som bedömts långsiktigt värdehöjande för respektive fastighet. Den del av ny-, till- och ombyggnadskostnader som kan anses utgöra underhåll har kostnadsförts.

Pågående ny- och ombyggnader

Nedlagda kostnader vid ny- och ombyggnader redovisas som pågående till dess att de tas i drift. I nedlagda kostnader inkluderas samtliga direkta kostnader hänförliga till respektive objekt samt egna indirekta kostnader för projektledning och kontroll. Räntekostnader för byggnadskreditiv aktiveras.

Finansiella anläggningstillgångar

De finansiella anläggningstillgångarna har värderats till anskaffningsvärde.

Övriga tillgångar och skulder har värderats enligt följande:

- Förråd har värderats till anskaffningsvärde enligt inkomstskattelagens bestämmelser.
- Fordringar har värderats till det belopp varmed de beräknas inflyta.
- Kortfristiga placeringar i värdepapper har värderats till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen.
- Skulder har upptagits till det faktiska eller beräknade värdet av kända skulder.

Periodisering av inkomster och utgifter har skett i enlighet med god redovisningssed.

Ränteswappar har kostnader / intäkter redovisas netto som räntekostnad.

Noter

Noter till resultaträkningen

Belopp i kkr

Not 2 Hyresintäkter	2023	2022
Bostäder	63 367	61 196
Lokaler	21 778	20 136
Garage	245	224
Bilplatser	1 118	991
	86 507	82 546
Avgår: outhyrda bostäder	-557	-465
Avgår: outhyrda lokaler	-189	-111
Avgår: outhyrda garage	-21	-17
Avgår: outhyrda bilplatser	-220	-150
	-987	-743
Avgår: övriga rabatter	-270	-254
	-270	-254
Hyresintäkter, netto	85 250	81 550

Bolagets kontraktsporfölj består till största delen av lägenhetskontrakt som normalt löper med en uppsägningstid om tre månader. Lokalkontrakt tecknas normalt på 1-5 år, med en uppsägningstid om vanligtvis 9-12 månader.

Övriga hyresintäkter avser till största delen uthyrning av parkeringsplatser och garage. Dessa kontrakt har normalt samma uppsägningstid som ett lägenhetskontrakt.

Not 3 Övriga rörelseintäkter	2023	2022
Ersättning för skador	194	3
Ersättning för indrivning, inkasso	60	66
Förvaltningsuppdrag	8 204	6 956
Övriga intäkter, ersättningar	1 403	379
	9 861	7 404

Not 4 Externa kostnader	2023	2022
Material	827	1 331
Tjänster	20 541	17 496
Taxebundna kostnader	11 832	10 421
Uppvärmning	6 898	6 435
Fastighetskatt	1 767	1 661
Övriga externa kostnader	16	1
	41 880	37 345

Not 5 Ersättning till revisorerna	2023	2022
Revisionsuppdraget	212	197
	212	197

Not 6 Personalkostnader	2023	2022
Fastighetsskötsel	1 392	1 803
Reparatörer	8 065	6 313
Administration och styrelse	4 103	4 926
	13 560	13 042

Fördelning på män och kvinnor

	2023		2022	
	Antal på balansdagen	varav män	Antal på balansdagen	varav män
Anställda (medelantal årsarbetare)	18	13	15	11
Styrelseledamöter	3	2	3	2

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

2023		2022	
Löner och andra ersättningar	Soc. kostn. (varav pens.kostn.)	Löner och andra ersättningar	Soc. kostn. (varav pens.kostn.)
8 825	3 778	8 319	4 384
	345		1 021

Löner m m fördelat mellan ledningspersonal och övriga anställda

2023		2022	
Styrelse och VD	Övriga anställda	Styrelse och VD	Övriga anställda
723	8 102	768	7 551

Pensionskostnader och förpliktelser till styrelse och ledningspersonal

Verkställande direktören har uppsägningstid på 6 månader ömsesidigt från bolaget och verkställande direktörens sida. För verkställande direktören gäller tjänstepensionsförsäkring motsvarande ITP-plan. VD är anställd i bolaget på en 40 (40)% tjänst.

Not 7 Externa kostnader och personalkostnader enl. not 4 och 5 fördelade på drift- och underhållskostnader samt fastighetsskatt.**Driftkostnader:**

	2023	2022
Fastighetsskötsel	3 876	3 881
Reparationer	15 030	15 501
Elavgifter	4 209	3 879
Vattenavgifter	5 141	4 238
Sophantering	2 481	2 304
Värmekostnader	6 898	6 435
Administration*	8 531	9 396
Marknadsföring	25	58
Riskkostnader	1 315	1 010
Hyresgästföreningen	138	149
Kabel TV-abonnemang och fibernät	151	176
	47 796	47 027

*Posten innehåller från 2022 tex lokalkostnader och servicebilar som tidigare fördelats.

Underhållskostnader:

	2023	2022
Bostäder	2 858	1 001
Lokaler	461	51
Gemensamt	2 456	569
	5 775	1 620

Fastighetsskatt

	2023	2022
Årets fastighetsskatt	1 113	1 113
Avseende tidigare år	654	548
	1 767	1 661

Not 8 Operationella leasingavtal

	2023	2022
Framtida minimileasavgifter:		
förfaller till betalning inom 1 år	1 003	541
förfaller till betalning 2 - 5 år	1 801	1 442
Periodens kostnadsförda leasingavgifter	925	1 017
varav inventarier	103	102
varav inhyrda lokaler	823	915

Not 9 Avskrivningar och nedskrivningar

	2023	2022
Byggnader	23 468	27 121
Markanläggningar	1 030	829
Inventarier	966	901
	25 464	28 852

	2023	2022
Not 10 Övriga ränteintäkter och liknande poster		
Ränteintäkter	2 482	740
Utdelning kortfristiga placeringar	0	0
Övriga finansiella intäkter	87	78
	2 570	818
Varav avseende koncernföretag	651	395
Not 11 Räntekostnader och liknande poster		
Räntekostnader, fastighetslån	15 004	4 539
Räntekostnader, övr krediter	1 432	7 077
Övriga finansiella kostnader	2 783	2 605
	19 219	14 221
Varav avseende koncernföretag	2 765	2 577
Not 12 Periodens skatt		
Skatt på årets resultat	1 450	0
Skatt avseende tidigare år	270	0
Uppskjuten skatt *)	-835	-1 276
	884	-1 276

*) Uppskjuten skatt

Skillnaden i bolaget mellan å ena sidan den inkomst som har redovisats i resultaträkningen under räkenskapsåret och tidigare räkenskapsår samt å andra sidan den inkomstskatt som belöper sig i verksamheten för dessa år utgörs av uppskjuten skatt på fastigheter och balanspost, se not 18.

Noter till balansräkningen
Belopp i kkr

	2023	2022
Not 13 Byggnader		
Ing. ackumulerade anskaffningsvärden	967 215	967 042
Nyanskaffningar under året	500	0
Överf fr pågående arbeten	13 846	10 175
Försäljningar/utrangering under året	0	0
Omklassificering	0	-10 002
Återförd uppskrivning, försäljning	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	981 561	967 215
Ing. ackumulerade avskrivningar enligt plan	-287 970	-266 468
Försäljningar under året	0	0
Omklassificering	0	5 627
Utrangeringar	0	0
Årets avskr. enl. plan på anskaffn.värden	-23 468	-27 129
Utgående ackumulerade avskrivningar	-311 438	-287 970
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-25 000	-25 000
Årets nedskrivning	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-25 000	-25 000
Planenligt restvärde vid årets slut	645 123	654 245
<u>Uppgifter om fastigheter:</u>		
Redovisat värde	685 490	692 660
Verkligt värde	1 064 316	1 038 171

Beräkning av verkligt värde

10 fastigheter har värderats 2023, övriga fastigheter kommer värderas några varje år framöver
Övriga fastigheter är värderade 2015-2017 och på vissa fastigheter har renoveringar skett efter senaste värderingen. Då det allmänna marknadsläget och efterfrågan märkbart förbättrats sedan värderingarna utförts så har tidigare marknadsvärden bedömts hålla och borde kunna visa högre värden.

<u>Taxeringsvärden</u>	2023	2022	
Taxeringsvärden	641 049	641 049	
Not 14 Markanläggningar	2023	2022	
Ing. ackumulerade anskaffningsvärden	26 850	19 969	
Avgår: Investeringsbidrag	0	0	
Omklassificering	0	4 571	
Nyanskaffning / försäljning under året	483	2 310	
	27 333	26 850	
Ing. ack. avskrivningar enligt plan	-12 477	-11 452	
Försäljning under året	0	0	
Årets avskr. enl. plan	-1 030	-829	
Omklassificering	0	-196	
	-13 507	-12 477	
Planenligt restvärde vid årets slut	13 826	14 373	
Not 15 Mark	2023	2022	
Ing. ackumulerade anskaffningsvärden	24 042	24 042	
Nyanskaffning / försäljning under året	2 500	0	
Omklassificering	0	0	
	26 542	24 042	
Not 16 Inventarier	2023	2022	
Ing. ackumulerade anskaffningsvärden	10 339	9 539	
Nyanskaffningar under året	2 579	800	
Avyttringar och utrangeringar	-95	0	
Omklassificering	0	0	
	12 823	10 339	
Ing. ack. avskrivningar enligt plan	-7 416	-6 522	
Avyttringar och utrangeringar	95	0	
Årets avskr. enl. plan	-966	-894	
	-8 286	-7 416	
Planenligt restvärde vid årets slut	4 537	2 923	
Not 17 Pågående ny- och ombyggnader	2023	2022	
Ing. ackumulerade anskaffningsvärden	5 725	8 179	
Nyanskaffningar under året	19 537	10 031	
Avgår: Under året överf. till byggnader	-13 846	-10 175	
Avgår: Under året överf. till mark, markanl.	-483	-2 310	
	10 933	5 725	
Finansiella anläggningstillgångar			
Not 18 Andra långfristiga värdepappersinnehav	2023	2022	
Ing. ackumulerade anskaffningsvärden	40	40	
Försäljning under året	0	0	
Nyanskaffningar under året	0	0	
	40	40	
Spec. av Andra långfr. värdepappersinnehav			
	<u>Andel</u>	<u>Ansk.värde</u>	<u>Bokf. värde</u>
Husbyggnadsvaror HBV	1	40	40
			40

Not 19 Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt görs i sin helhet enligt balansräkningsmetoden på alla temporära differenser som uppkommer mellan det skattemässiga värdet och det redovisade värdet på tillgångar och skulder. Den huvudsakliga temporära differensen uppkommer från avskrivningar på byggnader och balanslåneposter. En skattesats om 20,6% har använts vid beräkningen av uppskjuten skatt. Uppskjutna skattefordringar redovisas i den omfattning det är troligt att framtida skattemässiga resultat kommer att kunna kvittas mot de temporära skillnaderna. Det blir en uppskjuten skattefordran då det bokförda värdet är lägre än de skattemässiga värdet.

	2023	2022
Uppskjuten skattefordran avseende temporära skillnader:	10 689	9 854
	10 689	9 854

Not 20 Andra långfristiga fordringar

Återbäringsmedel HBV
Moms jämkning

	2023	2022
Återbäringsmedel HBV	337	239
Moms jämkning	0	229
	337	468

Not 21 Övriga fordringar

Aktuell skattefordran
Övrigt

	2023	2022
Aktuell skattefordran	1 348	1 112
Övrigt	1 566	-530
	2 913	582

Not 22 Fordringar koncernföretag

Trosa Kommun

	2023	2022
Trosa Kommun	15 150	27 316
	15 150	27 316

Not 23 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Förutbetalda kostnader
Upplupna intäkter

	2023	2022
Förutbetalda kostnader	2 769	760
Upplupna intäkter	0	0
	2 769	760

Not 24 Kassa och bank

Kassa
Bank

	2023	2022
Kassa	3	3
Bank	41 971	60 322
	41 974	60 325

Not 25 Redovisning av förfallotider på skulder

Specifikation av lånestruktur och bindningstider

Skuld som förfaller inom 1 år
Skuld som förfaller senare än 1 år men inom 5 år
Skuld som förfaller senare än 5 år

	2023	2022
Skuld som förfaller inom 1 år	166 750	168 700
Skuld som förfaller senare än 1 år men inom 5 år	462 375	369 875
Skuld som förfaller senare än 5 år	0	116 250
	629 125	654 825

Kortfristiga skulder

Långfristiga skulder

Kortfristiga skulder	166 750	168 700
Långfristiga skulder	462 375	486 125
	629 125	654 825

För att säkerställa en stabil räntenivå räntesäkras underliggande lån. Det nominella beloppet på balansdagen för ingångna ränteswappar uppgår till -80 mkr (-160 mkr).

Not 26 Checkräkningskredit

Koncernintern checkräkningskredit, beviljad 13 000

	2023	2022
Koncernintern checkräkningskredit, beviljad 13 000	0	0

Not 27 Övriga kortfristiga skulder

Personalens källskatt
Upplupna arbetsgivaravgifter
Momsskuld
Övriga kortfristiga skulder

	2023	2022
Personalens källskatt	208	195
Upplupna arbetsgivaravgifter	238	217
Momsskuld	0	0
Övriga kortfristiga skulder	1 600	0
	2 047	411

Not 28 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2023	2022
Upplupna kostnader		
Upplupna löner	0	0
Upplupna semesterlöner	942	878
Upplupna personalomkostnader	334	383
Upplupna utgiftsräntor	1 798	1 873
Upplupna uppvärmningskostnader	0	0
Upplupna el-, vatten- och renhålln.kostn.	0	0
Övriga upplupna kostnader	2 473	3 440
Förutbetalda intäkter		
Förutbetalda hyror och avgifter	4 777	4 825
	10 324	11 399

Not 29 Ställda säkerheter

	2023	2022
För skulder till kreditinstitut:		
Fastighetsinteckningar	137 013	137 013
(därav i eget förvar)	(1 133)	(1 133)

Not 30 Eventualförpliktelser

	2023	2022
Garantiförbindelse FASTIGO	176	158

Not 31 Investeringar

	2023	2022
Markanläggningar	483	2 310
Mark	2 500	0
Nybyggnad/Köp	500	0
Om-och tillbyggnad	13 846	10 175
Förändring pågående projekt	5 208	-2 454
	22 537	10 031

Not 32 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

- Hyresförhandlingen för 2024 resulterade i en överenskommelse om en hyresökning på 5,4% för samtliga lägenheter i Trobo från 1 februari 2024 samt ökning med lokalhyror med 5,4%. Hyror för garage, motorvärmplatser och parkeringsplatser höjs med 6,5% från 1 februari 2024.
- Fortsatt arbete med att se över arbetssätt, prioritera arbetsuppgifter och arbeta med kostnadseffektiva lösningar för att möta stora kostnadsökningar.
- Oron i omvärlden och rådande konjunktur framåt kan komma att påverka bolagets framtida utveckling och risker som kan påverka den finansiella rapporteringen framåt. Vi bedömer att påverkan på bolaget är begränsad på kort sikt.

Not 33 Förslag till resultatdisposition

Styrelsens förslag till beslut om resultatdisposition i Trosabygdens Bostäder AB org.nr. 556476-7704, på årsstämman 2024-05-07.

Balanserat resultat	63 685 824
Årets resultat	-2 771 046
Totalt balanserat resultat	<u>60 914 778</u>

Styrelsen föreslår årsstämman att besluta

att i ny räkning överföra balanserat resultat om 60 914 778 kr.

Not 34 Moderföretaget

Trosabygdens Bostäder ingår i koncern Trosa kommun, säte Trosa, org 212000-2957 som upprättar koncernredovisning.

Trosa den 26 mars 2023

Sune G Jansson
Ordförande

Sam Dandermar

Kerstin Karlstedt

Björn Alm
VD

Vår revisionsberättelse har lämnats den
KPMG

Cecilia Kvist
Auktoriserad revisor

ÅRSREDOVISNING

2023

för

Trosa Fibernät AB

556793-1711

Innehåll:	Sida
Förvaltningsberättelse	1
Resultaträkning	3
Balansräkning	4
Tilläggsupplysningar	6

ÅRSREDOVISNING

2023

för

Trosa Fibernät AB
556793-1711

Årsredovisningen omfattar:	Sida
Förvaltningsberättelse	1
Resultaträkning	3
Balansräkning	4
Tilläggsupplysningar	6

FASTSTÄLLELSEINTYG

Undertecknad intygar härmed, dels att denna kopia av årsredovisningen överensstämmer med originalet, dels att resultat- och balansräkningen fastställts på årsstämman den 7 maj 2024. Stämman beslöt tillika godkänna styrelsens förslag till resultatdisposition.

Trosa den 7 maj 2024

Tommy Biserud
VD

Trosa Fibernät AB
556793-1711

ÅRSREDOVISNING FÖR TROSA FIBERNÄT AB

Styrelsen och verkställande direktören för Trosa Fibernät AB avger härmed redovisning för räkenskapsåret 2023.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Allmänt om verksamheten

Trosa Fibernät AB:s huvudsyfte är att medverka till att uppfylla Trosa kommuns hushåll och företag ska ha möjlighet att ansluta sig till ett öppet stadsnät via fiber med attraktivt tjänsteutbud, hög kapacitet och så konkurrenskraftiga priser så att Trosa Fibernät upplevs som den självklara och bästa leverantören.

Bolagets verksamhet består av att bygga, äga och förvalta ett fiberbaserat stadsnät i Trosa kommun samt att verka för att ha ett bredband med god täckning, hög bandbredd och hög driftsäkerhet.

Företagsmarknaden i Trosa utgörs av ett 500-tal företag (inklusive offentlig förvaltning) varav 100 företag bedöms ha särskilda kommunikationsbehov.

Ägarförhållanden

Trosa Fibernät AB är helägt av Trosa kommun, organisationsnummer 212000-2957

Bolagets säte

Bolagets säte är Trosa.

Väsentliga händelser under och efter räkenskapsåret

Trosa Fibernät har under året fortsatt att investera i utbyggnad av fibernätet vilket pågått sedan 2014. Vid årsskiftet hade cirka 98 % av kommunens hushåll tillgång till fiber. Bolaget har under år 2023 ökat antalet fiberanslutningar med 5%.

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor (SEK).

Flerårsöversikt

	2023	2022	2021	2020
Nettoomsättning	16 377	13 620	10 048	20 987
Resultat e. finansiella poster	2	599	-534	3 590
Balansomslutning	93 620	87 980	80 158	68 100
Soliditet	17,3%	18,5%	19,9%	24,1%

Förändring i eget kapital

	Aktie- kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	14 000	-181	-501	13 318
Föregående års resultat		-501	501	0
Årets resultat			-498	-498
Belopp vid årets utgång	14 000	-682	-498	12 820

Trosa Fibernät AB
556793-1711

Förslag till resultatdisposition

Till årsstämman förfogande står följande förlustmedel

Balanserat resultat från föregående år	-681 770
Årets resultat i kr:	-497 979
Totalt balanserat resultat	<u>-1 179 749</u>

Styrelsen föreslår att

att i ny räkning överföra balanserat resultat	-1 179 749
---	-------------------

Beträffande bolagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till nedanstående resultat- och balansräkningar samt tilläggsupplysningar.

Trosa Fibernät AB
556793-1711

RESULTATRÄKNING

Belopp i kkr

	Not	2023-01-01 2023-12-31	2022-01-01 2022-12-31
Rörelseintäkter			
Nettoomsättning	2	16 377	13 620
Summa rörelseintäkter		16 377	13 620
Rörelsekostnader			
Övriga externa kostnader	3	-7 237	-5 894
Personalkostnader	4	-730	-667
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	5	-5 236	-4 761
Övriga rörelsekostnader		-1 586	-919
Summa rörelsekostnader		-14 788	-12 241
Rörelseresultat		1 589	1 379
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		63	5
Räntekostnader och liknande resultatposter	6	-1 650	-785
Summa finansiella poster		-1 587	-780
Resultat efter finansiella poster		2	599
Bokslutsdispositioner			
Förändring av överavskrivningar		-500	-1 100
Resultat före skatt		-498	-501
Skatter			
Skatt på årets resultat		0	0
ÅRETS RESULTAT		-498	-501

Trosa Fibernät AB

556793-1711

Belopp i kkr

BALANSRÄKNING

	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Fibernät	7	87 990	84 178
Pågående fiberprojekt	7	70	0
<i>Summa materiella anläggningstillgångar</i>		88 060	84 178
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	8	2 137	1 721
<i>Summa finansiella anläggningstillgångar</i>		2 137	1 721
Summa anläggningstillgångar		90 196	85 899
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		2	48
Fordringar Trosa kommun		2 835	0
Övriga fordringar		85	1 414
Skattefordran		325	452
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		177	167
<i>Summa kortfristiga fordringar</i>		3 424	2 081
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och bank		0	0
<i>Summa kassa och bank</i>		0	0
Summa omsättningstillgångar		3 424	2 081
SUMMA TILLGÅNGAR		93 620	87 980

Trosa Fibernät AB

556793-1711

Belopp i kkr

BALANSRÄKNING

	Not	2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital, 14 000 aktier (1 000 per aktie)		14 000	14 000
<i>Summa bundet eget kapital</i>		14 000	14 000
<i>Ansamlad förlust</i>			
Balanserad resultat		-681	-180
Årets resultat		-498	-501
<i>Summa ansamlad förlust</i>		-1 179	-681
Summa eget kapital		12 820	13 318
Obeskattade reserver			
Ackumulerade överavskrivningar		4 300	3 800
Summa obeskattade reserver		4 300	3 800
Avsättningar			
Övriga avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	9	2 655	2 139
Summa avsättningar		2 655	2 139
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	10	56 850	46 850
Övriga skulder		5 573	4 395
Summa långfristiga skulder		62 423	51 245
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		10 000	10 000
Leverantörsskulder		836	3 894
Skuld till Trosa kommun		0	3 282
Övriga kortfristiga skulder		8	12
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		579	290
Summa kortfristiga skulder		11 423	17 478
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		93 620	87 980

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd, BFNAR 2016:10 Årsredovisning i mindre aktiebolag.

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärde om ej annat anges. Investeringsbidrag har redovisats som minskad investeringsutgift i projekt.

Avskrivningar

Tillämpade avskrivningstider:

Maskiner och andra tekniska anläggningar	5 år
Inventarier, verktyg och installationer	10 år
Markanläggningar/Fibernät	20 år

Anslutningsavgifter

Anslutningsavgifter till slutkunder intäktsförs direkt. Övriga anslutningsavgifter periodiseras 20 år.

Tjänste- och entreprenaduppdrag

Företagets intäkter från uppdrag på löpande räkning redovisas enligt huvudregeln där intäktsredovisning sker i takt med att arbete utförs.

Nyckeltalsdefinition

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i % av balansomslutningen.

Upplysningar till resultaträkningen

Not 2 Nettoomsättning per rörelsegren	2023-01-01	2022-01-01
	2023-12-31	2022-12-31
Uthyrning av fiber	3 545	3 357
Ersättningar	5 836	5 076
Anslutningsavgifter	6 996	5 187
Summa	16 377	13 620

Not 3 Övriga externa kostnader	2023-01-01	2022-01-01
	2023-12-31	2022-12-31
Underhåll fibernät	4 373	3 390
Konsultarvoden	1 664	1 375
Systemkostnad	198	190
Marknadsföring	65	12
Ersättn f administr.	455	504
Branschorganisation	54	79
Övriga kostnader	428	343
Summa	7 237	5 893

Not 4 Personalkostnader	2023-01-01	2022-01-01
	2023-12-31	2022-12-31
VD och personal	516	487
Styrelse	213	180
Summa	730	667

	2023-01-01	2022-01-01
	2023-12-31	2022-12-31
Medelantal anställda	0	0

VD har uppdrag i bolaget sedan 2016-05-01. VD får ersättning i form av pension, ersättningen tryggas i kapitalförsäkring som återfinns under finansiella anläggningstillgångar.

VDs pensionskostnader uppgår till 487 (426) tkr.

VD har uppsägningstid på 6 månader från både bolaget och VDs sida.

Från och med 2019 utgår styrelsearvode eller ersättning till samtliga i styrelsen.

Not 5 Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	2023-01-01	2022-01-01
	2023-12-31	2022-12-31
Avskrivning fibernät	5 236	4 761
Summa	5 236	4 761

Not 6 Räntekostnader och liknande resultatposter	2023-01-01	2022-01-01
	2023-12-31	2022-12-31
Räntekostnad till kreditinstitut	1 341	500
Övrig finansiell kostnad	310	285
Summa	1 650	785
varav Trosa kommun	296	256

Upplysningar till balansräkningen

Not 7 Fibernät	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	102 947	80 859
Årets anskaffning	10 631	23 400
Årets utrangering	-2 544	-1 312
Utgående anskaffningsvärden	111 034	102 947
Ingående avskrivningar	-18 768	-14 400
Årets avskrivningar	-5 236	-4 761
Årets utrangering	960	393
Utgående avskrivningar	-23 044	-18 768
Redovisat värde	87 990	84 179
Pågående investeringar	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	0	9 484
Årets anskaffning	70	0
Överföring till definitiv anlägg.	0	-9 484
Utgående anskaffningsvärden	70	0
Not 8 Andra långfristiga värdepappersinnehav	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	1 721	1 330
Inköp	416	391
Utgående anskaffningsvärde	2 137	1 721
Redovisat värde	2 137	1 721

	2023-12-31	2022-12-31
Not 9 Övr avsättningar för pensioner och likn förpliktelser		
Ingående avsättning	2 139	1 652
Årets avsättning	516	487
Utgående avsättning	<u>2 655</u>	<u>2 139</u>

Löneskatt ingår med 24,26% på avsättningen.

Not 10 Långfristiga och kortfristiga skulder	2023-12-31	2022-12-31
Skuld till Kommuninvest AB	66 850	56 850
Summa	<u>66 850</u>	<u>56 850</u>

Skulden förfaller till betalning inom 5 år.

Not 11 Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser	2023-12-31	2022-12-31
Ställda säkerheter	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	Inga	Inga

Not 12 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut
Inga väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut.

Not 13 Moderföretag

Trosa fibernät ingår i koncern Trosa kommun, säte Trosa, orgnr 212000-2957 som upprättar koncernredovisning.

Trosa FiberNät AB
556793-1711

10(10)

Trosa den 25 mars 2024

Zeth Nyström
Ordförande

Anders Lindblad

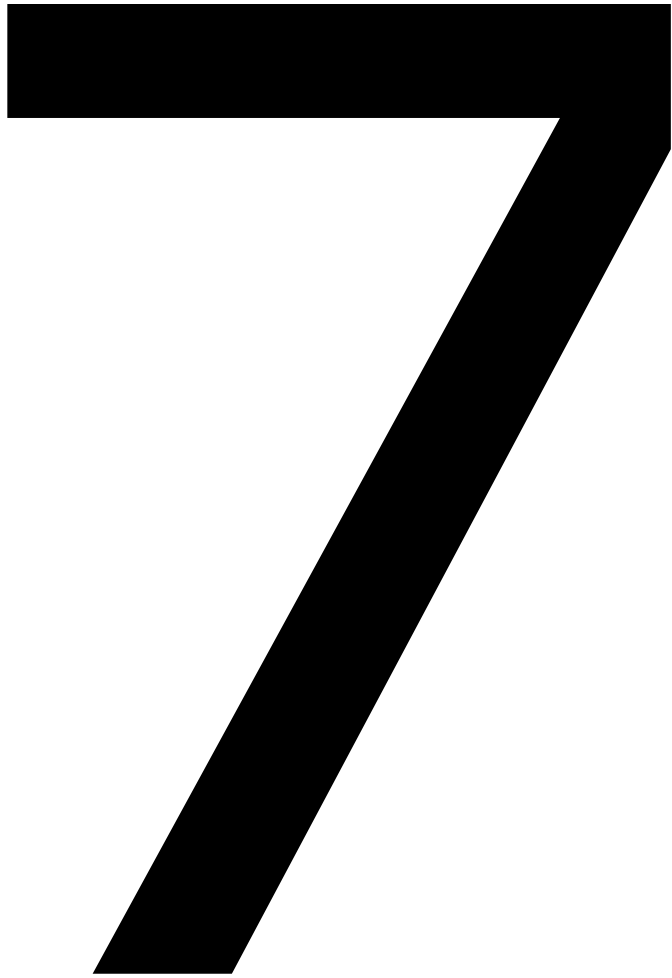
Ulrika Egerlid Schotte

Tommy Biserud
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 2024

KPMG

Cecilia Kvist
Auktoriserad revisor

Kommunfullmäktige
Ann Larson (M)
Ordförande
ann.larson@politik.trosa.se

Beslutsförslag
Datum
2024-04-15
Diarienummer
KF/2024:15

Prövning av frågan om ansvarsfrihet för 2023 års verksamhet

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beviljar styrelsen och nämnderna samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ ansvarsfrihet för 2023 års verksamhet.

Ärendet

Kommunens förtroendevalda revisorer har granskat den verksamhet som bedrivs i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmanarevisorer i den verksamhet som bedrivits i kommunens bolag. Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsbedömning i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente.

Revisionen gör följande samlade bedömning:

- att kommunstyrelsen, humanistiska nämnden, kultur- och fritidsnämnden, miljönämnden och vård- och omsorgsnämnden i huvudsak bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- att samhällsbyggnadsnämnden och teknik- och servicenämnden delvis bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- att den gemensamma växelrådet och den gemensamma lönenämnden inte tillräckligt tillfredsställande har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.
- att styrelsens och nämndernas interna kontroll i huvudsak varit tillräcklig tillfredsställande.
- att den gemensamma växelrådets och den gemensamma lönenämndens interna kontroll inte har varit tillräckligt tillfredsställande.
- att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med det finansiella mål som fullmäktige beslutat om.
- att resultatet enligt årsredovisningen delvis är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige beslutat om.

Revisionen tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och gemensamma nämnder samt enskilda ledamöterna i dessa organ. Revisionen tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2023.

Ann Larson (M)
Kommunfullmäktiges ordförande

Revisorerna i Trosa kommun

2024-04-15

Till
Fullmäktige i Trosa kommun
organisationsnummer 212000-2957

Revisionsberättelse 2023

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunstyrelsens, nämndernas samt den gemensamma växelnämnden och den gemensamma lönenämndens verksamheter under år 2023. Vi har även granskat bolagens verksamhet genom utsedda lekmannarevisorer.

Granskningen har utförts av KPMG som biträtt revisorerna.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Vi ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse".

I Mål och Budget 2023-2025 har kommunfullmäktige fastställt åtta övergripande verksamhetsmål och ett finansiellt mål.

Kommunstyrelsens bedömning är att av de åtta verksamhetsmålen bedöms fyra verksamhetsmål vara uppfyllda; Kommunens medborgare tillhör de nöjdaste med sin kommun i landet, Kommunens medborgare tillhör de tryggaste i landet, Kommunen har engagerade medarbetare och Kommunen har ett företagsklimat i toppklass, tre verksamhetsmål att delvis uppfyllda; Kommunen är en av landets bästa utbildningskommuner, Kommunens omställning till ett hållbart samhälle ska tillhöra landets mest framgångsrika och Kommunen fortsätter att växa med 1-2 % i snitt under en femårsperiod och ett verksamhetsmål inte uppfyllt; Kommunens äldreomsorgskunder är nöjda.

Kommunstyrelsens sammanfattande bedömning är att enligt den bedömning av god ekonomisk hushållning som kommunfullmäktige fastställt så uppnås inte god ekonomisk hushållning.

Kommunen redovisar ett resultat för 2023 på 4,5 miljoner kronor, en positiv avvikelse mot budget med 23,8 miljoner kronor. Nämnderna uppvisar tillsammans ett överskott på 6,3 miljoner kronor. De största avvikelserna mot budget visar kommunstyrelsen +6,9 miljoner kronor, humanistiska nämnden + 4,9 miljoner kronor och teknik- och servicenämnden – 8,2 miljoner kronor.

Vi bedömer att kommunstyrelsen, humanistiska nämnden, kultur- och fritidsnämnden, miljönämnden och vård- och omsorgsnämnden i huvudsak bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att samhällsbyggnadsnämnden och teknik- och servicenämnden delvis bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att den gemensamma växelrådet och den gemensamma lönenämnden inte tillräckligt tillfredsställande har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll i huvudsak varit tillräcklig tillfredsställande.

Vi bedömer att den gemensamma växelrådets och den gemensamma lönenämndens interna kontroll inte har varit tillräckligt tillfredsställande.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med det finansiella mål som fullmäktige beslutat om.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen delvis är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige beslutat om.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och gemensamma nämnder samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2023.

Vi återoppar bifogad redogörelse.

Trosa den 15 april 2024

Ann-sofie Soleby-Eriksson, ordförande

Carl von der Esch (vice ordförande)

Mari Bäckström

Rolf Gustafsson

Eva Nordlöf

Lars Sjögren

Stefan Björnmalm

Revisorerna har på sitt sammanträde 2024-04-15 godkänt revisionsberättelsen digitalt.

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Revisorernas redogörelse 2023

Granskningsrapporter från lekmanne-revisorerna i Trosabygdens Bostäder AB och Trosa FiberNät AB

Revisorernas redogörelse för verksamhetsåret 2023

Under verksamhetsåret 2023 har vi, Trosa kommuns revisorer, granskat den verksamhet som bedrivs inom kommunstyrelsens, nämnders samt den gemensamma nämnden växel-nämndens samt den gemensamma lönenämndens ansvarsområden. Utgångspunkten för granskningen har varit att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen inom nämnderna har varit tillräcklig. Vi har även genom utsedda lekman-narevisorer granskat bolagens verksamheter.

Revisorer för granskning av 2023 års verksamhet har varit:

Ann-sofie Soleby-Eriksson, ordförande
Carl von der Esch (vice ordförande)
Mari Bäckström
Rolf Gustafsson
Eva Nordlöf
Lars Sjögren
Stefan Björnmalm

För fullgörande av revisionen har vi biträtt av KPMG.

Kommunrevisionen utförs på kommunfullmäktiges uppdrag av förtroendevalda revisorer med biträde av sakkunniga revisionskonsulter inom ramen för gällande reglemente och god revisionsssed.

Följande huvudmoment ingår:

- Förvaltningsrevision som granskar verksamhetens måluppfyllelse avseende innehåll och prestanda inom fastställda ekonomiska ramar. Här ingår också uppföljning och utvärdering av verksamhetens organisation med administrativa föreskrifter vad gäller delegation av beslut och rutiner för övergripande kontroll och rapportering.
- Granskning av delårsbokslut, årsredovisning och löpande redovisning.
- Revisorerna har under året följt verksamheten genom handlingar och protokoll från kommunstyrelsen och nämnderna.
- Revisorerna sammanträder ca 8-9 gånger per år. Möten hålls också löpande med ledande politiker och tjänstemän. Under 2023 har möten hållits med bl.a. kommunfullmäktiges presidium, kommunstyrelsens och nämnders ordförande samt ledande tjänstemän.
- Revisorerna har arbetat efter sin arbetsordning.

- Revisorerna fortbildar sig genom deltagande i utbildningar, konferenser m.m. Deltagande har bl.a. genomförts med länets samtliga revisorsgrupper inom Länsrevisionskonferens.

Vår granskning för 2023

Vi har i vår revisionsplan genomfört årlig granskning genom grundläggande granskning av kommunstyrelsen, nämnder och gemensamma nämnder samt granskning av delårsbokslut och årsredovisning. Vi har även genomfört fördjupade granskningar. Nedan redovisas kort sammanfattningar av respektive granskning.

Grundläggande granskning kommunstyrelsen, nämnder samt den gemensamma växelnämnden

KPMG fick av oss Trosas kommuns förtroendevalda revisorer i uppdrag att göra en grundläggande granskning av kommunens kommunstyrelse, nämnder och den gemensamma växel­nämnden. Uppdraget har ingått i revisionsplanen för år 2023.

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen var att bedöma om kommunstyrelsen för sin egen verksamhet, nämnderna samt den gemensamma växel­nämnden skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

En del i granskningen har även syftat till att övergripande granska om kommunstyrelsen för sin egen verksamhet har säkerställt en tillfredsställande styrning, uppföljning och kontroll av delårsrapportsprocessen och årsredovisningsprocessen.

Den samlade bedömningen utifrån granskningens syfte var att styrelsen och nämnderna delvis hade en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Det bedöms att den gemensamma växel­nämnden inte hade en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll.

Det bedöms att kommunstyrelsen för sin egen verksamhet inte haft en tillfredsställande styrning, uppföljning och kontroll av delårsrapportsprocessen och årsredovisningsprocessen för 2023.

Utifrån resultatet av den grundläggande granskningen rekommenderas kommunstyrelsen i Trosa och dess verksamhetsnämnder att:

- Förtydliga analyser angående orsaker kring bristande måluppfyllelse och säkerställ att åtgärder tas vid eventuella målavvikelser.
- Förtydliga återrapporteringen av den interna kontrollen så att samtliga nämnder har en enhetlig återrapportering av internkontroll, samt tydliggör vilka åtgärder som görs vid eventuella avvikelser från kontrollmomenten.

Utifrån resultatet av den grundläggande granskningen rekommenderas Samhällsbyggnadsnämnden och Teknik- och servicenämnden att:

- Tillsätta tillräckliga och tydliga åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans.

Utifrån resultatet av den grundläggande granskningen rekommenderas den gemensamma växelrådet att:

- Upprätta en verksamhetsplan, internkontrollplan, samt följa upp mål och budget under verksamhetsåret.

Utifrån resultatet av den övergripande granskningen av delårsrapportsprocessen och årsredovisningsprocessen gällande kommunstyrelsens egen verksamhet rekommenderas att:

- kommunstyrelsen fortsatt följer upp att den interna kontrollen för hantering av delårsrapport och årsredovisning är tillfredsställande och säkerställer att tidsplaner hålls för att granskning ska kunna utföras enligt god redovisningssed.
- kommunstyrelsen säkerställer att det finns ett samlat dokument där det framgår anvisningar till bokslut, verksamhetsberättelse och årsredovisning och tidsplan kring aktiviteter/datum tills kommunfullmäktige beslutar om årsredovisningen.

Grundläggande granskning av den gemensamma lönenämnden

KPMG fick i uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Håbo att genomföra en grundläggande granskning av den gemensamma lönenämnden. Uppdraget har ingått i revisionsplanen för år 2023.

Syftet med den grundläggande granskningen var att granska om den gemensamma lönenämnden på en övergripande nivå har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och intern kontroll av verksamheten.

Den sammanfattande bedömningen var att den gemensamma lönenämndens ledning, styrning, uppföljning och kontroll inte hade varit tillräckligt tillfredsställande.

Det bedömdes att lönenämndens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av verksamhet och ekonomi bedömdes inte ha varit tillräckligt ändamålsenlig och tillfredsställande. Det har på förvaltningsnivå pågått ett utvecklingsarbete avseende både mål och internkontroll under 2023 vilket bedömdes som positivt. Arbetet har utmynnat i nya nämndmål samt en ny internkontrollplan för 2024. Den gemensamma lönenämnden redovisar inte ett resultat mot budget 2023. Det gör att vi inte kan bedöma om nämnden vidtagit tillräckliga åtgärder för att anpassa verksamheten till fastlagd budget.

Granskning av delårsbokslut 2023-08-31

KPMG fick i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten. Uppdraget har ingått i revisionsplanen för år 2023.

Syftet med granskningen var att bedöma om kommunens delårsrapport hade upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed. Vi förtroendevalda revisorer ska bedöma om resultatet i delårsrapport för perioden januari – augusti 2023 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Granskningen var baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Från och med den 1 januari 2023 ska delårsrapporten granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

I delårsrapporten var prognostiserat helårsresultat -24,2 mnkr, en negativ avvikelse mot budget med 4,9 mnkr. Det var kostnadsökningar inom många områden men ökade pensionskostnader utmärkte sig med en avvikelse på -18,0 mnkr. Skattenettet hade en positiv avvikelse på 16,8 mnkr. Energi, livsmedel och transporter var kostnader som ökat kraftigt. De största avvikelserna mot budget visade vård- och omsorgsnämnden - 3,7 mnkr, humanistiska nämnden - 5,4 mnkr samt teknik- och servicenämnden (skattekollektivet) - 4,9 mnkr.

Det kunde konstateras utifrån kommunstyrelsens prognostiserade balanskravsutredning att kommunen inte skulle klara balanskravet för år 2023 och att det saknades information om hur det skulle återställas. Utifrån granskningen bedömdes att det fanns behov av åtgärder för att säkerställa att verksamheten kunde bedrivas inom tilldelade ekonomiska ramar och en plan för hur reglering av det negativa balanskravsresultatet skulle genomföras.

Kommunfullmäktige beslutade i Mål och budget 2023-2025 om åtta verksamhetsmål och ett finansiellt mål. I delårsrapporten var kommunstyrelsens prognos för helåret att av de åtta verksamhetsmålen bedömdes fyra verksamhetsmål uppfyllas; Kommunens medborgare tillhör de nöjdaste med sin kommun i landet, Kommunens medborgare tillhör de tryggaste i landet, Kommunen har engagerade medarbetare och Kommunen har ett företagsklimat i toppklass, tre verksamhetsmål att delvis uppfyllas; Kommunen är en av landets bästa utbildningskommuner, Kommunens omställning till ett hållbart samhälle ska tillhöra landets mest framgångsrika och Kommunen fortsätter att växa med 1-2 % i snitt under en femårsperiod och ett verksamhetsmål inte att uppfyllas; Kommunens äldreomsorgskunder är nöjda.

Kommunstyrelsen prognos var att det finansiella målet; Kommunen är kostnadseffektiv genom att kärnverksamheterna totalt inte överstiger standardkostnaden inte skulle uppfyllas vid årsskiftet. Kommunstyrelsens sammantagna bedömning var att Trosa kommun inte fullt ut skulle uppnå god ekonomisk hushållning i förhållande till kommunfullmäktiges mål.

Bedömningen utifrån granskningen var att det prognostiserade resultatet i delårsrapporten delvis var förenligt med de verksamhetsmässiga målen och ej förenligt med det finansiella målet som kommunfullmäktige beslutat om för att kommunen ska uppnå god ekonomisk hushållning.

Väsentliga iakttagelser och rekommendation

Granskningen av delårsrapporten utfördes av våra sakkunniga som biträder oss revisorer. De skulle på vårt uppdrag genomföra en översiktlig granskning som skulle utföras enligt god revisionsledning.

I uppdraget behövdes överenskommen tidsplan med ekonomiavdelningen hållas och material enligt KPMG:s förberedelselista levereras. Det kunde konstateras att kommunstyrelsens delårsrapport från ekonomikontoret levererades fredag em 20/10. Kallelse till vårt planerade revisionsövervakningsmöte 30/10 där granskningen av delårsrapporten, utlåtande till kommunfullmäktige m.m. skulle behandlas och skickades ut en vecka innan, d.v.s. måndag 23/10. Då väsentligt granskningsmaterial inte levererats enligt överenskommen tidsplan hade våra sakkunniga inte tillräcklig tid eller möjlighet att utföra vårt uppdrag på ett tillfredställande sätt.

Konsekvenser av detta innebär att vissa delar av granskningen inte genomfördes enligt god revisionsledning och den nya Standarden för kommunal räkenskapsrevision samt att auktoriserad revisor inte kunde dra någon slutsats i sitt yttrande över granskning som skulle bifogats kallelsen till kommunfullmäktiges övervakningsmöte.

Vi rekommenderade att kommunstyrelsen följde upp att den interna kontrollen för hantering av delårsrapport och årsredovisning var tillräckligt tillfredsställande och säkerställde att tidsplaner hålls för att granskning ska kunna utföras enligt god redovisningsledning.

Granskning av bokslut och årsredovisning 2023

KPMG har översiktligt granskat bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande (9 §). Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen 2023.

Under 2023 har följande fördjupade granskningar genomförts:

- Granskning av framtidens äldreomsorg
- Granskning av underhåll av gator och vägar samt VA-anläggningar

Granskning av framtidens äldreomsorg

KPMG fick i uppdrag att granska rutinerna kring kommunens framtida äldreomsorg. Uppdraget har ingått i revisionsplanen för år 2023.

Syftet med granskningen var att bedöma om vård- och omsorgsnämndens planering och styrning för att möta framtida behov inom äldreomsorgen är tillräckligt tillfredställande.

Den sammanfattande bedömningen utifrån granskningens syfte var att vård- och omsorgsnämndens planering och styrning för att möta framtida behov inom äldreomsorgen inte är fullt ut tillfredställande.

Nämnden har bland annat en boendeplan med tioårig prognos, ökat antal boendeplatser och ambitioner kring digitala verktyg. Det saknades dock en heltäckande prognos av övriga delar såsom personal och hemtjänst. Vidare saknades en kompetensförsörjningsplan som kan beskriva de aktiviteter som behöver göras för att uppnå den kompetens som behövs för att möta framtida krav och behov.

Utifrån bedömning och slutsats rekommenderas vård- och omsorgsnämnden att:

- Utforma en tydlig strategi avseende utbud av framtidens äldreomsorg.
- Säkerställ ett heltäckande prognos- eller scenarioarbete på längre sikt som bland annat omfattar framtida krav och behov avseende hemtjänsten, personalbehov och förebyggande arbete inklusive dess finansiering.
- Säkerställ att insatser som bland annat IHR-team, och Trygg hemgång fungerar.
- Säkerställ att det finns en tydlig plan för kompetensförsörjning.
- Se över behov av riktlinjer för biståndshandläggning.
- Utforma ett systematiskt arbetssätt för vad som ska följas upp till nämnd gällande framtida äldreomsorg.

Vård- och omsorgsnämndens yttrande:

Vård- och omsorgsnämnden behandlade revisionsrapporten på sitt sammanträde 2023-11-29. Revisionen mottog därefter ett yttrande från nämnden där det framkom av tjänsteutlåtandet:

”Vård- och omsorgsnämnden ställer sig positiv till att granskningen genomförs då den framtida demografiska utmaningen, vad gäller andelen äldre i befolkningen samt en relativt sett låg tillströmning till andelen personer i arbetsför ålder, kommer att kräva stora insatser av den offentliga Sverige, både av kommuner, regioner och staten.

Revisionsrapporten visar att vård- och omsorgsnämndens planering och styrning för att möta framtida behov inom äldreomsorgen inte är fullt ut tillfredställande. Revisionsrapporten pekar delvis också på delar som vård- och omsorgskontoret tidigare sett som utvecklingsområden.”

I tjänsteutlåtande framgår ett antal föreslagna aktiviteter, utifrån de rekommendationer som lämnades i revisionsrapporten, som revisionen kommer att följa upp framåt.

Granskning av underhåll av gator och vägar samt VA-anläggningar

KPMG fick av av oss Trosa kommuns revisorer i uppdrag att granska underhåll av gator och vägar samt VA-anläggningar. Uppdraget har ingått i revisionsplanen för år 2023.

Syftet med granskningen var att bedöma om teknik- och servicenämnden i Trosa kommun säkerställt ändamålsenligt underhåll av kommunens gator och vägar samt VA-anläggningar.

Den samlade bedömningen utifrån granskningens syfte var att teknik- och servicenämnden endast delvis tillfredställande säkerställt ändamålsenligt underhåll av kommunens gator och vägar samt VA-anläggningar.

Kommunen saknade fastställda mål som har direkt bärring på underhåll av gator och vägar samt VA-anläggningar. Kommunen hade delvis antagit styrdokument som reglerar en systematisk underhållsprocess avseende gator och vägar samt VA-anläggningar. Processer och arbetssätt skiljer sig åt mellan gator och vägar och VA-anläggningar.

Processer för gator och vägar var fastställd i styrande och stödjande dokument utifrån vilka underhållet planerades och genomfördes. En inventering genomfördes år 2020 och en underhållsplan finns framtagen och är dokumenterad i systemstöd. Underhållsbudget var inte fullt ut tillräcklig för att möta dokumenterat behov, men budgetförstärkning hade beslutats för år 2023 och de kommande åren, vilket bedömdes medföra att underhållet kan genomföras i en tillräcklig omfattning utifrån nuvarande behovsbedömning.

Processen för planering av underhåll för VA-anläggningar var inte fastställd i styrande och stödjande dokument. Däremot framgick att ett etablerat arbetssätt fanns mellan nämndens organisation i egenskap av beställare och upphandlad leverantör av underhållsarbete. Däremot framgick av granskningen att det saknades en långsiktig och utarbetad underhållsplan avseende kommunens VA-anläggningar. Med anledning av det var det inte möjligt att bedöma om befintlig underhållsnivå var tillräcklig i förhållande till faktiska behov.

Nämnden upphandlar entreprenörer som genomför underhållsarbetet. Det bedömdes att det medförde en risk att historisk kunskap och nyckelkompetens avseende underhållsbehov för kommunens tillgångar, gator och vägar samt VA-anläggningar, finns utanför kommunens organisation.

Utifrån resultatet av granskningen rekommenderas teknik- och servicenämnden att:

- Säkerställa att en plan för inventering av underhållsbehov tas fram och att information om underhållsbehov uppdateras regelbundet.
- Förankra upphandlade drift- och underhållstjänster med nämndens övergripande verksamhet.

- Säkerställa att en långsiktig underhållsplan tas fram och beslutas för kommunens VA-anläggningar.
- Säkerställa en mer långsiktig samplanering mellan verksamheterna för gata och vägar samt VA-anläggningar.
- Se över behovet att fastställa mål och/eller nyckeltal för nämndens underhållsarbete samt att dessa följs upp av nämnden.

Teknik- och servicenämndens yttrande:

Teknik- och servicenämnden behandlade revisionsrapporten på sitt sammanträde 2024-03-21. Revisionen mottog därefter ett yttrande från nämnden där det framkom av tjänsteutlåtandet:

”Trosa kommun har under de senaste åren varit en kommun i stark tillväxt men är fortfarande en kommun med färre än 15 000 invånare. Trosa kommun är en liten kommun med förmåga att kunna agera snabbt och flexibelt. Förmågan till ett arbetssätt som anpassas efter förändringar har varit avgörande för att klara de utmaningar som en växande kommun i en föränderlig värld inneburit. En balans av styrning, flexibilitet och förmåga att prioritera både tid och resurser rätt, kommer att vara avgörande även framöver för att kunna vara en framgångsrik kommun.”

I tjänsteutlåtande framgår ett antal föreslagna aktiviteter, utifrån de rekommendationer som lämnades i revisionsrapporten, som revisionen kommer att följa upp framåt.

Trosa 15 april 2024

Ann-sofie Soleby-Eriksson, ordförande

Carl von der Esch, vice ordförande

Mari Bäckström

Rolf Gustafsson

Eva Nordlöf

Lars Sjögren

Stefan Björnmalm

Revisorerna har på sammanträde 2024-04-15 godkänt redogörelsen digitalt.

Granskning av bokslut och årsredovisning

2023-12-31

Rapport

Trosa kommun

KPMG AB

2024-04-15

Antal sidor 13

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Årsredovisningens räkenskaper	1
1.2	God ekonomisk hushållning	1
1.3	Balanskravsresultat	2
1.4	Rekommendationer	2
2	Bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2	Avgränsning	4
2.3	Revisionskriterier	4
2.4	Metod	4
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Årsredovisningens räkenskaper	6
3.1.1	Bedömning	6
3.1.2	Uttalande med reservation	9
3.2	God ekonomisk hushållning	9
3.2.1	Bedömning	10
3.3	Balanskravsresultat	10
3.3.1	Bedömning	10
3.3.2	Balanskravsutredning enligt Trosa kommun	10
3.4	Budget – kommunallagen och god redovisningssed	11
3.4.1	Synnerliga skäl för underbalanserad budget – förarbeten	11
3.5	Kommunstyrelsen – uppföljning av delårs- och årsboksluts- process	12
3.5.1	Bedömning	12
3.6	Övriga iakttagelser	13
3.6.1	Bedömning	13

1 Sammanfattning

Vi har av Trosa kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Nedan följer en sammanfattning av granskningens bedömningar och rekommendationer.

1.1 Årsredovisningens räkenskaper

Gatukostnadsersättningar om 13,8 mkr har periodiserats över gatuanläggnings-tillgångarnas nyttjandeperiod trots att det enligt god redovisningssed borde intäktsförts i sin helhet när ersättningen erhöles under 2023. Till följd av detta borde årets resultat ha ökats med 13,8 mnkr om korrekt redovisning tillämpats.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, med reservation för det förhållande som beskrivs i stycket ovan, upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar men vi vill uppmärksamheten på att det finns delar i förvaltningsberättelsen som har utvecklingsmöjligheter.

Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR men vi vill fästa på att de sammanställda räkenskaperna i en Excelfil som är svår att följa och stämma av samt att det saknas koncernverifikationer och att excel-filen inte är anpassad för kommunens redovisning. Kommunstyrelsen följer därmed inte LKBR fullt ut.

1.2 God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det åiterrapporterade resultatet gällande det finansiella målet och verksamhetsmålen.

Vi bedömer att resultatet inte är förenligt med det finansiella målet.

Vi bedömer att resultatet är delvis förenligt med de övergripande verksamhetsmålen.

Inga rekommendationer föranleds av den genomförda granskningen.

1.3 Balanskravsresultat

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

1.4 Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- säkerställa att räkenskaperna följer lag och god redovisningssed.
- vidtar åtgärder för att säkerställa att gällande lagstiftning och god redovisningssed efterlevs.
- fortsatta följer upp att den interna kontrollen för hantering av delårsrapport och årsredovisning är tillfredsställande och säkerställer att tidsplaner hålls för att granskning ska kunna utföras enligt god redovisningssed.
- säkerställa att det finns ett samlat dokument där det framgår anvisningar till bokslut, verksamhetsberättelse och årsredovisning och tidsplan kring aktiviteter/datum tills kommunfullmäktige beslutar om årsredovisningen.
- har med en kolumn med budget i resultaträkningen för att tydliggöra läsaren.
- ta fram rutiner och policy för hanteringen av bidrag så att alla nämnder och förvaltningar arbetar på samma sätt.

2 Bakgrund

Vi har av Trosa kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. kommunallagen (2017:725) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska vid granskning av årsredovisning pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisorernas revisionsberättelse.

Från och med den 1 januari 2023 ska årsredovisningen granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Standarden består av:

- Ramverk
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410) inklusive tillämpningsanvisning för granskning av drift-och investeringsredovisning (enligt ISA 501)
- Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse

Följande moment regleras inte av standarden utan tillkommer, i enlighet med SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022:

- Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt själva bedömningen av huruvida resultaten i årsredovisningen är förenliga med verksamhetsmålen samt de finansiella målen.
- Bedömning om kommunen efterlever balanskravet samt eventuellt återopande av synnerliga skäl omfattas inte av Standard för kommunal räkenskapsrevision.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen av årsredovisningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift-och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?

- Är förvaltningsberättelsens lagstadgade delar förenliga med årsredovisningens övriga delar?
- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Har sammanställda räkenskaper konsoliderats i enlighet med LKBR?
- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?
- Efterlever kommunen balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar årsredovisningen per 2023-12-31. Granskningen av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKR:s God revisionsred i kommunal verksamhet 2022.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

2.3 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende årsredovisningens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningsred, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning bygger vår bedömning även på:

- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.4 Metod

Granskningarna har genomförts genom bland annat:

- Processgenomgång
- Stickprov och andra urvalsmetoder
- Dataanalys
- Kartläggning av IT-miljön
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Avstämning mot redovisningsregelverk
- Granskning av interna kontroller som är av relevans för upprättandet av de finansiella rapporterna
- Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna

Revisionens faser kan kategoriseras i Planering, Genomförande och Rapportering.

I planeringsfasen har vi haft inledande genomgång av villkoren för uppdraget, fastställande av vilka dokumentationskrav som finns, vem som bär ansvaret vid oegentligheter samt kommunikationen under revisionens gång. En viktig del i planeringsfasen är att identifiera risker, värdera riskernas utifrån allvarlighet och sannolikhet samt att identifiera lämpliga granskningsåtgärder.

Genomförandefasen har omfattat fortsatt planering då den interna kontrollen som har översiktligt granskats och de iakttagelser som gjorts i samband med denna granskning har beaktats i granskningen av årsbokslutet. Granskningen av den interna kontrollen tar sin utgångspunkt i kundens processer, bedömningar i redovisningen och finansiella ramverk. Förståelsen för de väsentliga processerna har dokumenterats och en bedömning kring risken för oegentligheter har gjorts. Vidare utgör IT-miljön en viktig del av kommunens verksamhet och en dokumenterad förståelse kopplat till detta område har ingått som en del av den interna kontrollen. Vi har skaffat oss en förståelse för den interna kontrollen för att identifiera lämpliga granskningsåtgärder men inte för att uttala oss om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

En revisionsstrategi har bestämts utifrån den inledande planeringen och den förståelse som skaffats i samband med granskningen av den interna kontrollen. Andra delen av genomförandefasen har omfattat inhämtande av revisionsbevis genom granskning och dokumentation av:

- Balans och resultaträkning
- Närståendetransaktioner
- Sammanställda räkenskaper
- Drift- och investeringsredovisningen
- Förvaltningsberättelse

Som en del i den avslutande fasen har vi inhämtat ett skriftligt uttalande enligt ISA 580. Det har inhämtats från den tjänstepersoner som har uppdraget att verkställa bokslutsprocessen och den interna kontrollen i kommunens redovisning, system och rutiner.

Granskningarna avser kommunens årsredovisning som avgetts av kommunstyrelsen den 2024-04-10.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

3 Resultat av granskningen

Nedan redogörs för resultatet av granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

3.1 Årsredovisningens räkenskaper

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

3.1.1 Bedömning

Kommunen anger i årsredovisningen att de avviker från lagen om kommunal bokföring och redovisning gällande;

- redovisning av investeringsbidrag från privata aktörer rekommendation (RKR R2). Bidragen redovisas som långfristig skuld. Intäkten för gatukostnadsersättningarna periodiseras över gatuanslagningarnas nyttjandeperiod. Resultateffekt av detta skulle i år innebära 13,8 mkr i högre intäkter.
- redovisning av leasing (RKR R5). I RKR:s rekommendation R5 finns bestämmelser om hur redovisning ska ske beträffande leasing- /hyresavtal som löper på mer än tre år.

Under året har ett arbete påbörjats med att gå igenom kommunens leasing- och hyresavtal för att göra en klassificering vad gäller operationella och finansiella avtal. Det förväntas bli klart under 2024. Kommunen har väldigt få inhyrda lokaler då beslut finns att äga sina verksamhetslokaler. De två större lokalerna som hyrs av kommunala bolaget Trosabygdens bostäder AB klassificeras som operationell leasing då bolaget behåller alla väsentliga ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med ägandet av fastigheterna. I övrigt hyrs en lokal in för fritidsgård samt lokal för hemtjänst i Vagnhärad. Samtliga hyresavtal har hanterats som operationell leasing.

Kommunen innehar leasingobjekt såsom fordon, kopiatorer och trygghetssystem som kan klassas som finansiell leasing men då värdet inte anses väsentligt, har kommunen valt att behandla dessa som operationell leasing. Avtalstiden för fordonen är tre år eller mindre. För den kommunala koncernen lämnas inte upplysning om leasing.

- redovisning av medfinansiering av infrastruktur då avtalet innehåller klausul om indexreglering av det avtalade bidragsbeloppet. Kommunen har avtal med indexklausul men har i detta bokslut inte nuvärdesberäknat beloppet eller gjort antagande om prognos för indexet.

Kommunen gör i årsredovisningen avsteg från lag och god sed avseende följande:

- Från och med 2020 gäller RKR R2 Intäkter som anger att inkomster från gatukostnadsersättningar och andra bidrag till finansiering av investeringar från privata aktörer intäktsförs i takt med att investeringen färdigställs och intäktskriterierna är uppfyllda. Det vill säga när investeringen är färdig att tas i drift, har kommunen fullgjort sin förpliktelse och inkomsten ska därför till fullo vara intäktsförd. Kommunen har valt att göra avsteg från gällande normering avseende gatukostnadsersättningar och investeringsbidrag från privata aktörer (bidragsgivare).

Per bokslut 2023 uppgår gatukostnadsersättningarna inklusive avskrivningarna till 79,6 mnkr (långfristiga skulder), en ökning med 30,0 mnkr mot föregående år.

Enligt kommunens beräkning medför avstegen att årets resultat borde varit 13,8 mnkr högre. Därtill skulle anpassning till gällande normering innebära en justering av det egna kapitalet med ca 72,0 mnkr avseende tidigare år inklusive årets resultat. Resultateffekten för 2023 bedöms således vara väsentligt i förhållande till kommunens totala kostnader och påverkar vårt uttalande.

Vidare har det i samband med granskningen även noterats följande, ej väsentliga, avvikelser:

- Kommunen har per 2023-12-31 redovisat samtliga leasingkontrakt som operationell leasing.
Hyreskontrakt och leasing av bilar och fastigheter ses normalt som finansiell leasing vilket innebär att en fiktiv anläggningstillgång och skuld skall redovisas och skrivas av över återstående hyresperiod. Kommunen hanterar alla (delar av sina) leasingkostnader som operationell leasing vilket enligt vår bedömning sannolikt är ett avsteg från RKR R5 och god redovisningssed. Det lämnas i årsredovisningen inte någon upplysning kring vilka resultateffekter detta avsteg medför, vilket enligt LKBR ska finnas.
- Kommunens avsättning för statlig infrastruktur (Ostlänken) uppgår i bokslutet till 68,2 mnkr (65,3 mnkr). Avtalet om medfinansieringen innehåller klausul om indexreglering varpa nuvärdesberäkning samt antagande om prognos för indexet ska göras, vilket saknas. Kommunen upplyser om avsteget i redovisningsprinciperna. Vidare noteras, likt tidigare år, att Region Sörmland enligt beslut i regionfullmäktige har åtagit sig att stå för hälften av Trosa kommuns kostnader avseende Ostlänken. Det finns inget avtal mellan regionen och kommunen. Vår bedömning är trots allt att kommunens avsättning borde uppgå till hälften. Hanteringen får ingen resultatpåverkan år 2023.
- I vår granskning har vi funnit att det finns en del brister och utvecklingsmöjligheter när det gäller noter samt att vissa inte följer RKR:s Idéskrift "Noter 2023 – exempel och kommentarer". Vi rekommenderar att kommunstyrelsen tar ett omtag när det gäller redovisning av noter.
- Vi kan i årsredovisningen konstatera att både, drift- och investeringsredovisningarna inte stämmer mot de beslutade budgeterna, vilket innebär att läsarna och kommunfullmäktige inte kan följa upp utfallet mot beslutad budget. Det saknas även information i årsredovisningen om att budgeten har reviderats under året samt när detta skett.

Vi rekommenderar även att kommunstyrelsen uppdaterar sig på RKR R 14 Drift- och investeringsredovisning så att kommunen följer rekommendationen. Enligt RKR R14 ska både drift- och investeringsredovisningen utformas så att utfallen på ett överskådligt sätt kan stämmas av mot kommunfullmäktiges beslutade budget och att budgetposterna ska avse senast beslutade budget.

I investeringsredovisning ska inkluderas de under året genomförda investeringar som finansierats via finansiell leasing eller som erhållits genom gåva. Eftersom kommunen ännu inte tillämpar finansiell leasing saknas denna information. Investeringsredovisningen bör summeras i kassaflödesrapportens poster "Investering i immateriella, materiella och finansiella anläggningstillgångar.

Kommunen har valt att göra avsteg gällande normeringen avseende gatukostnadsersättning och investeringsbidrag från privata aktörer och väljer att periodisera gatukostnadsersättningarna över gatanläggningstillgångarnas nyttjande period. Till följd av detta är årets resultat 13,8 mnkr lägre än om kommunen följt RKR R2 Intäkter och motsvarande positiv effekt på årets resultat i eget kapital.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, med reservation för det förhållande som beskrivs i stycket ovan, upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR men vi vill fästa uppmärksamheten på att vi noterar att kommunens förvaltningsberättelse i allt väsentligt uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R15 men att det finns vissa upplysningar som saknas och att det finns utvecklingsmöjligheter i förvaltningsberättelsen. Vi rekommenderar att kommunstyrelsen arbetar vidare med att utveckla förvaltningsberättelsen så det blir tydligare och mer utvecklande för läsarna som inte är insatta i verksamheten och att enligt LKBR ska årsredovisningen upprättas på ett överskådligt sätt.

Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR men vi vill fästa uppmärksamheten på att i likhet med tidigare år rekommenderar vi att kommunstyrelsen ser över rutinerna vid upprättande av koncernredovisningen. Nu sammanställs de sammanställda räkenskaperna i en Excelfil som är svår att följa och stämma av samt att det saknas koncernverifikationer och att excelfilen inte är anpassad för kommunens redovisning. Kommunstyrelsen följer därmed inte LKBR fullt ut.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen att säkerställa att räkenskaperna följer lag och god redovisningssed.

3.1.2 Uttalande med reservation

Gatukostnadsersättningar om 13,8 mkr har periodiserats över gatanläggnings-tillgångarnas nyttjandeperiod trots att det enligt god redovisningssed borde intäktsförts i sin helhet när ersättningen erhöles under 2023. Till följd av detta borde årets resultat ha ökats med 13,8 mnkr om korrekt redovisning tillämpats.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, med reservation för det förhållande som beskrivs i stycket ovan, upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

3.2 God ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2–6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Kommunstyrelsens sammanfattande bedömning är att enligt den bedömning av god ekonomisk hushållning som kommunfullmäktige fastställt så uppnås inte god ekonomisk hushållning.

Se vidare kommunstyrelsens måluppföljning i kommunens årsredovisning, framgår inte i vårt granskningsexemplar av årsredovisningen vilka sidor det är.

Kommunfullmäktige har i Mål och budget 2023–2025 beslutat om åtta verksamhetsmål och ett finansiellt mål.

Finansiella mål:

Kommunstyrelsen bedömning är att det finansiella målet; Kommunen är kostnadseffektiv genom att kärnverksamheterna totalt inte överstiger standardkostnaden inte är uppfyllt.

Verksamhetsmål:

Kommunstyrelsens bedömning är att av de åtta verksamhetsmålen bedöms fyra verksamhetsmål vara uppfyllda; Kommunens medborgare tillhör de nöjdaste med sin kommun i landet, Kommunens medborgare tillhör de tryggaste i landet, Kommunen har engagerade medarbetare och Kommunen har ett företagsklimat i toppklass, tre verksamhetsmål att delvis uppfyllda; Kommunen är en av landets bästa

utbildningskommuner, Kommunens omställning till ett hållbart samhälle ska tillhöra landets mest framgångsrika och Kommunen fortsätter att växa med 1-2 % i snitt under en femårsperiod och ett verksamhetsmål inte uppfyllt; Kommunens äldreomsorgskunder är nöjda.

3.2.1 **Bedömning**

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet gällande det finansiella målet och verksamhetsmålen.

Vi bedömer att resultatet inte är förenligt med det finansiella målet.

Vi bedömer att resultatet är delvis förenligt med de övergripande verksamhetsmålen.

Inga rekommendationer föranleds av den genomförda granskningen.

3.3 **Balanskravsresultat**

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Kommunstyrelsen redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Av delårsrapporten framgick det att kommunens prognostiserade balanskravsresultat uppgår till -23,9 mnkr. Av årsredovisningen framgår det att kommunens balanskravsresultat uppgår till 1,8 mnkr. Resultatet består av årets resultat på 4,5 mnkr, reducering av realisationsvinster med -2,2 mnkr och orealiserade vinster och förluster med -0,5 mnkr.

I balanskravsutredningen framgår det att kommunen använder sig av "öronmärkta medel", Balanskravsutredning enligt Trosa kommun.

3.3.1 **Bedömning**

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

3.3.2 **Balanskravsutredning enligt Trosa kommun**

Kommunstyrelsen har inte tillämpat regelverket för resultatutjämningsreserv (RUR) utan har haft en egen modell där kommunen öronmärkt medel för framtida bruk utifrån att kommunen har en stark finansiell ställning. Öronmärkning har skett de år som kommunen har redovisat större överskott och vid överskott kan kommunfullmäktige i samband med årsredovisningen besluta om öronmärkning av resultat för olika ändamål.

Begreppet öronmärkning finns varken i lagstiftning eller i förarbeten men behandlas bland annat i SKRs skrift "RUR i praktiken – resultatutjämningsreserv, balanskravsutredning" från år 2013. Denna skrift uppdaterades år 2020, "RUR och God ekonomisk hushållning – Resultatutjämningsreserv, balanskravsutredning" och begreppet öronmärkta medel finns inte längre med.

I SKRs skrift "RUR och god ekonomisk hushållning" framgår bland annat följande:

"Enligt Finansutskottet var ett av motiven bakom införandet av RUR att minska motiven för "bokslutspolitik", det vill säga att genom redovisningsmässigt tveksamma avsättningar reservera medel för framtida kostnader. Tveksam tillämpning av redovisningsprinciper äventyrade enligt utskottet redovisningens trovärdighet. När reglerna om RUR infördes år 2013 fanns det en möjlighet att reservera överskott upparbetade från och med räkenskapsåret 2010. Sedan dess är det inte möjligt att retroaktivt reservera medel. Det innebär att om RUR införs idag så finns det inte stöd i lagen för att reservera medel retroaktivt."

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen vidtar åtgärder för att säkerställa att gällande lagstiftning och god redovisningssed efterlevs.

3.4 Budget – kommunallagen och god redovisningssed

Av sammanträdesprotokoll framgår att kommunfullmäktige har beslutat om en budget för år 2023 på -19,3 mnkr och budgeten för kommande år är budgeterade med negativa resultat.

Vi vill uppmärksamma kommunstyrelsen på regelverket för att budgetera med underskott och rekommenderar styrelsen att säkerställa på att budgeten för 2024 och kommande år upprättas i enlighet med regelverk och god redovisningssed.

Vi vill även uppmärksamma er på att den så kallade tvåprocentregeln som många kommuner använder sig av är ett mått som används av Sveriges kommuner och regioner (SKR) för analyser av kommunsektorn som helhet. Som underlag för ställningstagande avseende finansiella mål för en enskild kommun krävs en egen analys av god ekonomisk hushållning i kommunen. Några punkter som kommunen bör beakta i sin analys är:

- Nuvarande ekonomiska ställning
- Framtida prognosticerade utveckling av ekonomi och verksamhet
- Eventuella risker som kan påverka ekonomin de kommande åren

3.4.1 Synnerliga skäl för underbalanserad budget – förarbeten

Möjlighet finns att besluta om obalanserad budget – förutsätts enligt förarbeten att kommuner och landsting använder möjligheten att underbalansera budgeten endast under enstaka år och med stor restriktivitet.

En kommun eller en region med en **stark finansiell ställning** ges möjlighet att med beaktande av god ekonomisk hushållning minska sin förmögenhet, det vill säga upprätta en budget som inte är i balans.

I ett sådant läge bör det finnas möjlighet att anta finansiella mål som anger att det egna kapitalet tillåts minska. En *finansiell analys* som uppfyller kravet på god ekonomisk hushållning skall ligga till grund för en sådan minskning av det egna kapitalet. Följande kriterier ska vara uppfyllda:

- Det ska finnas kapital som täcker hela pensionsåtagandet, även den del som redovisas som en ansvarsförbindelse.
- Därutöver skall det finnas en buffert med realiserbara tillgångar som kan användas för delfinansiering av framtida investeringar.
- När dessa delar är täckta måste kommunens eller regionens egna förutsättningar definieras utifrån skuldsättning, riskexponering och penningflöde.

Större omstruktureringsåtgärder med åtföljande kostnader som en kommun eller en region vidtar i syfte att uppnå en god ekonomisk hushållning bör enligt regeringens mening kunna utgöra skäl för att inte fastställa en budget i balans. Det är dock viktigt att dessa åtgärder kan planeras in och beräknas redan vid fastställande av budgeten.

3.5 Kommunstyrelsen – uppföljning av delårs- och årsbokslutsprocess

Vi kunde konstatera att delårsrapporten från ekonomikontoret inte levererades i enlighet med överenskommen tidsplan. Då väsentligt granskningsmaterial inte levererades enligt överenskommen tidsplan hade vi inte tillräcklig tid eller möjlighet att utföra vårt uppdrag på ett tillfredställande sätt och inte kunnat slutföra vårt granskningsuppdrag. Konsekvenser av detta innebär att vissa delar av granskningen inte kunnat genomföras enligt den nya Standarden för kommunal räkenskapsrevision och vi kunde inte slutföra vårt uppdrag avseende översiktlig granskning av delårsrapporten per 2023-08-31.

Vi kan konstatera att årsredovisningen från ekonomikontoret inte heller har levererats i enlighet med överenskommen tidsplan, vilket bland annat att vi inte kan hålla vår tidsplan med revisorerna. Revisionen behöver handlingar i tid med kallelsen till revisionsmanträdet enligt planerat för att kunna fullgöra sitt ansvar enligt kommunallag och god revisionsred.

Vi konstaterar även att det inte finns något samlat dokument där det framgår anvisningar till bokslut, verksamhetsberättelse och årsredovisning med tidsplan/datum kring aktiviteter tills kommunfullmäktige tar årsredovisningen.

3.5.1 Bedömning

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen fortsatt följer upp att den interna kontrollen för hantering av delårsrapport och årsredovisning är tillfredsställande och säkerställer att tidsplaner hålls för att granskning ska kunna utföras enligt god redovisningsred.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen säkerställer att det finns ett samlat dokument där det framgår anvisningar till bokslut, verksamhetsberättelse och årsredovisning och tidsplan kring aktiviteter/datum tills kommunfullmäktige beslutar om årsredovisningen.

3.6 Övriga iakttagelser

Vi har i vår granskning även noterat följande avvikelser:

- att i resultaträkningen i årsredovisningen finns budget inte med i tabellen.
- Utifrån vår granskning kan vi konstatera att hantering av statsbidrag inte sker på liknande sätt i de olika verksamheterna, vilket leder till att det blir svårt att följa bidragen i redovisningen.

3.6.1 Bedömning

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen har med budget för att tydliggöra läsaren.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen tar fram rutiner och policy så att alla nämnder och förvaltningar arbetar på samma sätt.

Datum som ovan

KPMG AB

Cecilia Kvist

Auktoriserad revisor

Micaela Hedin

Certifierad kommunal revisor

Det sakkunniga biträdets yttrande

Till revisorerna i Trosa kommun (org.nr 212000-2957)

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Trosa kommun utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för år 2023-01-01–2023-12-31.

Våra uttalanden i detta yttrande är förenliga med innehållet i den revisionsrapport som har överlämnats till kommunens förtroendevalda revisorer 2024-04-15.

Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter

Uttalanden med reservation

Vi har utfört en revision av årsredovisningen enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för Trosa kommun för år 2023-01-01–2023-12-31. Förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna har granskats enligt särskilda instruktioner.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, med reservation för det förhållande som beskrivs i avsnittet Grund för uttalanden, upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Gatukostnadsersättningar om 13,8 mkr har periodiserats över gatuanläggningstillgångarnas nyttjandeperiod trots att det enligt god redovisningssed borde intäktsförts i sin helhet när ersättningen erhöles under 2023. Till följd av detta borde årets resultat ha ökats med 13,8 mnkr om korrekt redovisning tillämpats.

Vi har utfört uppdraget enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet Det sakkunniga biträdets ansvar. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till kommunen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter och denna andra information återfinns på sidorna 3, 68-75. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt LKBR. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att

upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga biträdets ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande som en del av en revisionsrapport till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag,

utför och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av kommunens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt

noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga bitrådets granskning av förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna och att dessa upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" och "Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper" i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR.

Västerås den 15 april 2024

KPMG AB

DocuSigned by:

EA2B84B743E34A3...

Cecilia Kvist

Auktoriserad revisor/sakkunnigt biträde

Certificate Of Completion

Envelope Id: 4E0A335E46694DBA83BF4F81967B811C	Status: Completed
Subject: Complete with DocuSign: Yttrande bokslut 2023 - Trosa kommun.pdf	
Source Envelope:	
Document Pages: 2	Signatures: 1
Certificate Pages: 1	Initials: 0
AutoNav: Enabled	Envelope Originator:
Envelopeld Stamping: Disabled	Cecilia Kvist
Time Zone: (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna	PO Box 50768
	Malmö, SE -202 71
	cecilia.kvist@kpmg.se
	IP Address: 83.187.179.70

Record Tracking

Status: Original	Holder: Cecilia Kvist	Location: DocuSign
4/15/2024 10:34:18 AM	cecilia.kvist@kpmg.se	

Signer Events

Cecilia Kvist
cecilia.kvist@kpmg.se
KPMG AB

Security Level: Email, Account Authentication
(None)

Signature

DocuSigned by:

EA2B84B743E34A3...

Signature Adoption: Pre-selected Style
Using IP Address: 83.187.179.70

Timestamp

Sent: 4/15/2024 10:34:39 AM
Viewed: 4/15/2024 10:34:47 AM
Signed: 4/15/2024 10:35:02 AM
Freeform Signing

Electronic Record and Signature Disclosure:
Not Offered via DocuSign

In Person Signer Events**Signature****Timestamp****Editor Delivery Events****Status****Timestamp****Agent Delivery Events****Status****Timestamp****Intermediary Delivery Events****Status****Timestamp****Certified Delivery Events****Status****Timestamp****Carbon Copy Events****Status****Timestamp****Witness Events****Signature****Timestamp****Notary Events****Signature****Timestamp****Envelope Summary Events****Status****Timestamps**

Envelope Sent	Hashed/Encrypted	4/15/2024 10:34:39 AM
Certified Delivered	Security Checked	4/15/2024 10:34:47 AM
Signing Complete	Security Checked	4/15/2024 10:35:02 AM
Completed	Security Checked	4/15/2024 10:35:02 AM

Payment Events**Status****Timestamps**

8

§ 22

KS/2024:40

Instruktion till ombud vid årsstämma i Trosa Fibernät AB

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunens ägarombud att biträda beslut om att fastställa bolagets balans- och resultaträkning per 31 december 2023.
2. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunens ägarombud att biträda beslut om att ingen utdelning lämnas till ägaren för året.
3. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunens ägarombud att biträda beslut om att i ny räkning överföra det balanserade resultatet -1 179 749 kronor.
4. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunens ägarombud att biträda beslut om att styrelsens ledamöter och verkställande direktör beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Ärendet

Enligt 9 kap 7 § aktiebolagslagen ska årsredovisning samt revisionsberättelse läggas fram vid en ordinarie bolagsstämma senast sex månader från utgången av varje räkenskapsår.

Trosa Fibernät AB är ett av Trosa kommun helägt bolag. Styrelsen har i årsredovisningen föreslagit resultatdisposition av Trosa Fibernät AB. Trosa Fibernät AB har ett balanserat resultat på -501 182 kronor och resultat för året på -497 979 kronor.

Styrelsen har angivit redovisning för verksamheten år 2023. Årsredovisningen behandlas vid ordinarie bolagsstämma. Kommunstyrelsens förste vice ordförande är kommunens ombud vid bolagsstämman.

Vid bolagsstämman ska beslut fattas

- om fastställelse av bolagets balans- och resultaträkning per 31 december 2023
- att ingen utdelning lämnas till ägaren för året
- att i ny räkning överföra det balanserade resultatet -1 179 749 kronor.
- om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och den verkställande direktören.

Ärendets beredning

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-04-02.

Tjänsteskrivelse från redovisningsekonom Sophia Lindgren, 2024-03-26.

Årsredovisning Trosa Fibernät AB.

Kopia till

Kommunfullmäktige

Instruktion till ombud vid årsstämma i Trosa Fibernät AB

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunens ägarombud att biträda beslut om att fastställa bolagets balans- och resultaträkning per 31 december 2023.
2. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunens ägarombud att biträda beslut om att ingen utdelning lämnas till ägaren för året.
3. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunens ägarombud att biträda beslut om att i ny räkning överföra det balanserade resultatet -1 179 749 kronor.
4. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunens ägarombud att biträda beslut om att styrelsens ledamöter och verkställande direktör beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Ärendet

Enligt 9 kap 7 § aktiebolagslagen ska årsredovisning samt revisionsberättelse läggas fram vid en ordinarie bolagsstämma senast sex månader från utgången av varje räkenskapsår.

Trosa Fibernät AB är ett av Trosa kommun helägt bolag.

Styrelsen har i årsredovisningen föreslagit resultatdisposition av Trosa Fibernät AB. Trosa Fibernät AB har ett balanserat resultat på -501 182 kronor och resultat för året på -497 979 kronor.

Styrelsen har angivit redovisning för verksamheten år 2023.

Årsredovisningen behandlas vid ordinarie bolagsstämma. Kommunstyrelsens förste vice ordförande är kommunens ombud vid bolagsstämman.

Vid bolagsstämman ska beslut fattas

- om fastställelse av bolagets balans- och resultaträkning per 31 december 2023
- att ingen utdelning lämnas till ägaren för året
- att i ny räkning överföra det balanserade resultatet -1 179 749 kronor.
- om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och den verkställande direktören.

Sophia Lindgren
Redovisningsekonom

Bilagor
Årsredovisning Trosa Fibernät AB

ÅRSREDOVISNING

2023

för

Trosa Fibernät AB
556793-1711

Innehåll:	Sida
Förvaltningsberättelse	1
Resultaträkning	3
Balansräkning	4
Tilläggsupplysningar	6

ÅRSREDOVISNING

2023

för

Trosa Fibernät AB
556793-1711

Årsredovisningen omfattar:

Sida

Förvaltningsberättelse	1
Resultaträkning	3
Balansräkning	4
Tilläggsupplysningar	6

FASTSTÄLLELSEINTYG

Undertecknad intygar härmed, dels att denna kopia av årsredovisningen överensstämmer med originalet, dels att resultat- och balansräkningen fastställts på årsstämman den 7 maj 2024. Stämman beslöt tillika godkänna styrelsens förslag till resultatdisposition.

Trosa den 7 maj 2024

Tommy Biserud
VD

Trosa Fibernät AB
556793-1711

ÅRSREDOVISNING FÖR TROSA FIBERNÄT AB

Styrelsen och verkställande direktören för Trosa Fibernät AB avger härmed redovisning för räkenskapsåret 2023.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Allmänt om verksamheten

Trosa Fibernät AB:s huvudsyfte är att medverka till att uppfylla Trosa kommuns hushåll och företag ska ha möjlighet att ansluta sig till ett öppet stadsnät via fiber med attraktivt tjänsteutbud, hög kapacitet och så konkurrenskraftiga priser så att Trosa Fibernät upplevs som den självklara och bästa leverantören.

Bolagets verksamhet består av att bygga, äga och förvalta ett fiberbaserat stadsnät i Trosa kommun samt att verka för att ha ett bredband med god täckning, hög bandbredd och hög driftsäkerhet.

Företagsmarknaden i Trosa utgörs av ett 500-tal företag (inklusive offentlig förvaltning) varav 100 företag bedöms ha särskilda kommunikationsbehov.

Ägarförhållanden

Trosa Fibernät AB är helägt av Trosa kommun, organisationsnummer 212000-2957

Bolagets säte

Bolagets säte är Trosa.

Väsentliga händelser under och efter räkenskapsåret

Trosa Fibernät har under året fortsatt att investera i utbyggnad av fibernätet vilket pågått sedan 2014. Vid årsskiftet hade cirka 98 % av kommunens hushåll tillgång till fiber. Bolaget har under år 2023 ökat antalet fiberanslutningar med 5%.

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor (SEK).

Flerårsöversikt

	2023	2022	2021	2020
Nettoomsättning	16 377	13 620	10 048	20 987
Resultat e. finansiella poster	2	599	-534	3 590
Balansomslutning	93 620	87 980	80 158	68 100
Soliditet	17,3%	18,5%	19,9%	24,1%

Förändring i eget kapital

	Aktie- kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	14 000	-181	-501	13 318
Föregående års resultat		-501	501	0
Årets resultat			-498	-498
Belopp vid årets utgång	14 000	-682	-498	12 820

Trosa Fibernät AB
556793-1711

Förslag till resultatdisposition

Till årsstämman förfogande står följande förlustmedel

Balanserat resultat från föregående år	-681 770
Årets resultat i kr:	-497 979
Totalt balanserat resultat	<u>-1 179 749</u>

Styrelsen föreslår att

att i ny räkning överföra balanserat resultat	-1 179 749
---	-------------------

Beträffande bolagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till nedanstående resultat- och balansräkningar samt tilläggsupplysningar.

Trosa Fibernät AB
556793-1711

RESULTATRÄKNING

Belopp i kkr

	Not	2023-01-01 2023-12-31	2022-01-01 2022-12-31
Rörelseintäkter			
Nettoomsättning	2	16 377	13 620
Summa rörelseintäkter		16 377	13 620
Rörelsekostnader			
Övriga externa kostnader	3	-7 237	-5 894
Personalkostnader	4	-730	-667
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	5	-5 236	-4 761
Övriga rörelsekostnader		-1 586	-919
Summa rörelsekostnader		-14 788	-12 241
Rörelseresultat		1 589	1 379
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		63	5
Räntekostnader och liknande resultatposter	6	-1 650	-785
Summa finansiella poster		-1 587	-780
Resultat efter finansiella poster		2	599
Bokslutsdispositioner			
Förändring av överavskrivningar		-500	-1 100
Resultat före skatt		-498	-501
Skatter			
Skatt på årets resultat		0	0
ÅRETS RESULTAT		-498	-501

Trosa Fibernät AB

556793-1711

Belopp i kkr

BALANSRÄKNING

	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Fibernät	7	87 990	84 178
Pågående fiberprojekt	7	70	0
<i>Summa materiella anläggningstillgångar</i>		88 060	84 178
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	8	2 137	1 721
<i>Summa finansiella anläggningstillgångar</i>		2 137	1 721
Summa anläggningstillgångar		90 196	85 899
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		2	48
Fordringar Trosa kommun		2 835	0
Övriga fordringar		85	1 414
Skattefordran		325	452
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		177	167
<i>Summa kortfristiga fordringar</i>		3 424	2 081
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och bank		0	0
<i>Summa kassa och bank</i>		0	0
Summa omsättningstillgångar		3 424	2 081
SUMMA TILLGÅNGAR		93 620	87 980

Trosa Fibernät AB

556793-1711

Belopp i kkr

BALANSRÄKNING

	Not	2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital, 14 000 aktier (1 000 per aktie)		14 000	14 000
<i>Summa bundet eget kapital</i>		14 000	14 000
<i>Ansamlad förlust</i>			
Balanserad resultat		-681	-180
Årets resultat		-498	-501
<i>Summa ansamlad förlust</i>		-1 179	-681
Summa eget kapital		12 820	13 318
Obeskattade reserver			
Ackumulerade överavskrivningar		4 300	3 800
Summa obeskattade reserver		4 300	3 800
Avsättningar			
Övriga avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	9	2 655	2 139
Summa avsättningar		2 655	2 139
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	10	56 850	46 850
Övriga skulder		5 573	4 395
Summa långfristiga skulder		62 423	51 245
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		10 000	10 000
Leverantörsskulder		836	3 894
Skuld till Trosa kommun		0	3 282
Övriga kortfristiga skulder		8	12
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		579	290
Summa kortfristiga skulder		11 423	17 478
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		93 620	87 980

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd, BFNAR 2016:10 Årsredovisning i mindre aktiebolag.

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärde om ej annat anges. Investeringsbidrag har redovisats som minskad investeringsutgift i projekt.

Avskrivningar

Tillämpade avskrivningstider:

Maskiner och andra tekniska anläggningar	5 år
Inventarier, verktyg och installationer	10 år
Markanläggningar/Fibernät	20 år

Anslutningsavgifter

Anslutningsavgifter till slutkunder intäktsförs direkt. Övriga anslutningsavgifter periodiseras 20 år.

Tjänste- och entreprenaduppdrag

Företagets intäkter från uppdrag på löpande räkning redovisas enligt huvudregeln där intäktsredovisning sker i takt med att arbete utförs.

Nyckeltalsdefinition

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i % av balansomslutningen.

Upplysningar till resultaträkningen

Not 2 Nettoomsättning per rörelsegren	2023-01-01	2022-01-01
	2023-12-31	2022-12-31
Uthyrning av fiber	3 545	3 357
Ersättningar	5 836	5 076
Anslutningsavgifter	6 996	5 187
Summa	16 377	13 620

Not 3 Övriga externa kostnader	2023-01-01	2022-01-01
	2023-12-31	2022-12-31
Underhåll fibernät	4 373	3 390
Konsultarvoden	1 664	1 375
Systemkostnad	198	190
Marknadsföring	65	12
Ersättn f administr.	455	504
Branschorganisation	54	79
Övriga kostnader	428	343
Summa	7 237	5 893

Not 4 Personalkostnader	2023-01-01	2022-01-01
	2023-12-31	2022-12-31
VD och personal	516	487
Styrelse	213	180
Summa	730	667

	2023-01-01	2022-01-01
	2023-12-31	2022-12-31
Medelantal anställda	0	0

VD har uppdrag i bolaget sedan 2016-05-01. VD får ersättning i form av pension, ersättningen tryggas i kapitalförsäkring som återfinns under finansiella anläggningstillgångar.

VDs pensionskostnader uppgår till 487 (426) tkr.

VD har uppsägningstid på 6 månader från både bolaget och VDs sida.

Från och med 2019 utgår styrelsearvode eller ersättning till samtliga i styrelsen.

Not 5 Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	2023-01-01	2022-01-01
	2023-12-31	2022-12-31
Avskrivning fibernät	5 236	4 761
Summa	5 236	4 761

Not 6 Räntekostnader och liknande resultatposter	2023-01-01	2022-01-01
	2023-12-31	2022-12-31
Räntekostnad till kreditinstitut	1 341	500
Övrig finansiell kostnad	310	285
Summa	1 650	785
varav Trosa kommun	296	256

Uppllysningar till balansräkningen

Not 7 Fibernät	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	102 947	80 859
Årets anskaffning	10 631	23 400
Årets utrangering	-2 544	-1 312
Utgående anskaffningsvärden	111 034	102 947
Ingående avskrivningar	-18 768	-14 400
Årets avskrivningar	-5 236	-4 761
Årets utrangering	960	393
Utgående avskrivningar	-23 044	-18 768
Redovisat värde	87 990	84 179
Pågående investeringar	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	0	9 484
Årets anskaffning	70	0
Överföring till definitiv anlägg.	0	-9 484
Utgående anskaffningsvärden	70	0
Not 8 Andra långfristiga värdepappersinnehav	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	1 721	1 330
Inköp	416	391
Utgående anskaffningsvärde	2 137	1 721
Redovisat värde	2 137	1 721

	2023-12-31	2022-12-31
Not 9 Övr avsättningar för pensioner och likn förpliktelser		
Ingående avsättning	2 139	1 652
Årets avsättning	516	487
Utgående avsättning	<u>2 655</u>	<u>2 139</u>

Löneskatt ingår med 24,26% på avsättningen.

Not 10 Långfristiga och kortfristiga skulder	2023-12-31	2022-12-31
Skuld till Kommuninvest AB	66 850	56 850
Summa	<u>66 850</u>	<u>56 850</u>

Skulden förfaller till betalning inom 5 år.

Not 11 Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser	2023-12-31	2022-12-31
Ställda säkerheter	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	Inga	Inga

Not 12 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut
Inga väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut.

Not 13 Moderföretag

Trosa fibernät ingår i koncern Trosa kommun, säte Trosa, orgnr 212000-2957 som upprättar koncernredovisning.

Trosa FiberNät AB
556793-1711

10(10)

Trosa den 25 mars 2024

Zeth Nyström
Ordförande

Anders Lindblad

Ulrika Egerlid Schotte

Tommy Biserud
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 2024

KPMG

Cecilia Kvist
Auktoriserad revisor

Till årsstämman i Trosa Fibernät AB

Granskningsrapport för år 2023

Vi har granskat Trosa Fibernät AB:s (org. nr. 556793-1711) verksamhet för år 2023.

Styrelse och VD svarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorernas ansvar är att granska verksamhet och internkontroll och pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. Vår granskning har utgått från de direktiv bolagets ägare fattat beslut om, samt att verksamheten håller sig inom de ramar bolagsordningen anger. Samordning har skett mellan oss lekmannarevisor och den auktoriserade revisorn från KPMG.

Sammanfattningsvis anser vi att granskningen ger en rimlig grund för vårt uttalande nedan.

Vi bedömer att bolagets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Vi finner därför inte anledning till att rikta anmärkning mot styrelsens ledamöter eller verkställande direktören.

Trosa den 25 mars 2024

Carl von der Esch
Lekmannarevisor

Lars Sjögren
Lekmannarevisor

Granskningsrapporten är godkänd digitalt på styrelsemötet 25 mars 2024.

9

§ 23

KS/2024:41

Instruktion till ombud vid årsstämma i Trosabygdens Bostäder AB

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunens ägarombud att biträda beslut om att fastställa bolagets balans- och resultaträkning per 31 december 2023.
2. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunens ägarombud att biträda beslut om att ingen utdelning lämnas till ägaren för året.
3. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunens ägarombud att biträda beslut om att i ny räkning överföra det balanserade resultatet 60 914 779 kronor.
4. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunens ägarombud att biträda beslut om att styrelsens ledamöter och verkställande direktör beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Ärendet

Enligt 9 kap 7 § aktiebolagslagen ska årsredovisning samt revisionsberättelse läggas fram vid en ordinarie bolagsstämma senast sex månader från utgången av varje räkenskapsår. Trosabygdens Bostäder AB är ett av Trosa kommun helägt bolag. Styrelsen har i årsredovisningen föreslagit resultatdisposition i Trosabygdens Bostäder AB. Trosabygdens Bostäder AB har ett balanserat resultat på 63 685 824 kronor och resultat för året på -2 771 046 kronor.

Styrelsen har angivit redovisning för verksamheten år 2023. Årsredovisningen behandlas vid ordinarie bolagsstämma. Kommunstyrelsens förste vice ordförande är kommunens ombud vid bolagsstämman.

Vid bolagsstämman ska beslut fattas

- om fastställelse av bolagets balans- och resultaträkning per 31 december 2023
- att ingen utdelning lämnas till ägaren för året
- att i ny räkning överföra det balanserade resultatet 60 914 779 kronor
- om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och den verkställande direktören

Forts.

Forts. § 23

Förslag till beslut på sammanträdet

Magnus Johansson (S): Bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag med följande tillägg: *Att uppdraga åt ägarombudet att föreslå bolagsstämman att bygga minst 50 nya lägenheter och starta detta arbete omgående.*

Daniel Portnoff (M): Bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Beslutsordning

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Ärendets beredning

Kommunstyrelsens arbetsutskott, 2024-04-02.

Tjänsteskrivelse från redovisningsansvarig Laura Piechal, 2024-03-26.

Årsredovisning Trosabygdens Bostäder AB.

Kopia till

Kommunfullmäktige

Instruktion till ombud vid årsstämma i Trosabygdens Bostäder AB

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunens ägarombud att biträda beslut om att fastställa bolagets balans- och resultaträkning per 31 december 2023
1. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunens ägarombud att biträda beslut om att ingen utdelning lämnas till ägaren för året.
2. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunens ägarombud att biträda beslut om att i ny räkning överföra det balanserade resultatet 60 914 779 kronor.
3. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunens ägarombud att biträda beslut om att styrelsens ledamöter och verkställande direktör beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Ärendet

Enligt 9 kap 7 § aktiebolagslagen ska årsredovisning samt revisionsberättelse läggas fram vid en ordinarie bolagsstämma senast sex månader från utgången av varje räkenskapsår.

Trosabygdens Bostäder AB är ett av Trosa kommun helägt bolag.

Styrelsen har i årsredovisningen föreslagit resultatdisposition i Trosabygdens Bostäder AB.

Trosabygdens Bostäder AB har ett balanserat resultat på 63 685 824 kronor och resultat för året på -2 771 046 kronor.

Styrelsen har angivit redovisning för verksamheten år 2023.

Årsredovisningen behandlas vid ordinarie bolagsstämma.
Kommunstyrelsens förste vice ordförande är kommunens ombud vid

bolagsstämman.

Vid bolagsstämman ska beslut fattas

- om fastställelse av bolagets balans- och resultaträkning per 31 december 2023
- att ingen utdelning lämnas till ägaren för året
- att i ny räkning överföra det balanserade resultatet 60 914 779 kronor
- om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och den verkställande direktören

Laura Piechal
Redovisningsansvarig

Bilagor
Årsredovisning Trosabygdens Bostäder AB

Trobo
TROSABYGDENS BOSTÄDER

ÅRSREDOVISNING

2023

Trosabygdens Bostäder AB

Organisationsnummer: 556476-7704

Trosabygdens Bostäder AB

Årsredovisning 2023

Trosabygdens Bostäder AB

FASTSTÄLLELSEINTYG

Undertecknad VD för Trosabygdens Bostäder Aktieföretag intygar dels att denna kopia av Årsredovisningen avseende 2023 överensstämmer med originalet, dels att resultat- och balansräkning fastställts på årsstämma den 7 maj 2024.

Årsstämman beslöt tillika godkänna styrelsens förslag till resultatdisposition, att överföra balanserat resultat i ny räkning om 60 914 778 kr.

Trosa den 7 maj 2024

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	4
Information om verksamheten	4
Årets viktigaste händelser.....	4
Styrning	4
Fastighetsbestånd och byggnation.....	4
Hyror	5
Uthyrningssituation	5
Administration	5
Personal	5
Hållbar utveckling	5
Ekonomisk utveckling	5
Investeringar	6
Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång	6
Uppföljning av mål.....	7
Framtid	8
Resultat- och balansräkning	9
Flerårsöversikt	10
Specifikation över förändring i eget kapital	11
Nyckeltal	12
Resultaträkning.....	13
Balansräkning – tillgångar.....	14
Balansräkning – skulder.....	15
Kassaflödesanalys.....	16
Redovisnings och värderingsprinciper.....	17
Noter.....	18

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och VD för Trosabygdens Bostäder AB, org.nr. 556476-7704, redovisar bolagets årsredovisning 2023. Bolagets säte är Trosa kommun.

Information om verksamheten

Trosabygdens Bostäder AB (Trobo) är ett av Trosa kommun helägt företag. Bolagsordningen anger att föremålet för bolagets verksamhet är att bedriva fastighetsförvaltning, och att ändamålet för verksamheten i första hand är att främja bostadsförsörjningen inom Trosa kommun genom att tillhandahålla bostadslägenheter med hyresrätt. I andra hand ska bolaget tillhandahålla lokaler för kommunens eller kommersiella verksamheter.

Gällande ägardirektiv för bolaget reviderades och fastställdes under hösten 2023.

Bolagsstämma

Årsstämma hölls 10 maj.

Styrelse

Styrelsen har under året haft fem sammanträden. Styrelsen har följande sammansättning under året:

Ordinarie		Suppleanter	
Sune G Jansson	(M)	Peter Sedin	(M)
<i>Ordförande</i>			
Sam Dandemar	(S)	Olov Gibeck	(C)
<i>Vice ordförande</i>			
Kerstin Karlstedt	(M)	Kerstin Alksäter	(S)

Verkställande direktör

Björn Alm är verkställande direktör.

Revisorer

Kommunfullmäktige har utsett Lars Sjögren (S) och Carl von der Esch (M) till lekmanarevisorer. KPMG har sedan 2023 varit valt som revisionsbolag med huvudansvarig revisor Cecilia Kvist.

Organisationsanslutning

Trosabygdens Bostäder AB är medlem i

- **Sveriges Allmännytt**a - Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag (fd SABO)
- **Fastigo** - Fastighetsbranschens Arbetsgivarorganisation
- **HBV** - Husbyggnadsvaror HBV Förening
- **SKL Kommentus Inköpscentral** SKI, arbetar med samordnade upphandlingar.
- **Företagarna i Trosa**

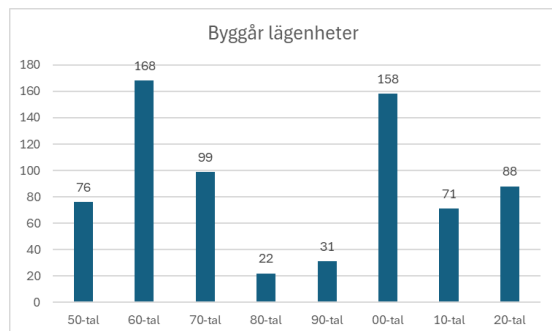
Årets viktigaste händelser

Styrning

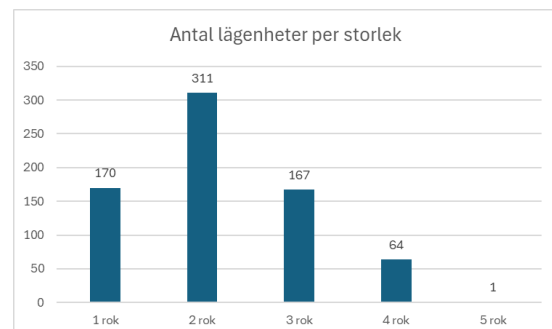
- Hyresgästundersökning har genomförts under våren och bolaget har analyserat svaren och utifrån detta och underhållsplanen arbetat fram en handlings- och investeringsplan. Hyresgästundersökningen är årligt återkommande och är inarbetade som fem av bolagets mål.
- Bolagets mål utgår från ägarens mål i ägardirektiv, eftersom ägarens mål är långsiktiga för mandatperioden är även bolagets mål det.
- Bolaget har under året fortsatt revidering aktivitetslistan kopplat till affärsplanen för att tydligare koppla till målen.

Fastighetsbestånd och byggnation

Det totala lägenhetsbeståndet uppgick vid årets slut till 713 lägenheter om ca 43 000 m² och 51 lokaler om ca 18 000 m².

Fördelning efter färdigställandeår

Fördelning efter lägenhetsstorlek

- Fortsatt arbete med renovering och investeringar enligt investerings- och underhållsplan.
- Ombyggnation av enstaka lägenheter med tex ändring av planlösning eller återställande efter skador i lägenheter.

Hyror

- Hyresförhandlingen för 2023 gav en hyresökning med i genomsnitt 4,5%. Hyran för lokaler höjs enligt KPI.
- Bostädernas genomsnittshyra uppgick till 1 508 (1 442) kr/m². Genomsnittshyran påverkas av bolagets höga andel nyproducerade lägenheter.

Uthyrningssituation

- I huvudsak har alla lägenheter varit uthyrda under året och efterfrågan på såväl mindre som större lägenheter har varit och är större än tillgången.
- Antalet registrerade som bostadssökande ökar ständigt och det är väldigt många som står i kö utan behov av lägenhet. Det tar i genomsnitt 2,7 år att få en lägenhet, tiden varierar stort mellan våra olika områden och storlekar på lägenheter.
- Bolaget har under året spelat en viktig roll för kommunens möjlighet att klara uppdraget som följer av kommunmottagning av flyktingar.

Administration

Bolaget har deltagit och genomfört flera upphandlingar i samverkan med kommunen. Under 2023 har bolaget fortsatt arbetet med digitalisering, exempelvis kan nu avtal signeras digitalt.

Personal

Verksamheten har i huvudsak bedrivits med egen personal. Planerat underhåll och större reparationer utförs genom upphandlade entreprenörer. För städning anlitas entreprenör.

Personalen har utökats under året för att möta det utökade uppdraget med kommunens fastigheter samt stärka samordning och uppföljning av arbetsordrar.

Antal årsarbetare (beräknat efter genomsnittlig arbetstid)

Kvinnor	4,2	(3,4)
Män	13,4	(11,4)
Totalt	17,6	(14,8)

Bemanningen uppgår till 19 anställda på bokslutsdagen.

Hållbar utveckling

Trobo arbetar med hållbar utveckling ur flera aspekter; ekonomiskt, socialt och miljömässigt. Kravet gäller fastigheternas estetik, skick och energianvändning. Vidare finns ett socialt ansvarstagande utifrån det allmännyttiga uppdraget, där bolaget bl.a. förmedlar sociala kontrakt till kommunen.

Trobo har fortsatt delta i informations- och samverkansforum med exempelvis socialkontor, myndighetskontor och tjänstepersoner för exempelvis bostadsanpassning. Trobo har fortsatt vara en viktig aktör i samarbetet att ordna bostad till kommunens ansvar för kommunmottagning/integration. Bolaget är även med i det brottsförebyggande arbetet inom kommunen och rapporterar i systemet Embrace. Trobo satsar även på information om Huskurage och dess arbete för att förebygga våld.

Miljöledningssystemet som bolaget har samma som kommunkoncernen bygger på bedömning av största miljöpåverkan samt vilka åtgärder som gjorts under året. Fokus i år har varit att energieffektivisera Trobos och Trosa kommuns fastigheter.

Som arbetsgivare har Trobo berett arbetstillfällen utöver eget personalbehov. Bolaget stöder även lokala organisationer med t.ex. ungdomsverksamhet.

Vid samtliga upphandlingar som genomförs, ställs krav på att leverantörer och entreprenörer har ett miljöledningssystem eller motsvarande. Alla entreprenader ska redovisa ett egenkontrollprogram.

Ekonomisk utveckling

Det redovisade resultatet uppgår till -2,8 mnkr vilket är under det budgeterade resultatet om 1,3 mnkr. Jämfört med föregående år har resultatet försämrats med 0,5 mnkr.

Hyresintäkterna inkl ersättningar har ökat med 3,7 mnkr under året, främst beroende på uppräknig av hyrorna enligt överenskommelse med hyresgästföreningen. Hyreshöjning har skett med i genomsnitt 4,5 % på lägenheter samt höjningen med KPI på lokalerna. Övriga intäkter ökar med 3,0 mnkr främst avseende förvaltningsuppdrag på kommunens fastigheter som ökar med 1,2 mnkr. I slutet av året avslutades avtalet med Hemköp för att möjliggöra lokalerna som tillfällig matbutik vid Vagnhärads torg efter branden i centrum vilket innebar en minskad intäkt på 0,3 mnkr.

Rörelsens kostnader har ökat totalt sett vilket beror på generellt ökade kostnader. Kostnaderna för reparationer (vvs, el och vitvaror) har ökat markant med 0,5 mnkr från föregående år. Underhållskostnaderna ökade med 4,1 mnkr och det beror bland annat på en taktvätt som uppgick till 1,5 mnkr samt underhåll i lägenheter och lokaler. Administrativa tjänster har sjunkit med 0,9 mnkr.

Personalen ligger kvar på 19 anställda som föregående år. Kostnaderna ökar endast med 0,5 mnkr beroende på att utemiljögruppen har haft vakanta tjänster under året.

Taxebundna kostnader ökar totalt sett med 1,4 mnkr varav VA-kostnaderna ökar med 0,9 mnkr. Sophämtning har ökat marginellt med 0,2 mnkr, fjärrvärmerna har ökat markant med 0,4 mnkr. Elkostnaderna ökar med 0,3 mnkr och till större del har det att göra med dom höga elpriserna vi ser i Sverige. Energikostnaderna hade ökat mycket mer om arbetet med energieffektivisering inte pågått.

Avskrivningarna har minskat med 3,4 mnkr under året. Genomgång av anläggningar sker löpande, för att bedöma kvarvarande ekonomisk livslängd och eventuell anpassning av avskrivningstid.

Räntekostnaderna är en av de enskilt största posterna och har ökat 5,0 mnkr, lånevolymer har minskat med 25,7 mnkr. Räntekostnaderna påverkas av lösen av swap med 1,8 mnkr. Borgensavgiften uppgår till 2,8 mnkr.

Årets skattekostnad avser uppskjuten skatt och skatt för föregående år samt beräknad skatt. Uppskjuten skatt är skillnaden mellan skattemässiga och bokföringsmässiga avskrivningar vilket ger en positiv effekt i år med 0,8 mnkr. Skattekostnad för 2022 och 2023 uppgår totalt till 1,7 mnkr.

Investeringar

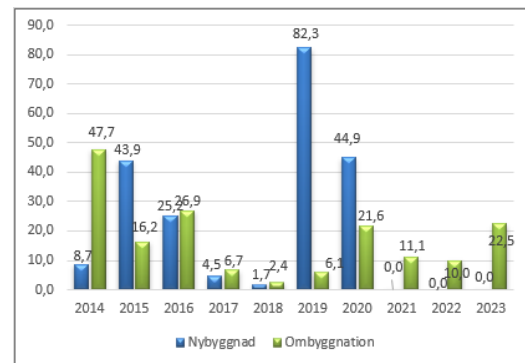
Under året har investeringstakten fortsatt på en något högre nivå jämfört med tidigare år. Ingen nyproduktion och större planerade åtgärder såsom stamreoveringar är uppskjutna med förhoppning att genomföras under lågkonjunktur. Underhålls- och investeringsplanen innehåller en hel del projekt och genomförs endast delvis eftersom även om en hel del av resurserna går även till kommunala projekt.

Några investeringsprojekt har genomförts och slutförts under året och några fortsätter i 2024.

Exempel på investeringar under året:

- Köp av Stationshusen
- Låsbryt till digitala lås
- Saltanläggningar
- Invändig renovering på Häradsgården
- Kök Häradsgården
- Tvättstuga Häradsgården
- Reservkraft
- Radon
- Hissförbättringar
- Överordnat styrsystem
- Ny tvättstuga Sälen
- Kök Trosagården
- Tvättstugan Trosagården
- Mindre åtgärder från hyresgästundersökningen

Den totala investeringsvolymen uppgick under året till 23 mnkr vilket kan jämföras med föregående år då volymen var 10 mnkr. Investeringarna som avser ombyggnationer/planerat underhåll fortsätter på en högre nivå kommande år med fler större planerade underhållsåtgärder.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

- Hyresförhandlingen för 2024 resulterade i en överenskommelse om en hyresökning på 5,4% från 1 februari 2024 samt ökning för lokalhyror med 5,4%. Hyror för garage, parkeringar och motorvärmplatser landade på 6,5% per den 1 februari 2024.
- Fortsatt arbete med att se över arbetssätt, prioritera arbetsuppgifter och arbeta med kostnadseffektiva lösningar för att möta stora kostnadsökningar.

Uppföljning av mål

Ekonomiska mål

Avkastning på 10% på tillskjutet kapital (2019-2023)	Avkastning uppgår till -6,8% (5,7%)	● ↘
Driftresultat på 5% på totalt kapital (2019-2023)	Driftresultat uppgår till -1,5% (-2,7%)	● ↗
Soliditet på 30% (2019-2023)	Soliditeten är 16,5% (16,3%).	● ↗

Verksamhetsmål

Kundnöjdhet

Hyresgästerna ska känna sig trygga i sin boendemiljö (minst 84%)	Kundundersökning gav 80,4% (79,6%)	● ↗
Hyresgästerna ska ha en ren och snygg boendemiljö (minst 77%)	Kundundersökning gav 53,8% (76,0%)	● ↘
Hyresgästerna ska känna att bolaget tar kunden på allvar (minst 88%)	Kundundersökning gav 74,9% (76,7%)	● ↘
Hyresgästerna ska få hjälp när det behövs (minst 88%)	Kundundersökning gav 88,0% (84,8%)	● ↗
Hyresgästerna ska vara nöjda med bolagets förvaltning (minst 75%)	Kundundersökning gav 69,5% (75,8%)	● ↘

Engagerade medarbetare (HME)

80% av de anställda ska svara 4 eller 5 på en 5-gradig skala	HME-enkät gav 67 (70)	● ↘
--	-----------------------	-----

Utveckling och tillväxt

Nyproduktion ska ske av minst 80 lägenheter (2019-2023)	88 lägenheter färdigsställda 2020.	●
---	------------------------------------	---

Planerat underhåll

Planerat underhåll ska överstiga det akuta underhållet inklusive skadegörelse (minst 60%)	Planerat underhåll står för 62,9% (52,2%). Målet behöver ses över tid.	●
---	--	---

Energiförbrukning

Energiförbrukningen ska minska med 10% i snitt (perioden 2019-2023)	Energiförbrukningen har minskat med 3,5% (fjärrvärme) respektive 2,3% (el) under året, kommer mätas på nytt sätt framåt. Tillsammans med tidigare års minskning med 21,0% per kvm.	●
---	--	---

I år är det sista uppföljningen av målen som ursprungligen var för tidigare mandatperiod men som beslutades för 2023 i väntan på nya ägardirektiv. Bolaget uppnår i år 4 av 12 mål vilket är något bättre än föregående år. 8 mål är röda och uppnås inte men åtgärder är planerade för att dessa ska förbättras. Resultatet är negativt och något lägre i år än förra året vilket gör att avkastningsmåten går nedåt och soliditeten minskar.

Årets kundundersökning genomfördes som vanligt under våren och något färre än tidigare svarade på undersökningen och även här med både positiva och negativa trender. Vissa åtgärder tar längre tid att arbeta med och måste analyseras områdesspecifikt. Det märks att vi har haft vakanta tjänster på utemiljösidan samt har minskat på städning i tex trapphus. Undersökningen är lite spretig som mål då hyresgästerna svarar på olika frågor om tex skötsel/trygghet av tvättstugor som inte berör deras boende/område. Framåt behöver målen utvärderas och det tex ska vara något serviceindex eller övergripande fråga om att rekommendera oss som hyresvärd och att istället använda hyresgästundersökningen som verksamhetsmått att arbeta med där frågorna är aktuella utifrån respektive område.

Medarbetarna är bolagets viktigaste resurs och är fortsatt engagerade även om det är ett lägre resultat så är det främst under delen målstyrning som det minskar. Sannolikt påverkas resultatet av att personalstyrkan inte har varit fulltalig under året. Det planerade underhållet ligger för det enskilda året på en något högre nivå av än tidigare år men behöver ses över tid. Energiförbrukningen har minskat med 21% per kvadratmeter fram till 2022 från 2019 men senaste året mäter vi på nytt sätt.

För 2023 minskar fjärrvärmens med 3,5% och el med 2,3% vilket tillsammans med tidigare period innebär att målet uppnås. Energieffektivisering är fortsatt ett fokusområde för Trobo och fler energiåtgärder är planerade. Måts framåt i Vitec energimodul vilket ger en bättre jämförbarhet över tid.

Ökade kostnader och hyresintäkter som inte ökar i samma takt gör att vi behöver se över kostnader och prioritera, detta har säkert påverkat hyresgästernas upplevelse och svar på undersökningen och kommer eventuell även märkas framåt.

Trots flera röda mål i uppföljningen ovan så finns nu rätt kompetens på plats vilket gör att vi kan arbeta långsiktigt för att höja kvaliteten och sänka kostnaderna.

Framtid

- Arbete med resultatet av kundundersökning och implementering i affärsplan och investeringsplan.
- Fler äldre hyresgäster ger ökat behov av anpassade lägenheter. Tex markplan, hiss, uteplatser med låg egen skötselnivå.
- Fler yngre hyresgäster ger ökat behov av små, billiga lägenheter med bra pendlingsmöjlighet.
- Folkhälsotrend och ökad miljömedvetenhet leder till ökad efterfrågan på miljömässiga alternativ t.ex. uterum, grönytor, kolonilotter och rökfria hus.
- Behov av ökat samarbete och information för nyanlända, förutsättningar för att skapa möten mellan olika kulturer efterfrågas.
- Dyrare och svårare att köpa mark i en ökad efterfrågan.
- Fortsatt arbete med att öka bolagets lönsamhet.
- Utveckla och öka kvaliteten på hemsidan.
- Fortsätta arbetet med koncernsamordningen.
- Komplettera beståndet där det är möjligt och förutsättningar finns genom nybyggnation, förtätning och förvärv.
- Oron i omvärlden och rådande konjunktur framåt kan komma att påverka bolagets framtida utveckling och risker som kan påverka den finansiella rapporteringen framåt. Vi bedömer att påverkan på bolaget är begränsad på kort sikt.
- Fortsätta arbeta med energieffektivisering och andra åtgärder för att minska kostnaderna över tid vilket kommer behövas i den konjunktur som vi nu går in i.

Resultat- och balansräkning

Bolagets omsättning består främst av hyresintäkter och uppgår till 95,7 (89,1) mnkr. Bolagets rörelseresultat uppgår till 14,8 (9,8) mnkr och resultatet efter finansiella poster är -1,9 (-3,5) mnkr. Resultat efter beräknad skatt är -2,8 (-2,3) mnkr.

Balansräkningens omslutning är 775,5 (802,8) mnkr.

Eget kapital uppgår till 128,2 mnkr efter årets resultat på -2,8 mnkr.

Kassalikviditeten, d.v.s. betalningsförmågan på kort sikt, har minskat under året. Bolaget har även koncernkonto vilket gör att delar av banksaldot syns som en fordran på Trosa kommun på 15,5 (25,2) mnkr istället för på bank. Vid årsskiftet uppgick kassa och bank till 42,0 (60,3) mnkr.

Balanslikviditeten, dvs. förhållandet mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder uppgår till 34,3 (49,1)% minskningen beror på kassa/bank minskar pga amortering av långfristiga lån.

Företagets soliditet har under året ökat något och uppgår till 16,5 (16,3)%.

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 33,2 (21,2) mnkr där största skillnaden avser minskning av kortfristiga fordringar. Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till -25,8 (-10,7) mnkr. Årets totala kassaflöde uppgick till -18,4 (10) mnkr beroende på förändringar ovan samt minskning av låneskulder med 25,7 mnkr.

Förslag till resultatdisposition

Styrelsens förslag till beslut om resultatdisposition i Trosabygdens Bostäder AB org.nr. 556476-7704, på årsstämman 2024-05-07. Till årsstämmans förfogande står följande:

Balanserat resultat	63 685 824 kr
Årets resultat	-2 771 046 kr
Totalt balanserat resultat	60 914 779 kr

Styrelsen föreslår årsstämman att besluta:

att i ny räkning överföra balanserat resultat om 60 914 779 kr.

För närmare bedömning av 2023 års resultat och ekonomisk ställning per 2023-12-31 hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys samt noter.

Alla belopp anges fortsättningsvis i tkr (SEK) om inte annat anges.

Flerårsöversikt

Resultaträkning (kkkr)	2019	2020	2021	2022	2023
Nettoomsättning	72 819	76 784	86 561	89 062	95 664
Rörelsens kostnader	-59 452	-61 285	-71 892	-79 239	-80 904
Rörelseresultat	13 367	15 499	14 669	9 823	14 760
Finansnetto	-11 432	-12 686	-12 658	-13 400	-16 647
Resultat före bokslutsdisp.	1 935	2 813	2 011	-3 577	-1 887
Resultat före skatt	1 935	2 813	2 011	-3 577	-1 887
Periodens skatt	756	1 021	1 152	1 276	-884
Årets resultat	2 691	3 833	3 163	-2 301	-2 771

Balansräkning (kkkr)	2019	2020	2021	2022	2023
Tillgångar					
Materiella anlägg.n.tillgångar	689 952	733 744	719 329	701 308	700 960
Finansiella anlägg.n.tillgångar	7 558	8 256	9 185	10 362	11 066
S:a anläggningstillgångar	697 510	742 001	728 514	711 670	712 026
Omsättningstillgångar	4 983	59 477	78 984	91 145	63 480
S:a Tillgångar	702 493	801 477	807 498	802 815	775 506
Eget kapital och skulder					
Eget kapital	127 070	130 904	133 692	130 921	128 150
Långfristiga skulder	428 075	552 575	456 825	486 125	462 375
Kortfristiga skulder	147 348	117 998	216 980	185 769	184 981
S:a eget kapital och skulder	702 493	801 477	807 498	802 815	775 506

Specifikation över förändring i eget kapital

	Aktie- kapital	Reserv- fond	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa
Eget kapital 2022-01-01	40 600	26 635	63 294	3 163	133 692
Vinstdisp enl årsstämma:					
Utdelning			-470		-470
Omföring föreg års resultat			3 163	-3 163	0
Årets resultat 2022				-2 301	-2 301
Eget kapital 2022-12-31	40 600	26 635	65 987	-2 301	130 921
Vinstdisp enl årsstämma:					
Utdelning			0		0
Omföring föreg års resultat			-2 301	2 301	0
Årets resultat 2023				-2 771	-2 771
Eget kapital 2023-12-31	40 600	26 635	63 868	-2 301	128 150

Aktiekapitalet fördelas på 40 600 aktier med kvotvärdet 1 000 kronor.

Nyckeltal

Kapital och finansiering		2019	2020	2021	2022	2023
1 Soliditet	%	18,1	16,3	16,6	16,3	16,5
2 Belåningsgrad bokfört fastighetsvärde	%	85	94	96	99	96
3 Skuldsättningsgrad	ggr	4,5	5,1	5,0	5,1	5,1

Definitioner

- 1 Eget kapital plus obeskattade reserver exkl uppskjuten skatt dividerat med balansomslutning
- 2 Skulder till kreditinstitut dividerat med bokfört fastighetsvärde netto
- 3 Totala skulder inkl uppskjuten skatt på obeskattade reserver dividerat med eget kapital plus obeskattade reserver exkl uppskjuten skatt

Lönsamhet och risk		2019	2020	2021	2022	2023
1 Avkastning på justerat eget kapital	%	1,5	2,1	1,5	-2,7	-1,5
2 Avkastning på totalt kapital	%	1,9	1,9	1,8	1,3	2,2
3 Direktavkastning	%	5,1	5,0	5,1	4,8	5,2
4 Räntetäckningsgrad	ggr	3,1	3,1	3,2	2,8	2,2
5 Räntebidragsberoende	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6 Hyresnivå, bostäder	kr/kvm	1 315	1 392	1 417	1 442	1 508
7 Driftnetto	kkkr	35 919	39 860	41 203	38 675	40 224

Definitioner

- 1 Resultat efter finansiella poster dividerat med eget kapital plus obeskattade reserver exkl uppskjuten skatt
- 2 Resultat efter finansiella poster plus finansiella kostnader dividerat med balansomslutning
- 3 Driftnetto dividerat med balansomslutning
- 4 Driftnetto plus ränteintäkter plus räntebidrag dividerat med räntekostnader
- 5 Räntebidrag dividerat med nettoomsättning
- 7 Driftnetto är fastighetsförvaltningens intäkter minus kostnader för drift, underhåll och fastighetsskatt.

Resultaträkning

Belopp i kkr

	Not	2023	2022
RÖRELSEINTÄKTER			
Hysesintäkter	2	85 250	81 550
Aktiverat arbete för egen räkning		554	109
Övriga rörelseintäkter	3	9 861	7 404
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER		95 664	89 062
RÖRELSENS KOSTNADER			
Externa kostnader	4,5,7,8	-41 880	-37 345
Personalkostnader	6	-13 560	-13 042
Avskrivningar och nedskrivningar	9	-25 464	-28 852
SUMMA RÖRELSEKOSTNADER		-80 904	-79 239
RÖRELSERESULTAT		14 760	9 823
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA POSTER			
Resultat från övriga värdepapper		2	2
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	10	2 570	818
Räntekostnader och liknande resultatposter	11	-19 219	-14 221
SUMMA FINANSIELLA POSTER		-16 647	-13 400
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		-1 887	-3 577
Årets skatt	12	-884	1 276
ÅRETS RESULTAT		-2 771	-2 301

Balansräkning - tillgångar

Belopp i kkr	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Byggnader	13	645 123	654 245
Markanläggningar	14	13 826	14 373
Mark	15	26 542	24 042
Inventarier	16	4 537	2 923
Pågående ny- och ombyggnader	17	10 933	5 725
SUMMA MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		700 961	701 308
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	18	40	40
Uppskjutna skattefordringar	19	10 689	9 854
Andra långfristiga fordringar	20	337	468
SUMMA FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		11 066	10 362
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		712 027	711 670
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
VARULAGER MM			
Lager och förråd		501	264
KORTFRISTIGA FORDRINGAR			
Hyses- och kundfordringar		173	1 898
Övriga fordringar	21	2 913	582
Fordringar på koncernföretag	22	15 150	27 316
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	23	2 769	760
SUMMA KORTFRISTIGA FORDRINGAR		21 005	30 556
KASSA OCH BANK			
Kassa och bank	24	41 974	60 325
		41 974	60 325
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		63 480	91 145
SUMMA TILLGÅNGAR		775 506	802 815

Balansräkning - eget kapital och skulder

Belopp i kkr	Not	2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL			
BUNDET EGET KAPITAL			
Aktiekapital		40 600	40 600
Reservfond		26 635	26 635
SUMMA BUNDET EGET KAPITAL		67 235	67 235
FRITT EGET KAPITAL			
Balanserat resultat		63 686	65 987
Årets resultat		-2 771	-2 301
SUMMA FRITT EGET KAPITAL		60 914	63 686
SUMMA EGET KAPITAL		128 150	130 921
SKULDER			
LÅNGFRISTIGA SKULDER			
Skulder till kreditinstitut	25	462 375	486 125
SUMMA LÅNGFRISTIGA SKULDER		462 375	486 125
KORTFRISTIGA SKULDER			
Skulder till kreditinstitut	25,26	166 750	168 700
Leverantörsskulder		5 861	5 258
Övriga kortfristiga skulder	27	2 047	411
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	28	10 324	11 399
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER		184 981	185 769
SUMMA SKULDER		647 356	671 894
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		775 506	802 815

Kassaflödesanalys

Belopp i kkr

	<u>Not</u>	2023	2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Resultat efter finansiella poster		-1 887	-3 577
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet:</i>			
Avskrivningar och nedskrivningar		25 464	28 852
Övriga poster		-884	0
Realisationsvinster /-förluster och övriga poster		0	0
Kassaflöde före förändringar av rörelsekapitalet		22 693	25 275
Kassaflöde från förändring av rörelsekapital			
Ökning (-) resp minskning (+) av lager		-238	-169
Ökning (-) resp minskning (+) av korta fordringar		9 551	-2 012
Ökning (+) resp minskning (-) av korta skulder		1 163	-1 912
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		33 170	21 182
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förändring finansiella anläggningstillgångar		-704	99
Förvärv av byggnader, mark och markanläggningar	31	-22 537	-10 031
Avyttring av aktier, byggnad och mark		0	0
Förvärv av inventarier		-2 579	-800
Avyttring av inventarier		0	0
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN		-25 820	-10 732
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Utdelning		0	-470
Försäljning av kortfristiga placeringar		0	0
Upptagna lån/inlösen av lån		-25 700	0
Amortering av skuld		0	0
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		-25 700	-470
ÅRETS KASSAFLÖDE		-18 351	9 980
Likvida medel vid årets början		60 325	50 345
Likvida medel vid periodens slut		41 974	60 325

Redovisnings- och värderingsprinciper

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen upprättas med tillämpning av Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges nedan.

Intäkter

Hysesintäkterna aviseras i förskott och periodisering av hyror sker därför så att endast den del av hyrorna som belöper på perioden redovisas som intäkter.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- och utbetalningar.

Avskrivningar, nedskrivningar och uppskrivningar

Materiella anläggningstillgångar skrivs linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. I resultaträkningen har resultatet belastats med avskrivningar enligt plan för byggnader, markanläggningar och inventarier.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Fastigheter uppdelat i komponenter:

grund och stomme	75-100 år	invändigt bygg och kök	20-50 år
skal tak	20-40 år	el och ventilation	20-40 år
skal väggar och fönster	20-50 år	vvs nät	30-50 år
wc badrum	20-30 år	inre ytskikt och vitvaror	15 år

Markanläggningar	20/30 år
Inventarier	3 år/5 år/10år

Genomförda mindre ombyggnadsåtgärder kan i sig utgöra en enda komponent, och delas inte upp. Planenliga avskrivningar har gjorts med hänsyn tagen till när under året anskaffning skett. Vid varje balansdag bedöms om det finns någon indikation på att en tillgångs värde är lägre än dess redovisade värde. Om en sådan indikation finns, beräknas tillgångens återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärde. Uppskrivning görs för vissa fastigheter när extern värdering visat att dessa fastigheters verkliga värde varaktigt är högre än bokfört värde. Uppskrivning görs i förekommande fall i balansräkningen. För upplysningsändamål genomförs regelbundet extern värdering av fastigheterna.

Ny-, till- och ombyggnader

Aktivering av investeringar och ombyggnader har skett till den del som bedömts långsiktigt värdehöjande för respektive fastighet. Den del av ny-, till- och ombyggnadskostnader som kan anses utgöra underhåll har kostnadsförts.

Pågående ny- och ombyggnader

Nedlagda kostnader vid ny- och ombyggnader redovisas som pågående till dess att de tas i drift. I nedlagda kostnader inkluderas samtliga direkta kostnader hänförliga till respektive objekt samt egna indirekta kostnader för projektledning och kontroll. Räntekostnader för byggnadskreditiv aktiveras.

Finansiella anläggningstillgångar

De finansiella anläggningstillgångarna har värderats till anskaffningsvärde.

Övriga tillgångar och skulder har värderats enligt följande:

- Förråd har värderats till anskaffningsvärde enligt inkomstskattelagens bestämmelser.
- Fordringar har värderats till det belopp varmed de beräknas inflyta.
- Kortfristiga placeringar i värdepapper har värderats till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen.
- Skulder har upptagits till det faktiska eller beräknade värdet av kända skulder.

Periodisering av inkomster och utgifter har skett i enlighet med god redovisningssed.

Ränteswappar har kostnader / intäkter redovisas netto som räntekostnad.

Noter

Noter till resultaträkningen

Belopp i kkr

Not 2 Hyresintäkter	2023	2022
Bostäder	63 367	61 196
Lokaler	21 778	20 136
Garage	245	224
Bilplatser	1 118	991
	86 507	82 546
Avgår: outhyrda bostäder	-557	-465
Avgår: outhyrda lokaler	-189	-111
Avgår: outhyrda garage	-21	-17
Avgår: outhyrda bilplatser	-220	-150
	-987	-743
Avgår: övriga rabatter	-270	-254
	-270	-254
Hyresintäkter, netto	85 250	81 550

Bolagets kontraktsporfölj består till största delen av lägenhetskontrakt som normalt löper med en uppsägningstid om tre månader. Lokalkontrakt tecknas normalt på 1-5 år, med en uppsägningstid om vanligtvis 9-12 månader.

Övriga hyresintäkter avser till största delen uthyrning av parkeringsplatser och garage. Dessa kontrakt har normalt samma uppsägningstid som ett lägenhetskontrakt.

Not 3 Övriga rörelseintäkter	2023	2022
Ersättning för skador	194	3
Ersättning för indrivning, inkasso	60	66
Förvaltningsuppdrag	8 204	6 956
Övriga intäkter, ersättningar	1 403	379
	9 861	7 404

Not 4 Externa kostnader	2023	2022
Material	827	1 331
Tjänster	20 541	17 496
Taxebundna kostnader	11 832	10 421
Uppvärmning	6 898	6 435
Fastighetskatt	1 767	1 661
Övriga externa kostnader	16	1
	41 880	37 345

Not 5 Ersättning till revisorerna	2023	2022
Revisionsuppdraget	212	197
	212	197

Not 6 Personalkostnader	2023	2022
Fastighetsskötsel	1 392	1 803
Reparatörer	8 065	6 313
Administration och styrelse	4 103	4 926
	13 560	13 042

Fördelning på män och kvinnor

	2023		2022	
	Antal på balansdagen	varav män	Antal på balansdagen	varav män
Anställda (medelantal årsarbetare)	18	13	15	11
Styrelseledamöter	3	2	3	2

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

2023		2022	
Löner och andra ersättningar	Soc. kostn. (varav pens.kostn.)	Löner och andra ersättningar	Soc. kostn. (varav pens.kostn.)
8 825	3 778	8 319	4 384
	345		1 021

Löner m m fördelat mellan ledningspersonal och övriga anställda

2023		2022	
Styrelse och VD	Övriga anställda	Styrelse och VD	Övriga anställda
723	8 102	768	7 551

Pensionskostnader och förpliktelser till styrelse och ledningspersonal

Verkställande direktören har uppsägningstid på 6 månader ömsesidigt från bolaget och verkställande direktörens sida. För verkställande direktören gäller tjänstepensionsförsäkring motsvarande ITP-plan. VD är anställd i bolaget på en 40 (40)% tjänst.

Not 7 Externa kostnader och personalkostnader enl. not 4 och 5 fördelade på drift- och underhållskostnader samt fastighetsskatt.**Driftkostnader:**

	2023	2022
Fastighetsskötsel	3 876	3 881
Reparationer	15 030	15 501
Elavgifter	4 209	3 879
Vattenavgifter	5 141	4 238
Sophantering	2 481	2 304
Värmekostnader	6 898	6 435
Administration*	8 531	9 396
Marknadsföring	25	58
Riskkostnader	1 315	1 010
Hyresgästföreningen	138	149
Kabel TV-abonnemang och fibernät	151	176
	47 796	47 027

*Posten innehåller från 2022 tex lokalkostnader och servicebilar som tidigare fördelats.

Underhållskostnader:

	2023	2022
Bostäder	2 858	1 001
Lokaler	461	51
Gemensamt	2 456	569
	5 775	1 620

Fastighetsskatt

	2023	2022
Årets fastighetsskatt	1 113	1 113
Avseende tidigare år	654	548
	1 767	1 661

Not 8 Operationella leasingavtal

	2023	2022
Framtida minimileasavgifter:		
förfaller till betalning inom 1 år	1 003	541
förfaller till betalning 2 - 5 år	1 801	1 442
Periodens kostnadsförda leasingavgifter	925	1 017
varav inventarier	103	102
varav inhyrda lokaler	823	915

Not 9 Avskrivningar och nedskrivningar

	2023	2022
Byggnader	23 468	27 121
Markanläggningar	1 030	829
Inventarier	966	901
	25 464	28 852

	2023	2022
Not 10 Övriga ränteintäkter och liknande poster		
Ränteintäkter	2 482	740
Utdelning kortfristiga placeringar	0	0
Övriga finansiella intäkter	87	78
	2 570	818
Varav avseende koncernföretag	651	395
Not 11 Räntekostnader och liknande poster		
Räntekostnader, fastighetslån	15 004	4 539
Räntekostnader, övr krediter	1 432	7 077
Övriga finansiella kostnader	2 783	2 605
	19 219	14 221
Varav avseende koncernföretag	2 765	2 577
Not 12 Periodens skatt		
Skatt på årets resultat	1 450	0
Skatt avseende tidigare år	270	0
Uppskjuten skatt *)	-835	-1 276
	884	-1 276

*) Uppskjuten skatt

Skillnaden i bolaget mellan å ena sidan den inkomst som har redovisats i resultaträkningen under räkenskapsåret och tidigare räkenskapsår samt å andra sidan den inkomstskatt som belöper sig i verksamheten för dessa år utgörs av uppskjuten skatt på fastigheter och balanspost, se not 18.

Noter till balansräkningen
Belopp i kkr

	2023	2022
Not 13 Byggnader		
Ing. ackumulerade anskaffningsvärden	967 215	967 042
Nyanskaffningar under året	500	0
Överf fr pågående arbeten	13 846	10 175
Försäljningar/utrangering under året	0	0
Omklassificering	0	-10 002
Återförd uppskrivning, försäljning	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	981 561	967 215
Ing. ackumulerade avskrivningar enligt plan	-287 970	-266 468
Försäljningar under året	0	0
Omklassificering	0	5 627
Utrangeringar	0	0
Årets avskr. enl. plan på anskaffn.värden	-23 468	-27 129
Utgående ackumulerade avskrivningar	-311 438	-287 970
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-25 000	-25 000
Årets nedskrivning	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-25 000	-25 000
Planenligt restvärde vid årets slut	645 123	654 245
<u>Uppgifter om fastigheter:</u>		
Redovisat värde	685 490	692 660
Verkligt värde	1 064 316	1 038 171

Beräkning av verkligt värde

10 fastigheter har värderats 2023, övriga fastigheter kommer värderas några varje år framöver
Övriga fastigheter är värderade 2015-2017 och på vissa fastigheter har renoveringar skett
efter senaste värderingen. Då det allmänna marknadsläget och efterfrågan märkbart förbättrats
sedan värderingarna utförts så har tidigare marknadsvärden bedömts hålla och borde kunna visa
högre värden.

Taxeringsvärden

Taxeringsvärden

2023

641 049

2022

641 049

Not 14 Markanläggningar

Ing. ackumulerade anskaffningsvärden
Avgår: Investeringsbidrag
Omklassificering
Nyanskaffning / försäljning under året

2023

26 850

0

0

483

27 333**2022**

19 969

0

4 571

2 310

26 850

Ing. ack. avskrivningar enligt plan

-12 477

-11 452

Försäljning under året

0

0

Årets avskr. enl. plan

-1 030

-829

Omklassificering

0

-196

-13 507**-12 477****Planenligt restvärde vid årets slut****13 826****14 373****Not 15 Mark**

Ing. ackumulerade anskaffningsvärden
Nyanskaffning / försäljning under året
Omklassificering

2023

24 042

2 500

0

26 542**2022**

24 042

0

0

24 042**Not 16 Inventarier**

Ing. ackumulerade anskaffningsvärden
Nyanskaffningar under året
Avyttringar och utrangeringar
Omklassificering

2023

10 339

2 579

-95

0

12 823**2022**

9 539

800

0

0

10 339

Ing. ack. avskrivningar enligt plan

-7 416

-6 522

Avyttringar och utrangeringar

95

0

Årets avskr. enl. plan

-966

-894

-8 286**-7 416****Planenligt restvärde vid årets slut****4 537****2 923****Not 17 Pågående ny- och ombyggnader**

Ing. ackumulerade anskaffningsvärden
Nyanskaffningar under året
Avgår: Under året överf. till byggnader
Avgår: Under året överf. till mark, markanl.

2023

5 725

19 537

-13 846

-483

10 933**2022**

8 179

10 031

-10 175

-2 310

5 725**Finansiella anläggningstillgångar****Not 18 Andra långfristiga värdepappersinnehav**

Ing. ackumulerade anskaffningsvärden
Försäljning under året
Nyanskaffningar under året

2023

40

0

0

40**2022**

40

0

0

40**Spec. av Andra långfr. värdepappersinnehav**

Husbyggnadsvaror HBV

Andel

1

Ansk.värde

40

Bokf. värde

40

40

Not 19 Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt görs i sin helhet enligt balansräkningsmetoden på alla temporära differenser som uppkommer mellan det skattemässiga värdet och det redovisade värdet på tillgångar och skulder. Den huvudsakliga temporära differensen uppkommer från avskrivningar på byggnader och balanslåneposter. En skattesats om 20,6% har använts vid beräkningen av uppskjuten skatt. Uppskjutna skattefordringar redovisas i den omfattning det är troligt att framtida skattemässiga resultat kommer att kunna kvittas mot de temporära skillnaderna. Det blir en uppskjuten skattefordran då det bokförda värdet är lägre än de skattemässiga värdet.

	2023	2022
Uppskjuten skattefordran avseende temporära skillnader:	10 689	9 854
	10 689	9 854

Not 20 Andra långfristiga fordringar

Återbäringsmedel HBV
Moms jämkning

	2023	2022
Återbäringsmedel HBV	337	239
Moms jämkning	0	229
	337	468

Not 21 Övriga fordringar

Aktuell skattefordran
Övrigt

	2023	2022
Aktuell skattefordran	1 348	1 112
Övrigt	1 566	-530
	2 913	582

Not 22 Fordringar koncernföretag

Trosa Kommun

	2023	2022
Trosa Kommun	15 150	27 316
	15 150	27 316

Not 23 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Förutbetalda kostnader
Upplupna intäkter

	2023	2022
Förutbetalda kostnader	2 769	760
Upplupna intäkter	0	0
	2 769	760

Not 24 Kassa och bank

Kassa
Bank

	2023	2022
Kassa	3	3
Bank	41 971	60 322
	41 974	60 325

Not 25 Redovisning av förfallotider på skulder

Specifikation av lånestruktur och bindningstider

Skuld som förfaller inom 1 år
Skuld som förfaller senare än 1 år men inom 5 år
Skuld som förfaller senare än 5 år

	2023	2022
Skuld som förfaller inom 1 år	166 750	168 700
Skuld som förfaller senare än 1 år men inom 5 år	462 375	369 875
Skuld som förfaller senare än 5 år	0	116 250
	629 125	654 825

Kortfristiga skulder

Långfristiga skulder

Kortfristiga skulder	166 750	168 700
Långfristiga skulder	462 375	486 125
	629 125	654 825

För att säkerställa en stabil räntenivå räntesäkras underliggande lån. Det nominella beloppet på balansdagen för ingångna ränteswappar uppgår till -80 mkr (-160 mkr).

Not 26 Checkräkningskredit

Koncernintern checkräkningskredit, beviljad 13 000

	2023	2022
Koncernintern checkräkningskredit, beviljad 13 000	0	0

Not 27 Övriga kortfristiga skulder

Personalens källskatt
Upplupna arbetsgivaravgifter
Momsskuld
Övriga kortfristiga skulder

	2023	2022
Personalens källskatt	208	195
Upplupna arbetsgivaravgifter	238	217
Momsskuld	0	0
Övriga kortfristiga skulder	1 600	0
	2 047	411

Not 28 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2023	2022
Upplupna kostnader		
Upplupna löner	0	0
Upplupna semesterlöner	942	878
Upplupna personalomkostnader	334	383
Upplupna utgiftsräntor	1 798	1 873
Upplupna uppvärmningskostnader	0	0
Upplupna el-, vatten- och renhålln.kostn.	0	0
Övriga upplupna kostnader	2 473	3 440
Förutbetalda intäkter		
Förutbetalda hyror och avgifter	4 777	4 825
	10 324	11 399

Not 29 Ställda säkerheter

	2023	2022
För skulder till kreditinstitut:		
Fastighetsinteckningar	137 013	137 013
(därav i eget förvar)	(1 133)	(1 133)

Not 30 Eventualförpliktelser

	2023	2022
Garantiförbindelse FASTIGO	176	158

Not 31 Investeringar

	2023	2022
Markanläggningar	483	2 310
Mark	2 500	0
Nybyggnad/Köp	500	0
Om-och tillbyggnad	13 846	10 175
Förändring pågående projekt	5 208	-2 454
	22 537	10 031

Not 32 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

- Hyresförhandlingen för 2024 resulterade i en överenskommelse om en hyresökning på 5,4% för samtliga lägenheter i Trobo från 1 februari 2024 samt ökning med lokalhyror med 5,4%. Hyror för garage, motorvärmplatser och parkeringsplatser höjs med 6,5% från 1 februari 2024.
- Fortsatt arbete med att se över arbetssätt, prioritera arbetsuppgifter och arbeta med kostnadseffektiva lösningar för att möta stora kostnadsökningar.
- Oron i omvärlden och rådande konjunktur framåt kan komma att påverka bolagets framtida utveckling och risker som kan påverka den finansiella rapporteringen framåt. Vi bedömer att påverkan på bolaget är begränsad på kort sikt.

Not 33 Förslag till resultatdisposition

Styrelsens förslag till beslut om resultatdisposition i Trosabygdens Bostäder AB org.nr. 556476-7704, på årsstämman 2024-05-07.

Balanserat resultat	63 685 824
Årets resultat	-2 771 046
Totalt balanserat resultat	<u>60 914 778</u>

Styrelsen föreslår årsstämman att besluta

att i ny räkning överföra balanserat resultat om 60 914 778 kr.

Not 34 Moderföretaget

Trosabygdens Bostäder ingår i koncern Trosa kommun, säte Trosa, org 212000-2957 som upprättar koncernredovisning.

Trosa den 26 mars 2023

Sune G Jansson
Ordförande

Sam Dandermar

Kerstin Karlstedt

Björn Alm
VD

Vår revisionsberättelse har lämnats den
KPMG

Cecilia Kvist
Auktoriserad revisor

Till årsstämman i Trosabyggdens Bostäder AB

Granskningsrapport för år 2023

Vi har granskat Trosabyggdens Bostäder AB:s (org. nr. 556476-7704) verksamhet för år 2023.

Styrelse och VD svarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorernas ansvar är att granska verksamhet och internkontroll och pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och god revisionsred i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. Vår granskning har utgått från de direktiv bolagets ägare fattat beslut om, samt att verksamheten håller sig inom de ramar bolagsordningen anger. Samordning har skett mellan oss lekmannarevisor och den auktoriserade revisorn från KPMG.

Sammanfattningsvis anser vi att granskningen ger en rimlig grund för vårt uttalande nedan.

Vi bedömer att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Vi finner därför inte anledning till att rikta anmärkning mot styrelsens ledamöter eller verkställande direktören.

Trosa den 26 mars 2024

Carl von der Esch
Lekmannarevisor

Lars Sjögren
Lekmannarevisor

Granskningsrapporten är godkänd digitalt på styrelsemötet 26 mars 2024.

10

§ 24

KS/2024:34

Uppföljning av Trosa kommuns miljöledningssystem 2023

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige godkänner uppföljningen av Trosa kommuns miljöledningssystem 2023.

Protokollsanteckning

Gitte Jutvik Guterstam (V) lämnar en protokollsanteckning, se nedan.

Ärendet

Trosa kommun har ett miljöledningssystem som omfattar hela kommunkoncernen. Syftet med miljöledningssystemet är att alla kommunens verksamheter kontinuerligt ska arbeta för att negativ miljöpåverkan ska bli så liten som möjligt samt bidra med positiv miljöpåverkan. Som en del av miljöledningssystemet ska miljöarbetet årligen följas upp och redovisas till kommunfullmäktige som underlag för kommande prioriteringar och beslut. Inför detta så tar varje förvaltning fram en miljöredovisning som anger hur man arbetat med miljöfrågorna under året. Inom ramen för miljöledningssystemet redovisas även översiktligt Sveriges Ekokommuners gröna nyckeltal samt nyckeltal för Agenda 2030.

Ärendets beredning

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-04-02.

Kommunstyrelsens hållbarhetsutskott 2024-03-25 § 5.

Tjänsteskrivelse från kommunekolog och enhetschef ekologienheten Elin van Dooren, 2024-03-25.

Uppföljning av Trosa kommuns miljöledningssystem 2023.

Protokollsanteckning

Gitte Jutvik Guterstam (V) lämnar följande protokollsanteckning:

Uppföljning av miljöledningssystem. För att kunna godkänna något måste jag få svar på några frågor. I Hållbarhetsutskottet fick vi handlingar sent.

Frågor till enheternas chefer och/eller politiker.

- 1. Hur går miljöarbetet till? Vilka är involverade?*
- 2. Framgångar! Vad är ni speciellt stolta över?*
- 3. Utvecklingsområden! Vad kan bli bättre?*

Kopia till

Kommunfullmäktige

§ 5

KS/2024:34

Uppföljning av Trosa kommuns miljöledningssystem 2023

Beslut

Hållbarhetsutskottets förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige godkänner uppföljningen av Trosa kommuns miljöledningssystem 2023.

Ärendet

Trosa kommun har ett miljöledningssystem som omfattar hela kommunkoncernen. Syftet med miljöledningssystemet är att alla kommunens verksamheter kontinuerligt ska arbeta för att negativ miljöpåverkan ska bli så liten som möjligt samt bidra med positiv miljöpåverkan. Som en del av miljöledningssystemet ska miljöarbetet årligen följas upp och redovisas till kommunfullmäktige som underlag för kommande prioriteringar och beslut. Inför detta så tar varje förvaltning fram en miljöredovisning som anger hur man arbetat med miljöfrågorna under året.

Inom ramen för miljöledningssystemet redovisas även översiktligt Sveriges Ekokommuners gröna nyckeltal samt nyckeltal för Agenda 2030.

Ärendets beredning

Tjänsteskrivelse från kommunekolog och enhetschef ekologienheten Elin van Dooren, 2024-03-25.

Uppföljning av Trosa kommuns miljöledningssystem 2023.

Kopia till:

Kommunstyrelsen

Ekologienheten
Elin van Dooren
Kommunekolog
Enhetschef ekologienheten
0156-520 24
Elin.vandooren@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2024-03-25
Diarienummer
KS/2024:34

Uppföljning av Trosa kommuns miljöledningssystem 2023

Förslag till beslut

Hållbarhetsutskottets förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige godkänner uppföljningen av Trosa kommuns miljöledningssystem 2023.

Ärendet

Trosa kommun har ett miljöledningssystem som omfattar hela kommunkoncernen. Syftet med miljöledningssystemet är att alla kommunens verksamheter kontinuerligt ska arbeta för att negativ miljöpåverkan ska bli så liten som möjligt samt bidra med positiv miljöpåverkan. Som en del av miljöledningssystemet ska miljöarbetet årligen följas upp och redovisas till kommunfullmäktige som underlag för kommande prioriteringar och beslut. Inför detta så tar varje förvaltning fram en miljöredovisning som anger hur man arbetat med miljöfrågorna under året.

Inom ramen för miljöledningssystemet redovisas även översiktligt Sveriges Ekokommuners gröna nyckeltal samt nyckeltal för Agenda 2030.

Elin van Dooren
Kommunekolog
Enhetschef ekologienheten

Bilagor

Uppföljning av Trosa kommuns miljöledningssystem 2023.

Beslut till

Kommunstyrelsen

Uppföljning av Trosa kommuns miljöledningssystem 2023

Bakgrund

Trosa kommuns miljöledningssystem omfattar kommunens verksamheter och de helägda bolagen Trobo och Trofi. Syftet med miljöledningssystemet är att alla kommunens verksamheter kontinuerligt ska arbeta för att negativ miljöpåverkan ska bli så liten som möjligt samt bidra med positiv miljöpåverkan. Som en del av miljöledningssystemet ska miljöarbetet årligen följas upp och redovisas till kommunfullmäktige som underlag för kommande prioriteringar och beslut. Respektive nämnd och bolag har godkänt sin del av miljöredovisningen.

De olika förvaltningarnas och bolagens miljöpåverkan skiljer sig åt utifrån kärnuppdrag och därför ser även redovisningen till viss del olika ut. Förvaltningar med stor miljöpåverkan redovisar t.ex. även sina miljömål. Miljöledningssystemet handlar till stor del om att synliggöra det miljöarbete som sker på ett strukturerat sätt utifrån den miljöpåverkan som verksamheten har. Inom ramen för miljöledningssystemet redovisas även Sveriges Ekokommuners gröna nyckeltal samt nyckeltal för Agenda 2030.

Sammanfattning av miljöarbetet under 2023

Verksamheternas identifierade miljöpåverkan skiljer sig åt, men återkommande är transporter, energiförbrukning, avfall/restprodukter och inköp av olika slag. Flera förvaltningar har också redovisat att de har en positiv miljöpåverkan, däribland skolkontoret och kommunkontoret.

Förvaltningarnas och bolagens miljöredovisning i bilaga 1 visar på att miljöhänsyn är integrerat i verksamheterna vid planering och beslutsfattande. De genomförda aktiviteterna varierat stort, både inom och mellan förvaltningar/bolag, och berör flera olika miljöområden. Det visar på bredden av den miljöpåverkan som kommunkoncernen som helhet har och på de olika sätt som miljöfrågorna kan integreras i verksamheterna. Här lyfts allt från stora miljöprojekt till källsortering på kontorsnivå, allt utifrån respektive verksamhets egna förutsättningar. Flera förvaltningar lyfter också vikten av att kommunicera miljöarbetet, både internt och ut mot brukare, elever och övriga medborgare.

Men det finns också utvecklingsområden. Bland annat så har andelen förnybara bränslen som används i kommunens tjänstebilar sjunkit i jämförelse med föregående år, trots att merparten av bilarna är anpassade och ska köras på förnybara bränslen som exempelvis HVO. Även andelen medarbetare som genomgått miljöutbildningen har sjunkit jämfört med året innan. Under 2023 hade 46 % av personalen genomfört miljöutbildning, antingen i form av den digitala miljöutbildning eller föreläsning som tillhandahålls av ekologienheten eller annan likvärdig utbildning. Merparten av de som nyanställdes under året har dock gått utbildningen.

Många av de aktiviteter och insatser som genomförts på miljöområdet har en direkt koppling till antagna mål för Trosa kommun, och samtliga bidrar till en hållbar utveckling i kommunen och till att uppfylla Sverige miljö kvalitetsmål och de Globala Hållbarhetsmålen.

Ekokommunernas gröna nyckeltal

Sveriges Ekokommuner är ett nätverk för kommuner som vill främja utvecklingen mot ett mer hållbart samhälle och Trosa är en av landets äldsta Ekokommuner. För att följa utvecklingen rapporterar Ekokommunerna årligen gröna nyckeltal. Vissa av nyckeltalen redovisas av kommunen och andra uppdateras av Ekokommunerna centralt, vilket fortfarande pågår. Den senaste uppdateringen av Trosas gröna nyckeltal finns på sekom.miljobarometern.se/trosa. Observera att nyckeltalen som redovisas skiljer sig något åt från föregående års redovisning.

I jämförelse med övriga Ekokommuner ligger Trosa i framkant vad gäller andel skyddad natur, betesmark, förnybar energi i kommunala lokaler, förnybart bränsle i kollektivtrafiken, solceller totalt i kommunen samt i kommunens egen verksamhet, ekologisk mat och miljöcertifierade skolor och förskolor. Trosa ligger sämre än genomsnittet vad gäller utsläpp av koldioxid, i synnerhet från transporter, resor med kollektivtrafik, ekologisk jordbruksmark och mängd hushållsavfall. Sammantaget utvecklas åtta av nyckeltalen positivt, ett är oförändrat och sex utvecklas negativt.

Agenda 2030-nyckeltal

För 15 av de 17 Globala hållbarhetsmålen finns indikatorer på lokal nivå och som har direkt eller indirekt koppling till miljöområdet. Flera av kommunens nämnder har mål som följs upp med hjälp av dessa indikatorer. Den senaste uppdateringen av samtliga indikatorer inom Agenda 2030 finns på kolada.se/verktyg/jamforaren. Nedan redovisas översiktligt de mål med störst koppling till miljöområdet. Observera att ingående nyckeltal har uppdaterats under 2023 och nya tillkommit.

Mål 6, Rent vatten och sanitet. Trosa ligger på topp 25 % för vattentäkter med skyddsområde samt grundvattenförekomster med god status. För sjöar med god

ekologisk status är Trosa bland de mittersta 50 %, men däremot uppnår inga vattendrag i kommunen god status.

Mål 7, Hållbar energi för alla. Trosa ligger bland de bästa vad gäller fjärrvärmeproduktion och energianvändning, men något sämre vad gäller antalet elavbrott.

Mål 12, Hållbar konsumtion och produktion. Trosa är bland de 25 % bästa vad gäller ekologisk mat samt insamling av avfall för materialåtervinning. Men bland de sämre för måltidssvinn i skolorna.

Mål 13, Bekämpa klimatförändringarna. Trosa ligger på topp 25 % både för andelen fossiloberoende fordon i kommunorganisationen och totalt i kommunen. För utsläpp av växthusgaser och körsträcka ligger Trosa bland de mittersta 50 %.

Mål 15, Ekosystem och biologisk mångfald. Trosa är bland de 25 % bästa kommunerna vad gäller skyddad natur och andel slåtteräng.

Den påverkansmöjlighet som kommunen har skiljer sig åt för de olika nyckeltalen, men de aktiviteter och insatser som förvaltningar och bolag redovisar kopplar an till majoriteten av de som följs upp inom Ekokommunerna och de miljörelaterade nyckeltalen inom Agenda 2030.

Bilagor

Miljöredovisning 2023 - förvaltningar och bolag

Kommunstyrelsen/Hållbarhetsutskottet

Kommunkontoret

Ordförande Kommunstyrelsen: Daniel Portnoff (M)

Ordförande Hållbarhetsutskottet: Thomas Jansson (C)

Produktionschef: Johan Sandlund

MILJÖPÅVERKAN

Kommunkontorets största möjligheter till positiv miljöpåverkan ligger inom ramen för ekologienhetens arbete med miljö- och energifrågor, genom ansvaret för kollektivtrafiken, kontakt med näringslivet samt de många samverkansprojekt som genomförs på kommunkontoret.

I övrigt bedöms följande områden som förvaltningens största miljöpåverkan - upphandling och inköp, transporter, avfall och restprodukter samt lokaler (el, värme, vatten).

MILJÖUTBILDNING

Andel personal på kommunkontoret som gått miljöutbildningen 2023 är 50–75 %.

MILJÖINSATSER OCH AKTIVITETER

Under året har stort fokus legat på att anordna publika aktiviteter och kommunicera hållbarhetsarbetet utåt. Kommunens miljöarbete har sammanställts och presenterats i populärutgåvan av bokslutet som gick ut till alla invånare. På kommunens hemsida och i övriga kanaler informeras kontinuerligt om kommunens hållbarhetsarbete och om vad invånarna kan göra för att bidra till en hållbar utveckling.

Tema för årets Hållbarhetsdag var att visa på bredden av kommunens hållbarhetsarbete kombinerat med tips om hur kommuninvånarna kan leva mer hållbart i sin vardag. Eventet var välbesökt. Ämnen som berördes var bl.a. vatten, naturvård, renhållning, transporter och energi- och klimat.

I augusti genomfördes en Vattendag med information om kommunens vattenarbete och invigning av fiskpassagerna. Eventet var

välbesökt och visar för ett intresse kring bredden på vattenfrågorna. Trosa kommun deltog även tre dagar under Trosa båtmässa för att informera om kommunens arbete med vattenfrågor vad gäller allt från VA, marina naturreservat, fiskpassager, badplatser och våtmarker.

Kommunkontoret har under året deltagit i flera samverkansprojekt med miljöfokus, både lokalt och regionalt. Dessa omfattar bl.a. åtgärdsprogram för de nationella miljömålen, hållbar konsumtion och minskat avfall, energianvändning, transporter och våtmarker.

Projektet Odlas vardagsmaten startade 2023 och pågår till hösten 2024. Intresset har varit mycket stort och antalet deltagare utökades till drygt det dubbla under 2023 för att möta efterfrågan. Utöver odlingskurser genomförs även flera beredskapskurser med olika inriktning. En informationsbroschyr om odling och beredskap har skickats ut till alla invånare under året. En intern utbildningsinsats inom odling har startats upp för kommunens egna verksamheter och kommer att fortgå under 2024.

På Trosa Turistcenters hemsida informeras bl.a. om naturupplevelser och allemansrätt. För att uppmärksamma Trosas värdefulla och besöksvärda naturområden tillhandahålls den digitala naturguiden Naturkartan. Under 2023 har turistcenters hemsida kompletterats med tips om hur man kan semestra på ett mer hållbart sätt.

Kommunkontoret ansvarar för att tillhandahålla och följa upp data från den fiskräknare som är installerad i fiskpassagen vid Trosa kvarn. Under året har ca 35 000 fiskar använt fiskpassagen. Det är rödlistade arter som ål och vimma men även tusentals

id och flera andra fiskarter som t.ex. öring och braxen. Också utter och bäver använder fiskpassagen. Resultatet visar på att fiskvägen fungerar bra och att de biologiska förutsättningarna för Trosaån markant förbättrats. Filmer från kameran live-streamas och intresset från kommuninvånarna har varit stort.

En av ål på ca 115 cm passerar fiskkameran vid Trosa kvarn.

Under 2023 så har antalet energi- och klimatrådgivningar varit hög. Tjänsten är mycket efterfrågad och uppskattad av rådsökande privatpersoner, föreningar och företag. I samverkan med tekniska enheten verkar ekologienheten för energieffektivisering av kommunens egna fastigheter i enlighet med energi- och klimatplanen. Under 2023 reviderades energi- och klimatplanen och ett nytt förvaltningsövergripande åtgärds paket har tagits fram. Internt så har arbetet med elberedskap och energibesparing i kommunens egna verksamheter fortsatt under 2023.

För att stimulera till ökad produktion av förnybar energi i kommunen så tillhandahåller kommunen Solkartan på hemsidan. En tjänst som gör att invånare på ett enkelt sätt kan se potentialen för solenergi på sitt tak.

IT-enheten arbetar aktivt med återtag, återanvändning och återvinning av uttjänt IT-utrustning vilket innebär stora klimat- och naturresursbesparingar. Ny programvara för utskriftshantering underlättar uppföljning och åtgärds hantering för att minska miljöpåverkan från skrivare.

Kansliet har upphandlat ett nytt ärende- och dokumenthanteringssystem under 2023 vilket innebär att allt arbete i systemet framöver

sker digitalt. Papper kommer framöver helt sluta att arkiveras vilket innebär stor minskning av pappersförbrukningen.

Kommunkontoret förvaltar de kommunala naturreservaten Lånestaheden, Tomtaklinskogen och Krämö samt Natura 2000-området Borgmästarholmen. För att gynna biologisk mångfald kopplad till hävd bedrivs bete i Lånestaheden och Borgmästarholmen. Ekologienheten administrerar bidrag för lokala naturvårds satsningar (LONA) i kommunen. Under året har flera projekt för biologisk mångfald genomförts, bl.a. vattenvårdsåtgärder och ängsprojekt.

MILJÖMÅL OCH NYCKELTAL

Det är via Hållbarhetsutskottet som kommunkontoret har antagna miljömål. Målen ska bidra till att uppfylla kommunfullmäktiges mål om hållbar utveckling.

Målet om att medborgarna ska vara nöjda med hur kommunen arbetar för att minska miljö- och klimatpåverkan i sina egna verksamheter uppfylls. Andelen höga betyg har ökat sedan förra undersökningen och Trosa ligger bland de 25 % bästa kommunerna i landet och på plats 26.

Målet om att medborgarna ska vara nöjda med kommunens information om hur de ska göra för att minska sin egen miljö- och klimatpåverkan uppfylls även det. Andelen höga betyg har ökat rejält sedan förra undersökningen och Trosa ligger på plats 12 i landet.

Målet att kommunens omställning till ett hållbart samhälle ska tillhöra landets mest framgångsrika bygger på nyckeltal kopplat till de fem mest relevanta Agenda 2030-målen som följs upp på lokal nivå. De ingående nyckeltalen uppdaterades senast 2021–2022 och målet uppfylls inte. Trosa ligger bland de 25 % bästa kommunerna vad gäller grundvattenförekomster med god status, energianvändning samt skyddad natur. För nyckeltalen självskattat hälsotillstånd, sjöar med god status samt utsläpp av växthusgaser ligger Trosa bland de 50 % bästa.

Redovisning miljöledningssystem 2023

Kultur- och fritidsnämnden/Teknik- och servicenämnden

Kultur-, fritid-, teknik- och servicekontoret

Ordförande Teknik- och servicenämnden: John Carlsson (C)

Ordförande Kultur- och fritidsnämnden: Lena Isoz (M)

Produktionschef: Kerstin Tibbling

MILJÖPÅVERKAN

Ledningsgruppen för Kultur, fritid, teknik och service har i samverkan med kommunekolog identifierat de områden som sannolikt har störst miljöpåverkan inom verksamheterna utan inbördes rangordning. Arbetet har utgått från miljöområden:

- Begränsad klimatpåverkan
- Frisk luft
- Giftfri miljö
- Grundvatten av god kvalitet
- Biologisk mångfald
- Ingen övergödning

Följande områden har sannolikt störst miljöpåverkan (utan inbördes rangordning):

- Fastigheter uppvärmning
- Drift av fastigheter och anläggningar
- Maskinanvändning
- Måltider (ex. svinn, val av livsmedel, - CO₂, utsläpp, konstgödsel-användning, diversifierad odling)
- Transporter
- Markanvändning
- Inköp (ex. städ kem, material, byggnation, transporter)
- Omhändertagande av avfall
- Vattenproduktion och distribution
- Avloppsrening

Kopplat till detta ser vi att många av dessa områden är kopplade till kompetens och beteenden, vilket innebär att verksamheten behöver arbeta medvetet kring dialog, kommunikation och information kring frågorna för att kunna uppnå förändring.

MILJÖUTBILDNING

För att miljöhänsyn ska kunna genomsyra den kommunala verksamheten så är det viktigt att medarbetarna har grundläggande miljökunskaper. Andelen som gått miljöutbildningen 2023 är:

- 66 %

Utöver det har flera medarbetare genomfört utbildning i närtid tidigare år.

MILJÖINSATSER OCH AKTIVITETER

Energiförbrukning – uppvärmning och el

Installation av överordnade styrsystem från Schneider till ett s.k. EBO-system. Systemet innebär att verksamheten kan följa energiförbrukning och driftsstatus i realtid samt skapa rapporter för en effektiv uppföljning av energi och driftdata. Installationen löper på och beräknas vara färdigställd under 2024. Ett närmare samarbete med Schneider har utvecklats under 2023 tillsammans med Trobo. Av total elförbrukning på 4 900 MWh är ca 260 MWh (ökning med 70 MWh jämfört med 2022) producerat via solceller. Dessa är placerade på Safiren, Skärlagskolan, Vårdcentralen, Skärgårdens förskola, Multum och Industrigatan. I samband med utbyggnad av nya avdelning och renovering av befintliga Ängsgården i Trosa konverteras uppvärmning från el till fjärrvärme.

Måltider

Matsvinnsmätning

Under 2023 har vi jobbat vidare med målsättningen att minska matsvinnet till 2030 med 50 % från 2021 års nivå, vilket innebär ca 45 g svinn/portion.

Under 2023 har vi fokuserat mycket på att minska serveringssvinnet, under 2024 kommer vi att fortsätta med detta men även jobba med elevernas tallrikssvinn.

All måltidspersonal inom driftenheten har genomgått utbildning i hur matsvinn kan minskas. Vi har även investerat i nedkylningsskåp så nu kan de flesta kök kyla ner mat för att bättre ta vara på rester.

Total mängd svinn har dock ökat då vi har fler portioner i skolorna. Det rör sig om stora mängder, 22,4 ton matsvinn i skolorna. Med inköpspris på 35 kr/kg innebär det en kostnad på ca 785 000 kr.

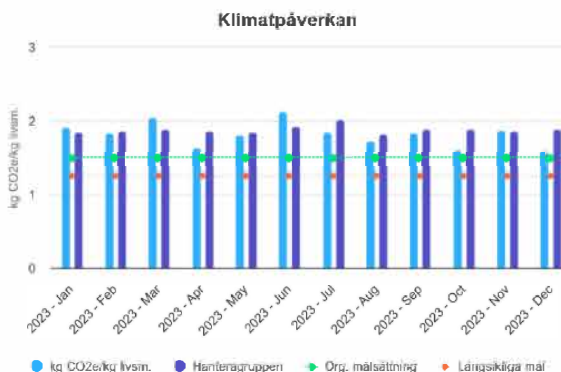
Vi mäter även mängd uppäten mat/g/port i skolan och den siffran hamnade på 304 g/port för 2023. Det är en rejäl ökning (+29 g/port) från föregående år vilket innebär att en större andel av maten som serveras faktiskt äts upp.

Inom äldreomsorgen gjordes en mätning under en vecka i december då boendena mätte sitt serveringssvinn och tallrikssvinn. Verksamheten går vidare med att utveckla det arbetet.

Under 2023 minskade klimatpåverkan från måltiderna från 2,1 kg CO₂e/kg till 1,8 kg CO₂e/kg. Framför allt beror det på att vi har jobbat med att konvertera 50 % av färsen i våra recept till vegetarisk färs.

I diagrammet nedan ser man hur Trosa (ljusblå stapel) ligger till i förhållande till resten av Hanteragruppen (merparten av Sveriges kommuner). Nu ligger vi mer i linje med resten av Sverige och under hösten 2023 har

utsläppen varit lägre än genomsnittet.

Maskiner och transporter

Fordonsamordnare som arbetar övergripande med kommunens alla bilar ger goda möjligheter till en mer effektiv användning av fordon. Fordonsparken består av totalt 50 bilar som till största delen kan drivas på de förnybara bränslena HVO100 eller etanol. Det finns dessutom några eiddrivna fordon och 1 bensinbil.

Fastighetservice har under hösten säkerställt att samtliga traktorer kan tankas med HVO samt att gräsklippare och trimmers kan tankas med miljöbensin akrylat. På ett par fotbollsplaner används robotklippare vilket minskar avgaser och buller i närområdet.

Verksamheter uppmantras att gå, cykla, använda offentliga färdmedel och samåka i stället för att ta bilen när så är möjligt.

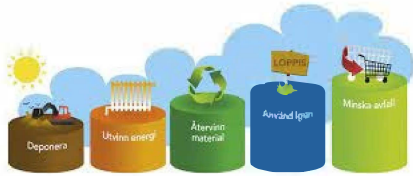
Under pandemin har beteenden förändrats och en del av dem består. Möten sker både fysiskt och digitalt, färre möten med långa transporter sker över lag.

Inköp

Inköp av varor och tjänster och de krav som ställs i upphandlingar är en viktig del i att styra mot rätt val för det specifika tillfället. Miljökraven är en del i det underlaget.

Inom Lokalvården jobbar man sedan flera år med Z-vatten vilket är ett Svanen märkt joniserat alkaliskt vatten.

Avfall och återvinning

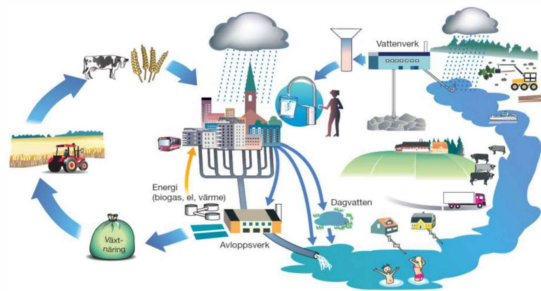

Kommunfullmäktigt antog den 3 maj ny Renhållningsordning vilket ger ett långsiktigt stöd i att minska avfall samt utveckla avfallshanteringen framöver.

Verksamheten har inlett processen med en plan för att införa fastighetsnära insamling av förpackningsmaterial till 2027 enligt ny lagstiftning vilket bör ge goda effekter i andel sorterat avfall.

Återvinningscentralen på Korslöt arbetar med att vägleda medborgarna att sortera sitt avfall på rätt sätt. Besökare ger mycket goda betyg på verksamheten där mer än 98 % är mycket nöjda eller nöjda med hjälpen och bemötandet. Verksamheten tar även emot skänkta saker som säljs för en billig peng på kommunens Återvinningsbutik samt på anläggningen (möbler och cyklar) vilket bidrar till cirkulär ekonomi.

Vatten och avlopp

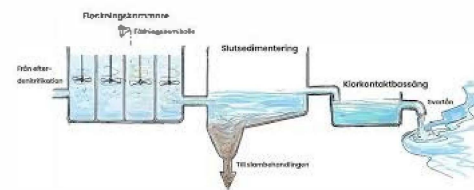
Verksamheten arbetar aktivt med ett flertal processer för en långsiktigt hållbar vatten- och avloppshantering och de närmaste åren kommer många investeringsprojekt kopplat till det pågå. VA plan / Vattentjänstplan är framtagen och beslutad i Kommunfullmäktige nov 2023, vilket ger en god vägledning för en hållbar hantering av VA framöver. MKB (miljökonsekvensbedömning) genomfördes och bedömningen blev att planen har positiv miljöpåverkan.

Vattenproduktion

Utredning av vattenskyddsområden har pågått under året och verksamheten räknar med att bli klara med beslutsunderlag under 2024.

Verksamheten ser positiv trend på det som kallas ospecificerad förbrukning. Den ospecificerade förbrukningen har gått ned från 29% 2021 till 17% 2023. Även produktionen har gått ner från 1046 tm³ 2021 till 922 tm³ 2023. Avgiftskollektivet är mer återhållsamma med förbrukning och vi har färre vattenläckor. Installationen av digitala vattenmätare bidrar till bättre underlag.

Avloppsrening

Projekt Överföringsledning till SYVAB pågår enligt plan där målbilden är att kunna koppla på 2027. Verksamheten har samarbetsavtal med Telge nät avseende sträckan mellan Hölö och Pilkrog och den delen av projektet har startat under hösten. När det gäller delen mellan Vagnhärad och Hölö pågår projektering och markförhandlingar. Verksamheten räknar med produktionsstart hösten 2024 och klart senare del av 2026. Projektet kommer också att innehålla de nödvändiga åtgärder som krävs för att anpassa flöden och pumpkapacitet för de nya förutsättningarna.

Verksamheten fortsätter att driva projektet "Ovidkommande vatten" vilket också är en viktig del inför anslutning till SYVAB.

Deltog i informationskampanjer kring vatten och avlopp som genomförs nationellt tex "Hållbar vattenanvändning", biltvättarhelg, världstoaletdagen m.fl.

Övrigt

Under året invigdes projektet fria vandringshinder i Trosaån. Projektet har inneburit att man tagit bort tre dammar i Trosaån. Detta gynnar alla de fiskarter som utnyttjar vattensystemet, och då inte minst rödlistade arter som vimma, lake och ål. En mycket positiv miljöåtgärd där antalet fiskar som kunnat ta sig uppströms ökat markant.

Kråmö: åtgärder för att sköta naturreservatet, som t.ex. slåtter på ängen, skräpplockning och skötsel av leder.

Biblioteken bidrar aktivt genom boktips och informationsmaterial kopplat till hållbarhetsaktiviteter inom kommunen såsom Odlas vardagsmaten, Hållbarhetsdagen 16 sep samt vid flera andra tillfällen kopplat till hållbarhet och hälsa. Man genomförde även föreläsningar kring hållbarhet samt visade en utställning om Östersjön av skolelever, arrangerad av Rotary. Samråd av Energi- och klimatplanen genomfördes på biblioteken i samverkan med kommunekolog.

Fritidsgårdarna väljer bort enportionsförpackade livsmedel samt använder i högre grad cyklar som färdmedel under sommaren.

MILJÖMÅL OCH NYCKELTAL

Mål 5 TSN

Energiförbrukningen i kommunens fastigheter ska minska

Målet är uppfyllt ●

Elförbrukningen i fastigheterna (kWh/ kvm) har minskat från 79 kWh/kvm, 2021 till 65,3 kWh/kvm, 2023. Samma trend ser vi när det gäller gata, där elförbrukning gått från 1,36 kWh/ kvm, 2021 till 1,29 kWh/kvm, 2023.

Mål 6 TSN

Måltider i Trosa kommun är hållbara

Målet är ej uppfyllt. ●

Inköp av ekologiskt ska vara över 60 %

Största delen av personalen inom Måltid har under hösten 2023 genomgått en utbildning om ekologisk mat och klimatsmarta måltider. Det var en uppskattad dag med både teori och praktik.

2023 landar vi i snitt på 57 % ekologiska livsmedelsinköp mätt i kr, mätt i volym landade vi på 59 %. Detta är en minskning från föregående år vilket beror på prisökningar på livsmedel och brist på ekologiska produkter hos leverantör.

Målet är ej uppfyllt ●

Av livsmedelsinköpen ska 55 % vara av svenskt ursprung

2023 var 48 % av varorna verksamheten köpte producerade med svenska råvaror. Vi jobbar på att se över vilka ytterligare varor som skulle kunna vara svenska och försöker konvertera till dessa.

Andelen lokalproducerat (inköp från Rheum och Bergs gård landade på 3,8 %, en ökning med 0,8 %-enheter. Vi har utökat med yoghurt från Rheum och köper även fler sorters grönsaker än tidigare. Vi har även testat att köpa in sörmländska äpplen.

Målet är ej uppfyllt ●

Det kommer vara svårt att uppfylla de höga målen gällande eko/svenskt framöver kopplat till att livsmedelspriserna gått upp med 25 % senaste åren och verksamheten arbetar för en ekonomi i balans.

Samhällsbyggnadsnämnden/Miljönämnden Samhällsbyggnadskontoret/Miljökontoret

Ordförande Samhällsbyggnadsnämnden: Dan Larson (M)

Ordförande Miljönämnden: Anders Tholerud (KD)

Produktionschef: Mats Gustafsson

MILJÖPÅVERKAN

Samhällsbyggnadskontorets största möjligheter till positiv miljöpåverkan ligger i Miljökontorets dagliga myndighetsutövning inom ramen för Miljöbalken samt att skapa långsiktiga förutsättningar för en hållbar samhällsbyggnad. Detta sker bland annat genom kontinuerlig genomtänkt samhällsplanering och aktiva satsningar inom kollektivtrafikområdet.

MILJÖUTBILDNING

Fler än 75 % av medarbetarna på kontoret har genomgått miljöutbildningen.

MILJÖINSATSER OCH AKTIVITETER

Kommunens samhällsplaneringsinsatser grundar sig i stort i översiktsplanen som antogs 2022. Översiktsplanen är ett viktigt instrument i vägningen mellan tillväxt och hållbarhet. Dessutom skapar den förutsättningar för bebyggelsestrukturer som uppmuntrar användningen av kollektiva färdmedel samt gång och cykel.

Den nya Energi- och klimatplanen samt Vattentjänstplanen

Samhällsbyggnadskontoret har under året varit aktivt delaktiga i framtagandet av en ny Energi- och klimatplan samt Vattentjänstplan. Båda dessa planer pekar tydligt ut färdvägen för dessa områden och innebär en ambitionshöjning som kommer innebära betydande miljövinster och arbetsinsatser kommande år.

Arbetet med att på sikt förstärka spårbunden kollektivtrafik har tagit ett stort steg framåt genom att järnvägsplanen för Ostlänken genom Trosa kommun nu fastställts.

Den av miljönämnden beslutade tillsynsplanen följs i stort.

MILJÖMÅL OCH NYCKELTAL

Miljökontorets miljörelaterade mål handlar i hög utsträckning om att följa den av nämnden antagna tillsynsplanen. Med enstaka undantag kopplade till sjukskrivning har aktuell tillsynsplan följts.

För båda nämnderna finns också ett mål som innebär att kommunens omställning till ett hållbart samhälle ska tillhöra ett av landets mest framgångsrika. För att mäta detta har några av målen i Agenda 20230 valts ut och följs upp i samband med delårsbokslut och bokslut. Uppföljningen för 2023 visar att målet nås för såväl samhällsbyggnadsnämnden som miljönämnden.

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgskontoret

Ordförande: Helena Koch (M)

Produktionschef: Fredrik Yllman

MILJÖPÅVERKAN

Nedanstående områden är förvaltningens största miljöpåverkan.

- Bilkörning
- Transporter
- Kemikalier – hantering av städ och mediciner
- Engångsartiklar – mycket sjukvårdsmaterial i engångsförpackningar
- Lokaler

MILJÖUTBILDNING

För att miljöhänsyn ska kunna genomsyra den kommunala verksamheten så är det viktigt att medarbetarna har grundläggande miljökunskaper.

Andelen redovisas som följande:

- >25 %
- 25-50 %
- 50-75 %
- < 75 %
- 100 %

På vård och omsorgskontoret har 43% % av personalen genomgått utbildningen.

MILJÖINSATSER OCH AKTIVITETER

Personal inom vård- och omsorgskontoret kör mycket bil i tjänsten. Under 2023 har de flesta bilar bytts ut. Då verksamheten haft dåliga erfarenheter med elbilar som inte uppfyllt kraven om driftsäkerhet. Bilarna används under stor del av dagen och brist på snabbbladdare har gjort att batterikapaciteten inte räckt till under eftermiddagar på vinterhalvåret. Vid det senaste inköpet har därför kravet varit att de ska kunna tankas med hydrerad vegetabilisk olja (HVO). Verksamheten kan enbart tanka HVO-diesel hos extern aktör i Vagnhärad. Det försvårar

något för hemtjänsten i Trosa och även för hälso- och sjukvårdsenheten samt boendestöd som stundtals tankar med vanlig diesel. Det fanns tidigare en planering för att kommunen skulle öppna en egen tankstation med HVO-diesel. Dessa planer har dock stoppats.

Då bilkörningen är en stor miljöpåverkan krävs det ett aktivt arbete i ruttplaneringen för, främst, hemtjänsten, hälso- och sjukvårdsenheten samt boendestöd. Dessa enheter försöker också ersätta bilkörning med cykling när det är möjligt. Under 2021 flyttade delar av hemtjänsten till nya lokaler i Vagnhärad vilket har möjliggjort att fler besök kan ske via cykel istället för via bil. Nästan all vårdplanering sker via videomöten istället för att personal åker in till sjukhuset i främst Nyköping. Detta sparar mycket restid och minskar miljöpåverkan avsevärt då många bilresor helt uteblir.

En annan stor miljöpåverkan är leverans av varor. Vård- och omsorgskontoret har ett arbetssätt där samordnade inköp, i största möjliga mån, görs för att undvika många leveranser med litet innehåll.

Vård- och omsorgskontoret använder sig av digitala inköp för brukare i hemtjänst. Det möjliggör att beställningar kan samordnas istället för att en transport sker för varje inköp. Ett omtag har skett under 2023 för att ännu fler brukare ska omfattas av digitala inköp.

Vid inköp av livsmedel till äldreboendena och funktionshinderverksamheten prioriteras ekologiska livsmedel där det är möjligt.

En viktig påverkan är också kasserade läkemedel. Hälso- och sjukvårdsenheten

anpassar sina beställningar för att minska kasseringen av utgångna läkemedel.

Vård- och omsorgskontoret använder mycket engångsmaterial, speciellt vid omvårdnad och hälso- och sjukvårdsinsatser. Detta är dock inte möjligt att förändra då hygien är prioriterad.

Daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättningar har, under året, startat en egen odlingslott som en del av verksamheten. Där får deltagare lära sig hur man odlar själv samt att det som odlas kommer att användas i verksamhetens matlagning. Även Ängsgården har egen odling i verksamhetens trädgård. Detta gör att de kan använda egenproducerad mat, främst grönsaker och bär. Det är dock i liten skala. Odlingarna har startats upp med hjälp av projektet odla vardagsmaten.

Då verksamheten hyr lokaler är det svårt att påverka hur energieffektiva de är och hur underhållet sker. I dialog med hyresvärden sker alltid diskussioner kring underhåll etc.

MILJÖMÅL OCH NYCKELTAL

Vård- och omsorgsnämnden har ett mål om att minst 90 % av all bilkörning ska ske med fossilfria drivmedel. Det målet har inte uppnåtts då 64 % av bilkörningen skett med fossilfria drivmedel.

Individ – och familjeomsorgen

Ordförande Humanistiska nämnden: Michael Swedberg

Produktionschef: Lisbeth Lampinen

MILJÖPÅVERKAN

Socialkontoret har en medvetenhet när det gäller miljöfrågor. Vi har under året fokuserat på följande punkter:

- Transportmedel i form av tjänstebilar och tågresor. Leveranser av varor till kontoret.
- Avfall och restprodukter – källsortering av papper, kartong, plast och metall. Tomburks insamling och glasåtervinning. Källsortering ske även när det gäller matrester
- Pappersutskrift, sker i första hand dubbelsidigt.
- Energiförbrukning när gäller användandet av el, värme och vatten.

MILJÖUTBILDNING

Socialkontoret har genomfört miljöutbildning under 2023, 56 % av personalen har genomgått utbildning i grundläggande miljökunskaper.

Syftet är att få mer kunskap om miljöfrågor. Utbildningen har genomförts både enskilt och i grupp. Vi har sett fördelen att genomföra utbildningen i grupp då de har öppnat upp för diskussionen och på så sätt fått en samsyn.

Vi kommer att fortsätta att arbeta för att nyanställda får grundläggande miljökunskap.

MILJÖINSATSER OCH AKTIVITETER

Socialkontoret följer Trosa kommuns inköspolicy och resepolicy som i sin tur tar hänsyn till miljöaspekter.

Användning av bilar har en stor negativ miljöpåverkan. Socialkontoret har börjat byta ut de äldre bilarna till ett mera miljövänligt

alternativ. Vi använder i första hand tåg som transportmedel för längre resor. I de fall tjänstebil används förespråkar vi samåkning.

Vi använder dubbel utskrift vid papperskopior. Mycket av dokumentation läses på datorn.

Socialkontoret har regelbundna arbetsplatsträffar för att informera om behov av att minska användningen av kontorsmaterial. Vikten av källsortering på kontoret. Vi uppmuntrar att avvikelser rapporteras.

Trosa kommun

MILJÖMÅL OCH NYCKELTAL

Miljömål och miljönyckeltal på nämnd- och verksamhetsnivå saknas.

Humanistiska nämnden

Skolkontoret

Ordförande Humanistiska nämnden: Michael Swedberg (M)

Produktionschef: Inger Fransson

MILJÖPÅVERKAN

Skolkontorets största möjligheter till positiv miljöpåverkan ligger inom ramen för utbildningsuppdraget med miljö- och energifrågor samt genom ansvaret för ekologiska och miljömässigt riktiga val vid all drift av verksamheten. I detta bedöms följande områden som förvaltningens största miljöpåverkan utan inbördes ordning.

- Transporter
- Avfall och restprodukter
- Upphandling och inköp
- Måltider
- Lokaler

MILJÖUTBILDNING

För att miljöhänsyn ska kunna genomsyra den kommunala verksamheten så är det viktigt att medarbetarna har grundläggande miljökunskaper. Grundläggande miljöutbildning ingår i läraryrken. Andelen som gått den kommunala miljöutbildningen är alltså inom intervallet 50-75 %.

MILJÖINSATSER OCH AKTIVITETER

I skolkontorets verksamheter med barn och elever pågår både löpande och särskilda aktiviteter inom miljö- och hållbarhetsområdet. Här följer tre exempel:

Hållbara måltider

I energi- och klimatplanen framgår riktningen att det i kommunen ska serveras hållbara måltider med låg klimatpåverkan. Skolkontoret och måltidsenheten har kontinuerlig dialog kring frågan rörande vad som serveras i våra skolor utifrån hållbarhet och klimatsmart.

Förnybar energi

Våra lokaler drivs idag med förnybar el från sol, vind och vatten och majoriteten av lokalerna värms upp med förnybar fjärrvärme av biobränsle från svenska skogar. För att

uppmärksamma detta bland barn, elever, personal och besökare i våra verksamheter har en dekal tagits fram och satts upp som information vid ingångar till våra förskolor och skolor.

Decal för att belysa att våra skollokaler i Trosa kommun drivs av förnybar energi

Visa vad vi gör

Informationssatsning på skolkontorets intranätssidor om hållbarhetsarbetet som pågår på ledningsnivå och i verksamheterna. Här har skapats fler kanaler för våra medarbetare att komma med förslag på hur vi ytterligare kan minska skolverksamhetens klimatavtryck och bidra till kommunens hållbarhetsarbete.

Möjlighet finns även att dela med sig och lyfta initiativ och goda exempel från verksamheterna för att inspirera och motivera varandra.

Nedan följer ett urval av miljöinsatser och aktiviteter som bedrivs och bedrivits inom skolkontorets verksamheter under året.

Förskolor och skolor arbetar med utbildningsprogram inom hållbar utveckling där kunskap omsätts till direkt handling. Det koncept som följs av majoriteten av enheterna är *Grön flagg* som drivs av Håll Sverige Rent och ingår i det internationella nätverket Eco-Schools.

Odling av ängsblommor, för insekternas skull och för att stärka den biologiska mångfalden.

Arbete med kompostering och odling – maskkompost och bokashi. Barnen får äta av det som odlas, bl.a. potatis och grönsaker. Samtal om varifrån maten kommer, hur matsvinnet kan minskas och vart maten som slängs tar vägen.

Alla verksamheter uppmuntras att i enlighet med resepolicyn gå, cykla, använda offentliga färdmedel och samåka när så är lämpligt. Vi arbetar aktivt med samordning och planering av skolskjutsar för att nyttja dessa transporter på ett effektivt sätt och därmed även minska miljöpåverkan inom transportområdet.

Samtliga verksamheter källsorterar. Förskolor och skolor deltar på de årliga skräpplockardagarna som anordnas av Håll Sverige Rent.

Vuxenutbildningen/SFI har deltagit i kommunens projekt "Odlad vardagsmaten – Trosa kommun". Odling har skett i kommunens egna verksamheter. Där har eleverna getts möjlighet att odla delar av sin egen mat. Projektet syftar även till ökad kunskapsöverföring, ge deltagarna bättre förutsättningar till eget ansvar och hemberedskap. Projektet har även syftat till öka beredskapsviljan, till att engagera sig i föreningar och öva tillsammans med andra.

Naturskola med Östersjöfokus, har i samarbete med Rotary ordnat studiebesök för elever i årskurserna 4-6. Studiebesöket har varit förlagt till Naturum/Stendörrens naturreservat, där har eleverna getts möjlighet till lärande om Östersjöns ekologi.

MILJÖMÅL OCH NYCKELTAL

Miljömål och miljönyckeltal på nämndnivå saknas.

Utbildning är viktigt för att nå målen för hållbar utveckling och den svenska förskolan och skolan berörs i olika delar av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

Miljöundervisning och lärande för hållbar utveckling är inskrivna i läro-, kurs-, och ämnesplanerna. Miljö och hållbar utveckling är inte ett eget ämne i grundskole- och gymnasieutbildningen. Tanken är att miljö- och hållbarhetsperspektiven jämte de historiska, internationella och etiska perspektiven ska genomsyra all undervisning oberoende av kurs eller ämne.

Några exempel på uppdrag och mål i undervisningen:

- Barnen ska ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur de olika val som människor gör kan bidra till en hållbar utveckling – såväl ekonomisk och social som miljömässig. Lpfö 18, s. 9
- Utbildningen ska ge varje barn möjligheter att utforska, ställa frågor och samtala om företeelser och samband i omvärlden och på så sätt utmana och stimulera deras intresse för hälsa och välbefinnande samt för hållbar utveckling. Lpfö 18, s. 10
- Utbildningen ska ge barnen möjlighet att tillägna sig ett ekologiskt och varsamt förhållningssätt till sin omgivande miljö och till natur och samhälle. Lpfö 18, s. 9
- När fysisk aktivitet, näringsriktiga måltider och hälsosam livsstil är en naturlig del av barnens dag, kan utbildningen bidra till att barnen förstår hur detta kan påverka hälsa och välbefinnande. Lpfö 18, s. 9-10
- I all undervisning är det angeläget att anlägga vissa övergripande perspektiv. Genom ett *miljöperspektiv* får eleverna möjligheter både att ta ansvar för den miljö de själva direkt kan påverka och att skaffa sig ett personligt förhållningssätt till övergripande och globala miljöfrågor. Undervisningen ska belysa hur samhällets funktioner och vårt sätt att leva och arbeta kan anpassas för att skapa en hållbar utveckling. Lgr 22, s. 8-9

- Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola har fått kunskaper om förutsättningarna för en god miljö och en hållbar utveckling samt fått kunskaper om och förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan, miljön och samhället. Lgr 22, s. 14

Trosabygdens Bostäder AB

Ordförande: Sune G Jansson (M)

VD: Björn Alm

MILJÖPÅVERKAN

Trobo arbetar aktivt för en positiv miljöpåverkan och ser energieffektivisering och beteende som de två största och viktigaste möjligheterna att nå våra mål.

Nedanstående områden är identifierade som bolagets största miljöpåverkan.

- Uppvärmning av fastigheter
- Elförbrukning fastigheter
- Bilkörning
- Transporter
- Sophantering
- Vatten och avlopp
- Indirekt miljöpåverkan hyresgäster

MILJÖUTBILDNING

För att miljöhänsyn ska kunna genomsyra bolagets verksamhet så är det viktigt att medarbetarna har grundläggande miljökunskaper. På Trobo har 74% av personalen genomgått utbildningen.

MILJÖINSATSER OCH AKTIVITETER

Energieffektivisering står högt upp på bolagets agenda och vid ombyggnationer och större reparationer ska åtgärder för att minska energiförbrukning och miljöpåverkan beaktas. Trobo har några områden med prognosstyrning av värmen för att sänka energiförbrukningen och få ett bättre inomhusklimat för hyresgästerna. Ett nytt styr- och övervakningssystem har under året implementerats för i stort sett alla våra fastigheter och är integrerat med kommunens fastigheter. Systemet kan se händelser i realtid, visualiserar larm på mobil eller dator och kan fjärrstyra och återställa utrustning i våra undercentraler. Det här gör att vi får längre livslängd, mindre underhåll och bättre möjligheter för att följa upp energi och driftåtgärder i alla fastigheter. Tvättstugemaskiner byts till energieffektiva med automatisk tvättmedelsdosering för att undvika överdosering och användning av olämpliga kemikalier. Belysningsåtgärder pågår kontinuerligt i alla våra områden för att övergå till mer energieffektiv LED-belysning och fasar ut de numera förbjudna lysrörslamporna.

Trobo har fjärrvärme på de allra flesta områden vilket i princip är 100% fossilfritt enligt leverantören Statkraft.

Bilkörning som utförs av vår organisation och de transportleveranser som går till Trobo har en stor miljöpåverkan. Att överväga om resan är nödvändig är självklart och samåkning sker i den utsträckning det är möjligt. Trobo har transportbilar som drivs av antingen el eller diesel (tankas med HVO) samt en elcykel som används av administrativ personal.

Arbetet med utemiljön är viktig av flera skäl och är en stor del av upplevelsen att bo i Trobo. Vissa ytor har gjorts om till ängsmark vilket också har positiva effekter på skötsel. Översyn av verktyg och maskiner sker löpande för byte till exempelvis eldrivna i stället för bränsle drivna för en bättre miljö och arbetsmiljö.

Utökning av robotgräsklippare fortsätter och vi är nu uppe i 17 st. De minskar vårt klimatavtryck och ger en högre kvalitet på skötsel och minskar störningar för hyresgästerna. Vi fortsätter att delvis utföra ogräsbekämpning med vattenånga. Bevattning och ogräsbekämpningen sker med åvatten.

Trobo's indirekta miljöpåverkan med boende och lokaler gör att det är viktigt att vi kan bistå hyresgästerna med information om hur de kan minska sin miljöpåverkan. Vi har fastighetsnära sopsortering av plast, metall, glas, tidningar/papper och förpackningar i de flesta bostadsområden och ser över möjligheterna att utöka detta. Trobo är med och stöttar Minimeringsmästarna. Trobo och Hyresgästföreningen har en utvecklingsgrupp där miljöpåverkan från hyresgästerna kommer vara ett område att jobba med.

Vi förbereder för installation av ytterligare solceller men då främst på fastigheter med elförbrukning dagtid. Elförbrukningen i hyresfastigheter som är fastighetsel dagtid är begränsad och vi skulle få större effekt om vi kunde sälja "näroproducerad" el till hyresgästerna som står för den stora delen av elförbrukningen i våra fastigheter. Vi har identifierat fastigheter för kommande solcellsprojekt. Solcellerna har 2023 gett 22 MWh.

MILJÖMÅL OCH NYCKELTAL

Energiförbrukningen i Trobos fastigheter ska minska med 10% i snitt i bolagets bestånd från 2019.

Energiförbrukningen har minskat med 21% per kvadratmeter från 2019 till 2022 men senaste året mäter vi på nytt sätt. För 2023 minskar fjärrvärmens med 3,5% och el med 2,3% vilket tillsammans med tidigare period innebär att målet uppnås.

Energieffektivisering är fortsatt ett fokusområde för Trobo och fler energiåtgärder är planerade.

Energiuppföljningen sker framåt i Vitecs energimodul vilket ger en bättre jämförbarhet över tid.

Trobo gör en översyn av nyckeltal för att få nyckeltal som kan jämföras med branschen och som kopplar till mål och aktiviteter. Nyckeltalen som hittills använts har krävt mycket manuellt arbete för att ta fram.

Trosa Fibernät AB

Ordförande: Zeth Nyström (M)

VD: Tommy Biserud

Trosa Fibernät AB (Trofi) ska enligt bolagsordningen anskaffa/bygga, äga och förvalta anläggningar för tele- och datakommunikation inom Trosa kommun.

MILJÖPÅVERKAN

- Energiförbrukning
- Resursförbrukning
- Digitalisering av samhället – positiv miljöpåverkan

MILJÖUTBILDNING

För att miljöhänsyn ska kunna genomsyra verksamheten så är det viktigt att medarbetarna har grundläggande miljökunskaper. Trofi har dock ingen egen personal utan arbetsresurserna delas med kommunkontoret och ingår därför i den uppföljningen.

MILJÖINSATSER OCH AKTIVITETER

Trofi har idag ett 20-tal tekniknoder i kommunen där aktiv utrustning är inplacerad. Målet är att reducera antalet noder för att bl.a. minska energiförbrukningen. Förläggning och etablering av fiber sker enligt Robust fiber. Det är ett branschgemensamt koncept med tydliga riktlinjer för att bygga och driftsäkra fibernät och som inkluderar en miljöplan.

Trofi tar hänsyn till det miljömässigt bäst lämpade sättet att förlägga fiberkabel för att minska påverkan på omgivningen.

Under 2023 har utbyggnad av fibernätet fortsatt och 98,4 % av hushållen och företagen i Trosa kommun har tillgång till bredband med en minsta kapacitet om 1000 Mbit/s. Detta ger förutsättningar till en digitalisering i samhället som har en stor positiv miljöpåverkan, bl.a. genom att möjliggöra distansmöten och minskat resande.

Fiberoptik har en lång livscykel och råvaran

består av vanlig kvartssand. Eftersom varje fiber är så tunn sparar det även utrymme och tusentals fiber kan få plats i en nätförbindelse. Fiberkabeln tappar heller inte effekt utan all energi går till överföringen av datatrafik.

MILJÖMÅL OCH NYCKELTAL

Antagna miljömål saknas.

1

1

§ 25

KS/2024:30

Revidering av Reglemente för flaggning i Trosa kommun

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar reviderat Reglemente för flaggning i Trosa kommun.

Ärendet

Att hissa flaggan är ett traditionellt sätt att visa extra uppmärksamhet och deltagande vid högtidsdagar och andra speciella tillfällen. Den svenska flaggan har för många ett stort symboliskt värde vilket också tydliggörs i och med att regeringen fattat beslut om allmänna flaggdagar.

Reglementet informerar även bland annat om vilka flaggstänger som används och placering av flaggor.

Till gällande reglemente görs nu ett tillägg att flaggning med Natoflaggan ska ske den 4 april (dagen då Nato inrättades 1949) samt vid Natoövningar i Södermanlands län.

Förslag till beslut på sammanträdet

Magnus Johansson (S): Trosa kommun flaggar med Natoflaggan vid de officiella flaggstängerna, exklusive grundskolorna, samt vid en flaggstång på var sida av E4-infarten till Trosa. När Natoflaggan hissas skall även en svensk flagga hissas om tillgång finns till fler än en flaggstång.

Gitte Jutvik Guterstam (V): Avslag till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Daniel Portnoff (M): Bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Beslutsordning

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Ärendets beredning

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-04-02.

Tjänsteskrivelse från kommunchef Johan Sandlund och nämnd-/bolagssekreterare Emma Eklund, 2024-03-12.

Förslag till revidering av Reglemente för flaggning i Trosa kommun.

Kopia till

Kommunfullmäktige

Kanslienheten

Emma Eklund
Nämnd-/bolagssekreterare
0156-522 50
emma eklund@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum
2024-03-12
Diarienummer
KS/2024:30

Revidering av Reglemente för flaggning i Trosa kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar reviderat Reglemente för flaggning i Trosa kommun.

Ärendet

Att hissa flaggan är ett traditionellt sätt att visa extra uppmärksamhet och deltagande vid högtidsdagar och andra speciella tillfällen. Den svenska flaggan har för många ett stort symboliskt värde vilket också tydliggörs i och med att regeringen fattat beslut om allmänna flaggdagar.

Kommunfullmäktige i Trosa kommun antog 2017-06-14 § 54 Reglemente för flaggning i Trosa kommun (Dnr KS 2017/9) i syfte att tydliggöra vid vilka tillfällen och med vilken flagga kommunen flaggar. Reglementet informerar även bland annat om vilka flaggstänger som används, placering av flaggor och vilken enhet inom kommunen som är ansvarig för att flaggning sker.

Till gällande reglemente görs nu ett tillägg att flaggning med Natoflaggan ska ske den 4 april (dagen då Nato inrättades 1949) samt vid Natoövningar i Södermanlands län.

Johan Sandlund
Kommunchef

Emma Eklund
Nämnd-/bolagssekreterare

Bilaga

Förslag till revidering av Reglemente för flaggning i Trosa kommun

Beslut till

Kommunfullmäktige

Reglemente för flaggning i Trosa kommun

Reviderat av:	Kommunfullmäktige 2024-XX-XX § X Dnr KS/2024:30
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Reglemente

Innehållsförteckning

Inledning	2
Allmänna flaggregler	2
Tid för flaggning	2
Placering av flaggor	2
Allmänna flaggdagar	3
Kalender.....	3
Anvisning till flaggning allmänna flaggdagar.....	3
Rekommenderad tillfällig flaggning	4
Trosa kommuns lokala flaggdagar	4
Kalender.....	4
Anvisning till flaggning lokala flaggdagar	4
Flaggning vid dödsfall.....	5
Flaggning vid andra tillfällen	5
Flaggning med kommunflaggan	5
Ansvarig för flagghissning	5
Beslut om flaggning	5

Inledning

Att hissa flaggan är ett traditionellt sätt att visa extra uppmärksamhet och deltagande vid högtidsdagar och andra speciella tillfällen. Den svenska flaggan har för många ett stort symboliskt värde vilket också tydliggörs i och med att regeringen fattat beslut om allmänna flaggdagar.

Reglementet för flaggning i Trosa kommun syftar till att tydliggöra vid vilka tillfällen och med vilken flagga kommunen flaggar. Flaggning sker på Trosa kommuns officiella flaggstänger:

- Trosa kommunhus (1)
- Rådstugan i Trosa (2)
- Rådhusparken i Trosa (1)
- Skärborgarnas Hus i Trosa (1)
- Hedebyskolan i Vagnhärad (1)
- Kyrkskolan i Västerljung (1)

Vid Rådstugan i Trosa finns två flaggstänger. Vid tillfällen där kommunen flaggar med en annan flagga än den svenska ska vid Rådstugan den svenska flaggan hissas på vänstra flaggstången och den för tillfället särskilda flaggan hissas på den högra flaggstången.

I reglementet framgår tillfällen där reglementet omfattar fler flaggstänger än de officiella. Det framgår också tillfällen där enbart vissa av de officiella flaggstängerna omfattas.

Allmänna flaggregler

Svenska flaggan ska behandlas med respekt. Flaggan ska hissas ordentligt i topp mot flaggstångsknoppen med flagglinan sträckt. Flaggan ska vara hel och ren med färgerna i behåll. Trosa kommun ska behandla andra flaggor enligt samma princip.

Tid för flaggning

Det finns inga lagbestämmelser som reglerar när den svenska flaggan ska hissas och halas. Rekommendationer är att mellan 1 mars – 31 oktober hissas flaggan klockan 08.00. Resten av året hissas flaggan klockan 09.00. Flaggan bör halas vid solens nedgång, dock senast klockan 21.00. Trosa kommun ska följa rekommendationerna i den mån det är möjligt.

Placering av flaggor

När flaggning sker med olika flaggor på två eller flera flaggstänger bredvid varandra ska flaggorna placeras i rangordning, i honnörshänseende. Nationsflaggan placeras först. Därefter följer FN-, EU-, och kommunflaggan.

Allmänna flaggdagar

Flaggning med svenska flaggan sker vid allmänna flaggdagar (enligt förordning (1982:270) om allmänna flaggdagar).

Kalender

1 januari	Nyårsdagen
28 januari	Konungens namnsdag
12 mars	Kronprinsessans namnsdag
Mars-april, varierar	Påskdagen
30 april	Konungens födelsedag
1 maj	Första maj
29 maj	Veterandagen
Maj-juni, varierar	Pingstdagen
6 juni	Sveriges nationaldag och Svenska flaggans dag
20-26 juni, varierar	Midsommardagen
14 juli	Kronprinsessans födelsedag
8 augusti	Drottningens namnsdag
Andra söndagen i september vart fjärde år	Dag för val till riksdag, landsting och kommun
24 oktober	FN-dagen
6 november	Gustaf Adolfsdagen
10 december	Nobeldagen
23 december	Drottningens födelsedag
25 december	Juldagen

Anvisning till flaggning allmänna flaggdagar

24 oktober FN-dagen

Trosa kommun flaggar med FN-flaggan.

Dag för val till riksdag, landsting och kommun

Trosa kommun flaggar vid de officiella flaggstängerna exklusive Kyrkskolan, samt vid Tomtaklintskolan och Sockenstugan.

Rekommenderad tillfällig flaggning

Regeringen kan besluta om rekommenderad flaggning vid speciella tillfällen. Vid dessa fall hissas flaggan enligt allmän flaggning, om inte annat meddelas. Trosa kommun ska följa regeringens rekommendation.

Trosa kommuns lokala flaggdagar

Kalender

24 februari	Sverigefinnarnas dag
4 april	Dagen Nato inrättades 1949
9 maj	Europadagen
Maj/juni, varierar, vart femte år	Val till Europaparlamentet
Juni, varierar	Skolavslutning grundskola
6 december	Finlands nationaldag
Varierar	Svenskt ordförandeskap i EU
Varierar	Vid Natoövningar i Södermanlands län

Anvisning till flaggning lokala flaggdagar

24 februari Sverigefinnarnas dag

Trosa kommun flaggar med sverigefinska flaggan.

4 april respektive vid Natoövningar i Södermanlands län

Trosa kommun flaggar med Natoflaggan vid de officiella flaggstängerna samt vid en flaggstång på var sida av E4-infarten till Trosa.

9 maj Europadagen

Trosa kommun flaggar med EU-flaggan.

Dag för val till Europaparlamentet

Trosa kommun flaggar med EU-flaggan vid de officiella flaggstängerna exklusive Kyrkskolan, samt vid Tomtaklinskolan (en EU-flagga och en svensk flagga) och Sockenstugan.

Juni, skolavslutning grundskola

Trosa kommun flaggar med svenska flaggan på de officiella flaggstängerna samt på övriga flaggstänger vid kommunens grundskolor.

6 december Finlands nationaldag

Trosa kommun flaggar med finska flaggan.

Svenskt ordförandeskap i EU

Under svenskt ordförandeskap i EU flaggar Trosa kommun med EU-flaggan vid Rådstugan (en EU-flagga och en kommunflagga) samt vid E4-infarten till Trosa (fyra EU-flaggor och fyra kommunflaggor).

Flaggning vid dödsfall

När medarbetare inom Trosa kommun avlider sker flaggning på halv stång vid vederbörandes arbetsplats. Saknas flaggstång vid arbetsplatsen ska flaggstången vid kommunhuset användas. Närmaste chef ansvarar för att information om dödsfall och besked om begravningsdag når den enhet som ansvarar för flaggning.

När verksam förtroendevald politiker inom Trosa kommun avlider sker flaggning på halv stång vid kommunhuset. Partiets gruppledare ansvarar för att information om dödsfall och besked om begravningsdag når den enhet som ansvarar för flaggning.

Flaggning ska ske på begravningsdagen. Innan flaggning bör anhöriga ha tillfrågats.

Flaggning i samband med dödsfall har alltid företräde framför annan flaggning inklusive allmän flaggdag.

Vid flaggning på halv stång ska flaggan först hissas i topp och sedan omedelbart halas till två tredjedelar av stångens höjd. När flaggan halas ska den åter först hissas i topp innan den tas ned.

Svenska flaggan hissas på halv stång även vid större olyckor som berör kommunen och dess invånare, samt när regeringen meddelat allmän sorgedag.

Flaggning vid andra tillfällen

Flaggning kan ske vid händelser av betydande karaktär för Trosa kommun såsom kunga- och stadsbesök, besök av offentlig delegation och jubileumsdagar.

Flaggning med kommunflaggan

Övrig tid då ingen särskild flaggning sker ska kommunflaggan vara hissad dygnet runt som utsmyckning och profilering av kommunen. Det gäller kommunens samtliga flaggstänger. Regler för utformning av kommunflaggan finns angivet i Trosa kommuns grafiska manual.

Ansvarig för flagghissning

Tekniska enheten ansvarar för att flaggning sker enligt reglementet.

Beslut om flaggning

Kommunstyrelsens ordförande eller kommunchefen får besluta om flaggning vid andra tillfällen än de som anges i reglementet.

Rektor vid respektive skola får besluta om flaggning på respektive skolas flaggstänger.

12

§ 26

KS/2024:42

Revidering av reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Trosa kommun

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar reviderat reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Trosa kommun.

Ärendet

I Reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Trosa kommun regleras bestämmelser för kommunstyrelsen och nämnderna. Några ändringar behöver nu göras i reglementet.

I reglementet saknas beskrivning av hur ledamotsinitiativ enligt kommunallagen 4 kap. 17 § ska hanteras. Det har nu tillförts reglementet.

Under kommunstyrelsens uppgifter har det förtydligats när köp, försäljning eller byte av fastighet kan göras samt ändring av beloppsgräns.

Under miljönämndens uppgifter läggs det till Lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg och dess förordning (1980:789) om åtgärder mot förorening från fartyg som reviderades 2023. Genom en ändring av lagen ska kommunerna sedan 1 maj 2023 bedriva tillsyn över att vissa fritidsbåtshamnar har möjlighet att ta emot avfall enligt regelverket. Kommunen ska även godkänna de avfallshanteringsplaner som fritidsbåtshamnarna har skyldighet att upprätta. Samtidigt tillförs att miljönämnden svarar för prövning och tillsyn enligt Lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter (LFAB).

Ärendets beredning

Tjänsteskrivelse från kommunchef Johan Sandlund och kanslichef Helena Edenborg, 2024-04-03.

Förslag till reviderat reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Trosa kommun.

Kopia till

Kommunfullmäktige

Kansliheten
Helena Edenborg
Kanslichef
0156-520 06
helena.edenborg@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2024-04-03
Diarienummer
KS/2024:42

Revidering av reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Trosa kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar reviderat reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Trosa kommun.

Ärendet

I *Reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Trosa kommun* regleras bestämmelser för kommunstyrelsen och nämnderna. Några ändringar behöver nu göras i reglementet.

I reglementet saknas beskrivning av hur ledamotsinitiativ enligt kommunallagen 4 kap. 17 § ska hanteras. Det har nu tillförts reglementet.

Under kommunstyrelsens uppgifter har det förtydligats när köp, försäljning eller byte av fastighet kan göras samt ändring av beloppsgräns.

Under miljönämndens uppgifter läggs det till Lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg och dess förordning (1980:789) om åtgärder mot förorening från fartyg som reviderades 2023. Genom en ändring av lagen ska kommunerna sedan 1 maj 2023 bedriva tillsyn över att vissa fritidsbåtshamnar har möjlighet att ta emot avfall enligt regelverket. Kommunen ska även godkänna de avfallshanteringsplaner som fritidsbåtshamnarna har skyldighet att upprätta. Samtidigt tillförs att miljönämnden svarar för prövning och tillsyn enligt Lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter (LFAB).

Johan Sandlund
Kommunchef

Helena Edenborg
Kanslichef

Bilagor

Förslag till reviderat reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Trosa kommun (ändringar är gulmarkerade).

Reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Trosa kommun

Reviderat av:	Kommunfullmäktige 2024-xx-xx, § x, Dnr KS/2024:42
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Reglemente

Innehållsförteckning

Reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Trosa kommun.....	2
Allmänt	2
Kommunfullmäktige	2
Gemensamma bestämmelser för kommunstyrelsen och nämnderna	3
Kommunstyrelsens uppgifter	7
Nämndernas uppgifter	10
Kommunala bolag och stiftelser	13

Reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Trosa kommun

Allmänt

§ 1

Kommunallagen ger de grundläggande reglerna för beslutanderätt och ansvar i en kommun. Vissa uppgifter hanteras av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnderna enligt annan lag, författning eller enligt statlig myndighets beslut.

För beslut i vissa frågor, som annars skulle ankomma på kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen, och för viss förvaltning och verkställighet, som annars skulle ankomma på kommunstyrelsen, har fullmäktige inrättat nämnder.

Kommunstyrelsens och nämndernas uppgifter framgår av detta reglemente. I reglementet anges vidare vad som i övrigt ska gälla om nämndernas och de kommunala företagens verksamhet och arbetsformer.

Reglementet är en komplettering enligt 6 kap 44 § kommunallagen av kommunallagens bestämmelser om kommunal verksamhet.

Kommunfullmäktige

§ 2

Kommunfullmäktige ska enligt 5 kap 1 § kommunallagen besluta i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt och i vad som särskilt anges i nämnda paragraf och i kommunallagen eller annan lag och förordning. Därutöver ska fullmäktige besluta i ärenden som innebär omfattande ekonomiska åtaganden och i ärenden om:

- a) när kommunal verksamhet i egen regi ska bedrivas genom bolag, ekonomisk förening eller stiftelse
- b) mellankommunala avtal av övergripande karaktär och bildande av kommunalförbund
- c) planer och föreskrifter till allmän efterrättelse, som kommunen kan meddela enligt särskild författning, om annat ej särskilt angivits.
- d) expropriation
- e) taxor och avgifter om inte annat särskilt angivits.
- f) ramar för kommunens upplåning
- g) konkurrensprinciper och om vad som är strategiska tillgångar
- h) regler för resultatuppföljning
- i) borgensåtaganden med undantag för borgen enligt socialtjänstlagen
- j) mottagande av donationer

Gemensamma bestämmelser för kommunstyrelsen och nämnderna

§ 3

Behörighet m.m.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska inom sitt verksamhetsområde i verkställighet och förvaltning följa vad som anges i lag och författning och i av kommunfullmäktige antagen budget, fastställda program, mål, stadgor och i övrigt angivna riktlinjer och direktiv. Inom dessa ramar ska styrelsen och nämnderna fatta alla beslut och vidta alla åtgärder.

Med *undantag* av de frågor som rör kommunstyrelsens övergripande ansvar för kommunens förvaltning företräder nämnden inom sitt verksamhetsområde kommunen med rätt att föra kommunens talan i mål och ärenden.

Delgivning med styrelsen/nämnden sker med ordföranden, förvaltningschefen eller annan anställd som styrelsen/nämnden beslutar.

Nämnd ansvarar för tecknande av avtal inom sitt eget verksamhetsområde.

§ 4

Behandling av personuppgifter

Styrelsen/nämnden är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i dess verksamhet. Styrelsen/nämnden är också personuppgiftsansvarig för de typer av behandlingar som är gemensamma för hela kommunen, enligt vad som angivits i kommunens/nämnds registerförteckning enligt artikel 30 i dataskyddsförordningen. Styrelsen är också personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i fullmäktige samt hos fullmäktigeberedningar. Styrelsen/nämnden ska utse dataskyddsombud.

§ 5

Sammanträden

Nämnd får besluta om offentliga sammanträden.

Styrelsen/nämnden får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast 2 dagar i förväg anmäla detta till styrelsens/nämndens kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Styrelsen/nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i styrelsen/ nämnden.

§ 6

Undertecknande av handlingar

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige undertecknas av kommunstyrelsens ordförande, eller vid förfall för denne, av andre vice ordföranden och kontrasigneras av den som kommunstyrelsen bestämmer.

Styrelsen/nämnden får även uppdra åt förtroendevald eller tjänsteperson att enligt av styrelsen/nämnden lämnade direktiv underteckna handlingar på styrelsens/nämndens vägnar. Beslut som fattas med stöd av delegation samt skrivelser, avtal och andra handlingar som upprättas med anledning därav undertecknas av den som fattat beslutet och, i förekommande fall, kontrasigneras av den som utses därtill.

§ 7

Mandattid

Ledamöter och ersättare i kommunstyrelsen samt dess utskott, valnämnden, krisledningsnämnden och överförmyndaren väljs för fyra år.

Ledamöter och ersättare i övriga nämnder väljs för ett kalenderår i taget, om inte annat har beslutats av fullmäktige.

I organ som berör flera kommuner än Trosa kommun väljs ledamöter och ersättare på den mandattid som bestäms där.

§ 8

Presidium, kommunalråd och oppositionsråd

Kommunstyrelsens presidium ska bestå av ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande.

Kommunstyrelsens ordförande ska vara kommunalråd. En av kommunstyrelsens vice ordföranden ska vara oppositionsråd.

Fullmäktige beslutar om kommunalrådets och oppositionsrådets uppgifter, ansvarsområden och tjänstgöringsgrader.

Nämndernas presidium ska bestå av ordförande, vice ordförande och i förekommande fall 2:e vice ordförande.

§ 9

Utskott

Fullmäktige avgör kommunstyrelsens och nämndernas utskottsorganisation. Utskotten kan vara beredande och/eller ha egna beslutsbefogenheter. Sådana befogenheter fastställs i nämndernas delegationsordningar.

Utskotten är beslutsföra när minst hälften av ledamöterna är närvarande. Ordförande har utslagsröst.

Nämnderna beslutar, med undantag för vad som anges i detta reglemente, om övriga föreskrifter för utskotten.

§ 10

Närvarorätt och förslagsrätt

Kommunstyrelsens presidium har rätt att närvara vid nämndernas sammanträden och delta i överläggningarna. Kommunstyrelsen får därutöver, om särskilda skäl föreligger för detta, medge ledamot av kommunstyrelsen denna rätt. Närvarorätten gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning mot någon enskild.

Förvaltningschefen ska överlämna ärenden till nämnden med förslag till beslut.

§ 11

Ersättare för ordföranden

Om varken ordföranden eller vice ordförande kan delta i ett sammanträde eller ordföranden under en längre tid inte kan fullgöra sitt uppdrag får nämnden utse en annan ledamot som ersättare för ordföranden.

§ 12

Ersättares tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

En ledamot som kommer under ett sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare trätt i ledamotens ställe.

Ersättare ska tjänstgöra i den ordning kommunfullmäktige beslutat (fullmäktige beslutar om detta inför varje mandatperiod).

En ersättare som börjat tjänstgöra har företräde oberoende av turordningen om denne tjänstgör inom sitt eget parti.

Ersättare i nämnd och utskott får delta i överläggningarna även om personen inte tjänstgör.

§ 13

Jäv, avbruten tjänstgöring

En ledamot eller en ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet behandlats.

Den som på grund av annat hinder än jäv avbryter tjänstgöringen under ett sammanträde får tjänstgöra igen endast om placerad ersättare tillhör annat parti.

§ X

Ledamotsinitiativ

Ledamöter och ersättare som tjänstgör vid ett sammanträde kan väcka ett ärende genom ledamotsinitiativ, KL 4 kap. 17 §. Initiativet ska innehålla ledamotens namn

och partitillhörighet och bör lämnas in skriftligt senast två arbetsdagar innan det sammanträde där initiativet ska anmälas. Initiativet måste hålla sig inom nämndens ansvarsområde och vara av sådan karaktär att beslutet normalt sett tas i den instansen.

För att ett ärende ska anses väckt måste ledamoten/ledamöterna lyfta ärendet på ett sammanträde, lämpligtvis aviseras ärendet under punkten "Godkännande av dagordning". Ledamotsinitiativ hanteras därefter sist på dagordningen, efter de ordinarie ärendena. Nämnden ska vid sammanträdet ta ställning till om förslaget som ärendet avser ska lämnas till förvaltningen för beredning, bifallas, avslås eller lämnas utan åtgärd. I protokollet hanteras ledamotsinitiativet som en egen paragraf.

§ 14

Reservation och protokollsanteckning

Den som deltagit i avgörandet av ett ärende, och vill reservera sig mot beslutet eller i ärendet genom ett särskilt yttrande, ska anmäla detta innan sammanträdet avslutas.

En skriftlig reservation ska avlämnas senast vid den tid som fastställts för justeringen av protokollet.

Ledamot har rätt att få sin mening antecknad till protokollet.

§ 15

Vård av handlingar

För vården av nämndens handlingar gäller kommunens arkivreglemente.

§ 16

Verksamhet, personal och medel

Nämndernas verksamhet ska bedrivas med koncentration på huvuduppgifterna och med en tydlig organisation.

Nämnd är anställningsmyndighet för personal vid dess förvaltning med undantag för förvaltningschef som anställs av kommunstyrelsen.

Med huvuduppgifter avses de uppgifter som enligt lag ankommer på en kommun och de uppgifter fullmäktige bestämmer - i reglemente, i samband med beslut om budget eller i annat särskilt beslut - att kommunen ska fullgöra.

Nämnderna ska se till att verksamhet styrs med fokus på god ekonomisk hushållning och hållbarhet i ett långsiktigt perspektiv.

§ 17

Organisation

Nämnd ansvarar för att dess organisation är ändamålsenlig.

Ekonomiskt ansvar ska kopplas till antingen en resultatenhet med en resultaträkning eller till en balansenhet med resultaträkning och balansräkning.

§ 18

Information och samråd

Kommunstyrelsen, nämnderna och kommunalråd respektive oppositionsråd har rätt att från nämnd infordra den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Kommunstyrelsen får därutöver, om särskilda skäl föreligger, medge ledamot av kommunstyrelsen denna rätt.

Nämnderna ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Samråd ska även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda.

Kommunstyrelsens uppgifter

§ 19

Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet när denna inte särskilt regleras i lag (*ledningsfunktion*). Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund.

Styrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för *kommunen (styrfunktion)*.

Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige (*uppföljningsfunktion*).

Kommunstyrelsen ska utöva kommunens ägarfunktion i de företag som kommunen helt eller delvis äger. Kommunstyrelsen äger rätt att utfärda ägardirektiv för fullgörande av den av kommunfullmäktige delegerade ägarfunktionen.

Styrelsen ska också, när något är oklart eller tvistigt, besluta i frågor om samordning mellan nämnderna och gränsdragning mellan nämndernas kompetens.

Styrelsen ansvarar för i detta reglemente angivna uppgifter jämte sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd (*särskilda uppgifter*). Härutöver ansvarar styrelsen för de uppgifter som framgår av kommunallagen och annan lagstiftning.

Kommunstyrelsen ska vidare ansvara för:

- förslag till regelreformer (reglementen, stadgar, föreskrifter)
- samordning av den fysiska, sociala och ekonomiska planeringen när det

gäller:

- användningen av mark och vatten
- miljö
- bostadsförsörjning
- energi och klimat
- trafik och kommunikation
- kommunens översiktsplanering
- köp, försäljning eller byte av fastighet upp till 20 30 mkr, under förutsättning att ärendet inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.
- mark- och exploateringsärenden
- gatukostnadsärenden samt ärenden enligt fastighetsbildningslag, anläggningslag samt ledningsrättslag
- avtal om arrenden, uthyrning och förhyrning av fastigheter med löptider över 10 år
- näringslivs- och sysselsättningsfrågor
- arbetet med att effektivisera administrationen
- utvecklingen av IT
- utvecklingen av brukarinflytande
- internationella kontakter och EU-frågor
- ärenden angående kommunens heraldiska vapen
- konsumentvägledning
- frågor som berör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare och som inte uttryckligen lagts på annan nämnd
- med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor som berör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare, förhandla enligt MBL, besluta om stridsåtgärd, avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser
- anställning och entledigande av produktionschef hos kommunen, efter samråd med berörd nämnd
- central information och utveckling av kommungemensamma informationssystem
- att av kommunfullmäktige fastställda planer och mål för verksamheten följs på ett rationellt och ekonomiskt sätt och redovisas åter till fullmäktige
- årligen pröva om den verksamhet som bedrivs i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Beslutet ska delges fullmäktige snarast. Finner styrelsen att brister föreligger, ska den samtidigt lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.
- medelsförvaltning innebärande placering och upplåning av medel, bevakning av in- och utbetalningar, tillfredsställande försäkringsskydd och donationsförvaltning
- besluta i förköpsärenden
- ansvarar för kommunens remisshantering
- yttranden som ankommer på kommunfullmäktige när dessa inte är av principiell betydelse eller när tiden inte medger att yttrandet behandlas av fullmäktige

- tillsyn över kommunens hälso- och sjukvård inom socialtjänsten genom medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och verksamhetschef enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL)
- kommunens anslagstavla
- turismverksamheten
- krisberedskapsfrågor
- övergripande ansvar för förebyggande arbete med barn- och ungdom, jämställdhet och folkhälsa
- kommunens arbete som del i det finska förvaltningsområdet
- utformning av kommunens interna och externa webbplats
- uppdatering av den kommunala författningssamlingen och se till att denna hålls tillgänglig i lagstadgad form
- sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd

Kommunstyrelsen ska före den 1 april och 1 oktober varje år lämna kommunfullmäktige en redovisning över motioner som kommit in till fullmäktige t.o.m. året dessförinnan och som inte slutligt handlagts av fullmäktige.

Kommunstyrelsen ska två gånger årligen lämna kommunfullmäktige en redovisning över de uppdrag som kommunfullmäktige givit kommunstyrelsen och nämnderna.

Kommunstyrelsen är arbetslöshetsnämnd, arkivmyndighet samt pensionsmyndighet.

Kommunstyrelsen består av 11 ledamöter och 11 ersättare. Kommunstyrelsens presidium består av ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande.

Kommunstyrelsen ska ha ett särskilt arbetsutskott bestående av 3 ledamöter och 3 ersättare. Utskottet ska ha en ordförande och vice ordförande.

Vid sidan av arbetsutskottet ska det även finnas ett planutskott och ett hållbarhetsutskott. Utskotten får på eget initiativ lämna förslag inom sitt verksamhetsområde till kommunstyrelsen samt besluta om prioriteringar för sin verksamhet.

Planutskottet ansvarar för övergripande och långsiktiga samhällsplaneringsfrågor. Med detta avses bland annat kommunens översiktsplan samt tillhörande tematiska och geografiska fördjupningar, infrastrukturplanering, kollektivtrafikplanering och remisshantering. Planutskottet ska ha 7 ledamöter och 7 ersättare. Utskottet ska ha en ordförande och vice ordförande.

Hållbarhetsutskottet ska samordna och följa upp arbetet med kommunens övergripande hållbarhetsarbete inom ramen för Agenda 2030, vad avser ekologisk hållbarhet och folkhälsa. Utskottet ansvarar för Trosa kommuns miljöpris. Hållbarhetsutskottet ska ha 3 ledamöter och 3 ersättare. Utskottet ska ha en ordförande och vice ordförande.

Kommunfullmäktige utser valberedning/arvodeskommitté (se kommunfullmäktiges arbetsordning) vilken har till uppgift att dels bereda vissa val till kommunfullmäktige, dels bereda arvodesfrågor till kommunstyrelsen.

Nämndernas uppgifter

§ 20

Nämnderna är var och en inom sitt verksamhetsområde kommunens organ för sådana verksamheter som kommunfullmäktige delegerat eller som ankommer på sådan nämnd enligt lag eller annan författning.

Humanistiska nämnden ansvarar för utbildning och verksamhet inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdom enligt skollagen och annan författning som reglerar det offentliga utbildningsväsendet, med undantag för det som kommunstyrelsen ansvarar för. Humanistiska nämnden är ansvarig nämnd för förskoleverksamheten, skolbarnomsorgen samt det offentliga skolväsendet för vuxna.

Nämnden ansvarar också för kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som i lag eller annan författning sägs om socialnämnd, med undantag för verksamhet riktad till äldre och funktionshindrade samt socialpsykiatri.

Nämnden ansvarar för sysselsättningsåtgärder, offentligt skyddade arbeten och dylika insatser.

Nämnden ansvarar också för konsumentrådgivning avseende skuldsanering samt kommunens flyktingmottagning.

Humanistiska nämnden består av 11 ledamöter och 11 ersättare. Humanistiska nämndens presidium består av ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande.

Humanistiska nämnden ska ha ett individ- och familjeutskott som ska bestå av 5 ledamöter och 5 ersättare. Utskottet ska ha en ordförande och vice ordförande.

Krisledningsnämnden ansvarar för kommunens uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Krisledningsnämnden träder i funktion när dess ordförande beslutar att så ska ske.

Nämnden består av kommunstyrelsens arbetsutskott, 3 ledamöter och 3 ersättare. Nämnden ska ha en ordförande och vice ordförande.

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för fritidsverksamhet, kulturlivet och kulturminnesvården, bidrag och annat stöd till föreningslivet, övergripande

förebyggande barn- och ungdomsverksamhet, biblioteksverksamheten, kommunens musik och kulturskola, programservice för fritidsverksamheten, kommunens konst och konstinköp samt bidrag och annat stöd till kulturliv och folkbildning samt fördelning av stipendier.

Nämnden är tillstånds- och tillsynsmyndighet för lotterier.

Kultur- och fritidsnämnden består av 9 ledamöter och 9 ersättare. Kultur- och fritidsnämndens presidium består av ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande.

Miljönämnden ansvarar för kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet och vad som i övrigt enligt lag ska fullgöras av den kommunala nämnden inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Det åligger nämnden därvid att:

- Svara för prövning och den tillsyn som ankommer på kommunen enligt miljöbalken, livsmedelslagen, djurskyddslagen, smittskyddslagen, tobakslagen, strålskyddslagen samt lag om sprängämnesprekursorer.
- Utföra samråd och lämna yttranden enligt miljöbalken och enligt annan lagstiftning.

Nämnden ansvarar vidare för ärenden enligt alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter, lag om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare samt lag om tobaksfria nikotinprodukter, **lagen om foder och animaliska biprodukter (LFAB), lagen om åtgärder mot förorening från fartyg och dess förordning om åtgärder mot förorening från fartyg.**

Nämnden består av 3 ledamöter och 3 ersättare. Miljönämndens presidium består av ordförande och vice ordförande.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för kommunens uppgifter med rättsverkan inom plan- och byggväsendet och har inseedet över byggnadsverksamheten enligt plan- och bygglagen. Översiktlig planering är en uppgift för kommunstyrelsen. Nämnden ansvarar också för alla uppgifter som enligt lag ska fullgöras av den kommunala nämnden för plan- och byggnadsväsendet, namnsättnings- och adressärenden, samt mät- och kartverksamheten. Nämnden ansvarar för strandskyddsärenden.

Nämnden beslutar att anta, ändra eller upphäva detaljplaner och områdesbestämmelser med enkelt planförfarande (enligt Plan och Bygglagen kap 5, § 28).

Nämnden ansvarar för räddningstjänsten och de övriga uppgifter som enligt lag ankommer på den kommunala nämnd som svarar för räddningstjänsten.

Nämnden ansvarar för bostadsanpassningsbidragsverksamheten.

Nämnden ansvarar för kommunens befolkningsstatistik.

Nämnden består av 9 ledamöter och 9 ersättare. Samhällsbyggnadsnämndens presidium består av ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande.

Samhällsbyggnadsnämnden ska ha ett arbetsutskott med 3 ledamöter och 3 ersättare. Utskottet ska ha en ordförande och vice ordförande.

Teknik- och servicenämnden är kommunens organ för kommunaltekniska verksamheten avseende vatten- och avlopp, gator och vägar, avfall och parker. Nämnden ansvarar för underhåll och förvaltning av kommunens fasta egendom och dylikt. Nämnden är kommunens lovsökande nämnd för åtgärder på fast egendom. Nämnden har rätt att ingå avtal om arrenden, uthyrning och förhyrning av fastighet med löptider upp till 10 år.

Nämnden ansvarar för drift av idrotts- och andra fritidsanläggningar och drift av måltidsproduktion samt städverksamhet.

Nämnden är kommunens organ för trafiksäkerhetsfrågor och fullgör de trafikuppgifter som avses i lagen om nämnder för vissa trafikfrågor.

Nämnden ansvarar för upphandlingar (enligt lagen om offentlig upphandling, LOU) som gäller fler än en nämnd samt för tecknande av ramavtal. Det ska göras på ett sätt som är rationellt och i linje med en hållbar utveckling och god ekonomisk hushållning.

Nämnden består av 9 ledamöter och 9 ersättare. Teknik- och servicenämndens presidium består av ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande.

Valnämnden ansvarar, på uppdrag av kommunfullmäktige, för val i enlighet med bestämmelserna i vallagen och enligt kommunallagen, folkomröstning enligt lag, opinionsundersökning eller liknande förfarande, om nämndens verksamhet i övrigt inte hindras av det.

Nämnden består av 3 ledamöter och 3 ersättare. Valnämndens presidium består av ordförande och vice ordförande.

Vård- och omsorgsnämnden fullgör kommunens uppgifter rörande vård och omsorg om människor med funktionshinder och om äldre människor enligt Socialtjänstlagen med undantag av ekonomiskt bistånd.

Nämnden ansvarar för den hemsjukvård som kommunen har att fullgöra.

Nämnden fullgör kommunens uppgifter enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Nämnden består av 9 ledamöter och 9 ersättare. Vård- och omsorgsnämndens presidium består av ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande.

Överförmyndaren utövar tillsyn över förmyndares, gode mäns och förvaltares verksamhet och ansvarar för överförmyndarverksamheten i enlighet med bestämmelserna i 16 kap 1§ och 19 kap föräldrabalken.

Överförmyndaren har en ersättare.

Revisorerna regleras i separat reglemente enligt beslut i kommunfullmäktige.

Kommunala bolag och stiftelser

§ 21

För de kommunala bolagen gäller förutom bestämmelserna i respektive bolagsordning av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen utfärdade direktiv.

13

§ 27

KS/2024:43

Riktlinjer för alkoholserving

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar reviderade *Riktlinjer för alkoholserving*.

Ärendet

Nuvarande riktlinjer för alkoholserving beslutades av kommunfullmäktige 2020-04-29, § 28. I 8 kap. 9 § Alkohollagen (2010:1622) står det att kommunen ska tillhandahålla information om vad som gäller enligt denna lag och anslutande föreskrifter samt riktlinjer för tillämpningen av föreskrifterna i kommunen. Riktlinjerna bör vara politiskt förankrade och beslutade av kommunens ledning. Riktlinjerna ska revideras regelbundet, förslagsvis året efter varje valår. Statens Folkhälsoinstitut (FHI) har tagit fram en modell för hur dessa riktlinjer ska utformas, den är uppdaterad 2020-05-17 av Folkhälsomyndigheten (FoHM). Trosa kommuns riktlinjer är baserade på denna modell.

De alkoholpolitiska riktlinjerna ska vara en hjälp för krögare i kommunen som redan innehar serveringstillstånd eller planerar att söka ett serveringstillstånd. Riktlinjerna ska förtydliga bland annat vad som gäller enligt alkohollagen (2010:1622) och anslutande föreskrifter samt vilka lokala förhållanden Trosa kommun tar hänsyn till vid tillståndsprövning. Syftet med riktlinjerna är också att skapa en förutsebarhet för om en etablering som planeras kan ges tillstånd samt underlätta likabehandling inom kommunen av ansökningar om serveringstillstånd. Miljönämnden beslutade 2023-12-04, § 62, om reviderade riktlinjer för alkoholserving. Efter beslutet har miljökontoret identifierat behov av revideringar i riktlinjerna. Beslutet har inte expedierats till kommunstyrelsen än. Därför föreslås att tidigare beslut upphävs och att nämnden fattar ett nytt beslut om riktlinjerna.

Ärendets beredning

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-04-02.

Miljönämnden 2024-03-11 § 19.

Tjänsteskrivelse från samhällsbyggnadschef Mats Gustafsson och miljöchef Susanne Rosqvist 2024-03-01.

Riktlinjer för alkoholserving.

Kopia till

Kommunfullmäktige

§ 19

MN/2023:32

Riktlinjer för alkoholserving

Beslut

Miljönämnden upphäver nämndens beslut från den 2023-12-04 § 62.

Miljönämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar reviderade *Riktlinjer för alkoholserving*.

Ärendet

Nuvarande riktlinjer för alkoholserving beslutades av kommunfullmäktige 2020-04-29, § 28. I 8 kap. 9 § Alkohollagen (2010:1622) står det att kommunen ska tillhandahålla information om vad som gäller enligt denna lag och anslutande föreskrifter samt riktlinjer för tillämpningen av föreskrifterna i kommunen. Riktlinjerna bör vara politiskt förankrade och beslutade av kommunens ledning. Riktlinjerna ska revideras regelbundet, förslagsvis året efter varje valår.

Statens Folkhälsoinstitut (FHI) har tagit fram en modell för hur dessa riktlinjer ska utformas, den är uppdaterad 2020-05-17 av Folkhälsomyndigheten (FoHM). Trosa kommuns riktlinjer är baserade på denna modell.

De alkoholpolitiska riktlinjerna ska vara en hjälp för krögare i kommunen som redan innehar serveringstillstånd eller planerar att söka ett serveringstillstånd. Riktlinjerna ska förtydliga bland annat vad som gäller enligt alkohollagen (2010:1622) och anslutande föreskrifter samt vilka lokala förhållanden Trosa kommun tar hänsyn till vid tillståndsprövning. Syftet med riktlinjerna är också att skapa en förutsebarhet för om en etablering som planeras kan ges tillstånd samt underlätta likabehandling inom kommunen av ansökningar om serveringstillstånd.

Miljönämnden beslutade 2023-12-04, § 62, om reviderade riktlinjer för alkoholserving. Efter beslutet har miljökontoret identifierat behov av revideringar i riktlinjerna. Beslutet har inte expedierats till kommunstyrelsen än. Därför föreslås att tidigare beslut upphävs och att nämnden fattar ett nytt beslut om riktlinjerna.

Ärendets beredning

Tjänsteskrivelse från samhällsbyggnadschef Mats Gustafsson och miljöchef Susanne Rosqvist 2024-03-01.

Riktlinjer för alkoholserving.

Kopia till

Kommunstyrelsen

Miljönämnden

Miljökontoret
Susanne Rosqvist
Miljöchef
0156-520 97
susanne.rosqvist@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum
2024-03-01
Diarienummer
MN/2023:32

Riktlinjer för alkoholserving

Förslag till beslut

Miljönämnden upphäver nämndens beslut från den 2023-12-04 § 62.

Miljönämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar reviderade *Riktlinjer för alkoholserving*.

Ärendet

Nuvarande riktlinjer för alkoholserving beslutades av kommunfullmäktige 2020-04-29, § 28. I 8 kap. 9 § Alkohollagen (2010:1622) står det att kommunen ska tillhandahålla information om vad som gäller enligt denna lag och anslutande föreskrifter samt riktlinjer för tillämpningen av föreskrifterna i kommunen. Riktlinjerna bör vara politiskt förankrade och beslutade av kommunens ledning. Riktlinjerna ska revideras regelbundet, förslagsvis året efter varje valår.

Statens Folkhälsoinstitut (FHI) har tagit fram en modell för hur dessa riktlinjer ska utformas, den är uppdaterad 2020-05-17 av Folkhälsomyndigheten (FoHM). Trosa kommuns riktlinjer är baserade på denna modell.

De alkoholpolitiska riktlinjerna ska vara en hjälp för krögare i kommunen som redan innehar serveringstillstånd eller planerar att söka ett serveringstillstånd. Riktlinjerna ska förtydliga bland annat vad som gäller enligt alkohollagen (2010:1622) och anslutande föreskrifter samt vilka lokala förhållanden Trosa kommun tar hänsyn till vid tillståndsprövning. Syftet med riktlinjerna är också att skapa en förutsebarhet för om en etablering som planeras kan ges tillstånd samt underlätta likabehandling inom kommunen av ansökningar om serveringstillstånd.

Miljönämnden beslutade 2023-12-04, § 62, om reviderade riktlinjer för alkoholserving. Efter beslutet har miljökontoret identifierat behov av revideringar i riktlinjerna. Beslutet har inte expedierats till kommunstyrelsen än. Därför föreslås att tidigare beslut upphävs och att nämnden fattar ett nytt beslut om riktlinjerna.

Nytt förslag till skrivelse sid 9 (ändring i gul text):

Störningar för omgivningen och närboende kan vara skäl för avslag, delvis avslag eller inskränkningar i serveringstillståndet avseende serveringstider inom- och utomhus. **Närområdets karaktär och användningsområde ska särskilt beaktas vid**

prövningen.

Nytt förslag till skrivelse sid 14:

Riktlinje

Att det finns ett matutbud och att mat serveras är viktigt för att säkerställa att reglerna i alkohollagen efterföljs. Fokus ska ligga på matservering framför alkoholservice. Gäster ska erbjudas ett varierat matutbud bestående av olika rätter.

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Susanne Rosqvist
Miljöchef

Bilaga

Riktlinjer för alkoholservice (ändringar är gulmarkerade)

Beslut till

Kommunstyrelsen

Riktlinjer för alkoholservering

Antagen av:	Kommunfullmäktige 2024-XX-XX § XX MN/2023:32
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Riktlinjer

Innehållsförteckning

Inledning	3
Syftet med riktlinjerna för alkoholserving	3
Hur riktlinjerna ska användas	4
Alkohollagen – en skyddslag	4
Ansökan och handläggning	4
Handläggningstider vid ansökan	5
Kommunens informationsskyldighet mm	6
Remissyttrande	7
Olägenheter på grund av serveringställets belägenhet eller andra skäl	8
Rättsregel	8
Riktlinje	8
Kommunens tillsynsverksamhet	9
Rättsregel	9
Riktlinje	9
Återkallelse mm	11
Rättsregel	11
Riktlinje	11
Avgifter för tillståndsprövning samt tillsynsavgifter	12
Rättsregel	12
Riktlinje	12
Riktlinjer vid serveringstider	12
Rättsregel	12
Riktlinje	13
Ordning och nykterhet	15
Rättsregel	15
Riktlinje	15
Uteserveringar	17
Rättsregel	17
Riktlinje	17
Gemensamt serveringsutrymme	18
Rättsregel	18
Riktlinje	18
Villkor vid meddelande om serveringstillstånd	18
Rättsregel	18
Riktlinje	18
Tillfälliga tillstånd till allmänheten och slutna sällskap	19

Rättsregel	19
Riktlinje	19
Folköl	20
Rättsregel	20
Riktlinjer	21
Övrigt	21
<i>Olaga diskriminering i samband med restaurangbesök</i>	21

Inledning

Lagstiftaren har i alkohollagen (2010:1622) lagstiftat om att kommunerna ska ha riktlinjer. Statens folkhälsoinstitut (FHI) har tagit fram en modell för hur de kommunala riktlinjerna för alkoholservering ska utformas, den är uppdaterad ~~2014-12-18~~ 2020-05-17 av Folkhälsomyndigheten (FoHM). Bakgrunden är att de riktlinjer som finns skiljer sig mycket åt i fråga om omfattning, detaljnivå och aktualitet. Nedanstående riktlinjer är framtagna enligt FHI/FoHM:s modell att gälla för Trosa kommun.

Av 8 kapitlet 9 § alkohollagen (2010:1622) framgår att kommunen ska informera om vad som gäller enligt alkohollagen och tillhörande föreskrifter och att kommunen ska ta fram riktlinjer för hur alkohollagen ska tillämpas lokalt.

Kommunerna ska ha tydliga riktlinjer som bland annat redogör för vilken hänsyn till lokala förhållanden som kommunen tar vid tillståndsprövningen.

Trosa kommuns riktlinjer är politiskt förankrade och beslutade av kommunfullmäktige. Riktlinjerna publiceras på kommunens webbplats så att allmänheten enkelt kan ta del av dem. Riktlinjerna ska spegla kommunens uppfattning och ambitionsnivå. De ska revideras regelbundet, dock minst året efter varje valår.

Syftet med riktlinjerna för alkoholservering

Syftet med de kommunala riktlinjerna för serverings- och provsmakningstillstånd är att skapa förutsägbarhet för om en etablering som planeras kan ges tillstånd. Genom dessa riktlinjer får allmänheten kännedom om den lokala anpassningen till alkohollagen. Det är ett dokument som ska vara till hjälp för handläggarna att fatta beslut i enlighet med den politiska viljeriktningen i kommunen och att beslutet grundas på samma bedömning för alla.

Riktlinjerna ska bidra till:

Minska överkonsumtion av alkohol med särskild fokus på ungdomar och unga vuxna

Att miljöer och arrangemang för barn och ungdomar är alkoholfria

Att motverka brottslighet och minska våldsbrott i offentlig miljö/krogmiljö

Att endast verksamhetsutövare som uppfyller lämplighetskraven ska erhålla tillstånd

Att den som söker tillstånd enkelt ska kunna förutse om den planerade verksamheten kan ges tillstånd

Att ge vägledning vid handläggning och beslut så att ansökningar om serveringstillstånd behandlas lika inom kommunen

Hur riktlinjerna ska användas

Enligt alkohollagen ska kommunen ha tydliga riktlinjer som talar om vad som gäller när man söker serveringstillstånd. Det ska vara lätt för en verksamhetsutövare att förstå vad som gäller i Trosa kommun och om den planerade verksamheten kan ges tillstånd.

Det räcker inte för kommunen att enbart hänvisa till riktlinjerna som grund för att avslå en ansökan om serveringstillstånd. Det måste finnas konkreta omständigheter som talar mot beviljandet, exempelvis polisens yttrande.

Riktlinjerna kompletteras med en tillsynsplan. Tillsynsplanen redogör konkret för kommunens planerade tillsynarbete, till exempel vad gäller frekvens på tillsynsbesök och vilka serveringsställen som ska besökas och olika tematiska anslag för tillsynen. Tillsynsplanen upprättas årligen.

Alkohollagen – en skyddslag

Alkohollagen utgör en viktig del av alkoholpolitiken och reglerar bestämmelserna om när, var och hur servering av alkoholdrycker får ske.

Alkohollagen är en skyddslag vilket innebär att den ska begränsa alkoholens skadeverkningar. En utgångspunkt är att sociala hänsyn och skyddet för människors hälsa alltid går före företagsekonomiska eller näringspolitiska hänsyn.

Ansökan och handläggning

När krävs ett serveringstillstånd?

För att få servera spritdrycker, vin, starköl, andra jästa alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat krävs ett serveringstillstånd som utfärdas av den kommunen där serveringsstället är beläget.

Serveringstillstånd krävs dock inte om serveringen uppfyller samtliga följande tre kriterier:

- Avser ett enstaka tillfälle för i förväg bestämda personer
- Sker utan vinstintresse och utan annan kostnad för deltagarna än kostnaden för inköp av dryckerna och
- Äger rum i lokaler där det inte bedrivs yrkesmässig försäljning av alkohol- eller lättdrycker

Handläggningstider vid ansökan

Rättsregel

«5 § alkoholförordningen (2010:1636): Kommunen ska fatta beslut i ett ärende om serveringstillstånd inom fyra månader från det att en fullständig ansökan har inkommit till kommunen. Om det är nödvändigt på grund av utredningen av ärendet får handläggningstiden förlängas med högst fyra månader. Sökanden ska informeras om skälen för att handläggningstiden förlängs innan den ursprungliga tidsfristen har gått ut. Ett beslut att förlänga handläggningstiden får inte överklagas.

«8 § lagen om tjänster på den inre marknaden (2009:1079): Behörig myndighet ska sända ett mottagningsbevis till sökanden när en fullständig ansökan har kommit in.

Mottagningsbeviset ska innehålla information om

1. tidsfrist som avses i 7 § och, i förekommande fall, följden av att ett beslut inte fattas inom denna tidsfrist, och
2. möjligheterna till rättslig prövning av beslut

Riktlinje

I Trosa kommun ansvarar Miljönämnden för tillståndsgivning, tillsyn och sanktionsärenden för serveringstillstånd och folkölsförsäljning. På uppdrag av miljönämnden är det alkoholinspektörer från Nyköpings kommun som utför tillståndsprovning och tillsyn i Trosa i enlighet med alkohollagen. Handläggarna i Nyköpings kommun rådgör alltid med Trosa miljökontor vid tillståndsprovning i frågor om livsmedelsregistrering samt om det finns risk för olägenheter och störningar eller om det finns andra hinder för att tillstånd kan medges. Nedan följer handläggningstider för specifika ärendeslag, när ansökan är komplett:

Stadigvarande tillstånd till allmänheten eller slutet sällskap – 6 veckor

Ändring av styrelse , yta serveringstid mm – 6 veckor

Tillfälliga tillstånd till allmänheten – 4 veckor

Tillfälliga tillstånd till slutet sällskap – 1 vecka

Anmälningensärenden – 1 vecka

Beslut gällande serveringstillstånd fattas i enlighet med upprättad delegationsordning. Var beslutanderätten ligger i ett specifikt ärende kan påverka hur fort ett ärende kan beslutas.

~~Vid ansökan om tillfälligt tillstånd till allmänheten eller till slutna sällskap under juni – augusti uppmanas sökande att i god tid inkomma med ansökan och medföljande dokumentation.~~

Tillfälliga tillstånd till allmänheten ska skickas in en månad före evenemanget för att hinna behandlas. Det måste bland annat finnas tid att skicka remiss till polismyndigheten.

Tillfälliga tillstånd till slutet sällskap och tillfälliga förändringar av ett stadigvarande tillstånd skall skickas in senast tio arbetsdagar före evenemanget för att hinna behandlas.

Kommunens informationsskyldighet mm

Rättsregel

«8 kapitlet 9 § alkohollagen: Kommunen ska tillhandahålla information om vad som gäller enligt denna lag och anslutande föreskrifter samt riktlinjer för tillämpningen av föreskrifterna i kommunen”

Riktlinjer

Trosa kommun använder sig av sin hemsida: www.trosa.se som huvudsaklig källa till information. Där återfinns ett omfattande informationsmaterial gällande kommunens arbete och alkohollagen och dess föreskrifter. På kommunens hemsida kan ansökan om serveringstillstånd ske digitalt.

Trosa kommun genom Nyköpings kommun anordnar krögarträffar och referensgrupper där tillståndshavare i kommunen förväntas delta. Mötena syftar till att alkoholinspektörerna ska kunna föra ut viktig information och samtidigt vara lyhörda för restauratörernas åsikter. Två gånger per år skickas ett informationsbrev ut till samtliga restaurangägare. Utskicket kan gälla ny information som ändring i lag och statistik mm.

Nyköpings kommun erbjuder utbildning i Ansvarsfull alkoholservering vid minst ett tillfälle per år. Utbildningen erbjuds även Trosa kommuns tillståndshavare utan kostnad. Kommunen kan meddela villkor som innebär att serveringsansvarig personal bör genomgå ovanstående utbildning eller motsvarande om restaurangen har öppet till kl 02:00.

Kommunen rekommenderar tillståndshavarna som ej kan delta på utbildningen som kommunen erbjuder att själva anlita utbildningsföretag för digital utbildning.

Kunskapsprov

För att få ett serveringstillstånd ska minst 50 % av ägarna i ett bolag göra ett kunskapsprov eller ha genomfört ett kunskapsprov i alkohollagen med godkänt resultat inom de senaste 3 åren. Kunskapsprov ska avläggas i samband med ansökan. Efter 3 misslyckade prov ges avslag på ansökan och ny ansökningsavgift får erläggas. Provresultat meddelas dagen efter och eventuellt omprov får tidigast skrivas om efter 6:e arbetsdagen. Kunskapsprov erläggs av den person som ansöker om serveringstillstånd och/eller av person som ingår i bolaget, vid större koncerner restaurangchef eller liknande.

Kunskapsprov ska avläggas i samband med ansökan. Efter 3 misslyckade prov ges avslag på ansökan och ny ansökningsavgift får erläggas.

Kunskapsprov erläggs av den person som ansöker om serveringstillstånd och/eller av person som ingår i bolaget, vid större koncerner restaurangchef eller liknande.

Provresultat meddelas dagen efter och eventuellt omprov får tidigast skrivas om efter 6:e arbetsdagen.

Det första kunskapsprovet ingår i ansökan, därefter tas en avgift ut.

Kommunicering

Trosa kommun kommunicerar när ansökan är komplett, endera genom telefon eller via mejlkontakt. Om anmälan avser kryddning av spridrycker, anmälan av cateringlokal samt serveringsansvarig personal får sökande en bekräftelse. Den som bedriver cateringverksamhet ska anmäla lokal och tid för evenemanget till kommunen. Alkoholinspektörerna skickar alltid en tillsynsrapport när de varit på yttre tillsyn, där förklaras vad kommunen har tittat på.

Remissyttrande

Rättsregel

« 8 kapitlet 11 § alkohollagen: En ansökan om stadigvarande serveringstillstånd får inte bifallas utan att polismyndighetens yttrande har inhämtats. Det samma gäller om det inte rör sig om arrangemang av endast obetydlig omfattning, tillfälligt serveringstillstånd för servering till allmänheten.

Polismyndigheten ska i sitt yttrande redovisa samtliga omständigheter som ligger till grund för myndighetens bedömning i det enskilda fallet och särskilt yttra sig om sökandes allmänna lämplighet för verksamheten.

8 kap 16 § i alkohollagen: Lokal som används för servering till allmänheten eller för servering till slutna sällskap av de som har stadigvarande serveringstillstånd ska vara lämpliga från brandsäkerhetssynpunkt.»

Riktlinje

Remissförfrågningar avseende stadigvarande serveringstillstånd eller tillfälliga tillstånd till allmänheten skickas alltid till polisen. Remisser skickas även vanligtvis till räddningstjänsten, skatteverket och kronofogden. Handläggarna i Nyköpings kommun rådgör alltid med Trosa miljökontor vid tillståndsprövning i frågor om livsmedelsregistrering samt om det finns risk för olägenheter och störningar eller om det finns andra hinder för att tillstånd kan medges. Även andra myndigheter kan vara remissinstans som Tullverket eller andra enheter på kommunen.

Trosa kommun lämnar också remissvar till andra myndigheter. Vanligast är Spelinspektionen och andra kommuner. Kommunen inhämtar också information från kreditupplysningsföretag samt har en rättsdatabas att tillgå.

Genom remissvaren erhåller kommunen en stor mängd information om den sökande, dennes bolag och förutsättningar för den sökta verksamheten. Några exempel på vilken information som lämnas och kommer kommunen till del vid yttranden är :

Vandel

Sökt serveringstid

Krav på förordnade ordningsvakter

Personalbedömning i serveringslokal

Bedömning av brandsäkerhet

Eventuella boendestörningar

Restföring av skatter och avgifter till det allmänna

Betalningsuppsmaningar

Kommunen värderar och bedömer sedan yttranden från andra myndigheter beroende på vilken typ av verksamhet som har sökts eller vad som utgör bakgrund till remissförfrågan. Kort kan sägas att yttranden från polis, räddningstjänst och miljöinspektör väger tungt vid en bedömning.

Olägenheter på grund av serveringställets belägenhet eller andra skäl

Rättsregel

8 kapitlet 17 § alkohollagen lyder: Om alkoholservering på grund av serveringsställets belägenhet eller av andra skäl kan befaras medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa, får serveringstillstånd vägras även om övriga krav som uppställs i lagen är uppfyllda.

Riktlinje

Trosa kommun prövar alltid varje ansökan efter de specifika förhållanden som råder för det enskilda fallet. **Polisens och miljönämndens yttrande väger tungt.**

Det kan finnas olika anledningar till inskränkningar i ansökan eller anmälan eller att den avslås helt. Anledningarna kan vara att:

Omgivningen störs

Störningar för omgivningen och närboende kan vara skäl för avslag, delvis avslag eller inskränkningar i serveringstillståndet avseende serveringstider inom- och utomhus. **Närområdets karaktär och användningsområde ska särskilt beaktas vid prövningen.**

Evenemang med tema i kombination med alkoholförtäring som kan antas medföra särskild risk för olägenhet ska inte beviljas serveringstillstånd.

Restaurangens inriktning

Restaurangens inriktning till exempel renodlad restaurang för matservering, restaurang med nöjesverksamhet eller restaurang som vänder sig till ungdomar. Kommunen kan också begränsa serveringstider, t.ex. där servering endast får ske två timmar före och två timmar efter aktivitet.

Hänsyn tas till barn och ungdomar

Specifika miljöer där tillståndsgivningen bör ske restriktivt till exempel i närhet eller i anslutning till skolmiljöer. Evenemang som riktar sig främst till ungdomar under 18 år ska inte beviljas serveringstillstånd.

Kommunens tillsynsverksamhet

Rättsregel

« 9 kap 2 § alkohollagen: Kommunen och polismyndigheten har tillsyn över efterlevnaden av de bestämmelser som gäller för servering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat. Kommunen och polismyndigheten har också tillsyn över detaljhandeln med folköl. Kommunen ska upprätta en tillsynsplan som ska ges in till länsstyrelsen.

Lag (2019:345)»

« 9 kap 3 § alkohollagen: För tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna om marknadsföring i 7 kap finns det särskilda regler i marknadsföringslagen (2008:486). Tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna gentemot den som har serveringstillstånd får, i fråga om marknadsföring på serveringsstället, utövas också av kommunen. För kommunens tillsyn gäller inte 7 kap 8 § alkohollagen.»

Riktlinje

Trosa kommun och polismyndigheten är de lokala tillsynsmyndigheterna som ska kontrollera verksamheten med serveringstillstånd och dess efterlevnad av bestämmelserna i alkohollagen. Tillsynsarbetet är uppdelat i tre delar. Dessa delar är förebyggande arbete, inre tillsyn samt yttre tillsyn. Tillsynen kan också delas upp i rutintillsyn respektive påkallad tillsyn.

Rutintillsyn är sådan tillsyn som enligt fastställd tillsynsplan är inplanerad medan den påkallade tillsynen genomförs utifrån någon specifik händelse som inträffat eller att information om till exempel missförhållande har inkommit till kommunen. Miljönämnden fastställer årligen en tillsynsplan för den planerade tillsynen.

Förebyggande arbete

Inom det förebyggande arbetet ryms en mängd olika aktiviteter. Till exempel dialog och diskussion med kommunens krögare, utbildning i ansvarsfull alkoholservering samt deltagande i olika nätverk. Syftet med förebyggande arbete är ett sätt att sprida kunskap till de som har ett serveringstillstånd om hur de ska arbeta för att följa alkohollagens regler i sin verksamhet.

Inre tillsyn

Vid inre tillsyn granskar kommunen sådant som tillståndshavaren enligt alkohollagen och dess föreskrifter är skyldiga att sköta. Några få exempel på inre tillsyn är granskning av bokföring, att skatter och avgifter till det allmänna betalas i tid samt årlig kontroll av brottsregistret. Kommunen använder sig av kreditupplysningsföretag som signalerar dagligen om brister.

Yttre tillsyn

Vid yttre tillsyn avses ofta sådan tillsyn som sker på plats på serveringsstället. Det som står i fokus vid denna tillsyn är det som kallas de alkoholpolitiska värdena. Kommunen kontrollerar att ingen minderårig blir serverad, att ingen överservering sker och att bestämmelserna kring ordning och nykterhet efterlevs. Vidare kontrolleras matkravet och marknadsföring samt att det finns serveringsansvarig personal på plats. Yttre tillsyn är oftast oanmäld. Efter tillsynsbesöket skickas ett tillsynsprotokoll till serveringsstället med de uppgifter som framkommit vid tillsynen samt en förklaring på samtliga punkter. Om tillsynsbesöket föranleder till att en utredning startas framkommer även det i tillsynsprotokollet.

Målet är att verksamheter med serveringstillstånd skall ha minste ett tillsynsbesök av kommunen per år. Uppmärksammade brister kan leda till fler tillsynstillfällen. Även tillfälliga tillstånd till allmänheten prioriteras i den yttre tillsynen. Verksamheter med tex ung publik, längre öppettider mm får flera tillsynsbesök.

Påkallad tillsyn görs efter till exempel anmälan från allmänheten eller andra myndigheter.

Återkallelse mm

Rättsregel

«9 kap 17 § alkohollagen: En kommun får meddela en innehavare av serveringstillstånd en erinran, eller i allvarigare fall eller vid upprepade överträdelser, en varning om denne inte

1. uppfyller de krav som gäller för tillståndets meddelande, eller
2. följer de bestämmelser som gäller för servering enligt denna lag eller de villkor eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.»

«9 kap 18 § alkohollagen: En kommun ska återkalla ett serveringstillstånd om

1. tillståndet inte längre utnyttjas
2. det med tillståndshavarens vetskap har förekommit brottslig verksamhet på serveringsstället eller i anslutning till detta utan att tillståndshavaren har ingripit eller
3. tillståndshavaren har brutit mot denna lag eller vad som i övrigt gäller för tillståndet på ett sådant sätt att varning inte är en tillräckligt ingripande åtgärd, eller har tilldelats en eller flera varningar utan att de förhållanden som föranlett varningen har rättats till.

Om flera tillståndshavare har nyttjat ett gemensamt serveringsutrymme enligt 8 kap 14 § andra stycket får i stället tillståndet för gemensamt serveringsutrymme återkallas, om det inte kan utredas vilken tillståndshavare som är ansvarig för en händelse som ska föranleda återkallelse av serveringstillståndet.»

Riktlinje

I alkohollagens 9 kapitel 17 och 18 § § framgår följande sanktionsmöjligheter:

Erinran

Varning

Återkallelse av serveringstillstånd

Sanktionsmöjligheterna ska ses som en trappstegsmodell där upprepande överträdelser leder till skarpare sanktioner. Observera att det finns missförhållanden och överträdelser där varning eller återkallelse kan bli aktuellt utan att erinran eller varning har utdelats först.

Trosa kommun vill också framhålla att straffansvaret vid servering är personligt och att den som medvetet eller av misstag säljer eller lämnar ut alkoholdrycker till den som inte är 18 år eller till den som är märkbart påverkad av alkohol eller annan

drog gör sig skyldig till olovlig dryckeshantering och kan dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Trosa kommun är skyldig att återkalla ett serveringstillstånd som inte längre utnyttjas. Det åligger dock tillståndshavaren att själv återkalla serveringstillståndet vid avslutad verksamhet.

Tillståndshavaren är själv skyldig att meddela avbrott i verksamheten till exempel vid kortare stängningar av restaurangen.

Avgifter för tillståndsprovning samt tillsynsavgifter

Rättsregel

«8 kapitlet 10 § alkohollagen: Ansökan om serveringstillstånd görs skriftligen. Kommunen får ta ut avgift för provningen enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige. Kommunen får även ta ut avgift för tillsyn enligt 9 kap. Av den som har serveringstillstånd och av den som bedriver anmälningspliktig detaljhandel med eller servering av folköl. Regeringen får meddela föreskrifter om den tid inom vilken kommunen ska fatta beslut om serveringstillstånd.»

Riktlinje

Trosa kommuns avgifter beräknas enligt självkostnadsprincipen som regleras närmare i kommunallagen (2017:725).

För att ansökan ska bli prövad och beslutad krävs att ansökningsavgiften är betald. Tillsynsavgiften för servering av alkohol är uppbyggd av två delar. Den första delen är en fast tillsynsavgift och den andra är en rörlig avgift baserad på omsättning föregående år. Rörlig tillsynsavgift baserar sig på tidigare års alkoholomsättning och framgår av restaurangrapporten. Den omsättningsbaserade avgiften är indelad i åtta olika avgiftsklasser. Tillsynsavgifterna återfinns i dokumentet *Taxa för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel inom Trosa kommun. Taxa för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt lagen om tobaksfria nikotinprodukter.*

Riktlinjer vid serveringstider och matkrav

Rättsregel

«8 kapitlet 19 § alkohollagen: Kommunen beslutar under vilka tider alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat får serveras. Vid bestämmande av tiden för servering ska särskilt beaktas vad som sägs i 17 §. Om inte kommunen beslutar annat, får servering av spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker

inte påbörjas tidigare än klockan 11.00 och inte pågå längre än till klockan 01.00. Serveringsstället ska vara utrymt senast 30 minuter efter serveringstidens utgång.

Bestämmelserna i första-tredje styckena gäller inte rumsservering på hotell eller minibar i hotellrum enligt 5 §. Lag (2019:345).»

Riktlinje

I alkohollagen framgår att normaltiden för alkoholservering är 11:00 - 01:00. Tillståndsmyndigheten kan dock besluta om så kallad utsträckt serveringstid. Vid beslut om serveringstid väger polisens yttrande samt om det finns risk för att närboende störs tungt. Detta innebär att serveringstid efter klockan 01:00 i vissa fall kan vara möjlig.

I Trosa kommun gäller alkohollagens normaltid som utgångspunkt för serveringstillstånd. Tillståndssökande och tillståndshavare kan dock beviljas utsträckt tid till längst klockan 02.00 efter prövning och bedömning.

Vad gäller serveringstid vid tillfälliga tillstånd för slutet sällskap kan dessa beviljas till senast klockan 04:00 efter prövning och bedömning. Här avses arrangemang av typen privat bröllopsfest eller jubileumsfest såsom exempelvis 50-årsfest.

Kravet på att det ska finnas ett varierat utbud av maträtter ska i princip gälla under hela den tid som serveringstillståndet gäller. Efter klockan 23.00 får matutbudet begränsas till ett fåtal enklare rätter.

Matkrav - rättsregel

Av 8 kap. 15 § alkohollagen framkommer att stadigvarande tillstånd för servering till allmänheten får medges endast om serveringsstället har ett eget kök i anslutning till serveringslokalen samt tillhandahåller lagad eller på annat sätt tillredd mat. Gästerna ska kunna erbjudas ett varierat utbud av maträtter. Efter klockan 23.00 får matutbudet begränsas till ett fåtal enklare rätter.

Serveringsstället ska vara utrustat med ett i förhållande till lokalens storlek lämpligt antal sittplatser för matsservering.

Om det finns en drinkbar får den ta i anspråk endast en mindre del av serveringsställets totala yta och vara belägen i nära anslutning till matsalen.

Tillfälligt tillstånd för servering till allmänheten får meddelas om serveringsstället tillhandahåller tillredd mat. Detsamma gäller tillstånd för servering i slutet sällskap.

Tillstånd för servering av starköl, vin och annan jäst alkoholdryck i foajéer till teater eller konsertlokal under paus i föreställning eller konsert får meddelas utan krav på matsservering. Det ställs inte heller krav på matsservering vid provsmakning enligt 6 eller 7 § alkohollagen.

Riktlinje

Att det finns ett matutbud och att mat serveras är viktigt för att säkerställa att reglerna i alkohollagen efterföljs. Fokus ska ligga på matservering framför alkoholservering.

Gäster ska erbjudas ett varierat matutbud bestående av olika rätter.

Kökets kapacitet ska möjliggöra att de rätter som framgår av menyn kan tillredas.

Efter klockan 23.00 får ett enklare matutbud erbjudas gäster.

Information om aktuellt matutbud ska finnas i minst samma utsträckning som dryckesutbudet.

Snacks, nötter och chips och dylikt är inte maträtter.

Provsmakning – rättsregel

Av 8 kap. 6 § alkohollagen framkommer att anordnande av provsmakning av spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker eller av alkoholdrycksliknande preparat vid arrangemang riktade till allmänheten är tillåtet under förutsättning att:

1. arrangören har ett stadigvarande serveringstillstånd som omfattar de drycker som provsmakningen avser samt den lokal där provsmakningen ska äga rum, eller
2. de partihandlare som deltar enskilt eller gemensamt ansöker om och erhåller ett tillfälligt tillstånd för provsmakning av de drycker som avses erbjudas.

Tillståndshavare som avses i första stycket ska innan arrangemanget äger rum göra en anmälan till kommunen enligt 6 § alkohollagen. Av 8 kap. 7 § alkohollagen framkommer att den som tillverkar alkoholdrycker från råvaror som produceras på den egna gården och som har ett stadigvarande serveringstillstånd har rätt att, efter anmälan till kommunen, vid tillverkningsstället erbjuda provsmakning av de egenproducerade dryckerna. Om sådant tillstånd saknas, får tillverkaren erbjuda provsmakning av egentillverkade alkoholdrycker vid tillverkningsstället efter särskilt tillstånd för provsmakning.

Riktlinje

Vid provning av alkoholdrycker för stadigvarande tillstånd, ska anmälan göras till [Tjänster - Trosa kommun](#).

Anmälan ska ha inkommit en (1) vecka innan arrangemanget.

Det är en mindre mängd av olika produkter som provas för att ge deltagarna en uppfattning om kvalitet och smak.

Ordning och nykterhet

Rättsregel

«3 kap 1 § alkohollagen. Alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat får inte säljas om det inte föreligger rätt till det enligt denna lag.

Lag (2019:345)»

«3 kap 2 § samma lag: alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat som inte får säljas i en butikslokal får inte heller förvaras i sådan lokal eller tillhörande utrymme. Med butikslokal avses en lokal där konsumenterna kan köpa varor eller tjänster eller hyra varor, dock inte restauranger och andra serveringsställen. Sådan lokal där provsmakning enligt 8 kap 7 § andra stycket bedrivs, omfattas inte av förbud i första stycket.

Lag (2019:345)»

« 3 kapitlet 5 § alkohollagen. Försäljning av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat ska skötas på ett sådant sätt att skador i möjligaste mån förhindras. Det som tar befattning med försäljning av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat ska se till att ordning och nykterhet råder på försäljningsstället.

Lag (2019:345)»

« 8 kapitlet 20 § alkohollagen: Vid servering av alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat ska ansvarig personal se till att måttfullhet iakttas och att störningar på grund av oordning eller onykterheter undviks.

Lag (2019:345)»

Riktlinje

Servering av alkoholdrycker i Trosa kommun ska vara ansvarsfull och präglas av måttfullhet. Fokus är återhållsamhet vid servering, att skadeverkningarna av alkohol förhindras samt att kravet på ordning och nykterhet gäller såväl på serveringsstället som i dess direkta närhet.

~~Även övrig oordning som inte är direkt orsakad av alkoholförtäring ska undvikas. Ett antal exempel på omständigheter som kan påverka arbetet med ordning och nykterhet som kommunen vill lyfta fram är:~~

Personaltäthet

Personalens utbildning

Lokalens utformning

Kringmiljön

Lokal alkohol och drogpolicy på serveringsstället

Trosa kommun kan vid tillståndsgivning komma att villkora specifika förutsättningar på serveringsstället såsom att endast bordsservering är tillåtet, att serveringspersonal genomgår utbildning i ansvarsfull alkoholservering eller liknande och en begränsning till vissa dryckesslag. Kommunen vill också framhålla att det i enlighet med intentionerna i alkohollagen är olämpligt att servera starksprit som självservering, så kallade helrör.

Trosa kommun eftersträvar att antalet barn och unga som börjar använda eller missbruka alkohol, ska minska. Verksamheter med serveringstillstånd ska ha rutiner för att inte servera underåriga.

- Tillståndshavaren ska ha kontroll över alkoholserveringen. Personaltätheten och lokalens utformning har stor betydelse. Personalens kompetens och utbildning är av stor vikt för att serveringen ska bedrivas i enlighet med lagstiftarens intentioner.
- Servering av större mängder alkohol till en person eller till en grupp personer ska begränsas, då det inte bedöms lämpligt, till exempel genom att inte tillåta servering av hela flaskor med spritdrycker så kallade "helrör", hinkar eller brickor med starköl eller liknande.
- Mängdrabatt vid servering av alkoholdrycker får inte förekomma.
- Det är inte tillåtet med uttryck som kan uppmuntra till alkoholkonsumtion såsom till exempel "Bartömning".
- Lättdrycker som ska finnas som alternativ till de alkoholdrycker som finns angivna i tillståndsbeviset är alkoholfri öl eller lättöl, alkoholfritt rött och vitt vin.
- Servering kan begränsas till att ske endast i form av bordsservering genom meddelande av villkor.
- I Trosa kommun bör alla tillståndshavare ha en skriftlig alkohol- och drogpolicy oavsett serveringstid.
- Villkor i form av krav på skriftlig alkohol- och drogpolicy kan meddelas för verksamheter där det bedöms medföra positiva effekter vad gäller att minska alkoholens skadeverkningar. Detta gäller framförallt verksamheter med serveringstid efter klockan 01.00.

- Villkor som kan meddelas är ordningsvakter som ska tjänstgöra mellan olika klockslag. Detta villkor sätts i samråd med polismyndigheten

Uteserveringar

Rättsregel

«8 kapitlet 14 § alkohollagen: Serveringstillstånd ska omfatta ett visst avgränsat utrymme som disponeras av tillståndshavaren. Särskilt tillstånd kan dock meddelas för flera tillståndshavare att utnyttja ett gemensamt serveringsutrymme. Om så har skett ska varje tillståndshavare svara för ordning och nykterhet inom serveringsutrymmet samt för att vad som i övrigt gäller enligt denna lag iakttas under den tid han eller hon bedriver servering där. «

Riktlinje

Alkoholservering på uteservering regleras inte särskilt i alkohollagen utan det är samma regler som gäller vid övrig alkoholservering. Kommunen gör en individuell prövning beträffande serveringstiden. Om det finns risk att närboende störs regleras serveringstiderna på uteserveringen till senast 22.00 söndag – torsdag och till senast 24.00 fredag – lördag. Vid större publika evenemang i kommunen kan avsteg från riktlinjerna medges. På uteserveringar där närboende inte riskeras att störas kan samma tider ges för uteserveringen som för serveringsstället i övrigt.

Tillståndshavaren ansvarar själv för att eventuella bygglov för uteserveringen finns och att regler från tekniska kontoret följs. Tillståndshavaren ska ha dispositionsrätt över uteserveringen. Polisens yttrande samt om det finns störningsrisker är av stor betydelse för utfallet av bedömningen. Anledningen är att verksamheten inte får störa omgivningen, till exempel de som bor i närheten av restaurangen. Om kommunen inte har villkorat tillståndet med en särskild utrymningstid för uteserveringen gäller serveringsställets utrymningstid, det vill säga 30 minuter efter den serveringstid som gäller för serveringsstället i övrigt.

Uteserveringen ska utgöras av en tydlig markerad och begränsad yta. Markeringen ska vara ovanför markytan samt inte utgöra fara för personer med funktionsnedsättning. Uteserveringen ska ligga i anslutning till den huvudsakliga serveringsytan och bedöms utifrån det specifika ärendet. Villkor kan ställas om bordsservering för att säkerställa överblickbarheten. Tillståndshavaren ansvarar för att ordning och nykterhet upprätthålls på serveringsstället. Observera att uteserveringens yta omfattas av rökförbudet i enlighet med Lag om tobak och liknande produkter (2018:2088).

Gemensamt serveringsutrymme

Rättsregel

«8 kapitlet 14 § andra stycket alkohollagen: Särskilt tillstånd kan dock meddelas för flera tillståndshavare att utnyttja ett gemensamt serveringsutrymme. Om så har skett ska varje tillståndshavare svara för ordning och nykterhet inom serveringsutrymmet samt för att vad som i övrigt gäller enligt denna lag iakttas under den tid han eller hon bedriver servering där.»

Riktlinje

En gemensam serveringsyta som delas av flera tillståndshavare ska vara mycket tydligt markerad i sin helhet. Polismyndigheten kan förordna ordningsvakter efter ett visst klockslag, villkor om begränsning, att endast tillåta bordsservering kan meddelas. Ansökningsavgiften debiteras per sökande när det är frågan om gemensamt serveringsutrymme.

Villkor vid meddelande om serveringstillstånd

Rättsregel

Enligt allmänna förvaltningsrättsliga principer kan en kommun när den meddelar tillstånd också meddela olika villkor. Syftet är att motverka alkoholpolitiska skadeverkningar. Villkor kan alltså endast meddelas vid nytt beslut om serveringstillstånd. Till dessa räknas också beslut om utökning av ett gällande tillstånd, till exempel förlängd serveringstid och utökning av serveringslokal eller annat serveringsutrymme. Villkoren får inte vara generella utan behovet ska bedömas i varje enskild fall. Kommunen kan däremot i sina riktlinjer beskriva under vilka förutsättningar ett beslut kan komma att villkoras.

Riktlinje

Trosa kommun uppmanar tillståndshavaren att den serveringsansvarige ska genomgå kursen i ansvarsfull alkoholservering, vilken erbjuds årligen av kommunen efter beviljat serveringstillstånd.

Vid brottslighet som har anknytning till rörelsen, narkotikabrott, trafikbrott, nykterhetsbrott, våldsbrott samt ekonomisk brottslighet bör minst tre år ha förflutit sedan sökande begick brott innan serveringstillstånd kan komma ifråga.

Kommunen kan i samband med tillståndsgivningen även meddela andra villkor för serveringstillståndets giltighet. Vad för villkor som kan bli aktuella bedöms och avgörs från fall till fall beroende på vilken typ av tillstånd som efterfrågas och vilken typ av verksamhet som ska bedrivas.

Exempel på villkor som kommunen kan meddela är:

Förordnande av ordningsvakter efter vissa klockslag eller vid olika typer av evenemang

Olika utrymningstider för servering i olika lokaler eller utrymmen på ett serveringsställe, uteservering

Olika serveringstider beroende på typ av evenemang

Antal gäster på serveringsstället

Begränsning av servering genom att endast tillåta bordsservering vid vissa evenemang

Tillfälliga tillstånd till allmänheten och slutna sällskap

Rättsregel

«8 kapitlet 2 § alkohollagen: Serveringstillstånd kan meddelas för servering till allmänheten eller i förening, företag eller annat slutet sällskap. Tillståndet kan avse servering året runt eller årligen under en viss tidsperiod (stadigvarande serveringstillstånd). Det kan även avse en enstaka tidsperiod eller ett enstaka tillfälle (tillfälligt serveringstillstånd). Stadigvarande tillstånd gäller tills vidare. Kommunen får dock om det finns särskilda skäl begränsa tillståndets giltighet till viss tid. Serveringstillstånd kan gälla spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker eller en eller flera av dessa drycker. Tillstånd att anordna provsmakning av alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat enligt 6 och 7 §§ kan meddelas stadigvarande eller för enstaka period (2019:345)»

Riktlinje

I Trosa kommun kan man ansöka om tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten för högst 6 st tillfällen per ansökan. Detta gäller då förutsättningarna för varje enskilt tillfälle är exakt det samma. Samtliga tillfällen ska vara kända i förväg och uppges i ansökan. Ett tillfälligt tillstånd till allmänheten kan omfatta en period om längst 20 veckor under ett kalenderår.

Definitionen av slutet sällskap är att det är en begränsad krets av personer som har ett inbördes samband såsom släkt, förening, företag eller ett gemensamt intresse utöver den aktuella tillställningen. För att betraktas som ett slutet sällskap får det inte var möjligt att lösa medlemskap i entrén. Det krävs att medlemskretsen är känd före det aktuella arrangemanget.

Trosa kommun kan vid tillståndsgivning av tillfälliga tillstånd begära kvitto/redovisning på inköpta alkoholdrycker vid slutet sällskap och restaurangrapport vid tillfällig servering av alkoholdrycker till allmänheten.

Folköl

Rättsregel

«5 kapitlet 5 § alkohollagen: Detaljhandel med folköl är, med de inskränkningar som föreskrivs i denna lag, tillåten under villkor att verksamheten bedrivs i sådana lokaler eller andra utrymmen i byggnader eller transportmedel

1. som ingår i anläggningar som är godkända enligt föreskrifter meddelade med stöd av 7 § 1 livsmedelslagen (2006:804) eller registrerade enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien, och

2. som är avsedda för stadigvarande försäljning av livsmedel och där det också säljs mat.

Utan hinder av vad som föreskrivs i första stycket får detaljhandel med folköl bedrivas av detaljhandelsbolaget samt av tillverkare av sådan öl.

Den som bedriver detaljhandel med folköl ska anmäla verksamheten till den kommun där försäljningen sker.

Försäljning får inte påbörjas förrän anmälan har gjorts.

Den som bedriver detaljhandel med folköl ska utöva särskild kontroll (egenkontroll) över försäljningen och svara för att personalen har erforderliga kunskaper om vad som gäller för försäljningen. För egenkontrollen ska det finnas ett särskilt program.

8 kapitlet 8 § alkohollagen: Servering av folköl får, med de inskränkningar som föreskrivs i denna lag, ske om verksamheten bedrivs i sådana lokaler eller andra utrymmen i byggnader eller transportmedel som

1. ingår i anläggningar som är godkända enligt föreskrifter meddelade med stöd av 7 § 1 livsmedelslagen (2006:804) eller registrerade enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien, och

2. är avsedda för stadigvarande verksamhet med livsmedel och där mat serveras samtidigt.

Trots första stycket får folköl serveras i sådana fall som anges i 1 a §, 1 b § eller av den som innehar serveringstillstånd.

Den som avser att bedriva servering av folköl ska anmäla verksamheten hos den kommun där serveringen ska ske. Servering får inte påbörjas innan anmälan har gjorts. Vad nu sagts gäller inte i fall som avses i 1 a §, 1 b § eller den som har serveringstillstånd.

Den som är anmälningsskyldig enligt tredje stycket ska utöva särskild kontroll (egenkontroll) över serveringen. För egenkontrollen ska det finnas ett för verksamheten lämpligt program. Lag (2012:205)."

Riktlinjer

Vid försäljning/servering av folköl krävs att man serverar mat eller att matvaror säljs. Med matvaror avses varor ur det vanliga matvarusortimentet till exempel mejeriprodukter, charkvaror, torra varor, grönsaker och frukt samt ett brett urval konserver och djupfrysta matvaror. Som matvaror räknas pizzor, piroger, smörgåsar och portioner hämtmat. Däremot anses inte livsmedel inom det så kallade kiosksortimentet vara matvaror. Det gäller glass, konfektyr, snacks lättdrycker, kaffe, the, kakao, frukt samt produkter av honung, kex och liknande. Den som säljer eller serverar folköl ska ha ett egenkontrollprogram som personalen kontinuerligt får kunskap om. Egenkontrollprogrammet ska bland annat innehålla vilka rutiner som finns för att inte servera/sälja folköl till underåriga.

Tillsyn av anmäld folkölsförsäljning sker årligen enligt tillsynsplan fastställd av miljönämnden. Tillsynen sker ofta tillsammans med livsmedelskontroll och tobakstillsyn. Den kan också ske tillsammans med annan myndighet, till exempel polismyndigheten och skatteverket. Kommunen har rätt att ta ut en årlig tillsynsavgift för att finansiera folkölstillsynen. Taxan regleras i *Taxa för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel inom Trosa kommun.*

Övrigt

Olaga diskriminering i samband med restaurangbesök

Om en tillståndshavare i sin restaurangverksamhet, eller anställda i denna verksamhet, fälls till ansvar för olaga diskriminering kan detta leda till att serveringstillståndet omprövas. Brottet har anknytning till restaurangrörelsen och bedöms därför allvarligt vid prövning av tillståndshavarens lämplighet att inneha serveringstillstånd.

Alkohollagen ger inte utrymme för riktlinjer avseende olaga diskriminering, exempelvis genom upprättande av villkor, som syftar till att förmå tillståndshavaren att vidta åtgärder mot olaga diskriminering.

15

Vård- och omsorgsnämnden

Helena Koch (M)
Ordförande
helena.koch@politik.trosa.se

Svar på interpellation

Datum
2024-04-15
Diarienummer
KF/2024:10

Svar på interpellation

Svar på interpellation från Magnus Johansson(S) angående laglig grund för Trosa kommuns åtgärder för att ta ifrån medborgare trygghetslägenheter under sjukhusvistelse.

På vilka lagar och förordningar baserar sig Trosa kommuns befogenhet att ta ifrån medborgare deras trygghetslägenhet under sjukhusvistelse?

En person som har hyreskontrakt på en trygghetslägenhet åtnjuter samma besittningsskydd som vilken annan hyresgäst i en hyreslägenhet. Det vill säga, Trosa kommun säger inte upp hyreskontrakt utan laglig grund.

Helena Koch (M)
Ordförande vård- och omsorgsnämnden

Socialdemokraterna
TROSA KOMMUN

Interpellation angående laglig grund för Trosa kommuns åtgärder för att ta ifrån medborgare trygghetslägenheter under sjukhusvistelser

Till: Helena Koch Ordförande i Vård och omsorgsnämnden

Jag vill framföra min oro och begära klarhet kring den lagliga grunden för Trosa kommuns beslut att ta ifrån medborgare deras trygghetslägenheter under sjukhusvistelser. Detta är en åtgärd som kan innebära betydande påverkan på individens rätt till sin bostad och trygghet, och det är därför av yttersta vikt att den sker i enlighet med gällande lagstiftning.

Följaktligen önskar jag följande fråga besvarad:

På vilka lagar och förordningar baserar sig Trosa kommuns befogenhet att ta ifrån medborgare deras trygghetslägenhet under sjukhusvistelser?

Det är min fasta övertygelse att som förtroendevalda är det vårt ansvar att säkerställa att kommunens åtgärder är fullt förenliga med lag och förordning. Genom att klargöra den juridiska grunden för denna praxis, kan vi öka både medborgarnas förtroende och vår egen förståelse för de regler som styr vår verksamhet.

Jag ser fram emot ett ingående svar på min interpellation.

Med vänliga hälsningar,

Magnus Johansson
Oppositionsråd

16

Vård- och omsorgsnämnden

Helena Koch (M)
Ordförande
helena.koch@politik.trosa.se

Svar på interpellation

Datum
2024-04-15
Diarienummer
KF/2024:11

Svar på interpellation

Svar på interpellation från Magnus Johansson (S) gällande riktlinjer för beviljande av servicelägenhet i Trosa kommun.

1. Vilka specifika kriterier och riktlinjer tillämpas för att bedöma om en person är berättigad till en servicelägenhet i Trosa kommun?

För att vara berättigad till bostad med särskild service för vuxna enligt LSS, krävs först att personen i fråga tillhör lagens personkrets vilket är

1. Personer med utvecklingsstörning, autism eller autismsliknande tillstånd,
2. Personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom eller,
3. Personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd och service.

Om personen tillhör personkretsen sker en individuell prövning av personens behov och rätt till boende enligt lagstiftning och gällande rättspraxis. Trosa kommun har inga riktlinjer vad gäller myndighetsutövning enligt LSS då det finns en risk att dessa begränsar den enskildes möjligheter till en oberoende prövning av sina behov samt att rättspraxis ändras vilket gör att riktlinjerna kan bli rättsosäkra.

2. Hur säkerställer vi att tilldelningen av servicelägenheter sker på ett rättvist och transparent sätt och att det inte finns någon form av diskriminering eller godtycklighet i beslutsprocessen?

Det sker ingen tilldelning av lägenheter utan personer ansöker om en insats enligt LSS och om de blir beviljade en insats skickas beslutet till en utförare som verkställer beslutet, det kan vara via Trosa kommun eller en extern utförare. Myndighetsenheten arbetar med beslutsstöd till de enskilda handläggarna samt regelbundna ärendehandlingar där samtliga biståndshandläggare deltar och där beslut diskuteras för att verksamheten ska fatta likvärdiga beslut, där presenteras också rättspraxis.

Om en person som fått avslag på sin ansökan anser att det inte är korrekt finns alltid möjlighet att överklaga beslutet till förvaltningsdomstol som prövar om Trosa kommuns beslut är korrekt gällande lagstiftning och rättspraxis.

3. Finns det några överväganden eller planer på revidera eller förtydliga de befintliga riktlinjerna för att bevilja servicelägenheter, för att säkerställa att de möter behoven hos våra invånare på bästa möjliga sätt?

Det finns inga riktlinjer i Trosa kommun vad gäller myndighetsutövning enligt LSS, utan det är lagstiftning och rättspraxis som styr myndighetsutövningen. I Sverige så prövas tvister vad gäller myndighetsutövning av det allmänna mot en enskild individ av förvaltningsdomstolar.

Helena Koch (M)
Ordförande vård- och omsorgsnämnden

Socialdemokraterna
TROSÅ KOMMUN

Interpellation angående riktlinjer för beviljande av servicelägenhet

Till: Ordförande i Vård och omsorgsnämnden i Trosa kommun

Som medlem av kommunfullmäktige i Trosa kommun och med ansvar för att säkerställa välfärden för våra invånare, vill jag lyfta en fråga som rör tilldelningen av servicelägenheter i vår kommun. Det har kommit till min kännedom att det finns en del osäkerheter och brist på tydliga riktlinjer när det gäller att bevilja en person en servicelägenhet.

Jag skulle därför vilja ställa följande frågor till ordföranden i Vård och omsorgsnämnden:

1. Vilka specifika kriterier och riktlinjer tillämpas för att bedöma om en person är berättigad till en servicelägenhet i Trosa kommun?
2. Hur säkerställer vi att tilldelningen av servicelägenheter sker på ett rättvist och transparent sätt, och att det inte finns någon form av diskriminering eller godtycklighet i beslutsprocessen?
3. Finns det några överväganden eller planer på att revidera eller förtydliga de befintliga riktlinjerna för att bevilja servicelägenheter, för att säkerställa att de möter behoven hos våra invånare på bästa möjliga sätt?

Det är av yttersta vikt att våra medborgare har tillgång till en trygg och lämplig boendemiljö, särskilt när det gäller personer som behöver extra stöd och service. Genom att ha tydliga och väldefinierade riktlinjer för beviljande av servicelägenheter kan vi säkerställa att resurserna fördelas på ett rättvist och effektivt sätt till dem som behöver det mest.

Jag ser fram emot att höra dina svar och att arbeta tillsammans för att säkerställa att våra medborgare får den bästa möjliga vården och omsorgen i Trosa kommun.

Med vänliga hälsningar

Magnus Johansson
Oppositionsråd

1

7

Svar på interpellation

Svar på interpellation som inkommit till mig den 24-04-03 från Magnus Johansson (S) gällande vilka regler och stöd som Trosa Kommun kan ge vid en eventuell avhysning.

Inledningsvis vill jag nämna att Trosa Kommun inte har något tak över huvudgaranti.

Fråga: Vad är det för regelverk som gäller angående stöd från Trosa Kommun till de som riskerar att avhysas från sin bostad?

Svar: Det styrdokument som används är "Riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd" som antogs på Kommunfullmäktige 2023-03-15. Riktlinjerna är till för att alla personer som söker bistånd ska få en rättssäker handläggning. Ärendet ska handläggas skyndsamt.

Fråga: Vilka åtgärder och stöd erbjuder Trosa Kommun för personer som hotas av avhysning?

Svar: Socialtjänsten får meddelande från bostadsbolaget eller elbolaget att det finns obetalda skulder. Vid det tillfället så kontaktas familjen utav en handläggare (om det finns barn i familjen) eller utav en administratör (om det inte finns barn i familjen). Socialtjänsten lyssnar då av om situationen har blivit löst, om inte så erbjuder de stöd i form av eventuell rätt till ekonomiskt bistånd vilket avgörs av det behov den sökande har vid tidpunkten för ansökan. De erbjuder också ekonomisk rådgivning och eventuell hjälp med att söka skuldsanering om det är nödvändigt. Socialtjänsten får också meddelande från Kronofogden (om ärendet har gått så långt) innan avhysning sker.

Fråga: Vilka kriterier krävs för att få stödet från Trosa Kommun?

Svar: Om skulden uppstått under tid då den enskilde inte haft bistånd till kostnaden, men hade haft rätt till bistånd om hen hade ansökt om detta. Om de sociala konsekvenserna för barnen i en familj skulle bli för stora vid eventuell avhysning.

Konsekvenserna för gamla, sjuka och/eller funktionshindrad person där alternativt boende inte går att ordna eller där bostaden särskilt anpassats till någon i

hushållet.

I vissa fall kan det vara rimligt alternativ att den biståndssökande flyttar till annan bostad.

Om sökande har inkomster ska rätten till bistånd med återbetalning prövas enligt 4 kap 2 § Sol.

Ricken Svensson Nyqvist (L)
Ordförande Individ- och familjeutskottet

Socialdemokraterna
TROSÅ KOMMUN

Interpellation till ordförande i Individ och familjeutskottet

Jag tar mig friheten att uppmärksamma en angelägen fråga som rör vår kommun och dess invånare. I vår kommun står flera personer inför en akut risk för att förlora sina hem och hamna utan tak över huvudet. Det är av yttersta vikt att vi som företrädare för det allmänna agerar snabbt och effektivt för att skydda våra medborgare i en sådan utsatt situation.

Med hänvisning till socialtjänstlagens första paragraf, som slår fast att det är samhällets ansvar att "främja människornas ekonomiska och sociala trygghet samt att motverka utsatthet för social och ekonomisk utsatthet", önskar jag att ni kan ge mig klarhet angående regelverket som styr möjligheten till stöd från Trosa kommun för dem som riskerar att vräkas och därmed står utan bostad. Det är av avgörande betydelse att vi har tydliga och rättvisa riktlinjer på plats för att säkerställa att de som befinner sig i en sådan utsatt situation kan få adekvat hjälp och stöd.

Kan du förklara vilka åtgärder och stöd Trosa kommun erbjuder för personer som hotas av vräkning och riskerar att bli bostadslösa? Dessutom, skulle du kunna redogöra för vilka kriterier och villkor som måste uppfyllas för att kunna erhålla detta stöd? Det är av största vikt att dessa kriterier är tydliga och att stödet tillämpas på ett rättvist och konsekvent sätt för att säkerställa att ingen medborgare lämnas utan hjälp i en sådan kritisk situation.

Jag tackar er för er tid och uppmärksamhet i detta viktiga ärende och ser fram emot en grundlig genomgång av frågan.

Med vänliga hälsningar

Magnus Johansson
Oppositionsråd

18

Svar på interpellation gällande kommunstyrelsens uppföljning av humanistiska nämnden och vård- och omsorgsnämnden

Magnus Johansson (S) har inkommit med en interpellation rörande kommunstyrelsens uppföljning av humanistiska nämnden och vård- och omsorgsnämnden.

Trosa kommun har en styrmodell som antogs 2019-11-26 som tar sin grund i Fastlagd kurs för Trosa kommun. Styrmodellens syftar till en medveten och konsekvent process för att påverka organisationens handlande så att verksamheten genomförs efter invånarnas faktiska behov med rätt kvalitet och till rimlig kostnad, inom ramen för tilldelade resurser och fastställda mål.

Budgetprocessen är en viktig del i styrmodellen med grund i de gemensamma planeringsförutsättningarna. En hörnsten i de gemensamma planeringsförutsättningarna är bland annat resursfördelning till verksamheterna barnomsorg, skola och äldreomsorg. Kommunstyrelsen har en central buffert för att möta ökande eller minskade volymer inom verksamheterna. I modellen ingår årliga rationaliseringar och ettårssatsningar som dels kan kopplas till att genomföra en rationalisering och dels för enskilda beslutade projekt.

I styrmodellen framgår att uppföljning sker enligt det årshjul som finns:

- marsprognos (utgör även underlag för budget kommande år)
- delårsrapport i augusti med helårsprognos
- årsbokslut

Nämnderna ansvarar för att hålla verksamheten inom beslutad ram och för att driva verksamheten enligt de mål/uppdrag fullmäktige fastställt samt att följa upp och utvärdera nämndens verksamhet. Varje nämnd avgör därutöver behovet av uppföljning av ekonomi och verksamhet inom sitt ansvarsområde. Uppföljning av nämndernas mål redovisas i respektive nämnd vid delårsbokslut och årsbokslut.

Så snart en budgetavvikelse befaras eller har konstaterats ska nämnden vidta åtgärder inom ramen för sina befogenheter så att budget kan hållas. Detta innebär att förvaltningen samtidigt som det befarande underskottet redovisas för nämnden ska ge förslag till hantering av underskottet. Återkoppling ska även ske till det

kommunstyrelsesammanträde som ligger närmast efter i tid.

Humanistiska nämnden

Vid marsprognosen visade helårsprognosen på -4 779 tkr för barn och utbildning och +2 100 tkr för individ och familj exklusive budgetkompensation för löneökningar. BOU tog fram en åtgärdsplan för budget i balans och redovisade till KS.

Vid delårsbokslutet visade helårsprognosen på -5 398 tkr för barn och utbildning och +2 825 tkr för individ och familj. BOU tog fram en åtgärdsplan för budget i balans och redovisade till KS.

Kommunstyrelsen uppmanade samtliga nämnder att fortsätta med planerade och vidtagna åtgärder för att nå en ekonomi i balans 2024. I samband vid hantering av nämndernas åtgärdsplaner gav S ett eget förslag där Humanistiska nämnden inte skulle behöva göra besparingar och vill att KS skjuter till medel för att täcka underskottet. Vid årsbokslutet för 2023 landade resultatet för barn och utbildning på -963 tkr och +5 944 tkr för Individ och familj.

Vård och omsorgsnämnden

Vid marsprognosen visade helårsprognosen på 0 tkr för vård och omsorg exklusive budgetkompensation för löneökningar.

Vid delårsbokslutet visade helårsprognosen på -3 718 tkr för vård och omsorg. Vård och omsorg tog fram en åtgärdsplan för budget i balans och redovisade till KS.

Kommunstyrelsen uppmanade samtliga nämnder att fortsätta med planerade och vidtagna åtgärder för att nå en ekonomi i balans 2024. Vid årsbokslutet för 2023 landade resultatet för Vård och omsorg på +1 390 tkr.

Sammantaget sker löpande uppföljning av nämnderna enligt den styrmodell som finns och dess årshjul. Styrmodellen ska se till att verksamheten genomförs efter invånarnas faktiska behov vid rätt tidpunkt, med rätt kvalitet och till rimlig kostnad, inom ramen för tilldelade resurser och fastställda mål.

Verksamheterna saknar inte utmaningar där barn- och utbildningsområdet anpassar sin verksamhet efter ett minskat antal barn i verksamheten samtidigt som vård- och omsorgsområdet har ett ökande tryck i sin verksamhet med framförallt en befolkning som blir äldre. Detta sker i ekonomiskt utmanande tider för offentlig sektor.

Det kan konstateras att många kommuner under 2023 gjorde stora underskott på de nämnder som ansvarar för den kärnverksamhet som återfinns i de nämnder Magnus Johansson (S) nämner i interpellationen. Trosa kommuns utmaningar är sålunda inte unika, men resultatet tycks vara att vår styrmodell uppenbarligen fungerar väl så här långt. En bärande del i vår styrmodell är att ge verksamheterna förutsägbarhet, stabilitet och enkla men tydliga styrsignaler för vad som är medborgarna behov, helt i enlighet med Fastlagd kurs för Trosa kommun.

I ödmjukhetens tecken måste dock konstateras att våra utmaningar kommer bli

ännu större kommande år och en fortsatt god verksamhets- och ekonomisk uppföljning kommer vara mycket viktig framåt, en ambition som vi uppenbarligen delar.

Daniel Portnoff (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Socialdemokraterna
TROSÅ KOMMUN

Interpellation till Daniel Portnoff, Ordförande i Kommunstyrelsen

Jag önskar att lyfta frågan om kommunstyrelsens ansvar för uppföljningen av både Humanistiska nämnden och Vård och Omsorgsnämnden under år 2023 fram till den februari 2024.

Det är av stor vikt att kommunstyrelsen fullgör sitt ansvar när det gäller att följa upp verksamheten inom kommunen, särskilt när det kommer till centrala nämnder såsom Humanistiska nämnden och Vård och Omsorgsnämnden. Dessa nämnder spelar en avgörande roll för att säkerställa välfärden och kvaliteten på tjänsterna som erbjuds till medborgarna.

Därför vill jag fråga:

1. Hur har kommunstyrelsen aktivt och effektivt följt upp verksamheten inom Humanistiska nämnden under år 2023 fram till den 23 februari 2024? Finns det specifika åtgärder eller metoder som har använts för att säkerställa en noggrann uppföljning?
2. På vilket sätt har kommunstyrelsen säkerställt att Vård och Omsorgsnämnden har utfört sina åtaganden och uppfyllt sina ansvarsområden under samma tidsperiod? Har det funnits några utmaningar eller framgångar som särskilt har uppmärksammats under denna uppföljningsperiod?
3. Vilka åtgärder planerar kommunstyrelsen att vidta för att förbättra och stärka uppföljningen av både Humanistiska nämnden och Vård och Omsorgsnämnden under kommande perioder? Finns det några specifika områden där det behövs förbättringar eller förstärkningar?

Jag ser fram emot dina svar och en konstruktiv dialog kring dessa viktiga frågor.

Med vänliga hälsningar

Magnus Johansson
Oppositionsråd

19

Svar på interpellation gällande vräkningsrutiner i Trosabygdens bostäder

Magnus Johansson (S) har inkommit med en interpellation rörande vräkningsrutiner i Trosabygdens bostäder.

Trosabygdens bostäder (Trobo) är ett kommunalt allmännyttigt bostadsbolag och i det övergripande allmännyttiga syftet för ett kommunalt bostadsföretag ingår att främja bostadsförsörjningen i kommunen. I detta ingår att ta samhällsansvar. En viktig uppgift är att förebygga uppkomsten av hyresskulder och därmed minska risken för avhysningar. Trobo försöker undvika vräkningar så långt det går och erbjuder avbetalningsplaner och försöker se olika möjligheter. Vid risk för vräkning sker alltid en information/dialog med Socialkontoret att hyresgäst riskerar att förlora lägenheten. I vissa fall går det även att hitta en lösning tillsammans med Socialkontoret.

Trobo är medlemmar i branschföreningen Sveriges allmännytta och följer branschens rutiner för vräkning. Vräkning/avhysning sker vanligtvis för att hyresgästen inte betalar hyran, stör sina grannar eller hyr ut lägenheten olovandes. Vanligast är obetalda hyror.

Avhysning är en omfattande process där kontakt söks med hyresgästen för att hitta olika lösningar för att undvika avhysning.

Processen vid en vräkning till följd av sena hyresbetalningar har många steg och går oftast inte enligt så rakt som exempel nedan:

- Hyran har inte betalats.
- Hyresvärden skickar ett inkassokrav om att hyran inte är betald.
- Värden kontaktar socialtjänsten om att det finns en risk för hyresgästen att förlora lägenheten om hyresskulden inte regleras.
- Socialtjänsten tar kontakt med hyresgästen.
- Om hyresgästen trots detta inte betalar hyran kan hyresvärden ansöka hos Kronofogden om betalningsföreläggande och handräckning.
- Kronofogden delger hyresgästen betalningsföreläggandet samt information om att hen har tre veckor på sig att betala hyresskulden för att återfå hyresrätten (en så kallad återvinningsfrist). Fristen börjar löpa från det datum som hyresgästen har delgetts meddelandet om återvinningsfristen.
- Hyresgästen har tre veckor på sig att betala hyresskulden och kan under den tiden inte vräkas. Skulden kan också betalas av socialtjänsten.

- Om hyran inte betalas under återvinningsfristen - och hyresgästen inte flyttar - meddelar Kronofogden ett så kallat utslag, som förpliktar hyresgästen att flytta. Kronofogden meddelar också socialtjänsten om vilket datum som avhysningen kommer ske. I vissa fall kan Kronofogden bevilja anstånd med avhysningen, exempelvis om socialtjänsten behöver mer tid för att ordna ett nytt boende. Under hela den perioden kan en uppgörelse nås som gör att vräkningen inte verkställs.
- Om ingen uppgörelse nås genomförs vräkningen på avhysningsdatumet. Kronofogden tömmer då bostaden och bedömer om det finns egendom som kan utmätas för att täcka kostnaderna i målet. Kostnaderna för vräkningen ska den avhysta hyresgästen betala, men i praktiken är det ofta hyresvärden som får betala, eftersom hyresgästen ofta saknar medel.

Att arbeta aktivt med betalningar och att söka dialog med hyresgästerna sker alltid och är det som nämns tillsammans med att involvera Socialtjänsten vid risk för avhysning som framgångsfaktorer för att minska antalet avhysningar.

I Trobo sker endast enstaka avhysningar varje år.

Avhysningar sker inte lättvindigt, det är en omfattande process där kontakt söks med hyresgästen för att hitta olika lösningar för att undvika avhysning.

När en avhysning trots allt sker hanteras situationen professionellt tillsammans med Socialkontor och Kronofogdemyndigheten.

Daniel Portnoff (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Interpellation till Daniel Portnoff, kommunstyrelsens ordförande

Jag vill lyfta ett angeläget ärende som rör vårt kommunala bostadsbolag. Enligt pålitliga källor har det framkommit att bostadsbolaget har möjlighet att vräka medborgare även när de befinner sig på sjukhus.

Detta väcker allvarliga frågor om respekt för medmännisklighet och grundläggande rättigheter. Att vräka någon under tiden de vårdas på sjukhus är inte bara brist på medkänsla utan kan också ha allvarliga konsekvenser för personens hälsa och välbefinnande.

Därför vill jag vända mig till dig, Daniel Portnoff, som ansvarig ägarrepresentant för att få klarhet i kommunens ståndpunkt och åtgärder i denna fråga.

1. Hur ser du på möjligheten för vårt kommunala bostadsbolag att vräka medborgare medan de vårdas på sjukhus?
2. Anser du att detta är ett lämpligt agerande från bostadsbolagets sida? Varför eller varför inte?
3. Vilka åtgärder avser du att vidta för att säkerställa att ingen medborgare riskerar att bli vräkt medan de är på sjukhus?

Det är av yttersta vikt att vi som kommun agerar på ett ansvarsfullt och medmänskligt sätt gentemot våra medborgare. Jag ser fram emot ditt svar och eventuella åtgärder som kan vidtas för att adressera denna oroande situation.

Med vänliga hälsningar

Magnus Johansson

Oppositionsråd

20

§ 28

KS/2024:44

Svar på motion om kvalitet och kompetens i vård och omsorg

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Ärendet

Marie Kjellqvist (V) och Gitte Jutvik Guterstam (V) har 2023-05-03 anmält en motion till kommunfullmäktige i Trosa kommun. Motionen har remitterats till kommunstyrelsen.

I motionen "Kvalitet och kompetens i vård och omsorg" föreslås;

1. Att sex timmars arbetsdag för vårdpersonal äldre än 60 år utreds.
2. Att sex timmars arbetsdag för vårdpersonal äldre än 60 år införs under mandatperioden.

Skäl för det föreslagna beslutet

Trosa kommun har höga ambitioner och eftersträvar att vara en av Sveriges bästa arbetsgivare. När vi jämför oss med andra kommuner så visar resultaten på att så också är fallet. I den årliga HME-undersökningen, där medarbetarnas omdömen inom en rad områden mäts, tillhör vi sedan många år toppkommunerna. Medarbetare som är engagerade och trivs med sitt arbete är fortsatt vår högsta prioritering och samtidigt det bästa sättet att säkerställa kompetensförsörjningen framöver.

Vi har satsat stort på Heltidsresan de senaste åren som möjliggjort för en stor andel av personalen inom vård- och omsorgskontoret att arbeta heltid. Vi har haft en mycket positiv utveckling och det bidrar starkt till att klara välfärdens rekryteringsutmaning.

Att genomföra en arbetstidsförkortning enligt motionärernas förslag innebär ekonomiska konsekvenser för vård- och omsorgsnämnden samtidigt som det finns betydande svårigheter att kompetensförsörja den arbetstid som försvinner då personer över 60 år minskar sin arbetstid. Utifrån nuvarande förutsättningar skulle det innebära en minskad arbetstid motsvarande 4,3 heltidstjänster. Forskningsresultaten är tvetydiga vad gäller påverkan på sjukfrånvaron där det saknas entydiga resultat som visar på en minskad sjukfrånvaro inom vård och omsorg. Även i de fall där sjukfrånvaron har minskat har det inte, på långa vägar, motsvarat de ökade lönekostnader som en arbetstidsminskning innebär.

Forts.

Forts § 28.

Vård och omsorg har uppdraget att fungera och bedriva verksamhet 365 dagar om året. En rad av år framöver så kommer behovet av hemtjänst och boendeplatser att öka i hela Sverige, så också i Trosa. Hela sektorn har svårigheter att kompetensförsörja verksamheten samtidigt som vi har ekonomiska utmaningar. Trots den framgångsrika Heltidsresan så har också vi utmaningar med att rekrytera utbildad personal, särskilt vad det gäller legitimerad personal samt inom hemtjänsten. Att då låta den anställda personalen arbeta färre timmar för att kompensera deras arbetstid med nyanställd personal kommer att än mer spä på kompetensutmaningen. Ökade ekonomiska resurser kommer att krävas och måste gå till att anställa fler och inte till förkortad arbetstid, därför avslås motionen.

Ärendets beredning

Beslutsförslag från kommunstyrelsens ordförande Daniel Portnoff (M) 2024-04-03.
Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-04-02.
Vård- och omsorgsnämnden 2024-03-20 § 17.
Tjänsteskrivelse från produktionschef vård- och omsorgskontoret Fredrik Yllman 2024-03-05.
Motion om kvalitet och kompetens i vård och omsorg.

Kopia till
Kommunfullmäktige

Svar på motion – Kvalitet och kompetens i vård och omsorg

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Skäl för det föreslagna beslutet

Trosa kommun har höga ambitioner och eftersträvar att vara en av Sveriges bästa arbetsgivare. När vi jämför oss med andra kommuner så visar resultaten på att så också är fallet. I den årliga HME-undersökningen, där medarbetarnas omdömen inom en rad områden mäts, tillhör vi sedan många år toppkommunerna. Medarbetare som är engagerade och trivs med sitt arbete är fortsatt vår högsta prioritering och samtidigt det bästa sättet att säkerställa kompetensförsörjningen framöver.

Vi har satsat stort på Heltidsresan de senaste åren som möjliggjort för en stor andel av personalen inom vård- och omsorgskontoret att arbeta heltid. Vi har haft en mycket positiv utveckling och det bidrar starkt till att klara välfärdens rekryteringsutmaning.

Att genomföra en arbetstidsförkortning enligt motionärernas förslag innebär ekonomiska konsekvenser för vård- och omsorgsnämnden samtidigt som det finns betydande svårigheter att kompetensförsörja den arbetstid som försvinner då personer över 60 år minskar sin arbetstid. Utifrån nuvarande förutsättningar skulle det innebära en minskad arbetstid motsvarande 4,3 heltidstjänster.

Forskningsresultaten är tvetydiga vad gäller påverkan på sjukfrånvaron där det saknas entydiga resultat som visar på en minskad sjukfrånvaro inom vård och omsorg. Även i de fall där sjukfrånvaron har minskat har det inte, på långa vägar, motsvarat de ökade lönekostnader som en arbetstidsminskning innebär.

Vård och omsorg har uppdraget att fungera och bedriva verksamhet 365 dagar om året. En rad av år framöver så kommer behovet av hemtjänst och boendeplatser att öka i hela Sverige, så också i Trosa. Hela sektorn har svårigheter att

kompetensförsörja verksamheten samtidigt som vi har ekonomiska utmaningar. Trots den framgångsrika Heltidsresan så har också vi utmaningar med att rekrytera utbildad personal, särskilt vad det gäller legitimerad personal samt inom hemtjänsten. Att då låta den anställda personalen arbeta färre timmar för att kompensera deras arbetstid med nyanställd personal kommer att än mer spä på kompetensutmaningen. Ökade ekonomiska resurser kommer att krävas och måste gå till att anställa fler och inte till förkortad arbetstid, därför avslås motionen.

Ärendet

Marie Kjellqvist (V) och Gitte Jutvik Guterstam (V) har 2023-05-03 anmält en motion till kommunfullmäktige i Trosa kommun. Motionen har remitterats till kommunstyrelsen.

I motionen "Kvalitet och kompetens i vård och omsorg" föreslås;

1. Att sex timmars arbetsdag för vårdpersonal äldre än 60 år utreds.
2. Att sex timmars arbetsdag för vårdpersonal äldre än 60 år införs under mandatperioden.

Daniel Portnoff (M)
Kommunstyrelsens ordförande

§ 17

VON/2024:12

Yttrande över motion – Kvalitet och kompetens i vård och omsorg

Beslut

Vård- och omsorgsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige avslår motionen kvalitet och kompetens i vård och omsorg till kommunfullmäktige, anmäld 2023-05-03.

Ärendet

Marie Kjellqvist (V) och Gitte Jutvik Guterstam (V) har lämnat in motionen kvalitet och kompetens i vård och omsorg. I motionen föreslås;

1. Att sex timmars arbetsdag för vårdpersonal äldre än 60 år utreds.
2. Att sex timmars arbetsdag för vårdpersonal äldre än 60 år införs under mandatperioden.

Sammanfattning av yttrandet:

Demografiska utmaningar med en åldrande befolkning ger stora rekryteringsutmaningar de närmsta åren, att dessutom addera ytterligare rekrytering för att den anställda personalen inte arbetar heltid kommer att innebära stora svårigheter för verksamheten och då särskilt för hemtjänsten. Då det dessutom ger stora kostnader för verksamheten samtidigt som den kommunala ekonomin är ansträngd blir det svårt att lösa den utmaningen. Trosa kommun är även bundna av centrala kollektivavtal som reglerar heltidsmättet för personal och lokala kollektivavtal måste förhandlas fram innan en eventuell förändring kan ske. Om beslut fattas att gå vidare med motionärernas förslag behöver en noggrann konsekvensutredning genomföras.

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordförande Helena Koch (M): Bifall till förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Vård- och omsorgsnämnden bifaller ordförandens förslag.

Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från vård- och omsorgschef Fredrik Yllman, 2024-03-05
- Motion om kvalitet och kompetens i vård och omsorg

Beslut till:

Kommunstyrelsen

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgskontoret

Fredrik Yllman

Produktionschef

0156-521 15

fredrik.yllman@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-03-05

Diarienummer

VON/2024:12

Yttrande över motion – kvalitet och kompetens i vård och omsorg

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämndens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige avslår motionen kvalitet och kompetens i vård och omsorg till kommunfullmäktige, anmäld 2023-05-03.

Ärendet

Marie Kjellqvist (V) och Gitte Jutvik Guterstam (V) har lämnat in motionen kvalitet och kompetens i vård och omsorg. I motionen föreslås;

1. Att sex timmars arbetsdag för vårdpersonal äldre än 60 år utreds.
2. Att sex timmars arbetsdag för vårdpersonal äldre än 60 år införs under mandatperioden.

Yttrande

Det pågår eller har pågått en del försök med att införa sex timmars arbetsdag inom offentlig verksamhet, de flesta har dock avslutats då de varit i projektform och det har inneburit alltför stora kostnader för verksamheten kombinerat med brist på utbildad personal, särskilt inom vårdverksamheter. Det har dock funnits lyckade försök bland exempelvis socialsekreterare som arbetar 6 timmars arbetsdag med bibehållen arbetsproduktion.

Ekonomiska konsekvenser

Att genomföra en arbetstidsförkortning enligt motionärernas förslag innebär ekonomiska konsekvenser för vård- och omsorgsnämnden samtidigt som det finns betydande svårigheter att kompetensförsörja den arbetstid som försvinner då personer över 60 år minskar sin arbetstid.

När en heltidsanställd person arbetar 30 timmar per vecka minskas dennes veckoarbetstid med sju timmar. Inom vård- och omsorgskontoret arbetar i dag 30 personer, 60 år och äldre, i vårdnära yrken (äldreomsorg). De har en genomsnittlig sysselsättningsgrad på 95 %, eller omräknat, en arbetstid om 35,5 timmar per

vecka. Om dessa medarbetare skulle arbeta 30 timmar per vecka kommer det att minska den totala mängden arbetade timmar med 159 per vecka eller motsvarande 4,3 heltidstjänster. En undersköterskas totala lönekostnad är drygt 500 tkr per år så denna minskning kostar då vård- och omsorgskontoret cirka 2 150 tkr per år, exkluderat kostnader för obekvämt arbetstid. Forskningsresultaten är tvetydiga vad gäller påverkan på sjukfrånvaron där det saknas entydiga resultat som visar på en minskad sjukfrånvaro inom vård och omsorg. Även i de fall där sjukfrånvaron har minskat har det inte, på långa vägar, motsvarat de ökade lönekostnader som en arbetstidsminskning innebär.

Kvalitetseffekter

Det finns positiva effekter av att införa sex timmars arbetsdagar då forskning tyder på att det finns positiva hälsofördelar med, exempelvis, ökad återhämtning, bättre balans mellan arbete och privatliv och förbättrad sömn. Det skulle också kunna innebära positiva kvalitetseffekter i verksamheten då personalen känner sig mer återhämtad och kan arbeta mer effektivt under de timmar de är i tjänst samt att samverkan med brukare också kan bli bättre.

Motionärerna pekar i motionen på att många brukare med hemtjänst är missnöjda. Socialstyrelsens brukarundersökning, *vad tycker de äldre om äldreomsorgen*, visar att 89 % av brukarna inom hemtjänsten i Trosa kommun är sammantaget nöjda med verksamheten. Det finns självklart förbättringar att göra och där är kontinuitet ett av de viktigaste områdena att förbättra.

Förespråkare för sex timmars arbetsdag menar att en person sannolikt arbetar mer effektivt i sex timmar än i åtta timmar och därmed förlorar inte arbetsgivaren på att minska arbetstiden. Det kan säkert finnas fog för en sådan tanke inom vissa verksamheter. Inom vård- och omsorgsverksamheter krävs dock bemanning dygnet runt, årets alla dagar. Om förslaget att minska arbetstiden skulle breddinföras skulle det innebära att verksamheten behöver gå från tre skift per dygn till fyra skift per dygn med stor rekrytering som följd. Om det enbart gäller de över 60 år kommer övriga medarbetares schema att påverkas och de behöver troligtvis arbeta längre arbetspass för att kompensera för de som arbetar sex timmar. Det är samtidigt svårt att införa sex timmars arbetsdag för nattpersonal då ett skiftbyte skulle behöva ske vid 03.30 på natten då medarbetaren som är 60 år eller äldre behöver gå hem efter att ha arbetat sina sex timmar. Det kan troligtvis också anses som orättvist bland den övriga personalen att de som är äldre än 60 år ska få bättre schema, med kortare arbetsdagar och bibehållen lön, som då påverkar övrig personal på ett negativt sätt med försämrade scheman.

Kompetensförsörjning

Vård- och omsorgskontoret har idag utmaningar med att rekrytera utbildad personal, särskilt vad det gäller legitimerad personal samt inom hemtjänsten. Att då låta den anställda personalen arbeta färre timmar för att kompensera deras arbetstid med nyanställd personal kommer att än mer spä på kompetensutmaningen, särskilt som Trosa kommun och övriga Sverige står inför en

demografisk utmaning med en alltmer åldrande befolkning som kräver en stor ökning av personal och arbetade timmar inom omsorgen framåt. Trosa kommun har också satsat stort på heltidsresan de senaste åren som möjliggjort för en stor andel av personalen inom vård- och omsorgskontoret att arbeta heltid, samtidigt finns möjlighet att gå ner i tid i överenskommelse med sin närmsta chef.

Sammanfattning

Demografiska utmaningar med en åldrande befolkning ger stora rekryteringsutmaningar de närmsta åren, att dessutom addera ytterligare rekrytering för att den anställda personalen inte arbetar heltid kommer att innebära stora svårigheter för verksamheten och då särskilt för hemtjänsten. Då det dessutom ger stora kostnader för verksamheten samtidigt som den kommunala ekonomin är ansträngd blir det svårt att lösa den utmaningen. Trosa kommun är även bundna av centrala kollektivavtal som reglerar heltidsmålet för personal och lokala kollektivavtal måste förhandlas fram innan en eventuell förändring kan ske. Om beslut fattas att gå vidare med motionärernas förslag behöver en noggrann konsekvensutredning genomföras.

Fredrik Yllman
Produktionschef

Bilagor

Motion om kvalitet och kompetens i vård och omsorg

Beslut till

Kommunfullmäktige

Kvalitet och kompetens i vård och omsorg

Personal med kompetens och känsla är grunden för kommunens uppdrag till medborgarna vad det gäller vård och omsorg. Verksamhet inom vård och omsorg är inte central i samhällsdebatten men när behovet är där blir vi varse vad som är viktigt i välfärden. Under pandemin riktades strålkastarna mot de äldres situation och bristerna blev synliga. Kommunen har stora utmaningar vad det gäller kvalitet där många brukare med hemtjänst i nuläget är missnöjda. Ökad kontinuitet och personal med kompetens är efterfrågad både av arbetstagare och brukare.

Vänsterpartiet har sedan länge drivit kravet på sextimmars arbetsdag inom vård och omsorg, vilket också prövats. I några kommuner har man nu infört en variant där personal äldre än 60år erbjuds arbetstidsförkortning. Initialt är det en kostnad men på sikt minskar kostnaden för rekrytering, upplärning och utbildning av ny personal. Att behålla duktig personal är en investering för alla parter.

För att öka attraktiviteten och minska omsättningen av personal inom vård och omsorg yrkar Vänsterpartiet på;

1. att sextimmarsarbetsdag för vårdpersonal äldre än 60 år utreds,
2. att sextimmarsarbetsdag för vårdpersoner äldre än 60 år införs under mandatperioden.

Vänsterpartiet i Trosa kommun 1 maj 2023

21

§ 29

KS/2024:24

Svar på motion om webbsändning av kommunfullmäktigemöten i Trosa

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Ärendet

Magnus Johansson (S) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2023-12-06 inlämnat en motion om att införa webbsändning av fullmäktigemöten. Svar på motionen hanterades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2024-03-13, § 12 och återremitterades genom minoritetsremiss med motiveringen att kostnaden för webbsändning av kommunfullmäktigemöten behöver utredas mer och förtydligas.

Skäl för det föreslagna beslutet

Frågan om att införa webbsända fullmäktigemöten har hanterats flera gånger tidigare, både som motion och interpellation. Förslagen har avslagits vid samtliga tillfällen.

Senast kommunfullmäktige hanterade frågan om att införa webbsända fullmäktigemöten var juni 2023.

Allians för Trosa kommun (M, C, KD, L) har höga ambitioner när det gäller att säkerställa öppenhet, tillgänglighet och transparens. Det framgår också av tjänstepersonsunderlaget i motionsvaret. Vi har alltid medborgarna i fokus och strävar efter att se till att de insatser som görs svarar mot det medborgarna efterfrågar.

Vår bedömning är att föreslagen åtgärd har en mycket låg efterfrågan bland medborgarna. Arbetsinsatsen för kansliheten och de kostnader det skulle medföra anser vi inte vara rimligt att prioritera i rådande ekonomiska läge.

Generellt i Sverige har medborgare ett ganska lågt förtroende för politiker. Det måste fortsatt tas på stort allvar och vi måste ständigt arbeta med att förbättra vårt förtroende och vara lyhörda inför vad medborgarna efterfrågar.

Forts.

Forts. § 29

Engagemanget hos våra medborgare är stort och visar sig återkommande över tid. En väldokumenterad sådan är den stadigt höga svarsfrekvensen i SCB:s medborgarundersökning där Trosa har näst högst svarsfrekvens bland deltagande kommuner.

Trosa kommuns resultat i SCB:s senaste medborgarundersökning i frågor som rör förtroende för lokala politiker redovisas nedan:

Tycker du att invånarna i din kommun har möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamhet?

Trosa 1:a plats (7). 1:a plats Sörmland.

Upplever du att kommunens politiker arbetar för kommunens bästa

Trosa på 9:e (4) plats. 1:a plats Sörmland.

Upplever du att kommunens politiker är ansvarstagande

Trosa på 4:e (3) plats. 1:a plats Sörmland.

Upplever du att kommunens politiker är lyhörda

Trosa på 7:e (4) plats. 1:a plats Sörmland.

Upplever du att politiska beslut är genomtänkta och genomarbetade

Trosa på 4:e (5) plats. 1:a plats Sörmland.

Upplever du att det finns en transparens hur politiska beslut fattas

Trosa på 2:a (3) plats. 1:a plats Sörmland.

Allmänt sett, hur stort förtroende har du för kommunens politiker?

Trosa på 5:e (5) plats. 1:a plats Sörmland.

Siffrorna talar för sig själva, men i grund och botten visar de ett jämnt, relativt högt förtroende för politikerna i Trosa kommun, de politiska processerna och kanske viktigast – den sammantagna demokratiska processen.

Vi som politiker har ett ansvar att återkoppla idéer, förslag, beslut och inte minst resultat. Det skapar intresse och engagemang. Förtroendet byggs upp över tid när medborgarna ser att ord och handling hänger ihop.

I ett ansträngt ekonomiskt läge måste vi noga väga av vilka insatser som vi tror har bäst effekt och svarar upp mot det medborgarna efterfrågar. Den politiska majoriteten anser inte att webbsända fullmäktigemöten är rätt prioritering i dagsläget. Vi avslår därför motionen.

Forts.

Forts. § 29

Förslag till beslut på sammanträdet

Magnus Johansson (S): Bifall till motionen.

Karin Bråth (S): Bifall till motionen.

Gitte Jutvik Guterstam (V): Bifall till motionen.

Johan Rehnström (SD): Bifall till motionen.

Daniel Portnoff (M): Bifall till eget beslutsförslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt Daniel Portnoffs förslag.

Ärendets beredning

Tjänsteskrivelse med bilaga för kostnadsberäkning, från kanslichef Helena Edenberg 2024-04-03.

Kommunfullmäktige 2024-03-13 § 12.

Kommunstyrelsen 2024-02-28 § 13.

Beslutsförslag från kommunstyrelsens ordförande Daniel Portnoff (M) 2024-02-19.

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-02-12.

Tjänsteskrivelse från kanslichef Helena Edenberg 2024-02-05.

Motion om införande av webbsända fullmäktigemöten.

Kopia till

Kommunfullmäktige

Kommunkontoret
Helena Edenborg
Kanslichef
0156-520 06
helena.edenborg@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2024-04-03
Diarienummer
KS/2024:24

Yttrande över motion – Websändning av kommunfullmäktigemöten

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Ärendet

Magnus Johansson (S) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2023-12-06 inlämnat en motion om att införa websändning av fullmäktigemöten. Svar på motionen hanterades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2024-03-13, § 12 och återremitterades genom minoritetsremiss med motiveringen att kostnaden för websändning av kommunfullmäktigemöten behöver utredas mer och förtydligas.

Yttrande

Frågan om att införa websända fullmäktigemöten har hanterats flera gånger tidigare, både som motion och interpellation. Förslagen har avslagits vid samtliga tillfällen.

Senast kommunfullmäktige hanterade frågan om att införa websända fullmäktigemöten var juni 2023. Inget har ändrats i sak sedan dess och därför är yttrandet snarlikt det tidigare.

Åtgärden med att införa websända sammanträden med kommunfullmäktige bedöms fortfarande inte vara ett effektivt sätt att nå ut till medborgarna och det är också något som är svårt att motivera ekonomiskt. Att införa websända fullmäktigemöten innebär ökade kostnader för sammanträdesadministrationen. Det krävs ökade personella resurser eftersom fullmäktige inte har egen sammanträdeslokal och därför krävs det en större arbetsinsats med riggning och under mötet måste sändningen/tekniken hanteras. Beroende på lösning kan det krävas inköp av teknik eller kostnad för extern tjänst. Textning av sändningarna är något som driver kostnaderna ytterligare. En grov uppskattning är en årskostnad

på 150–200 tkr¹.

Utifrån Trosa kommuns förutsättningar med sex fullmäktigemöten per år så beräknas kostnad för sändningstjänst till cirka 145 tkr/år och arbetskostnaden till cirka 50 tkr/år. Kostnader för till exempel inköp av utrustning och konsultstöd har inte tagits med i beräkningarna. Se bilaga.

Kommunikationsenheten arbetar aktivt med att informera om beslut som påverkar kommunens medborgare, främst genom kommunens webbplats men även genom andra kanaler, till exempel sociala medier och i återkommande "Pågång-annonser" i den lokala gratistidningen som delas ut till alla hushåll i kommunen. De förtroendevalda i kommunen har också ett stort ansvar att nå ut till och informera medborgarna om beslut som tas.

Det finns ingen samlad statistik men underlag från andra kommuner visar att det är få som tar del av webbsändningar och siffrorna visar oftast antal visningar men inte unika individer. Kommunikationsenheten har tagit fram statistik på hur många som besökt Trosa kommuns webbplats för att ta del av utfallet av fullmäktiges möten. 108 besök har registrerats under tidsperioden 2023-01-01 – 2023-05-09. Det är 0,7 % av kommunens invånare² vilket visar att intresset är lågt hos allmänheten. Det är en indikation på att intresset inte skulle vara stort för webbsända fullmäktigemöten. Det relativt sett låga antalet besök i relation till kostnaden för att tillhandahålla tjänsten är en aspekt som talar mot att införa webbsända möten.

Lagkrav

I samband med webbsända möten är tillgänglighetsfrågan en viktig aspekt. Den 1 januari 2019 trädde en ny lag i kraft som bland annat innebär att alla kommuner måste ha textning på sina publicerade videos. Lagen om tillgänglighet till digital offentlig service betyder att kommuner, regioner, myndigheter, riksdagen och andra offentliga aktörer måste texta allt förinspelat material. Även livesändningar måste textas om de ligger kvar mer än två veckor. Det är få kommuner som i dagsläget uppfyller lagkravet.

Vid webbsända möten ställs det också krav på kommuner att tillämpa Dataskyddsförordningens regler. Enligt IMY (Integritetsskyddsmyndigheten) måste kommunen även ha mycket bra rutiner för att tillse att inget kränkande direktsänds eller läggs ut på nätet i varje enskilt fall, det vill säga vid filmningen och den, vidare hanteringen av varje enskilt möte.

---

¹ Baserat på andra kommuners kostnader.

² Invånare 31/12 2022: 14 760 st.

Allmänhetens intresse

Det finns goda förutsättningar för kommunens medborgare, och andra intresserade, att besöka fullmäktiges, men även kommunstyrelsen och nämndernas, sammanträden på plats och handlingar finns lättillgängligt. Trots det så är intresset lågt. Men det speglar inte medborgarnas intresse för Trosa kommun, det är bara inte de forum som de känner behov av att följa. Medborgarna är trygga med att beslutsfattandet fungerar väl, man tillgodogör sig information på annat sätt och möter kommunens förtroendevalda i andra sammanhang.

Kommunens medborgare upplever transparens kring hur politiska beslut fattas. Trosa kommun hamnar på plats 2 gällande den frågan i SCB:s medborgarundersökning³. De kommuner som hamnar i botten gällande samma fråga har webbsända fullmäktigemöten. Det visar att webbsända möten inte i någon större utsträckning bidrar till det syfte som redogörs för i den inlämnade motionen.

Helena Edenberg
Kanslichef

Bilagor

Kostnadsberäkning webbsända fullmäktigemöten.
Motion om införande av webbsända fullmäktigemöten.

---

³ SCB:s medborgarundersökning hösten 2023.

Bilaga 1 – Kostnadsberäkning webbsända fullmäktigemöten

Kostnadsberäkning utifrån Trosa kommuns förutsättningar med sex fullmäktigemöten per år på vardera tre timmar.

	Kostnad	Kommentar
Kostnad för sändningstjänst	144 000 kr/år	Medelvärde utifrån två Sörmlandskommuners leverantörskostnad (138' + 150'/2 = 144').
Personalkostnad under mötet	40 000 kr/år	Räknat på 3 timmars möte, 2 timmar förberedelse/rigging och 0,5 timme hopplock av utrustning. Utifrån andra kommuners bemanning räknar vi med tre personer för hantering av teknik, kameror och ljud.
Personalkostnad textning och efterbearbetning	9 000 kr/år	Beräknad tidsåtgång är 4 timmar för ett möte på 3 timmar.
Totalt	193 000 kr/år	Engångskostnader för inköp av utrustning (till exempel kameror), konsulttid med ljudtekniker och utbildningsinsatser för inblandade tillkommer och har inte kostnadsberäknats.

§ 12

KF/2023:20

Svar på motion om webbsändning av kommunfullmäktigemöten i Trosa

Beslut

Ärendet återremitteras med motiveringen att kostnaden för webbsändning av kommunfullmäktigemöten behöver utredas mer och förtydligas.

Ärendet

Magnus Johansson (S) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2023-12-06 inlämnat en motion om att införa webbsändning av fullmäktigemöten.

Förslag till beslut på sammanträdet

Magnus Johansson (S): Bifall till motionen.

Daniel Portnoff (M): Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Gitte Jutvik Guterstam (V): Bifall till motionen.

Maria Arman (MP): Bifall till motionen.

Kerstin Alksäter (S): Bifall till motionen.

Magnus Johansson (S): Återtar sitt bifall till motionen och föreslår istället återremiss med motiveringen att kostnaden för webbsändning av kommunfullmäktigemöten behöver utredas mer och förtydligas.

Johan Rehnström (SD): Bifall till motionen.

Daniel Portnoff (M): Ärendet ska avgöras idag.

Beslutsgång

Ordförande frågar först om ärendet ska återremitteras eller avgöras idag.

Ordförande finner att ärendet ska avgöras idag.

Omröstning

Omröstning begärs och genomförs.

Kommunfullmäktige godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för att ärendet ska avgöras idag.

Nej-röst för återremiss med motiveringen att kostnaden för webbsändning av kommunfullmäktigemöten behöver utredas mer och förtydligas.

Omröstningsresultat

Med 20 Ja-röster mot 15 Nej-röster beslutar kommunfullmäktige att ärendet ska återremitteras genom minoritetsåterremiss.

Se bilaga 1 för omröstningslista.

Forts.

Forts. § 12

Ärendets beredning

Kommunstyrelsen 2024-02-28 § 13.

Beslutsförslag från kommunstyrelsens ordförande Daniel Portnoff (M) 2024-02-19.

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-02-12.

Tjänsteskrivelse från kanslichef Helena Edenberg 2024-02-05.

Motion om införande av webbsända fullmäktigemöten.

Kommunstyrelsen
Daniel Portnoff (M)
Kommunstyrelsens ordförande
0156-520 62
daniel.portnoff@trosa.se

Beslutsförslag
Datum
2024-02-19
Diarienummer
KS/2024:24

Svar på motion – Webbsändning av kommunfullmäktigemöten

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Skäl för det föreslagna beslutet

Frågan om att införa webbsända fullmäktigemöten har hanterats flera gånger tidigare, både som motion och interpellation. Förslagen har avslagits vid samtliga tillfällen.

Senast kommunfullmäktige hanterade frågan om att införa webbsända fullmäktigemöten var juni 2023.

Allians för Trosa kommun (M, C, KD, L) har höga ambitioner när det gäller att säkerställa öppenhet, tillgänglighet och transparens. Det framgår också av tjänstepersonsunderlaget i motionsvaret. Vi har alltid medborgarna i fokus och strävar efter att se till att de insatser som görs svarar mot det medborgarna efterfrågar.

Vår bedömning är att föreslagen åtgärd har en mycket låg efterfrågan bland medborgarna. Arbetsinsatsen för kansliheten och de kostnader det skulle medföra anser vi inte vara rimligt att prioritera i rådande ekonomiska läge.

Generellt i Sverige har medborgare ett ganska lågt förtroende för politiker. Det måste fortsatt tas på stort allvar och vi måste ständigt arbeta med att förbättra vårt förtroende och vara lyhörda inför vad medborgarna efterfrågar.

Engagemanget hos våra medborgare är stort och visar sig återkommande över tid. En väldokumenterad sådan är den stadigt höga svarsfrekvensen i SCB:s medborgarundersökning där Trosa har näst högst svarsfrekvens bland deltagande kommuner.

Trosa kommuns resultat i SCB:s senaste medborgarundersökning i frågor som rör förtroende för lokala politiker redovisas nedan:

Tycker du att invånarna i din kommun har möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamhet?

Trosa 1:a plats (7). 1:a plats Sörmland.

Upplever du att kommunens politiker arbetar för kommunens bästa

Trosa på 9:e (4) plats. 1:a plats Sörmland.

Upplever du att kommunens politiker är ansvarstagande

Trosa på 4:e (3) plats. 1:a plats Sörmland.

Upplever du att kommunens politiker är lyhörda

Trosa på 7:e (4) plats. 1:a plats Sörmland.

Upplever du att politiska beslut är genomtänkta och genomarbetade

Trosa på 4:e (5) plats. 1:a plats Sörmland.

Upplever du att det finns en transparens hur politiska beslut fattas

Trosa på 2:a (3) plats. 1:a plats Sörmland.

Allmänt sett, hur stort förtroende har du för kommunens politiker?

Trosa på 5:e (5) plats. 1:a plats Sörmland.

Siffrorna talar för sig själva, men i grund och botten visar de ett jämnt, relativt högt förtroende för politikerna i Trosa kommun, de politiska processerna och kanske viktigast – den sammantagna demokratiska processen.

Vi som politiker har ett ansvar att återkoppla idéer, förslag, beslut och inte minst resultat. Det skapar intresse och engagemang. Förtroendet byggs upp över tid när medborgarna ser att ord och handling hänger ihop.

I ett ansträngt ekonomiskt läge måste vi noga väga av vilka insatser som vi tror har bäst effekt och svarar upp mot det medborgarna efterfrågar. Den politiska majoriteten anser inte att webbsända fullmäktigemöten är rätt prioritering i dagsläget. Vi avslår därför motionen.

Ärendet

Magnus Johansson (S) har 2023-12-06 anmält en motion till kommunfullmäktige i Trosa kommun. Motionen har remitterats till kommunstyrelsen. I motionen föreslås det att det ska införas webbsändning av fullmäktiges ordinarie möten och att nödvändiga resurser avsätts för att genomföra det under 2024.

Daniel Portnoff (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Motion angående webbsändning av kommunfullmäktigemöten i Trosa

I dagens samhälle är öppenhet och tillgänglighet viktiga faktorer för att främja demokrati och engagemang bland medborgarna. I och med den tekniska utvecklingen har webbsändningar blivit ett effektivt sätt att öppna upp för allmänheten att ta del av politiska sammanträden och diskussioner.

Även om våra fullmäktigemöten är öppna för medborgarna så är det fåtal som besöker fullmäktige. Det beror säkert inte på ointresse utan det är säkert av praktiska skäl som många inte kan närvara, resor från jobb, familjen osv.

Vi föreslår att kommunfullmäktige i Trosa ska webbsända samtliga av sina ordinarie sammanträden. Genom att tillgängliggöra mötena på internet kan medborgarna enkelt ta del av beslut och diskussioner som påverkar deras vardag, oavsett var de befinner sig. De kan följa en specifik fråga som de finner intressant utan att delta i hela fullmäktigemötet.

Genom att möjliggöra webbsändningar av fullmäktigemötena kan kommunen öka transparensen kring sitt arbete och samtidigt stimulera medborgarnas intresse för det lokala politiska arbetet. Detta kan i sin tur leda till ett ökat engagemang och en starkare demokratisk process i Trosa.

Socialdemokraterna i Trosa kommun yrkar;

- att kommunfullmäktige i Trosa fattar beslut om att införa webbsändning av sina ordinarie sammanträden samt
- att nödvändiga resurser avsätts för att genomföra detta under 2024.

Trosa 2023-11-26

Magnus Johansson (S)

Oppositionsorsråd Trosa kommun

23

§ 30

KS/2024:45

Redovisning av obesvarade motioner

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige noterar till protokollet att fullmäktige har tagit del av redovisning av obesvarade motioner, daterad 2024-03-26.

Ärendet

I enlighet med kommunfullmäktiges arbetsordning ska kommunstyrelsen två gånger om året, en gång på våren och en gång under hösten, redovisa de motioner som inkommit men ännu inte besvarats. För närvarande bereds sju motioner för besvarande i fullmäktige.

Ärendets beredning

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-04-02.

Tjänsteskrivelse från nämndsekreterare Sandra Berwing 2024-03-26.

Beredningsläget för obesvarade fullmäktigemotioner mandatperioden 2023-2026.

Kopia till

Kommunfullmäktige

Kansliheten
Sandra Berwing
Nämndsekreterare
0156-522 78
sandra.berwing@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2024-03-26
Diarienummer
KS/2024:45

Redovisning av obesvarade motioner

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige noterar till protokollet att fullmäktige har tagit del av redovisning av obesvarade motioner, daterad 2024-03-26.

Ärendet

I enlighet med kommunfullmäktiges arbetsordning ska kommunstyrelsen två gånger om året, en gång på våren och en gång under hösten, redovisa de motioner som inkommit men ännu inte besvarats. För närvarande bereds sju motioner för besvarande i fullmäktige.

Sandra Berwing
Nämndsekreterare

Bilaga

Beredningsläget för obesvarade fullmäktigemotioner mandatperioden 2023-2026,
2024-03-26.

Beredningsläget för obesvarade fullmäktigemotioner
mandatperioden 2023-2026

	Motion	Motionär	Anmäld i fullmäktige	Remitterad till	Beredningsläget
1	<i>Kvalitet och kompetens i vård och omsorg (sextimmars arbetsdag)</i> (KF 2023/11)	Gitte Jutvik Guterstam (V)	2023-05-03, § 41	Vård- och omsorgsnämnden	Motionen bereds för behandling i fullmäktige 2024-04-24
2	<i>Kameraövervakning</i> (KF 2023/13)	Kent Petersson (SD)	2023-11-08 § 77	Kommunstyrelsen	Motionen bereds för behandling i styrelsen
3	<i>Motion angående webbsändning av kommunfullmäktigemöten i Trosa</i> (KF 2023/20)	Magnus Johansson (S)	2023-12-06 § 100	Kommunstyrelsen	Motionen är återremitterad från KF och bereds för behandling i fullmäktige 2024-04-24
4	<i>Motion om busskort för ungdomar i Trosa</i> (KF 2023/21)	Maria Arman (MP), Gitte Jutvik (V) och Magnus Johansson (S)	2023-12-06 § 100	Kommunstyrelsen	Motionen bereds för behandling i styrelsen
5	<i>Arbetstidsförkortning modell 80-90-100</i> (KF/2024:7)	Gitte Jutvik Guterstam (V) Joakim Engqvist (V)	2024-03-13 § 13	Kommunstyrelsen	Motionen bereds för behandling i styrelsen
6	<i>Motion om snabbare behandling av motioner</i> (KF/2024:8)	Kerstin Alksäter (S)	2024-03-13 § 13	Kommunstyrelsen	Motionen bereds för behandling i styrelsen

7	<i>Motion om ett kultur- och aktivitetshus i Vagnhärad</i> (KF/2024:9)	Kerstin Alksäter (S) Jari Linikko (S)	2024-03-13 § 13	Kultur- och fritidsnämnden	Motionen bereds för behandling i berörd nämnd
---	---	--	--------------------	----------------------------	---

24

Kommunkontoret
Sandra Berwing
Nämndsekreterare
0156-522 78
Sandra.berwing@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2024-04-15
Diarienummer
KF/2024:2

Anmälningssärenden

Regeringen

- Beslut 2024-03-21. Långgrund AB:s ansökan avslås. Ärendet avser ansökan om tillstånd enligt miljöbalken att uppföra och driva en gruppstation för vindkraft (Vindpark Långgrund).